

Božanski plan vjekova

STUDIJE SVETOG PISMA

„A pravednička je staza kao sjajna svjetlost
koja sve jače svijetli, dok ne bude
potpuni dan“

1. SVEZAK

Božanski plan vjekova

Opravdanje Božje vladavine i osobnosti: Pokazuje se kroz priznanje i usklađivanje svez Pisma da dopuštanje zla u prošlosti i danas obrazovno i pripremno utire put čovječanstvu u

ZLATNO DOBA PROROČANSTVA

u kojemu će svi narodi na Zemlji biti blagoslovljeni s potpunom spoznajom o Bogu i prilikom za postizanje vječnog života kroz Otkupitelja koji će tada biti Veliki Obnovitelj i Glavni Zastupnik Života (Djela 3:19 – 21)

Reprinted in 2014

Istraživači Biblije u Hrvatskoj

OVO DJELO POSVEĆENO JE

Kralju nad kraljevima i Gospodaru svih gospodara

NAPISANO KAO POMOĆ
NJEMU PREDANIM SVETIMA,
KOJI ČEKAJU USVAJANJE,

— I ZA ONE —

„KOJI NA SVAKOM MJESTU PRIZIVAJU GOSPODINA, „
„NJEGOVE VJERNE UKUĆANE, „

— I ZA —

STVORENJE KOJE UZDIŠE I U BOLI JE SVE DO SADA,
OČEKUJUĆI POJAVLJIVANJE SINOVA BOŽJIH,

„Da možete proniknuti u razumijevanje svete tajne o Kristu. U
prijajšnjim naraštajima ta tajna nije bila obznanjena sinovima
ljudskim. Obilno nam je udijelio tu nezasluženu dobrotu
zajedno sa svom mudrošću i razboritošću obznaniivši
nam svetu tajnu svoje volje. Ta je sveta tajna u skladu
s onim što želi, s njegovim naumom, da se sve
uredi kad se navrši vrijeme, naime da se sve
— ono što je na nebesima i ono što
je na zemlji — ponovno
sastavi u Kristu.“

Efežanima. 3:4, 5, 9; 1:8 – 10

Napisao 1886 Pastor Russell

„Božanski plan vjekova”

UVODNA RIJEČ AUTORA:

AUTOR i izdavači žele javno priznati da se samo zahvaljujući Božjoj naklonosti smiju identificirati sa nakladom ovog sveska i sa rezultatima – svjetlom, radošću, mirom i zajedništvom s Bogom mnogim gladnim, žednim i zbunjenim dušama. Prvo izdanje u svom sadašnjem obliku izdano je 1886. Od tada je jedno izdanje slijedilo drugo brzim slijedom na dvadesetak različitih jezika tako da je do sada oko 5 milijuna primjeraka završilo u rukama ljudi širom svijeta.

Mi se ne nadamo da su sve te knjige pročitane, međutim stalno primamo pisma koja nas uvjeravaju da one ipak snažno utječu na srca i umove ljudi posvuda. Tisuće su nam pisale da su bile pod utjecajem – neki od njih uopće nisu niti vjerovali da je Biblija božansko otkrivenje čovječanstvu. Neki su pisali da su bili ateisti ili tako nekako zato što nisu prije poznavali pravog Boga i njegov pravi plan o vjekovima pa stoga nisu ni mogli prihvatiti, cijeniti i obožavati osobnost koja im je bila prezentirana u tradicionalnim učenjima.

Nekih pet godina prije objavljivanja ovog izdanja ustvari smo imali istu stvar u tiskanom obliku samo pod drugačijim imenom i drugačije prezentiranu. Ta knjiga bila je naslovljena „Hrana za kršćane koji razmišljaju“. Njezin stil bio je drugačiji u tome što je u prvom redu napadala pogrešna učenja – srušila ih i onda na njihovom mjestu podigla tkivo Istine. Na koncu smo shvatili da to i nije bio najbolji način – naime neki su se uznemirili kada su vidjeli da njihova pogrešna učenja padaju i dalje više nisu željeli čitati i onda dobiti uvid u prekrasnu strukturu Istine na mjestu porušenih neistina.

Ovaj svezak napisan je sa sasvim obrnutog stajališta. On predstavlja Istinu, pokazuje njezinu snagu i ljepotu i tada predlaže uklanjanje neistine, jer ne samo da je nepotrebna nego je apsolutno beskorisna i vrlo štetna. Tako čitatelj BOŽANSKOG PLANA VJEKOVA svakim novim korakom pronalazi jačanje vjere i veću bliskost s Gospodinom a s time onda i pouzdanje da je na pravom putu. Nakon što se vidi Istina, na neistinita učenja se sve više počinje gledati kao nešto apsurdno, bezvrijedno, štetno i tada ih se rado odbacuje.

Veliki protivnik naravno ne voli bilo šta što otvara oči Božjem narodu, povećava poštovanje prema Božjoj knjizi i prekida njihovo oslanjanje na ljudska vjerovanja. Veliki se protivnik prema tome kao što smo i očekivali veoma protivi ovoj knjizi. Jako ih malo shvaća Sotoninu moć i lukavstvo; i isto ih jako malo shvaća značenje Apostolovih riječi što se tiče ovog princa tame koji se preobražava u slugu svjetla da bi se borio protiv Istine i uništio njezin utjecaj. Također ih samo malo razumije da naš lukavi protivnik nastoji iskoristiti najbolje, najenergičnije i najutjecajnije iz redova Božjeg naroda da ometaju sjaj svjetla i da sklone Božanski plan o vjekovima od ljudi.

Malo ih shvaća da od vremena stvaranja vjerovanja 325 n. e. 1260 godina uopće nije bilo proučavanja Biblije. Malo ih shvaća da su tokom tog vremena ta vjerovanja bila prikovana na umove milijuna, vješajući ih na strašne pogreške i osljepljujući ih s obzirom na Božji karakter mudrosti, ljubavi, pravde i moći. Malo ih shvaća da su od vremena Reformacije – od kada je Biblija počela dolaziti u ruke ljudima – dobronamjerni ali zavedeni reformatori bili zaslijepljeni i hendikepirani greškama iz prošlosti. I tako su poslužili da zadrže ljude u tami. Malo ih shvaća da pravo proučavanje

Biblije poput onoga u ranoj Crkvi kakvo su provodili apostoli danas prakticiraju jedino Istraživači Biblije.

Za ranija izdanja ovog sveska bio je korišten naslov Svanuće Milenija; ali shvatili smo da su se mnogi prevarili razmišljajući da se možda radi o romanu. U cilju da se nitko prilikom nabavke ne prevari kasnije smo usvojili sadašnji serijski naslov Studije Svetog Pisma kojeg nitko neće pogrešno razumjeti.

Mnogi su upiti došli do nas o tome zašto se ove knjige ne mogu naći u knjižarama? Naš je odgovor da iako bi nakladnici knjiga rado imali te knjige postoje izvjesni vjerski fanatici koji neće dozvoliti njihovu prodaju – prijeteći bojkotom. Na prvi pogled ovo može izgledati veoma tragično – kao da je Protivnikovoj moći dozvoljeno da spriječi širenje Istine. Ali Bog je milostivo zaobišao tu stvar tako da danas gotovo nijedna knjiga nema tako veliku i postojanu nakladu kao ovaj svezak. Mnogi koji su zbog predrasuda odbili pročitati ovu knjigu i borili se protiv nje, činili su to zbog laži i krivog prikazivanja stvari.

Mnoge od tih knjiga bile su spaljene od strane ljudi koji su bili pod utjecajem te propagande. Slično su prošli i Isusovi sljedbenici tokom Srednjeg vijeka od kojih su mnogi patili kao mučenici. Da, sam Isus trpio je od ruku onih koji nisu razumjeli ni njega ni njegova učenja, baš kao što je apostol Petar naglašeno objavio: „I sada braćo znam da ste ono učinili u neznanju kao i vaši poglavari“ (Djela 3:17) „Jer da su je upoznali, ne bi Gospodina slave raspeli“ (1. Kor. 2:8)

Dok su neprijatelji knjige bili ogorčeni, nepravedni i neistiniti njihovi su prijatelji razmjerno tome bili srdačni revni. Prijatelji knjige koji su iz ljubavi prema Istini dali svoje vrijeme i snagu za njeno širenje doprinijeli su tome da su sada

milijuni primjeraka te knjige u rukama ljudi koji vole Istinu. Dok pišemo ove riječi znamo činjenicu da je oko 600 kršćana iz različitih sfera života „napustilo sve“ zemaljske poslove, pozive i ambicije kako bi mogli slaviti Gospodina i blagoslivljati njegove gladne svete stavljajući im ovaj mali svezak u ruke. Oni uključuju liječnike, učitelje, medicinske sestre, svećenike, brijače i mehaničare – dakle ljudi iz svih društvenih slojeva čije srce je dirnuto ljubavlju Božjom i koji imaju želju da drugim umovima i srcima prenesu taj blagoslov.

Ove knjige su prodane po maloj cijeni i ovi kolporteri koji ih javno raznose jedva su u stanju pokriti svoje troškove. Međutim oni se raduju iako su ponekada u oskudicama što su dostojni trpjeti neke neugodnosti i gubitke zbog Gospodina, Istine i braće. Dobro se djelo nastavlja, poruka života u Kristu prelazi iz ruke u ruku. Sadašnja distribucija ovog sveska je ogromna. Neka bi Njegov blagoslov u budućim danima bio srazmjerno velik onome iz prošlosti. Autor i izdavači ne mogu tražiti više.

S najboljim željama svim čitateljima,

Vaš sluga u Gospodinu,
Charles T. Russell

Brooklyn N.Y.

1. listopada 1916

1. STUDIJA

ZEMALJSKA NOĆ GRIJEHA ZAVRŠAVA JUTROM PUNIM RADOSTI

Noć plakanja i jutro radosti – Dva načina traženja Istine – Metoda koju se ovdje koristilo – Opseg ovog djela – Razlika između pobožnog proučavanja Biblije i opasne navike špekuliranja – Cilj proročanstva – Dva kuta gledanja na sadašnje stanje religije u svijetu – Egipatska tama – Pramac obećanja – Progresivna staza pravednika – Uzrok velikog otpada – Reformacija – Isti uzrok koji ponovno sprečava stvarni napredak – Savršenstvo u spoznaji nije stvar prošlosti nego budućnosti

NASLOV ove serije „Božanski plan vjekova“ sugerira sustavni napredak Božanskog programa kojeg je on unaprijed predodredio. Mi vjerujemo da je to jedini način da se Božansko otkrivenje vidi kao nešto lijepo i skladno a nikoji drugi. Period tokom kojeg je bio dopušten grijeh za čovječanstvo je bio poput tamne noći koja se nikad neće zaboraviti, ali slavni dan pravednosti i božanske milosti uveden od strane Mesije koji će poput sunca pravednosti izići i jasno i u punoj mjeri sjajiti donoseći izlječenje i blagoslov na sve više je nego protuteža zastrašujućoj noći plača, uzdisanja, boli, bolesti i smrti u kojoj je uzdišuće stvorenje bilo toliko dugo. „Navečer dolazi plač, a ujutro već vlada radost.“ (Psal. 30:5)

Iako sve stvorenje kao po instinktu uzdiše i u boli je, čeka, čezne i nada se Danu nazivajući ga *Zlatnim dobom*, ljudi ipak i dalje slijepo traže jer nisu svjesni Jehovinih nauma punih milosti. Ali njihovi najuzvišeniji koncepti tog doba daleko su od onog što će stvarno biti. Veliki Stvoritelj priprema „gozbu od pretiline“ koja će zapanjiti njegova stvorenja i biti nešto izuzetno i obilno iznad onoga što su oni razumno tražili i očekivali. I svojim začuđenim stvorenjima koja gledaju duljinu, širinu, visinu i dubinu Božje ljubavi koja nadmašuje sva očekivanja on objašnjava: „Jer moje misli nisu vaše misli i vaši putovi nisu moji putovi veli Gospodin. Ne, kako je nebo visoko nad zemljom tako su moji putovi visoki nad vašim putovima i moje misli nad vašim mislima.“ (Iza. 55:8, 9)

Iako ćemo sa ovim djelom pokušati, nadamo se s uspjehom, predstaviti zainteresiranom i nepristranom čitatelju Božji plan postupanja u odnosu na prošlost, sadašnjost i budućnost a koji ih ujedno i objašnjava na način koji je skladniji, ljepši i razumniji od onog što je općeprihvaćeno, ipak ono što je sasvim sigurno isključeno jeste da to nije posljedica izvanredne mudrosti i sposobnosti samog pisca. To je zapravo svjetlo sunca pravednosti u ovo svitanje Milenijskog doba koje otkriva ove stvari kao „Sadašnju istinu“ i koja je sada cijenjena od iskrenih – čistih u srcu.

Budući da je sve prepuno skepticizma, sami temelj prave religije, i temelj istine često se dovodi u pitanje čak i od strane iskrenih. Nastojali smo dovoljno razotkriti temelj na kojem treba biti izgrađena vjera – Božja Riječ – kako bismo izgradili povjerenje i sigurnost u njeno svjedočanstvo čak i nevjerniku. Nastojali smo to učiniti na način koji će biti privlačan i prihvaćen od strane razuma kao temelja. Onda smo nastojali na tome graditi temelj Biblijskih učenja na način da koliko to

bude bilo moguće čisti ljudski sud može ispitati njihove kvadrature i kutove prema najstrožim mjerilima pravde koja se mogu zahtijevati.

Vjerujući da Biblija otkriva dosljedan i skladan plan koji se nakon što ga se vidi preporučuje svakoj posvećenoj savjesti, ovo djelo je izdano u nadi da će pomoći istraživačima Božje riječi preporučujući misli koje su sukladne i jedna drugoj i Božjoj riječi. Oni koji priznaju Bibliju kao otkrivenje Božjeg plana – a takvima se posebno obraćamo – nesumnjivo će se složiti da ako je ona nadahnuta od Boga njezina učenja gledajući ih kao cijelinu otkrivaju plan koji je dosljedan i skladan sam sa sobom i sa osobnošću njegovog Božanskog autora. Naš cilj kao tražitelja Istine trebao bi biti da steknemo potpun, skladan i cjelovit uvid u Božji otkriveni plan i to kao Božja djeca s razlogom možemo i očekivati, budući da nam je obećano da će nas duh istine voditi do sve Istine. Ivan 16:13

Kao istraživači pred nama su dvije metode. Jedna je da ispitujemo među gledištima različitih sekti Kršćanstva i da iz svakoga uzmemo taj element kojeg smatramo istinom – beskrajn zadatak. Poteškoća kod ove metode je u tome da ako je naše prosuđivanje deformirano ili iskrivljeno ili ako imamo sklonost ka jednom pravcu – a kod koga to nije slučaj? – tada bi nas ti problemi mogli spriječiti da napravimo točan odabir i da čak štoviše odaberemo pogrešku i odbacimo istinu. Ustvari ako bi smo odabrali ovu metodu izgubili bi smo mnogo, zato što je Istina napredna, svijetli sve više do potpunog dana, onima koji je traže i hode u njezinom svjetlu, za razliku od raznih vjerovanja različitih sekti koja su fiksna i nepokretna i ustanovljena kao takva prije mnogo stoljeća. I svako od njih mora sadržavati veliki srazmjer neistine budući da svako u nekim važnim stvarima proturiječi onom drugom. Ova metoda

vodi u labirint zbunjenosti i smetenosti. Druga metoda je da oslobodimo naše umove od svih predrasuda i imati na umu da nitko ne može znati više o Božjim planovima od onoga što je On otkrio u svojoj Riječi nego da je krotkima i poniznima u srcu dano da ju razumiju i ako budemo kao takvi iskreno i gorljivo tražili njegovo vodstvo i pouku, njezin veliki Autor će nas voditi do razumijevanja kada dođe vrijeme za to koristeći različitu Bogom datu pomoć. Vidi Efež. 4:11 – 16

Ovo djelo je posebno osmišljeno za takvu klasu istraživača. Vrijedno je zapaziti da ova knjiga upućuje jedino na Bibliju a u nekim slučajevima i na povijesne izvore kao dokaz istinitosti Biblijskih izvještaja. Svjedočanstvu suvremenih teologa nismo pridali neku posebnu važnost a tako ni tzv. ranim crkvenim ocima. Mnogi od njih su svjedočili u skladu sa mislima koje smo ovdje izrazili ali mi vjerujemo da je neuspjeh kako sada tako i u sva vremena za ljude vjerovati izvjesnim doktrinama zbog drugih u koje oni imaju povjerenja. Ovo je očigledno plodan uzrok pogreške jer su mnogi dobri ljudi vjerovali i naučavali neistine i to posve mirne savjesti. Djela 26:9. Tražitelji Istine trebaju isprazniti iz svojih posuda mutne vode tradicije i napuniti ih na vrelu Istine – Božja Riječ. I nijedno vjersko učenje ako ne vodi tražitelja Istine k tom vrelu ne bi trebali vrednovati.

Ovo djelo je premalo za općenito i brzo istraživanje Biblije i njenih učenja; ali prepoznajući hitnost našeg vremena nastojali smo biti što kraći koliko nam se činilo da nam dopušta važnost predmeta.

Zainteresiranom istraživaču voljeli bi smo ukazati na to da će mu biti beskorisno ako samo prolista ovo djelo nadajući se da će dobiti snagu i sklad predloženog plana i Biblijskih dokaza koji su ovdje prezentirani. Nastojali smo kroz ovu knjigu predstaviti različite fragmente Istine, ne samo takvim jezikom nego i takvim

redom koji bi bio najbolji i najprikladniji da svi slojevi čitatelja shvate jasno općeniti plan i sam predmet. Dok je temeljito i sistematsko proučavanje neophodno za cijenjenje bilo koje znanosti to je još i više u znanosti Božanskog otkrivenja. Polazeći od činjenice da uz raspravu o božanskim otkrivenim istinama to je i ispitivanje predmeta sa potpuno drugačijeg stajališta za razliku od bilo kojeg drugog djela onda je ono gore navedeno dvostruko neophodno. Mi se nemamo što ispričavati glede našeg odnosa prema mnogim predmetima koje se uobičajeno zanemaruje od strane mnogih kršćana – izmeđuostalog dolazak našeg Gospodina, proročanstva i simbolizam Starog i Novog zavjeta. Niti je prihvaćen a niti je predstavljen nijedan sistem teologije koji previđa ili izostavlja najvažnija obilježja Biblijskog učenja. Nadali smo se međutim da će biti prepoznata velika razlika između iskrenog, trezvenog i pobožnog proučavanja proročanstva i drugih dijelova Biblije u svjetlu priznatih povijesnih činjenica da bi se dobilo zaključke koje može priznati posvećen zdrav razum i uobičajene prakse općeg špekuliranja koja je kada se primjeni na božansko proročanstvo previše sklono odriješiti divlje teorije i nejasnu fantaziju. Oni koji upadaju u tu opasnu naviku općenito postaju proroci (?) umjesto istraživači proročanstva.

Nijedan rad nije toliko plemenit i oplemenjujuć kao što je to pobožno proučavanje otkrivenih božjih nauma „u što i anđeli žele zaviriti.“ (1. Pet. 1:12) Činjenica da nam je Božja mudrost dala proročanstva o budućnosti a isto tako i iskaze glede sadašnjosti i prošlosti je samo po sebi Jehovin ukor ludosti neke od njegove djece koja da bi našla izgovor za svoje neznanje i zanemarivanje proučavanja njegove riječi kažu: „Ono što je sadržano u petom poglavlju Mateja dovoljno je da spasi svakoga.“ Valja spomenuti i to da nam proročanstvo nije dano samo da zadovolji nečiju znatiželju u vezi budućnosti.

Cilj toga je očito bio da se posvećeno dijete Božje upozna sa planovima svoga Oca, da pridobije njegovo zanimanje i naklonost prema tim istim planovima i da mu se omogući da uzima u obzir i sadašnjost i budućnost sa Božjeg stajališta. Kada je tako zainteresiran za Gospodinovo djelo onda također može služiti sa duhom i razumijevanjem ne samo kao sluga, već kao dijete i nasljednik. Kada se takvima otkriva ono što će biti to tada neutralizira ono što se sada dešava. Posljedica pažljivog proučavanja nemože biti drugačija nego jačanje vjere i poticanje na svetost.

Zbog neznanja Božjeg plana za oslobađanje svijeta od grijeha i njegovih posljedica a pod lažnom idejom da je nominalna Crkva u svom sadašnjem stanju jedini instrument za njegovo ostvarenje, stanje u svijetu danas nakon što se Evanđelje propovijedalo gotovo devetnaest stoljeća, budi ozbiljne sumnje u umu svakog tko razmišlja a tako je krivo informiran. Takve sumnje nisu pretjerane. Ustvari svakom misaonom promatraču jedna od dvije stvari mora biti vidljiva: ili je Crkva napravila veliku pogrešku pretpostavljajući da je u sadašnjem dobu i u njenom sadašnjem stanju njezina služba bila u tome da obrati svijet ili je inače Božji plan doživio bijedan neuspjeh. Koju ćemo dilemu radije prihvatiti? Mnogi su prihvatili a mnogo će ih više nedvojbeno prihvatiti ono drugo i popuniti redove nevjernika bilo prikriveno ili otvoreno. Jedan od ciljeva ovog sveska je pomoći takvima.

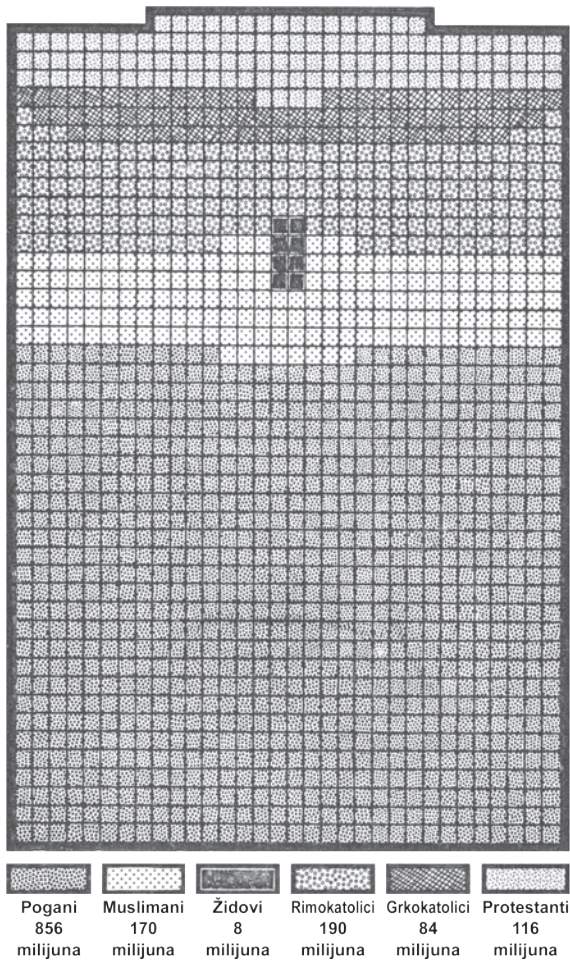
Na 16. stranici prezentiramo dijagram kojeg je izdalo Londonsko misionarsko društvo, a kasnije u SAD – Odbor ženskih prezbiterijskih misija. Nazvan je Nijemi apel u korist stranih misija. Taj dijagram govori žalosnu priču o tami i neznanju o jedinom imenu pod nebom ili među ljudima danom po kojem možemo biti spašeni.

Watchman Y.M.C.A. časopis koji izlazi u Čikagu objavio je taj isti dijagram i komentirao:

Ideje o duhovnom stanju svijeta kod nekih su vrlo maglovite i neodređene. Slušamo o slavnom djelu oživljavanja kod kuće i u inozemstvu, o svježim misionarskim naporima u različitim pravcima, o tome kako se jedna zemlja za drugom otvara za evanđelje, o velikim svotama koje se ulaže u njegovo širenje: tako da smo naprosto dobili ideju da su učinjeni odgovarajući naponi za evangeliziranje nacija svijeta. Danas se procjenjuje da svjetska populacija broji oko 1 424 000 000 i proučavajući dijagram vidjet ćemo da je znatno više od polovice – gotovo dvije trećine – još uvijek pogansko, a ostali su uglavnom ili sljedbenici Muhameda ili pripadnici velikih otpadničkih crkava čija je religija zapravo kristijanizirano idolopoklonstvo i za koje se jedva može reći da se drže ili naučavaju Kristovo Evanđelje. Kada je riječ o 116 000 000 nominalnih protestanata imajmo na umu kako je velik dio njih u Engleskoj, Njemačkoj i u ovoj zemlji pao u nevjeru – u tamu dublju od one u kojoj su pogani – isto tako veliki broj njih zaslijepljen je praznovjerjem ili je pokopan u ekstremno neznanje; tako da dok 8 000 000 židova još uvijek odbacuje Isusa iz Nazareta kao Mesiju, dok je više od 300 000 000 onih koji se zovu njegovim imenom otpalo od njegove vjere, 170 000 000 klanja se Muhamedu i veliki dio preostalog čovječanstva do današnjeg dana su štovatelji drveta i kamena što su naslijedili od svojih drevnih predaka ili mrtvih junaka ili čak samog Đavla, svi na ovaj ili onaj način štiju ili služe stvorenju umjesto Stvoritelju, koji je Bog nad svima blagoslovljen zauvijek. Zar sve ovo nije dovoljno da ražalosti srce misaonog kršćanina?

Zaista ovo je žalosna slika. I iako dijagram prikazuje nijanse razlika između Pogana, Muslimana i Židova svi su podjednako u potpunom neznanju o Kristu. Neki bi onako iz prve mogli pretpostaviti da je ovo gledište u odnosu na udio kršćana previše tamno i kao takvo pretjerano, ali mi mislimo drugačije.

DIJAGRAM
*Prikaz stvarnih i relativnih udjela pripadnika različitih
 religija u čitavom čovječanstvu*

Ono prikazuje nominalno kršćanstvo u što je moguće najsvjetlijim bojama. Npr. 116 milijuna koji su navedeni kao protestanti daleko je više od njihovog pravog broja. 16 milijuna bi mi vjerujemo bio približan broj pripadnika crkve u zrelim godinama koji ispovjedaju vjeru, a jedan milijun bi bio bojimo se previše liberalna procjena „malog stada“, „posvećenih u Kristu Isusu“ koji „hode ne po tijelu već po duhu“. Treba imati na umu i to da je veliki broj članova crkve koji se uračunava u broj zapravo djeca i dojenčad. To je posebno slučaj u Europskim zemljama. U mnogima od njih djecu se uračunava kao vjernike od samog rođenja.

Koliko god da ova slika djelovala mračno, ipak ona nije najtamnija koja oslikava čovječanstvo. Gornji presjek predstavlja samo sadašnji naraštaj. Koliko je tek grozan prizor kada mu pridodamo činjenicu da je stoljeće za stoljeće u proteklih više od 6000 godina ogromno mnoštvo ljudi bilo gotovo u cijelosti obavijeno istim neznanjem i grijehom. Gledajući sa popularnog stajališta to je zaista strašna slika.

Različita vjerovanja današnjice uče da su sve te milijarde ljudi koje su u neznanju o jedinom imenu pod nebom po kojem se možemo spasiti na putu koji ravno vodi u vječno mučenje i ne samo to već da ovih 116 milijuna protestanata, osim nekoliko vjernih svetaca očekuje isti udes. Nikakvo stoga čudo da su oni koji vjeruju u takve strašne stvari u pogledu Jehovinih planova i nauma revni u unapređivanju misionarskih pothvata, pravo je čudo da nisu mahniti zbog toga. Zaista, vjerovati u tako nešto i cijeliti takve zaključke može lišiti život svake radosti i utrnuti svaku svijetlu perspektivu prirode.

Da pokažemo da nismo pogrešno prikazali Fundamentalizam glede predmeta sudbine pogana citiramo iz pamfleta „Nijemi apel u korist inozemnih misija“ u kojem je

bio objavljen Dijagram. Njegova zaključna rečenica glasi: „Evangelizirati snažne generacije u inozemstvu, tisuću milijuna duša koje umiru bez Krista u očaju u stopi od otprilike 100 000 svaki dan.“

Iako sve ovo može izgledati tmurno sa stajališta ljudskih vjerovanja, svrha je stranica ove knjige ukazati na svjetlije gledište. Poučeni Božjom riječju ne možemo vjerovati da je Božji veliki plan spasenja trebao imati ili će imati takav neuspjeh. Božji prorok Izaija pretekao je ovakovo stanje stvari kao i konačno riješenje što bi svakom zbunjenom djetetu Božjem trebalo biti olakšanje, rekavši: „Jer evo tmina pokriva zemlju i mrak narode. Ali nad tobom sja Gospodin. Nad tobom svijetli njegova slava. Narodi putuju k tvome svjetlu.“ (Iza. 60:2, 3) U ovom proročanstvu gusta tmina osvijetljena je sa obećanjem: Narodi (ljudi općenito) putuju k tvome svjetlu.

Ne samo da je stalna bijeda i tama i spor napredak Istine bilo tajnom za Crkvu nego i sam svijet pozna i osjeća to stanje. To nas podsjeća na tamu koja je bila obavila Egipat a koju se moglo osjetiti. Kao dokaz toga zapazi duh sljedećih riječi koje su izdvojene iz časopisa Philadelphia. Sumnje i tama, intenzivirani sukobljenim vjerovanjima različitih škola još uvijek nisu nestali iz piščeve uma zrakama Božanske istine koje dolaze iz njegove riječi.

„Život, velika tajna. Tko će reći
Što treba Bog od ove jadne gline?
Oblikovan njegovom rukom sa snažnom vještinom –
Um, tvar, duša i tvrdoglava volja;
rođen da umre; siguran udes – smrt
Prema tome gdje prolazi taj dah?
Nijedan od nebrojenog mnoštva,
tko je živio, umro i patio dugo
ne vraća se da objasni veliki dizajn.

Ta budućnost, tvoja je i moja.
 Molimo te o Bože! za neku novu zraku
 svjetla da nas vodi na našem putu
 temeljeno ne na vjeri nego na jasnijem vidu
 što tjera ove mračne oblake noći
 ovu sumnju, ovaj strah i trepet
 ovu misao koja narušava naše blagoslove ovdje
 Ovaj nemirni um sa hrabrim zamahom
 odbacuje dogme dana
 naučavane od neskladnih sekta i škola
 da sputaju razum sa svojim propisima
 Želimo te upoznati kakav ti zapravo jesi
 naše mjesto s tobom i zatim ulogu koju mi igramo u tom
 nevjerojatnom planu.
 Beskonačni stvoritelj i čovjek.
 Podigni ovaj veo koji zamagljuje vid.
 Ponovno zapovjedi: „Neka bude svjetlost!“
 Otkrij tajnu svoga prijestolja.
 Mi tražimo u mraku nepoznato.

Na to mi odgovaramo:

Otkrivena tajna života uskoro će reći
 Kakvu radost Bog ima u ovoj bijednoj glini
 koju je oblikovala s vještinom njegova ruka
 Otisnuta s njegovim likom – um i volja
 Rođena ne da umire – ne, ne drugo rođenje
 Nasljeđuje presudu – „zemlja zemlji“
 Jer jedan od najmoćnijih
 koji je živio i patio i umro
 ustao je i dokazao Božji veličanstveni plan –
 tu budućnost dakle tvoju i moju
 Njegova riječ otkriva taj novi tračak
 svjetla za vodstvo na našem putu.
 Sada temeljeno na vjeri i sigurno kao vid
 raspršuje ove tamne oblake noći
 sumnju, strah i užas
 misli koje ovdje ugrožavaju naše blagoslove.

Sada, Gospodine, ovi hrabri umovi
 koji odbacuju dogme današnjice,
 koje naučavaju neskladne sekte i škole
 tjeraju razum sa svojim pravilima,
 neka te traže i upoznaju kakav si doista
 naše mjesto s tobom, i tada dio
 kojeg mi imamo u tvom nevjerojatnom planu
 Stvoritelj beskonačni i čovjek
 Podiže veo, sasvim otkriva
 onima koji hodaju u nebeskom svjetlu
 slavnu tajnu svog prijestolja,
 skrivenu od prijašnjih naraštaja, a sada otkrivenu.

Takav blagoslov sada dolazi svijetu kroz rasplet Božanskog nauma i otvaranje Božanske riječi, i mi vjerujemo da je ovaj svezak dio tog blagoslova i otkrivenja.

Oni koji se odvrćaju od pukih špekulacija ljudi i posvećuju vrijeme istraživanju Biblije, ne isključujući pritom razum, Bog nas poziva da se njime baš naprotiv služimo (Iza. 1:18) vidjet će da se božji blagoslovljeni luk obećanja proteže sve do nebesa. Pogrešno je pretpostavljati da će oni koji su bez vjere i opravdanja koje ju logično slijedi biti u stanju logično shvatiti istinu: ona nije za takve. Psalmista kaže: „Sviće svjetlost (istina) pravedniku.“ (Psal. 97:10) Za Božje dijete pripremljena je svijetiljka čije svjetlo raspršuje mnogo tame s njegovog puta. „Svijetiljka je nozi mojoj riječ tvoja, svjetlost stazi mojoj.“ (Psal. 119:105) Ali samo je „staza pravednika kao osvjet; on sve više svijetli, do potpuna dana.“ (Izreke 4:18) Ustvari „Nema pravedna, nema nijednoga“ (Rim. 3:10) klasa o kojoj ovdje govorimo su oni koji su „proglašeni pravednima zbog vjere“. Jedino ta klasa ima prednost hodati putem na kojemu je svjetlost sve sjajnija – da vide ne samo današnji rasplet Božjeg plana već i stvari koje dolaze. Premda je istina

da staza svakog vjernika ponaosob sve više svijetli ipak se posebna primjena ove izjave odnosi na pravedne (opravdane) kao klasu. Patrijarsi, proroci, apostoli i sveci iz prošlosti i sadašnjosti hodali su u toj sve većoj svjetlosti, i svjetlo će se nastaviti povećavati „dok ne dođe puni dan“. To je zapravo jedan stalni put i jedno kontinuirano i sve veće svjetlo Božanskog zapisa, koje obasjava kad za to dođe vrijeme.

Stoga „radujte se u Gospodinu vi pravedni“ očekujući ispunjenje tog obećanja. Mnogi imaju tako malo vjere pa ne traže više svjetla pa im je tako zbog njihove nevjernosti i nebrige dozvoljeno da sjede u tami umjesto da hodaju u sve većem svjetlu.

Božji Duh koji je dan Crkvi da ju vodi u istinu uzet će od stvari koje su napisane i pokazati nam ih; ne trebamo ništa što je preko toga, jer Sveto pismo može nas učiniti mudrima za spasenje po vjeri u Isusa Krista. 2. Tim. 3:15

Iako je još uvijek istina da „tama prekriva zemlju i gusta tmina ljude“ to neće biti tako stalno. Imamo zasiguranje da „jutro dolazi“. (Iza. 21:12) Kao što sada Bog omogućuje da doslovno sunce obasjava pravedne i nepravedne, tako će Sunce pravednosti u Mileniju sijati u korist cijelog svijeta i „osvijetlit će ono što je u tami sakriveno“. (1. Kor.4:5) Raspršit će štetne pare zla i donijeti život, zdravlje, mir i radost.

Gledajući u prošlost nalazimo da je svjetlost tada slabašno sjala. Obećanja iz prošlosti bila su nejasna i mutna. Obećanja data Abrahamu i drugima i predodžbeno predstavljena u zakonu i ceremonijalnim obredima prirodnog Izraela bila su samo sjena i davala su nejasnu ideju Božjeg veličanstvenog i punog milosti dizajna. No kako se približavamo u struji vremena Isusovim danima svjetlo se povećava. Vrhunac očekivanja do tada bio je da će

Bog poslati osloboditelja da spasi Izraela od njegovih neprijatelja i da ih uzvisi kao glavnu naciju na zemlji, a na kojoj poziciji utjecaja i moći bi ih Bog koristio kao svoje sredstvo za blagoslivljanje svih naroda na zemlji. Međutim Božja ponuda da postanu baštinici njegovog Kraljevstva bila je što se tiče uvjeta toliko drugačija od onog što su oni očekivali i izgledi klase koja je trebala biti izabrana da dostigne nevjerojatna obećanja bili su kada ih se gleda izvanjski i ljudskim očima toliko nevjerojatni da je osim nekolicini većina bila zaslijepljena na tu poruku. Njihovo sljepilo i neprijateljstvo prirodno su se intenzivirali kada je sukladno razvoju Božjeg plana došlo vrijeme da se ta poruka proširi i da se poziv za učestvovanje u tom obećanom Kraljevstvu primjeni na svako stvorenje pod nebom koje će se zbog svoje vjere računati kao dijete vjernog Abrahama i nasljednik obećanja.

No kada se nakon Pedesetnice bolje razumjelo dobru vijest koju je Isus naučavao, Crkvi je postalo očitim da će blagoslovi za svijet biti od trajnog učinka, i da će za ostvarenje tog nauma Kraljevstvo biti duhovno i da će se sastojati od „pravih“ Izraelaca, malog stada izabranog između židova i nežidova i koji će biti uzvišeni do duhovne prirode i moći. Tako čitamo da je Isus kroz Evanđelje rasvijetlio život i besmrtnost. (2. Tim. 1:10) I od Isusovih dana svjetlo je još više sjalo kao što je on i rekao da će biti kazavši „Još vam imam mnogo toga reći, ali sada ne možete nositi. No kada dođe on, duh istine, uputit će vas u svu istinu, ...i objavit će vam ono što dolazi.“ (Ivan 16:12, 13)

Međutim tada je došlo vrijeme nakon što su apostoli usnuli u smrti kada je većina pripadnika Crkve počela zanemarivati svijetiljku i počela gledati na ljudske učitelje za vodstvo: a

učitelji napuhani od ponosa preuzevši titule i službe zagospodariše nad Božjom baštinom. Tada je postupno došla u postojanje posebna klasa koju se naziva „svećenstvo ili kler“ koji sami sebe smatraju a i drugi pravim vodičima u vjeri i praksi osim Božje riječi. Tako se s vremenom razvio veliki papinski sistem s nepripadajućim poštovanjem prema učenjima ljudi koji mogu pogriješiti i zanemarivanjem Riječi nepogrešivog Boga.

Sa takvim zanemarivanjem istine uslijedili su zaista ozbiljni, zli rezultati. Kao što je opće poznato i svijet i Crkva bili su porobljeni od strane tog sistema i vođeni da obožavaju tradicije i ljudska učenja. Da bi se izišlo iz tog ropstva dogodio se odvažan i blagoslovljen udarac za slobodu i Bibliju a nazivamo ga Reformacijom. Bog je podignuo odvažne prvake svoje Riječi među kojima su bili Luther, Zwingli, Melancthon, Wyclife, Knox i drugi. Oni su skrenuli pozornost na činjenicu da je papinstvo odložilo Bibliju na stranu i zamjenilo uredbu i dogme u Crkvi te istaknuli nekoliko njihovih pogrešnih učenja i postupaka, pokazujući da su ona izgrađena na tradiciji a ne na Božjoj Riječi, dakle suprotno istini. Ti Reformatori i oni koji su ih slijedili bili su nazvani Protestantima, zato što su protestirali protiv papinstva i tvrdili da je Božja riječ jedino ispravno pravilo vjere i postupanja. Mnoge su vjerne duše u danima Reformacije hodile u svjetlu koje je u to vrijeme bilo dostupno. Ali su od tada Protestanti vrlo malo napredovali zbog toga što umjesto da su hodili u svjetlu oni su se zaustavili oko svojih omiljenih vođa spremni da vide onoliko koliko su vidjeli, ali ništa više od toga. Postavili su granice svom napretku na putu istine, ograđujući ga s ono malo istine što su imali od čega je veliki dio pogreške bio naslijeđen od „majke“ Crkve. Većina kršćana imala je praznovjerno poštovanje prema učenjima formuliranim prije

toliko godina pretpostavljajući da se ne može više znati o Božjem planu od onoga što je bilo poznato Reformatorima.

Ova pogreška bila je skupa jer pored činjenice da je samo nekoliko načela istine bilo očišćeno od prljavštine pogreške postojala su još neka posebna obilježja koja su s vremenom dolazila a od kojih su kršćani bili lišeni sa svojim doktrinarnim ogradama. Da ilustriramo to: Za sve one koji su u Noinim danima hodili u svjetlu tadašnja istina bila je vjera u to da dolazi potop dok Adam i drugi nisu znali ništa o tome. Mi danas ne propovjedamo o dolasku potopa, no postoje druge epohalne istine koje dolaze s vremenom a koje ćemo znati hodimo li u svjetlosti svjetiljke; stoga imamo li svjetla samo onoliko koliko ga je bilo dostupno prije nekoliko stotina godina tada smo dobrim djelom u tami.

Božja riječ je velika riznica hrane za gladne putnike na putu koji je sve više osvijetljen. U njoj ima mlijeka za djecu i čvrste hrane za zrelije (1. Pet. 2:2; Hebr. 5:14); ali ne samo to, ona sadrži hranu koja je odgovarajuća različitim razdobljima i okolnostima; i Isus je rekao da će vjerni rob iznositi iz te riznice hranu u pravo vrijeme za kućanstvo vjere – „staro i novo“ (Luka 12:42; Mat. 13:52) Takve stvari bilo bi nemoguće dati iz sektaških doktrina i riznica. Od svake od njih možemo dobiti neke stare i dobre stvari ali nove svakako ne. Istina sadržana u učenjima različitih sekti toliko je pokrivena i izmiješana sa pogreškom da njezina prvobitna ljepota i stvarna vrijednost više nije raspoznatljiva. Različita učenja su u neprestanom proturiječju i sukobu; i dok svi drže Bibliju kao temelj svojih vjerovanja, konfuzija misli i očiti razdor terete zbog toga Bibliju. To je doprinijelo razvoju jedne popularne izreke: „Biblija je stara violina na kojoj se može svirati svaka pjesma“.

To jako dobro opisuje nevjeru našeg vremena koja je nastala zbog krivog predstavljanja Božje riječi i osobnosti po ljudskim tradicijama, zajedno s rastom inteligencije koja se više ne klanja sa slijepim i praznovjernim poštovanjem mišljenjima ljudi nego zahtijeva razlog za nadu koja je u nama. Vjerni istraživač Riječi uvijek će moći pružiti razlog za svoju nadu. Sama Božja Riječ može nas učiniti mudrima i korisna je za poučavanje...itd. „da Božji čovjek bude posve sposoban i *potpuno opremljen*“ (1. Pet. 3:15; 2. Tim. 3:15 – 17) Samo ova riznica sadrži neisrcpan izvor starih i novih stvari – hranu u pravo vrijeme za kućanstvo. Zasigurno nitko tko vjeruje u Biblijsku izjavu da „svjetlost sve jače svijetli, dok ne bude potpuni dan“ neće tvrditi da je potpuni dan došao u Luterovo vrijeme, pa stoga činimo dobro ako pazimo na našu svijetiljku „koja svijetli na *tamnome mjestu...dok ne svane dan*.“ (2. Pet. 1:19)

Nije dovoljno samo naći se na putu svjetlosti; moramo „*hoditi u svjetlosti*“, nastaviti napredovati inače će svjetlo koje ne prestaje proći i ostaviti nas u mraku. Problem kod mnogih je što samo sjede umjesto da slijede stazu svjetlosti. Uzmi konkordancu i razmotri tekstove ispod riječi *sjediti* i *stajati* i zatim to usporedi s onim tekstovima koje ćeš naći ispod riječi *hoditi* i *trčati* i naći ćeš velike suprotnosti. Čovjek „*sjedi* u tami“ i „s podrugljivcima“ i *stoji* na putu grešničkom ali „*hodi* u svjetlu“ i „*trči* prema nagradi.“ (Iza. 42:7; Psal. 1:1; Hebr. 12:1)

Savršenstvo u spoznaji nije stvar prošlosti nego, mi se nadamo vrlo bliske budućnosti i sve dok ne priznamo tu činjenicu ne možemo cijeniti a niti očekivati svježa razotkrivanja plana našeg nebeskog Oca. Istina je, mi se i dalje vraćamo na riječi proroka i apostola za svu spoznaju o

sadašnjosti i budućnosti, ali ne zato što su oni uvijek razumjeli Božje planove i naume, nego zato što ih je Bog koristio kao svoje glasnogovornike da nam prenesu kao, i svoj Crkvi tijekom Kršćanskog doba, istinu s obzirom na svoje planove odgovarajuće vremenu. Apostoli obilno potvrđuju ovu činjenicu. Pavao nam kaže da je Bog obznanio kršćanskoj crkvi tajnu svoje volje koja je u skladu s njegovim naumom i koja nije bila prije otkrivena iako je bila zapisana u tajnovitim izjavama koje se nisu mogle razumjeti do određenog vremena da bi oči našeg razumijevanja bile otvorene kako bi smo cijenili „*nebeski poziv*“ koji je osmišljen isključivo za vjernike Kršćanskog doba. (Efež. 1:9, 10, 17, 18; 3:4 – 6) To nam jasno pokazuje da niti anđeli, a niti proroci nisu razumjeli značenje izgovorenih proročanstava. Petar kaže da kada su oni intenzivno ispitivali da shvate značenje, da im je Bog rekao da istine sakrivene u njihovim proročanstvima nisu bile za njih nego za nas koji živimo u kršćanskom dobu. I on potiče Crkvu da se nada daljnjoj milosti u tom pravcu – još više spoznaje o Božjim planovima. 1. Pet. 1:10 – 13

Iako je Isus obećao da će Crkva biti vođena u svu Istinu, evidentno je da se to događalo postupno. Dok je Crkva u danima apostola bila slobodna od mnogih krivih učenja koja su izniknula pod Papinstvom, ipak ne možemo pretpostaviti da je rana Crkva vidjela tako jasno i duboko Božji plan kao što je to slučaj danas. Evidentno je i to da su različiti apostoli imali različiti stupanj uvida u Božji plan iako *su svi njihovi zapisi* kao i od proroka bili nadahnuti duhom. Da pokažemo razlike u spoznaji, sjetimo se kako su neko vrijeme Petar i drugi apostoli izuzev Pavla bili kolebljivi kada je Evanđelje počelo ići k nežidovima. (Djela 10:28;

11:1 – 3; Gal. 2:11 – 14) Petrova nesigurnost bila je u oštroj suprotnosti sa Pavlovom sigurnosti koja je bila nadahnuta riječima proroka, Božjim postupcima u prošlosti i direktnim otkrivenjima koja je dobio.

Evidentno je da je Pavao imao daleko više otkrivenja nego drugi apostoli. Nije mu bilo dopušteno da ta otkrivenja potpuno i jasno obznani Crkvi čak niti drugim apostolima (2. Kor. 12:4; Gal. 2:2) ipak u tim vizijama i otkrivenjima možemo vidjeti vrijednost za cijelu Crkvu; jer iako mu nije bilo dopušteno da kaže ono što je vidio niti da nabraja sve što zna o Božjim tajnama koje se odnose na „vjekove koji dolaze“, ipak ono što je vidio osnažilo je, osjenilo i produbilo značenje njegovih riječi koje u svjetlu kasnijih činjenica i proročanskih ispunjenja i vodstva Duha možemo cijeniti mnogo više nego rana crkva.

Za potkrepu toga sjetimo se posljednje knjige Biblije – Otkrivenja napisanog oko 96. n. e. Uvodne riječi najavljuju ga kao posebno otkrivenje stvari koje se nije prije razumjelo. To uvjerljivo dokazuje da do tog vremena Božji plan još nije bio u potpunosti otkriven. A niti je ta knjiga bila sve do sada ono na što joj ime ukazuje, razotkrivanje, **Otkrivenje**. Kada se radi o ranoj crkvi nitko najvjerojatnije nije razumio nijedan dio te knjige. Čak i Ivan koji je vidio te vizije vjerojatno nije znao značenje toga što je vidio. On je bio i prorok i apostol; i dok je kao apostol razumio i naučavao ono što je tada bilo „hrana u pravo vrijeme“, kao prorok izgovorio je stvari koje će opskrbljivati kućanstvo vjere „hranom“ u budućim razdobljima.

Tijekom Kršćanskog doba neki od svetih nastojali su razumjeti budućnost Crkve istražujući ovu simboličku knjigu, i bez sumnje svi koji su čitali i razumjeli makar i dio njenih učenja bili su blagoslovljeni kao što je obećano. (Otkr. 1:3)

Knjiga se nastavila otvarati takvima i u danima Reformacije bila je vrlo važna pomoć Luteru kod odlučivanja da je u stvari Papinstvo kojemu je on tako savjesno služio bilo taj Antikrist spomenut od apostola, a povijest koju mi sada vidimo ispunjava tako veliki dio tog proročanstva.

Tako je Bog postepeno otvarao svoju Istinu i otkrivao izvanredno bogatstvo svoje milosti; i posljedično tome sada je dostupno svjetla više nego ikada u povijesti Crkve.

„I još uvijek nove ljepote vidjet ćemo
i svjetlo što biva sve veće.“

2. STUDIJA

VJERA U POSTOJANJE VRHOVNOG I INTELIGENTNOG STVORITELJA JE UTEMELJENA

Van Biblijski dokazi ispitani u svjetlu razuma – Neodrživa teorija –
Razumna teorija – Božja osobnost pokazana – Razumni izuzetci

Čak sa točke gledišta jednog skeptika, razumna i iskrena potraga u nepoznato a u svjetlu onog što je poznato može voditi nepristranog i inteligentnog mislioca u pravcu istine. Ipak je očito da bez direktnog otkrivenja Božjih planova i nauma, čovjek si može samo približiti istinu i donijeti neodređene zaključke. Idemo za sada staviti Bibliju na stranu i gledati na stvari sa stanovišta zdravog razuma.

Onaj tko može gledati u nebo s teleskopom, ili čak samo s okom, i vidjeti veličinu stvarstva, njegovu simetričnost, ljepotu, red, sklad i raznolikost a ipak sumnjati u to da je Stvoritelj svega toga znatno superiorniji i u mudrosti i u moći ili tko na trenutak pretpostavi da je sav taj red nastao slučajno, bez Stvoritelja toliko se udaljio od sposobnosti razmišljanja ili ju toliko ignorira pa da ga se stvarno ispravno može smatrati bezumnim što je Biblijski termin (onaj tko ignorira ili mu nedostaje razum) „Bezumnik kaže u srcu svojem Nema Boga.“ Kako god da bilo svatko tko je razuman zaključit će da je mnogo toga u Bibliji stvarno istina, jer istina je sama po sebi očita da posljedica mora imati odgovarajući uzrok. Svaka biljka i svaki cvijet svjedoče o tome. Zamršen u konstrukciji,

izvanredno lijep u obliku, svaki govori o mudrosti i vještini koji nadmašuju ljudsku. Koliko je kratkovidan apsurd koji veliča ljudsku vještinu i domišljatost i pripisuje slučajnosti pravilnost, ujednačenost i sklad prirode; koji priznaje zakone prirode i u isto vrijeme niječe postojanje njenog inteligentnog Zakonodavca.

Neki niječu postojanje inteligentnog Stvoritelja tvrdeći da je sama priroda jedini Bog i da su se svi oblici biljaka i životinja razvili sami od sebe bez da je na to utjecala nekakva inteligencija ali da je to bilo upravljano kako oni kažu „zakonom preživljavanja najsposobnijih“ u procesu evolucije.

Ovoj teoriji nedostaje dokaz jer sve ono što vidimo oko sebe, dakle različita stvorenja su nepromjenjive prirode i koja ne evoluiru u neku višu prirodu; i iako su oni koji se drže te teorije uz višekratna nastojanja pokušali miješati različite vrste ili proizvesti novu nepromjenjivu sortu nikada u tome nisu uspjeli. Nije poznat niti jedan slučaj da se jedna vrsta promjenila u drugu.* Iako postoje ribe koje na trenutak mogu koristiti svoje peraje kao krila i letjeti iznad vode i žabe koje mogu pjevati no nije poznato da su se promjenile u ptice. Nedostaje dokaz da je čovjek evoluirao od takvih stvorenja. Baš naprotiv istraživanja su pokazala da iako se može proizvesti različite varijacije iste vrste, nemoguće je pomiješati različite vrste ili da jedna evoluiru u drugu. Iz istog razloga, premda su konj i magarac slični ne može se tvrditi da su na neki način povezani jer dobro je poznato da je njihovo potomstvo nepotpuno i da se ne može dalje razmnožavati.

* Kao napomenu našim čitateljima spomenut ćemo promjene kao što su transformacija iz gusjenice u leptira, jer ovdje se ne radi o promjeni prirode; gusjenica je samo ličinka koja se izlegla iz leptirovog jajeta.

Zacijelo, ako je neinteligentna priroda Stvoritelj ili pokretač evolucije ona bi tada nastavila proces i tada ne bi postojale nepromjenjive vrste budući da bez inteligencije ništa ne može doći u nepromjenjive uvjete. Evolucija bi tada bila zamjetljiva činjenica i vidjeli bi smo oko sebe kako ribe postaju ptice a majmuni ljudi. Ova teorija koja tvrdi da su inteligentna bića bila stvorena od neke slijepe sile protivi se ne samo Bibliji već i svakom zdravom razumu.

Ima jedna teorija u pogledu stvaranja (izuzev čovjeka) procesom evolucije za koju nemamo neki ozbiljan prigovor a ukratko ćemo je iznijeti: Ona pretpostavlja da su sve današnje vrste fiksne i nepromjenjive toliko daleko kad se radi o prirodi ili vrsti, i iako se sadašnja priroda vrste može razviti do najvišeg stupnja, čak do savršenstva te će vrste ili prirode i dalje biti iste. Ova teorija dalje pretpostavlja da nijedna od nepromjenjivih vrsta nije bila tako stvorena nego da su se u dalekoj prošlosti razvili od zemlje i postepenim procesom evolucije razvili iz jednog oblika u drugi. Ove promjene koje su se odvijale po Božanski uspostavljenim zakonima i u kojima su promjena hrane i klime imale veoma važnu ulogu trajale su vjerojatno sve dotle dok nisu bile uspostavljene nepromjenjive vrste kakve vidimo danas a preko kojih više nisu moguće daljnje promjene i tako je prema svemu bio dosegnut konačni Stvoriteljev naum u tom pogledu. Iako se svaka od različitih vrsta biljaka i životinja može poboljšati a i propasti nijedna od njih nije podložna promjeni niti je se može proizvesti od neke druge vrste. Iako svaka od njih može postići savršenstvo svoje vlastite fiksne prirode Stvoriteljev naum u pogledu prirode je dostignut pa je stoga dodatna promjena u tom smislu nemoguća.

Tvrdi se da su prvobitne biljke i životinje od kojih su nastale sadašnje nepromjenjive vrste izumrle davno prije stvaranja

čovjeka. Kosturi i fosili životinja i biljaka koje danas ne postoje pronađeni duboko ispod površine zemlje favoriziraju ovu teoriju. Ovo gledište niti ignorira a niti odbacuje Biblijsko učenje da je čovjek bio izravno stvoren i savršen, načinjen tako da u mentalnom i moralnom pogledu nalikuje svom Tvorcu a ne razvijen procesom evolucije kao niti ostatak stvaranja. Ovo gledište ni ukom pogledu ne potkopava već baš naprotiv podržava Biblijsku tvrdnju da priroda danas naučava da ju je uredio inteligentni Stvoritelj i da je On prvi uzrok. Neka ljudski razum da sve od sebe da tragom poznatih činjenica dođe do razumnih i odgovarajućih uzroka, dajući dužno priznanje prirodnim zakonima u svakom slučaju, ali vratimo svu zamršenu mašineriju prirode u ruke njenog velikog Autora, inteligentnog, svemogućeg Boga.

Mi tvrdimo da je postojanje inteligentnog Stvoritelja jasno manifestirana istina koju dokazuju mnogi dokazi posvuda oko nas; da čak unutar nas samih, jer mi smo njegovo djelo čija svaka snaga uma i tijela govori o nevjerojatnoj vještini koja je van našeg poimanja. I on je također Dizajner i Stvoritelj onoga što mi nazivamo prirodom. Mi tvrdimo da je on uredio i uspostavio zakone prirode, čijoj se ljepoti i skladu djelovanja koje vidimo divimo. Onoga čija je mudrost planirala i čija snaga podržava i vodi cijeli svemir, čija mudrost i snaga daleko nadmašuje našu mi instiktivno obožavamo i klanjamo mu se.

Kad shvatimo postojanje takvog moćnog Boga to može kod nas izazvati strah od njegove svemogućće snage, ukoliko ga malo bolje ne upoznamo kao onoga koji posjeduje dobrostivost i dobrotu koje odgovaraju njegovoj snazi. U potpunosti možemo biti sigurni u ovu činjenicu jer na to upućuju isti dokazi koji potvrđuju njegovo postojanje, mudrost i moć. Ne samo da smo prisiljeni zaključiti da Bog postoji te da njegova mudrost i moć daleko nadmašuju našu, nego smo isto tako prisiljeni zdravim

razumom zaključiti da najveličanstvenija stvar koja je stvorena nije superiorna u odnosu na Stvoritelja; stoga moramo zaključiti da je najveća manifestacija dobrote i pravde među ljudima podređena u veličini u usporedbi sa Stvoriteljem a slično je i sa čovjekovom mudrošću i moći. I tako si možemo mentalno predočiti karakter i osobine našeg velikog Stvoritelja. On je mudar, pravedan, pun ljubavi i moćan i opseg njegovih svojstava je daleko neizmjerniji od njegovog najslavnijeg stvarstva.

Idemo dalje: došavši do razumnog zaključka s obzirom na postojanje i osobnost našeg Stvoritelja, sada nas zanima što možemo očekivati od takvog bića? Odgovor se nameće, naime da posjedovanje takvih osobina razumski potiče i njihovo korištenje. Božja moć mora se koristiti i to u skladu s njegovom vlastitom prirodom – naime mudro, pravedno i dobrohotno. Koja god bila sredstva za ostvarenje tog cilja, kakvo god bilo djelovanje Božje moći konačni ishod mora biti u skladu s njegovom prirodom i osobnošću, i njegova nedogledna mudrost određuje svaki njegov korak.

Što može biti razumnije od takvog korištenja moći a koje je manifestirano u stvaranju bezbrojnih svijetova oko nas i u veličanstvenoj različitosti na zemlji? Što može biti razumnije od stvaranja čovjeka obdarenog sa razumom i sposobnosti rasuđivanja, sposobnog da cijeni djela svog Stvoritelja i da prosuđuje njegovu vještinu – njegovu mudrost, pravdu, ljubav i moć? Sve je ovo razumno i u skladu sa činjenicama koje su nam poznate.

I sad dolazi naš konačni prijedlog. Zar nije razumno pretpostaviti da bi takvo biće koje je beskrajno mudro i dobro i koje je bilo u stanju načiniti stvorenje koje je sposobno cijeliti njega i njegov plan, bilo potaknuto svojom ljubavlju i pravdom opskrbiti potrebe koje to stvorenje ima dajući mu neko

OTKRIVENJE? Zar nije razumna pretpostavka da bi Bog dao čovjeku informacije što se tiče smisla njegovog postojanja i Božjih planova za njegovu budućnost? Baš naprotiv pitamo se bili bilo nerazumno pretpostaviti da bi takav Stvoritelj načinio takvo stvorenje kao što je čovjek, obdarivši ga sa sposobnošću razmišljanja tako da on čak razmišlja i o budućnosti, a da mu ne bi otkrio svoje planove kako bi zadovoljio te čovjekove čežnje? To bi bilo nerazumno zato što je suprotno osobnosti koju pripisujemo Bogu; suprotno načinu djelovanja Bića koje je vođeno pravdom i ljubavlju.

Možemo razmišljati ovako, da ako je Božanska mudrost stvarajući čovjeka smatrala neprikladnim dati mu spoznaju o njegovoj sudbini i njegovom mjestu u Stvoriteljevim planovima tada bi sigurno Božanska pravda a isto tako i Božanska ljubav inzistirali na tome da to biće bude tako ograničeno u svojim sposobnostima tako da se onda ne muči i da nije zbunjeno sa sumnjama, strahovima i neznanjem i kao posljedica toga Božanska moć djelovala bi u skladu s tim ograničenjima. Međutim, činjenica da čovjek ipak ima te sposobnosti da cijeni otkrivenje Božanskog plana i osobnost svog Stvoritelja jeste obilan razlog za očekivati da će Bog dati takvo otkrivenje u vrijeme i na način kako to odredi njegova mudrost. S obzirom na sva ova sagledavanja čak i ako smo bili u neznanju o Bibliji razum bi nas vodio do toga da očekujemo i da promatramo otkud će doći to otkrivenje kao što je to Biblija. Osim toga zapažajući red i sklad djela stvaranja općenito koji kao da su u nekoj veličanstvenoj povorci sfera i sistema svako na svom mjestu i u svoje vrijeme, ne možemo a da ne zaključimo da su i male nepravilnosti kao što su potresi, cikloni itd. indikacija da različiti elementi koji djeluju zajedno u ovom svijetu danas nisu savršeni. Zasićivanje da će sve na koncu biti savršeno i skladno

na zemlji kao što je na nebu sa određenim objašnjenjem zašto to nije takvo sada, nisu nerazumni zahtijevi za misaonog čovjeka a niti za Stvoritelja čija su mudrost, moć i dobrota pokazani da odgovori. Stoga bi smo trebali očekivati takvo otkrivenje koje će sve to uključivati.

Nakon što smo ustanovili da je razumno očekivati otkrivenje Božjeg plana i volje u odnosu na ljudsku rasu u sljedećem ćemo poglavlju ispitati Bibliju kao knjigu koja za sebe tvrdi da je baš ona to otkrivenje. Ako prikazuje Božju osobnost u savršenom skladu sa razumom a o čemu smo govorili u prethodnom sadržaju tada je to samo po sebi dokaz da je ona to potrebno i opravdano očekivano otkrivenje od Boga i tada bi smo trebali prihvatiti to njeno svjedočanstvo kao takvo. Ako je od Boga, njena učenja kad ih se u potpunosti cijeni su u punom skladu s njegovom osobnošću za koju nam razum zasigurava da je savršena u mudrosti, pravdi, moći i ljubavi.

„Vi znatiželjni umovi koji lutate uokolo
tragom čudesnih stvaralačkih djela
priznajte stope svog Boga
poklonite mu se i iskažite mu čast.

Nebesa objavljuju slavu tvoju Gospode,
u svakoj zvijezdi sja tvoja mudrost,
Ali kad naše oči gledaju tvoju riječ
mi čitamo tvoje ime na njenim stranicama.“

Zasjaj nad Svima

Kakva ludost, viču bezvjerni kritičari
 s podrugljivim usnama s mudrim i svjetski poznatim očima,
 Od tvrđave do tvrđave i od objave do objave
 beskrajni izazovi ratnih prijetnji
 oko zelene zemlje, uz zvuk crkvenih zvona
 jutro uz uzvuk bubnjeva u vojnim logorima
 svi sanjaju mir usred naoružanog svijeta.
 Od mačeva do plugova promjenjenima čarima Svetog pisma
 nacije, opijene vinom krvi
 teturaju da uzmu zalog bratstva
 poput djece koja odgovaraju na poziv Oca Mateja.

* * *

Pogledajte Baua i Kajzera s barikadama
 od maslinovog lišća i napravljenih riješenja
 na šiljcima pušaka Biblijski stihovi u nadi da će se
 mornarice prevrnuti od silovitog vjetra.
 Još uvijek slava i pompa rata
 privlači milijune
 ipak mračan trud na rastanku vrlom
 njegova će kapa spasti i ljepota poput rupca.
 Pjevač će i dalje pjevati hrabro svoju pjesmu,
 obožavatelji heroja će se i dalje klanjati jakima,
 Rumeni i ugađeni, samurno božanski
 nad svojom trećom bocom sugestivnog vina,
 pernatim i naoružanim revizorima će dokazati
 svoju trgovinu koja je u skladu sa zakonom ljubavi
 i Crkva za državu, i Država za crkvu će se boriti
 i obje će se složiti da bi mogli biti u miru.

Unatoč zamkama poput ovih o vi vjerni što vas je malo
 koji se usudite držati se Božje riječi i istinitog svjedočanstva,
 čije oči vjerom obojene gledaju dalje od ovog zlog vremena
 i preko sadašnje pustinje zločina,
 vide mirnu budućnost obučenu u zeleno
 njene s rosom prekrivene planine i lagani potoci koji između teku
 Još uvijek držite korak
 premda svjetovna mudrost trese opreznom glavom
 Istina ne silazi s neba na našu sferu
 a da nije pozdravljena s podsmijehom skeptika,
 iako je odbijena i ismijavana njezin blagoslov i dalje pada
 poput rose i sunčevog sjaja na sve.

– Whittier

3. STUDIJA

BIBLIJA KAO BOŽANSKO OTKRIVENJE GLEDANA U SVJETLU RAZUMA

Tvrdnja Biblije i njen opipljiv dokaz vjerodostojnosti – Njezina starost i očuvanje – Njezin moralni utjecaj – Motivi pisaca – Opća priroda zapisa – Mojsijeve knjige – Mojsijev Zakon – Osobitosti Vladavine uvedene po Mojsiju – To nije bio sistem svećeništva – Upute za civilne vladare – Bogati i siromašni isti pred Zakonom – Mjere zaštite protiv neovlaštenog uplitanja u prava naroda – Svećenstvo nije bilo favorizirana klasa, kako se izdržavalo?...itd. – Kakva je bila zaštita protiv ugnjetavanja stranaca, udovica, siročadi i slugu? – Biblijski proroci – Postoji li kakva zajednička veza između Zakona, proroka i Novozavjetnih pisaca? – Čuda nisu nerazumna – Razuman zaključak.

Biblija je baklja civilizacije i slobode. Njezin pozitivan utjecaj na društvo prepoznali su neki od najvećih državnika iako su oni velikim dijelom gledali na nju kroz različite naočale suprotstavljenih vjerovanja, za koja se tvrdi da ih Biblija podupire a koja zapravo krivo prikazuju njena učenja. Ta stara knjiga je nenamjerno ali žalosno krivo prikazivana čak od svojih prijatelja, od kojih bi mnogi dali svoj život za nju, a ipak su joj nanijeli više ozbiljne štete od njezinih neprijatelja tvrdeći naime da ona podupire njihove dugo održavane zablude o istini koje su primili po predaji od svojih otaca. Hoće li se takvi probuditi, preispitati svoja vjerovanja i razoružati svoje neprijatelje tako da ih dovedu u zbrku?

S obzirom da nas svjetlo prirode vodi do očekivanja potpunijeg Božanskog otkrivenja od onog kojeg daje priroda,

razuman i mislilački um bit će pripremljen ispitati tvrdnje bilo čega što pretendira da je božansko otkrivenje a koje ima razuman opipljiv dokaz istinitosti takvih tvrdnji. Biblija tvrdi da je ona takvo otkrivenje od Boga, i ona sadrži dostatan opipljiv dokaz o vjerojatnoj ispravnosti te tvrdnje i daje nam razumnu nadu da ako ju izbliza ispitamo da će nam to otkriti mnogo potpuniji i pozitivan dokaz da je ona doista Božja riječ.

Biblija je najstarija knjiga koja postoji; nad živjela je oluje trideset stoljeća. Ljudi su je nastojali na svaki mogući način izbrisati s lica zemlje: skrivali su je, spaljivali i ako bi ju netko posjedovao smatrali su to zločinom kojeg je trebalo kazniti smrću, i na najgori i najnemilosrdniji način progonili su one koji su vjerovali u nju, ali ta knjiga još uvijek živi. Danas, dok mnogi njeni neprijatelji spavaju u smrti, i stotine svezaka napisanih kako bi ju diskreditirali i srušili njen utjecaj više ne postoje Biblija je našla svoj put k svakom narodu i jeziku na zemlji naime načinjeno je više od dvjesto njenih prijevoda. Činjenica da je ta knjiga preživjela tolika stoljeća unatoč takvim neusporedivim naporima da ju se uništi samo je po sebi jak i neposredan dokaz da je Veliko Biće za koje ona tvrdi da je njen autor bilo i njezin Zaštitnik.

Također je istina da je moralni utjecaj Biblije isto tako dobar. Oni koji su pažljivo proučavali njezine stranice bili su bez iznimke uzdignuti u čišći život. Drugi zapisi o religiji i znanosti učinili su dobro i oplemenili su čovječanstvo u jednoj određenoj mjeri; ali sve te knjige zajedno nisu donijele radost, mir i blagoslov stvorenju koje uzdiše kao što je to Biblija donijela i bogatima i siromašnima, učenima i neukima. Biblija nije samo knjiga za čitanje: nju treba proučavati pažljivo i s razmišljanjem; jer Božje su misli više od naših misli i njegovi

putevi od naših puteva. I ako želimo shvatiti misli i plan beskrajnog Boga, tada moramo uprti sve naše snage u taj veoma važan posao. Bogata riznica istine ne leži uvijek na površini.

Kroz cijelu Bibliju stalno se ukazuje na jedan istaknuti lik a to je Isus iz Nazareta a za kojeg ona tvrdi da je Božji sin. Od početka do kraja bili su istaknuti njegova služba i djelo. Da je čovjek zvan Isus iz Nazareta doista živio i bio na neki način zapažen i to u vrijeme na koje ukazuju pisci Biblije činjenica je koju potvrđuje vanbiblijska povijest i to na različite načine i potpuno potkrijepljeno. Da je taj Isus bio raspet jer se pokazao uvredljivim židovima i njihovom svećenstvu je daljnja činjenica koja je potvrđena poviješću pored onoga što su napisali Novozavjetni pisci. Pisci Novog zavjeta (osim Pavla i Luke) bili su osobni poznanici i učenici Isusa iz Nazareta a o čijim su doktrinama pisali.

Postojanje bilo koje knjige podrazumijeva motiv od strane pisca. Koji motiv je nadahnuo ove pisce da izlože stvar ove osobe? On je bio osuđen na smrt i raspet kao zločinac od strane Židova, najreligiozniji među njima potvrdili su i zahtijevali njegovu smrt kao nekog tko ne zaslužuje da živi. Izlažući njegovu stvar i promičući njegove doktrine hrabro su se suprotstavili preziru, oduzimanju imovine i žestokim progonstvima, riskirajući sam svoj život a u nekim su čak slučajevima trpjeli i mučeništvo. Priznajući da je za života Isus bio izvanredna osoba, kako u svom životu tako i u svom naučavanju koji bi motiv mogao netko imati da izloži njegovu stvar nakon njegove smrti? – Posebno s obzirom da je njegova smrt bila sramotna? I ako pretpostavimo da su ti pisci izmislili svoje priče i da je Isus bio plod njihove mašte kao nekakav

idealni heroj, tada bi bilo apsurdno da bi jedan razuman čovjek, nakon što je tvrdio da je Isus bio Božji sin, da je bio rođen na nadnaravan način, da je vraćao vid slijepima od rođenja, da je prouzročio da gluhi opet čuju, i čak uskrsavao mrtve – završio priču na takav način tvrdeći da ga je mala skupina njegovih neprijatelja ubila kao zločinca, dok su ga svi njegovi prijatelji i učenici a među njima i sami pisci ostavili i pobjegli u odlučujućem trenutku?

Činjenica da se svjetovna povijest u nekim aspektima ne slaže s tim piscima ne bi nas trebala navesti na pomisao da su njihovi izvještaji neistiniti. Oni koji tako zaključuju pripisuju ovim piscima izvjesne motive za davanje takvih lažnih izjava. Koji bi ih motivi ponukali na takvo nešto? Jesu li se možda opravdano nadali sreći, slavi, moći ili nekakvim zemaljskim pogodnostima? Siromaštvo Isusovih prijatelja i nepopularnost njihovog junaka kod velikih Judejskih vjerskih vođa proturiječi takvoj misli; dok činjenice da je umro kao zločinac, izgređnik, i da nije imao ugleda ne pružaju nikakvu nadu zavidne slave ili zemaljskih pogodnosti za one koji su pokušali obnoviti njegovu doktrinu. Baš naprotiv ako je to bio cilj onih koji su propovjedali Isusa zar ne bi brzo odustali kad bi otkrili da im to donosi sramotu, progonstvo, zatvor, udarce pa čak i smrt? Razum nas jasno uči da ljudi koji su žrtvovali dom, ugled, čast i život; koji nisu živjeli za sadašnju slavu; nego im je glavni cilj bio uzvisiti svoje bližnje i usaditi u njih moral najvišeg oblika ne samo da su imali motiv, nego je njihov motiv bio najčišći i njihov cilj veličanstveno uzvišen. Razum nam dalje tvrdi da je svjedočanstvo takvih ljudi potaknuto isključivo čistim i dobrim motivima deset puta vrednije razmatranja od običnih pisaca. Niti su ti ljudi bili fanatici; bili su zdravog i

razumnog uma i u svakoj su prilici pružali razlog za svoju vjeru i nadu; i bili su ustrajni i vjerni tim razumnim uvjerenjima.

Ono što smo ovdje primjetili jednako je primjenjivo i na pisce Starog zavjeta. U stvari oni su bili ljudi poznati po svojoj vjernosti Gospodinu; i ta povijest kao nepristrani izvještaj s jedne strane ukorava njihove slabosti i nedostatke dok s druge strane pohvaljuje njihove vrline i vjernost. Ovo bi trebalo zapanjiti one koji pretpostavljaju da je Biblija izmišljena povijest osmišljena tako da zastraši ljude da budu u strahu od religioznog sistema. Postoji izravnost u Bibliji koja joj daje pečat istine. Lupeži, željni da prikažu čovjeka kao velikog, a u želji da predstave svoje zapise kao nadahnute od Boga, nesumnjivo bi oslikali jedan takav karakter kao nedužan i plemenit do krajnjeg stupnja. Činjenica da se za takvim nečim nije težilo u Bibliji je *razuman* dokaz da ona nije osmišljena tako da zavarava.

Imajući dakle razlog za *očekivanje* otkrivenja Božje volje i plana, i nakon što smo utvrdili da su Bibliju koja za sebe tvrdi da je ona to otkrivenje napisali ljudi čije motive nemamo razloga osporavati već ih naprotiv trebamo odobravati, ispitajmo dakle karakter zapisa koji tvrde da su nadahnuti kako bi smo vidjeli da li njihova učenja odgovaraju osobnosti koju smo *razumno* pripisali Bogu i da li nose unutarnji dokaz svoje istinitosti.

Prvih pet knjiga Novog zavjeta i nekoliko iz Starog zavjeta su priče koje govore o povjesnim činjenicama koje su bile poznate piscima, i za koje su oni jamčili svojim osobnostima. Mnogima je očito da govoriti istinu s obzirom na stvari koje su im bile osobno i potpuno poznate ne zahtijeva specijalno

otkrivenje. No s obzirom da je Bog želio dati Otkrivenje čovjeku, činjenica da ta povjest o tim prošlim događajima ima veze s tim otkrivenjem trebala bi biti dovoljan temelj za svakog razumnog da zaključi da je Bog nadgledao i tako uredio stvari da poštenu pisac kojeg je on izabrao za to djelo bude u kontaktu s poznatim činjenicama. Pouzdanost tih povjesnih dijelova Biblije počiva gotovo u potpunosti na osobnosti i motivima tih pisaca. Dobri ljudi neće izustiti neistine. Čisti izvor neće dati gorku vodu. I ujedinjeno svjedočanstvo svih tih pisaca može ušutkati bilo kakvu sumnju da su oni rekli ili učinili zlo a da je iz toga onda moglo proizići dobro.

Kada kažemo da su izvjesne knjige Biblije poput Kraljeva, Ljetopisa, Sudaca itd., poštenu i pažljivo sačuvani povijesni izvještaji o važnim događajima i ljudima toga vremena, time ni na koji način ne poništavamo njihovu istinitost. Kada se sjetimo da Hebrejska pisma sadrže povijest a isto tako i zakon i proročanstva, i da su njihova povijest i rodoslovlja bili izuzetno precizni u detaljiziranju okolnosti zbog očekivanja da će obećani Mesija doći iz jedne od Abrahamovih porodičnih linija tada vidimo razlog za zapisivanje određenih povijesnih činjenica a koje se smatra nedelikatnima u svjetlu ovog dvadesetog stoljeća. Npr. jasan zapis o porijeklu dvaju naroda, Amonaca i Moabaca i o njihovom odnosu sa Abrahamom i Izraelcima bila je vjerojatno nužnost u umovima povjesničara da opišu potpunu povijest o njihovom rođenju. (1. Mojs. 19:36 – 38) Slično tome je i vrlo detaljan izvještaj o Judinoj djeci od kojih je potekao kralj David u čijem rodoslovlju nalazimo Mariju i Josipa njenog muža (Luka 3:23, 31, 33, 34; Mat. 1:2 – 16) pa unatrag sve do Abrahama. Naime potreba da se temeljito uspostavi etimologija bilo je nešto veoma važno s

obzirom da je iz ovog plemena (1. Mojs. 49:10) trebao doći moćni kralj Izraela a isto tako i obećani Mesija pa se zato nije tako detaljno izvještavalo u drugim slučajevima. (1. Mojs. 38)

Mogu postojati slični ili različiti razlozi za druge povijesne činjenice o kojima se izvještava u Bibliji od kojih možemo vidjeti korist, a koja recimo može biti rasprava o moralu, i koju se bez štete može izostaviti; premda nitko ne može opravdano reći da Biblija bilo gdje sadrži nečistoću. Štoviše dobro je sjetiti se da iste činjenice mogu više ili manje biti izražene delikatno na bilo kojem jeziku; i dok su prevoditelji Biblije s pravom bili savjesni da ne izostave nijedan izvještaj ipak oni su živjeli u danima kada se manje pazilo na izbor profinjenih izraza kao što su naši danas; a isto se može prepostaviti i za rana Biblijska vremena i tadašnje navike izražavanja. Dakako, najprobirljiviji ne mogu naći nikakav prigovor po tom pitanju za nijedan izraz u Novom zavjetu.

Mojsijeve knjige i zakoni koji su kroz njih objavljeni

Prvih pet knjiga Biblije poznate su kao Pet knjiga Mojsijevih, iako se nigdje ne spominje njegovo ime kao autora. Da su bile napisane od strane Mojsija ili pod njegovim nadgledanjem je razuman zaključak; izvještaj o njegovoj smrti i pogrebu propisno je dodao njegov tajnik. Izostanak pozitivne tvrdnje da je te knjige napisao Mojsije nije dokaz protiv te misli; jer da ih je netko drugi napisao s ciljem da obmane i počini prijevaru, on bi sigurno tvrdio da ih je napisao veliki Izraelski vođa i državnik, i tako se nametnuo. (Vidi 5. Mojs. 31:9 – 27) U jednu smo stvar sigurni, Mojsije je izveo Hebreje iz Egipta. On ih je organizirao kao naciju u skladu sa zakonima izraženima u tim knjigama, i Hebrejski narod je prije više od

3000 godina sa općim konsenzusom tvrdio da su te knjige Mojsijev dar njima, i držali su ih toliko svetima tako da se niti jota niti crtica nisu smjele mijenjati – dajući tako sigurnost čistoće samog teksta.

Ovi Mojsijevi zapisi su jedina vjerodostojna živuća povijest o epohi koju obrađuju. Kineska povijest započinje od stvaranja, govoreći kako je Bog otišao na vodu čamcem i držeći u svojoj ruci grumen zemlje bacio ga je u vodu. Od tog grumena zemlje tvrde oni postao je ovaj svijet...itd. Cijela ta priča je toliko nerazumna da se ni malo dijete u svojoj inteligenciji ne bi dalo prevariti njome. Suprotno tome, izvještaj kojega nalazimo u knjizi Postanka započinje sa razumnom pretpostavkom da je Bog, Stvoritelj, inteligentni Prauzrok već postojao. On ne govori o tome da je Bog imao početak nego o njegovom stvaralačkom djelu i njegovom početku i njegovom sustavno uređenom napretku – „U početku stvorio je Bog nebo i Zemlju“. Prekoračujući porijeklo zemlje bez davanja nekih posebnih detalja i objašnjenja, priča nastavlja sa šest dana (epoha) pripremanja zemlje za čovjeka. Taj izvještaj je znatno potkrijepljen sa nagomilanim znanstvenim činjenicama unatrag 4000 godina; stoga je mnogo razumnije prihvatiti tvrdnju da je njegov autor, Mojsije bio božanski nadahnut, nego pretpostaviti da je inteligencija jednog čovjeka bila toliko superiornija od kombinirane inteligencije i istraživanja ostatka ljudske rase u posljednjih 3000 godina potpomognutih suvremenim priborom i milijunima u novcu.

Kao sljedeće pogledaj na sustav zakona utvrđen u tim zapisima. On je zacijelo jedinstven kako onda tako i danas u 20. stoljeću; zakoni ovog stoljeća bili su utemeljeni na načelima izloženima u Mojsijevom zakonu i uokvireni od strane ljudi koji su priznavali da je Mojsijev zakon Božanskog porijekla.

U Dekalogu nalazimo kratak sadržaj cijelog zakona. Ovih deset zapovijedi nalažu kodeks obožavanja i morala koji mora dirnuti svakog istraživača kao nešto izvanredno; i kad ne bi bili otprije poznati nego npr. sada pronađeni među ruševinama i reliktima Grčke ili Rima ili Babilona (Nacija koje su ustajale i padale poslije ovih zakona) smatrali bi smo ih nevjerojatnima i nadnaravnima. Ali upoznatost s njima i njihovim tvrdnjama izrodila je određenu mjeru ravnodušnosti pa je tako njihova prava vrijednost ostala nezapaženom osim kod nekolicine. Istina, Krist nije naučavao te zapovijedi; i nisu bile date kršćanima nego Hebrejima; i to ne da ih poučavaju o otkupnini nego da uvjere ljude u njihovo grešno stanje i potrebom za otkupninom. I suština tih zapovjedi bila je veličanstveno utjelovljena od strane slavnog utemeljitelja kršćanstva u sljedećim riječima: „Ljubi Gospodina, svoga Boga, svim srcem, svom dušom, svom pameti i svom svojom snagom! Druga glasi: Ljubi svoga bližnjega kao samoga sebe!“ (Mar. 12:30, 31)

Vladavina koju je ustanovio Mojsije razlikovala se od svih drugih, drevnih i suvremenih, u tome što se tvrdilo da je ona od samog Stvoritelja, i da se narod smatrao odgovornim njemu; tvrdilo se i da njihovi zakoni i institucije, civilne i vjerske proizlaze od Boga, i kao što ćemo još vidjeti da su bili u savršenom skladu s onim što nas razum uči da je Božja osobnost. Tabernakul u središtu tabora imao je u svom odjeljku koji se naziva „Svetinja nad svetinjama“ manifestaciju Jehovine prisutnosti kao njihovog kralja, gdje su na nadnaravan način primali upute za ispravno vršenje njihovih poslova kao naroda. Bio je ustanovljen svećenički red koji je imao potpunu kontrolu nad Tabernakulom, i jedino je preko njih bilo dopušteno pristupiti Jehovi i imati zajedništvo s njim.

Prva misao s tim u vezi kod nekoga bi možda mogla biti: „E, tu vidimo cilj njihove organizacije: kod njih su kao i kod drugih naroda svećenici vladali s narodom, namećući im lakovjernost i potičući strah za svoju vlastitu čast i dobit.“ Ali čekaj malo prijatelju; nemojmo se žuriti u pretpostavljanju bilo čega. Gdje postoji dobra prilika za ispitivanje te stvari kroz činjenice, ne bi bilo razumno preuranjeno donositi zaključke bez činjenica. Nepobitni dokazi su u suprotnosti s takvim pretpostavkama. Prava i prednosti svećenika bili su ograničeni, nije im bila data nikakva civilna moć, i posve im je nedostajala mogućnost da koriste svoju službu da nameću nešto nauštrb savjesti i prava naroda, i tu pripremu je napravio Mojsije, pripadnik svećeničkog plemena.

Kao Božji predstavnik u izvođenju Izraela iz egipatskog ropstva, silom prilika vlast je bila centralizirana u njegovoj ruci i to je učinilo krotkog Mojsija autokratom u moći i vlasti, premda je zbog svog krotkog stava bio prezaposleni sluga naroda, čiji je sam život bio iscrpljen zbog zahtijevne brige svog položaja. U tom trenutku bila je uspostavljena civilna vlast koja je virtualno bila demokracija. Da nas se ne bi krivo razumjelo: Za nevjernike Izraelska vladavina bila je demokracija, ali gledano očima Izraelaca to je bila čista Teokracija, božanska vladavina jer su zakoni bili dati od Boga preko Mojsija, nisu bile dopuštene nikakve dopune ni izmjene: nisu smjeli ništa ni dodati ni uzeti od tog kodeksa zakona. Tako gledano Izraelska vladavina bila je drugačija od bilo koje druge civilne vlasti ni prije ni poslije. „Tada zapovjedi Gospodin Mojsiju: Pozovi mi sedamdeset ljudi između Izraelovih stariješina, za koje znaš da su zreli ljudi i sposobni za

poglavarску službu! Dovedi ih k Šatoru svjedočanstva. Tamo neka se postave s tobom, dok ja siđem! Tamo ću govoriti s tobom i od duha, što počiva na tebi, uzet ću i njima ga dati. Oni će s tobom dijeliti teret brige za narod. (4. Mojs. 11:16, 17. Vidi također retke 24 i 30 kao primjer istinitog i bezazlenog državištva i blagosti.) Mojsije ponavljajući tu istu stvar kaže: „Tada izabrah od vaših plemenskih glavara mudre i iskusne ljude i postavih vam ih za stariješine: za tisućnike, za stotnike, za pedesetnike i za desetnike, nadalje postavih pisare za vaša plemena.“ (5. Mojs. 1:15; 2. Mojs. 18:13 – 26)

Stoga izgleda da je ovaj istaknuti zakonodavac umjesto da traži da produži i poveća svoju vlastitu moć tako da vladavinu nad narodom da u ruke svojim članovima obitelji, svećeničkom plemenu, koji su mogli iskoristiti svoj vjerski autoritet da ograniče slobodu i prava naroda, on je učinio suprotno, uveo je takav oblik vladavine nad narodom koji je njegovao duh slobode. U svakom slučaju vladari traže svoje vlastito uzdizanje i veću moć. Čak i u slučajevima kada takvi pomažu pri uspostavi republike, naknadno se pokaže da su to učinili lukavo kako bi stekli naklonost ljudi i produžili svoju vlastitu moć. Da je Mojsije u kojem slučaju bio ambiciozan čovjek, i vođen lukavštinom pokušavao produžiti prijevaru ljudi, tada bi radio na većoj centralizaciji moći u svojim rukama i svoje obitelji; pogotovo kad bi se to činilo lakim postignućem budući da je vjerski autoritet već bio u tom plemenu a i narod je tvrdio da je vođen od Boga, iz Tabernakula. A niti je za pretpostaviti da bi čovjek koji je bio sposoban oblikovati takve zakone i vladati takvim narodom bio tupog shvaćanja pa da ne vidi što bi mogao postići u tom pravcu. Vladavina naroda bila

je gotovo sasvim u njihovim rukama, jer iako je bilo propisano da teže slučajeve koje nisu mogli riješiti daju Mojsiju ipak oni su trebali odlučiti koji su to slučajevi. „A spor koji vam bude pretežak, iznesite preda me da ga saslušam.“ (5. Mojs. 1:17)

Tako gledano Izrael je bio republika čiji su službenici postupali pod božanskim opunomoćenjem. Oni koji su u zbrci i koji u neznanju tvrde da je Biblijskim zakonima bila uspostavljena carska vlada nad narodom umjesto „vladavina naroda nad narodom“ trebaju zapaziti da se ovaj republički oblik civilne vladavine zadržao više od 400 godina. I tada je na zahtijev „Stariješina“ to bilo promjenjeno u kraljevstvo i to bez Gospodinovog odobravanja koji je rekao Samuelu koji je tada djelovao kao neka vrsta neformalnog predsjednika „Poslušaj glas naroda u svemu što ti govori, jer nisu odbacili tebe, nego su odbacili mene da ne kraljujem nad njima!“ Na Božji poticaj Samuel je objasnio narodu kako će se njihova prava i slobode zanemarivati i kako će takvom promjenom postati sluge; ipak oni su bili toliko očarani s tom popularnom idejom koju su vidjeli na primjeru naroda koji su ih okruživali. (1. Sam. 8:6 – 22) Razmatrajući ovaj izvještaj o njihovoj *želji* za kraljem, tko nije impresioniran sa mišlju da se Mojsije bez ikakvih poteškoća mogao čvrsto postaviti kao poglavar velikog carstva?

Iako je Izrael kao cjelina bio jedna nacija plemenska se podjela prepoznala tek nakon Jakovljeve smrti. Svaka obitelj i svako pleme uz zajednički je pristanak izabrala i priznala izvjesnog člana kao svog predstavnika ili poglavara. Ovaj se običaj nastavio čak i tijekom njihovog dugog ropstva u Egiptu. Oni su bili nazvani poglavarima ili stariješinama i njima je Mojsije dao čast i moć civilne vladavine dok da je želio

centralizirati moć u svojim rukama i svoje obitelji ti bi muškarci bili zadnji koji bi bili počašćeni sa moći i službom.

Upute dane tima koji su bili od Boga imenovani za civilnu vladavinu uzor su jednostavnosti i čistoće. Mojsije je rekao narodu pred tim sudcima: „Tada sam zapovjedio sucima vašim: Kad saslušavate braću svoju u raspravi njihovoj, sudite pravedno između čovjeka i brata njegova ili došljaka koji je s njim. U suđenju ne budite pristrani. Saslušajte jednako i maloga i velikoga. Ne bojte se ljudi, jer je sud Božji, a spor koji vam bude pretežak, iznesite preda me da ga saslušam.“ (5. Mojs. 1:16, 17) Takvi teški slučajevi su nakon Mojsijeve smrti bili iznašani direktno Gospodinu preko prvosvećenika, a odgovor je bio s DA ili NE preko Urima i Tumima.

Što možemo reći u svjetlu ovih *činjenica* o teoriji koja pretpostavlja da su te knjige napisali nepošteni svećenici kako bi si osigurali utjecaj i moć nad narodom? Bi li takvi ljudi s takvom namjerom krivotvorili izvještaje koji su destruktivni s obzirom na ciljeve koje bi željeli ostvariti – izvještaje koji uvjerljivo dokazuju da je veliki poglavar Izraela i to onaj koji je iz njihovog plemena odsjekao svećenstvo od civilne moći dajući tu moć u ruke narodu? Smatra li itko takav zaključak razumnim?

Isto tako važno je zapaziti da zakoni najnaprednijih civilizacija ovog 20. st. nisu baš pažljivi glede jednakog statusa bogatih i siromašnih u pogledu odgovornosti pred civilnim zakonima. Mojsijevi zakoni apsolutno nisu pravili nikakove razlike. Glede zaštite ljudi od incidenata u kojima bi neki naglo osiromašili a drugi se obogatili, nikada nije bio donesen takav zakon koji bi tako pažljivo pazio na tu stvar.

Mojsijev zakon odredio je svaku pedesetu godinu kao jubilarnu godinu – godinu obnove. Ovaj je zakon sprečavajući apsolutno otuđenje imovine, na taj način sprečavao nakupljanje iste u rukama nekolicine. (3. Mojs. 25:9, 13 – 23, 27 – 30) Ustvari oni su bili poučavani da se smatraju braćom, i da djeluju u skladu s tim; da si pomažu bez naknade i da ne uzimaju kamate jedni od drugih. Vidi 2. Mojs. 22:25; 3. Mojs. 25:36, 37 i 4. Mojs. 26:52 – 56.

Svi su zakoni bili učinjeni javnima i tako se sprečavalo da lukavi ljudi uspješno petljaju s pravima naroda. Zakoni su bili izloženi na takav način da ih je svatko tko je to želio mogao prepisati; i da najsiromašniji i oni koji su bili nepismeni ne bi bili u neznanju o njima dužnost svećenika bila je da ih čitaju narodu tijekom njihovih sedmogodišnjih blagdana. (5. Mojs. 31:10 – 13) Da li je razumno pretpostaviti da su takve zakone i pripreme napravili loši ljudi ili ljudi koji su spletkama željeli lišiti narod njihove sreće i slobode? Takva bi pretpostavka bila nerazumna.

U odnosu na prava i interese stranaca, pa čak i neprijatelja Mojsijev zakon bio je 32 stoljeća ispred svog vremena – ako su zakoni današnjih najciviliziranijih zemalja uopće jednaki u pogledu pravednosti i dobronamjernosti. Čitamo u Bibliji:

„Neka za vas vrijedi jedan zakon. Došljaku neka bude jednako kao i rođenome Izraelcu, jer sam ja Jehova, Bog vaš.“ (2. Mojs. 12:49; 3. Mojs. 24:22)

„Ako među vama živi došljak koji se naselio u vašoj zemlji, nemojte s njim loše postupati. Došljak koji živi među vama neka vam bude kao da je rođeni Izraelac. Ljubite ga kao samoga sebe, jer ste i vi bili došljaci u zemlji egipatskoj.“ (3. Mojs. 19:33, 34)

„Naideš li na zalutalog bika ili magarca *neprijatelja*

svojega, odvedi mu ga natrag. Ako vidiš da je onome koji *te mrzi* magarac polegao pod teretom, nemoj ga ostaviti. Pomozi mu da oslobodi magarca“ (2. Mojs. 23:4, 5)

Čak se i bolesne životinje nije smjelo zapostavljati. Okrutnost i prema njima i prema ljudima bila je strogo zabranjena. Volu se nije smjela stavljati brnjica dok je vršio žito; iz dobrog razloga što je svaki radnik dostojan svoje hrane. Čak ni vol ni magarac nisu smjeli orati zajedno jer budući da su nejednaki u snazi i hodu to bi bilo okrutno. Također je bio predviđen i odmor za njih. (5. Mojs. 25:4; 22:10; 2. Mojs. 23:12)

Neki bi mogli tvrditi da je svećenstvo bilo jedna sebična institucija zato što su ih njihova braća iz ostalih plemena uzdržavala putem godišnjeg desetka ili desetina od njihovih prihoda. Ako ju se tako postavi ova činjenica je zapravo nepravedno prikazivanje koje je gotovo zajedničko skepticima, koji vjerojatno u neznanju krivo prikazuju jedan od najznačajnijih dokaza Božjeg udjela u organizaciji tog sistema a ne spletki sebičnog svećenstva. Nerijetko to je krivo prikazivano i od strane suvremenog svećenstva koje nalaže sličan sistem danas, koristeći to kao presedan bez da spominju okolnosti u kojima je taj takon bio ustanovljen kao i metode plaćanja.

Činjenica je da je to u stvari striktno gledano bio pravedan zahtijev. Kada su Izraelci zaposjeli Kanaansku zemlju, leviti su imali jednaka prava na nju kao i ostala plemena; međutim Božjom izričitom zapovjedi oni nisu dobili ništa osim nekoliko gradova i sela za prebivanje razasutih po raznim plemenima kojima su služili u vjerskim stvarima. Ta je zabrana bila data devet puta prije podjele zemlje. Umjesto zemlje trebala im je biti data neka protuvrijednost, a *desetina* je bila ta razumna i

ispravna priprema. I to nije sve: desetina, iako je bila kao što smo to vidjeli dug nije bila nametnuta kao porez, nego ju se trebalo plaćati kao dobrovoljni doprinos. Nisu bili vezani nikakvom prijetnjom da daju te doprinose sve je ovisilo o njihovoj savjesnosti. Jedini poticaji narodu s obzirom na tu stvar su bili sljedeći:

„Čuvaj se da ne zaboraviš sinove Levijeve dok god živiš na zemlji svojoj.“ (5. Mojs. 12:19) „I ne zaboravljaj sinove Levijeve koji žive u gradu tvojemu, jer oni nemaju ni dijela ni nasljedstva s tobom (u zemlji).“ (5. Mojs. 14:27)

Pitamo se je li razumno pretpostaviti da je ovaj sistem bio tako uređen od sebičnih i ambicioznih svećenika? – uređenje da se razbaštine i učine se ovisnima u smislu uzdržavanja od svoje braće? Zar nas razum ne uči suprotno?

U skladu s time nikako se drugačije ne da objasniti – nego da je Bog autor tih zakona – činjenica da nije bila učinjena nikakva posebna priprema za uzvisivanje svećenstva. Varalice ne bi bile ni u čemu pažljivije doli da si omoguće počast i poštovanje a da one koji to ne čine najstrože kazne i prokunu. No, ništa se takvoga ne pojavljuje: nikakva posebna čast, ili poštovanje ili imunitet na nasilje ili uvrede. Zajednički zakon koji nije pravio razlike među klasama, i nije bio pristran bio je njihova jedina zaštita. To je još značajnije zato što je postupanje sa slugama, došljacima i ostarijelima bilo premetom posebnog propisa. Npr.: *S došljakom* ne postupaj loše niti ga tlači, ne činite zla *udovici* ni *djetetu bez oca*. Ako bi im učinio kakvo zlo, pa oni zavape k meni, sigurno ću čuti njihov vapaj. Moj će se gnjev raspaliti i mačem ću vas pogubiti, pa će vaše žene biti udovice i vaša djeca bez oca. (2. Mojs. 22:21 – 24; 23:9; 3.

Mojs. 19:33, 34) „Nemoj zakidati *najamnika* koji je nevoljnik i siromah, bio on brat tvoj ili došljak koji živi s tobom u zemlji tvojoj, u gradu tvojemu. Daj mu plaću njegovu isti dan, da sunce ne zađe nad njom, jer je on u nevolji i duša mu željno iščekuje plaću svoju, da ne bi zavapio k Jehovi zbog tebe, i to bi ti bio grijeh.“ (3. Mojs. 19:13; 5. Mojs. 24:14, 15; 2. Mojs. 21:26, 27) „Pred sijedom glavom ustani, poštuj starog čovjeka.“ (3. Mojs. 19:32; vidi i 3. Mojs. 19:14) Svećenici, leviti i njihove desetine uza sve to nisu imali nekakav poseban tretman.

Sanitarne pripreme zakona, toliko potrebne siromašnom i dugo potlačenom narodu zajedno sa pripremama i ograničenjima glede čistih i nečistih životinja koje se može ili ne može jesti, su izvanredne i zajedno sa ostalim obilježjima mogu biti od posebnog interesa ako to prostor bude dozvolio za istraživanje pokazujući tako da je bio usporedo ako ne i ispred najnovijih zaključaka do kojih je došla suvremena medicinska znanost na tu temu. Mojsijev je zakon također imao i predodžbeni karakter, što ćemo ostaviti za buduće razmatranje, ali čak nam je i naš brzi pregled dao neodoljiv dokaz da je taj zakon koji predstavlja sam okvir cijelog sustava otkrivene religije a koju ostatak Biblije temeljitije objašnjava, nevjerojatan prikaz mudrosti i pravde posebno kad se uzme u obzir njena starost.

Svi moraju priznati u svjetlu razuma da ona ne nosi dokaze da je bila djelo ljudi sa zlim namjerama, nego da točno odgovara onome što nas priroda uči o Božjoj osobnosti. Ona daje dokaz njegove mudrosti, pravde i ljubavi. I nadalje očito pobožan i plemenit zakonodavac, Mojsije, poriče da su zakoni bili njegovi i pripisuje ih Bogu. (2. Mojs. 24:12; 5. Mojs. 9:9 –

11; 2. Mojs. 26:30; 3. Mojs. 1:1) S obzirom na njegovu općenitu osobnost, i njegove zapovjedi narodu da lažno ne svjedoče i da izbjegavaju licemjerstvo i laganje da li je razumno pretpostaviti da bi takav čovjek lažno svjedočio i podmetnuo svoja vlastita gledišta kao Božje zakone? Također trebamo imati na umu da ispitujemo današnje primjerke Biblija, i da se stoga integritet koji ju označava jednako primjenjuje na Mojsijeve nasljednike; jer iako su među tim nasljednicima bili loši ljudi koji su tražili svoje a ne dobro naroda, ipak je očito da nisu izvršili neovlaštene promjene na Svetim Spisima, koji su ostali čisti do danas.

Biblijski Proroci

Pogledajmo sada opći karakter biblijskih proroka i njihovog svjedočanstva. Značajna je činjenica ta da proroci, osim nekoliko izuzetaka, nisu bili iz svećeničke klase; i da su u to vrijeme njihova proročanstva bila uglavnom odbojna iskvarenom i dvoličnom svećenstvu i narodu koji je bio sklon idolopoklonstvu. Breme njihovih poruka koje su od Boga prenosili narodu uglavnom je bilo ukor zbog grijeha, zajedno s upozorenjima o dolazećim kaznama, isprepleteno s prigodnim obećanjima o budućim blagoslovima koje će dobiti nakon što se očiste od grijeha i vrate se u Gospodnju naklonost. S obzirom na njihova iskustva, daleko od toga da bi smo im zavidjeli: općenito su bili proklinjani, mnogi od njih zatočeni i umrli nasilnom smrću. Vidi 1. Kralj. 18:4, 10, 17, 18; 19:10; Jer. 38:6; Hebr. 11:32 – 38 U nekim slučajevima tek godinama nakon njihove smrti bili su priznati kao pravi Božji proroci. Ali mi govorimo o proročanskim piscima koji su tvrdili da su im izjave bile nadahnute od Jehove. S tim u vezi dobro je imati na umu da prilikom davanja zakona

Izraelu nije bilo svećeničke intervencije: Bog ga je dao narodu posredstvom Mojsija. (2. Mojs. 19:17 – 25; 5. Mojs. 5:1 – 5) Osim toga dužnost svakog tko bi bio svjedokom kršenja zakona bila je da ukori prestupnika. (3. Mojs. 19:17) Tako je svatko imao autoritet da poučava i da ukorava; ali budući da je kao i u naše vrijeme većina bila zaokupljena sa poslovnim stvarima i postala ravnodušna i nereligiozna, samo je relativno malo njih ispunilo taj zahtijev za ukoravanje grijeha i poticanja na pobožnost; i ti su propovjednici i u Starom i u Novom zavjetu nazvani „prorocima“. Termin „prorok“ uglavnom se koristio za nekoga tko *javno razotkriva* nešto, i javni idolopoklonički učitelji također su bili tako nazvani npr. „Balovi proroci“ itd. Vidi 1. Kor. 14:1 – 6; 2. Pet. 2:1; Mat. 7:15; 14:5; Neh. 6:7; 1. Kralj. 18:40; Titu 1:12

Prorokovanje koje je u uobičajenom smislu u stvari bilo poučavanje kasnije je postalo popularno kod jedne izvjesne klase, i izrodilo se u Farizejstvo – poučavanje ne Božjim zapovjedima nego tradiciji pradjedova, i tako se počelo suprotstavljati istini i time su oni postali lažni proroci ili lažni učitelji. Mat. 15:2 – 9

Iz velike klase nazvane prorocima, Jehova je u različito vrijeme izabirao neke koji su imali poseban zadatak da objavljuju poruke koje su se ponekad odnosile na blisku budućnost a ponekad na malo dalju budućnost. I mi sada poklanjamo pažnju zapisima te klase koji su govorili i pisali vođeni Svetim Duhom. Oni s pravom mogu biti označeni kao

Božanski opunomoćeni proroci i vidioci

Kada se sjetimo da su ti proroci uglavnom bili laici, ne imajući podršku od desetina svećeničkog plemena i kada još k tome dodamo činjenicu da često nisu ukoravali samo kraljeve i

suce nego također i svećenike (nisu ukoravali službu, već osobne grijehe ljudi koji su je obavljali), postaje očito da te proroke ne možemo razumno odrediti kao stranke u jednoj od svećeničkih liga, ili nekih drugih, koji su izradili laž u Božje ime. Razum u svjetlu činjenica proturiječi takvoj sumnji.

Ako nismo našli razloga da opozovemo motive različitih pisaca Biblije, nego smo našli da je duh njenih različitih dijelova pravednost i istina, nastavimo onda dalje ispitivati postoji li neka veza ili spoj jedinstva između Mojsijevih izvještaja, onih drugih proroka i onih Novozavjetnih pisaca. Ako nađemo jednu zajedničku liniju misli koja se isprepliće kroz Zakon i Proroke i Novozavjetne zapise koji pokrivaju period od nekih 1500 godina i to uzmemo u obzir zajedno sa osobnošću pisaca bit će dobar razlog da priznamo njihovu tvrdnju – da su božanski nadahnuti – posebno ako im je ta zajednička tema veličanstvena i plemenita a što dobro pristaje onome što posvećeni razum naučava glede Božjeg karaktera i osobnosti.

Ovo smo pronašli: jedan plan, duh, cilj i naum prožima cijelu knjigu. Na njenim uvodnim stranicama imamo izvještaj o stvaranju i padu čovjeka; a njezine završne stranice govore nam o čovjekovom oporavljanju od tog pada; a stranice između pokazuju uzastopne korake u ostvarenju Božjeg plana koji će ispuniti taj naum. Sklad ali i kontrast prva tri poglavlja i posljednja tri poglavlja Biblije upečatljiv je. Jedno opisuje prvo stvorenje a drugo obnovljeno stvorenje sa uklonjenom kaznom grijeha – prokletstvom, jedno pokazuje kako Sotona i zlo ulaze u svijet da prevare i unište, drugo pokazuje kako je njegovo djelo poništeno, uništeni obnovljeni, zlo ugašeno a Sotona uništen, jedno pokazuje vlast koju je Adam izgubio, a drugo pokazuje kako je ta vlast obnovljena i učvršćena po Kristu i kako se Božja volja vrši i na zemlji kao i na nebu, jedno pokazuje kako je grijeh

rezultirao propadanjem, sramotom i smrću, a drugo pokazuje kako će nagrada za pravednost biti slava, čast i život.

Iako pisana s mnogim pisaljkama, u različitim vremenima, pod različitim okolnostima Biblija nije samo kolekcija moralnih zapovjedi, mudrih izreka i riječi utjehe. Ona je više od toga: ona je razumska, filozofska i skladna izjava o uzrocima sadašnjeg zla u svijetu, njegovog riješenja i konačnog ishoda kako ga vidi božanska mudrost a koja vidi kraj plana od samog njegovog početka, označavajući također put Božjem narodu, podržavajući ih i jačajući sa najveličanstvenijim i dragocjenim obećanjima koja će se ostvariti u određeno vrijeme.

Učenje knjige Postanka, da je čovječanstvo bilo ispitano u stanju prvobitne savršenosti preko jednog predstavnika koji nije prošao na tom ispitu, i da su posljedice toga sadašnja nesavršenost, bolest i smrt, ali da ga Bog nije zaboravio i da će ga na koncu oporaviti preko Otkupitelja rođenog od žene (1. Mojs. 3:15) čuvalo se i razrađivalo kroz cijelu tu knjigu. Potreba za smrću otkupitelja kao žrtve za grijeh, i za njegovom pravednošću kao pokrivalom za grijeh bilo je istaknuto kroz odjeću od kože za Adama i Evu; u prihvaćanju Abelovog prinosa; u Izaku na žrtveniku; u smrti različitih žrtvi putem kojih su patrijarsi imali pristup Bogu, a koje su kasnije bile ustanovljene pod zakonom, i trajale cijelo Židovsko doba. Proroci, iako su imali nešto razumijevanja ali neznatno o značenju nekih svojih izjava (1. Pet. 1:12) spomenuli su stavljanje grijeha na jednu osobu a ne na običnu životinju, i u proročkoj viziji oni su vidjeli onoga koji će otkupiti i osloboditi rasu, „odveden kao janje na klanje“. „Kazna je na njemu bila radi mira našega“, i „zbog rana njegovih nama je izlječenje došlo“. Prikazali su ga kao „prezrenog i koji je bio izbjegavan od ljudi, kao čovjeka koji je bol i bolest upoznao“, i

objavili su da je „Jehova učinio da na njega dođe grijeh svih nas“. (Iza. 53:3 – 6) Oni su također kazali gdje će taj osloboditelj biti rođen (Mih. 5:2) također i kada će umrijeti zasiguravajući nam „da mu ništa neće ostati.“ (Dan. 9:26) Spomenuli su različite osobitosti u vezi njega, – da će biti „pravednik“, i slobodan od „prijevara“ „zla“ ili bilo kakvog pravednog razloga da umre (Iza. 53:8, 9, 11); da će biti izdan za trideset srebrnjaka (Zah. 11:12); da će prilikom svoje smrti biti ubrojen među prijestupnike (Iza. 53:12); da mu niti jedna kost neće biti slomljena (Psal. 34:20; Ivan 19:36); i da iako će umrijeti i biti pogreben njegovo tijelo neće vidjeti raspadanje niti će on ostati u grobu – Psal. 16:10; Djela 2:31

Novozavjetni su pisci jasno i snažno ali ipak jednostavno zabilježili ispunjenje svih tih predviđanja na Isusu iz Nazareta, i logičnim su razjašnjenjem pokazali da je takva *otkupna cijena* koju je on dao zapravo bila potrebna, kao što je i bilo prorečeno u Zakonu i prorocima, prije nego se izbriše grijeh svijeta. (Iza. 1:18) Oni su na tragu cijelog plana na najsnažniji i logičan način, apelirajući niti na predrasude niti na strasti svojih slušatelja nego na sam njihov prosvjetljeni razum postižući tako nevjerojatno čvrsto i uvjerljivo obrazloženje koje se igdje i o bilo kojoj temi može naći. Vidi Rim. 5:17 – 19 pa sve do 12 poglavlja.

Mojsije je u Zakonu istaknuo ne samo žrtvu nego također i brisanje grijeha i blagoslivljanje ljudi pod tim velikim osloboditeljem, čija moć i autoritet kako je on to objavio znatno prelaze njegovu, iako će „biti poput njega“ (5. Mojs. 18:15, 19) Obećani će osloboditelj blagosloviti ne samo Izrael, nego kroz Izrael „sve narode na zemlji“. (1. Mojs. 12:3; 18:18; 22:18; 26:4) Unatoč predrasudama židovskog naroda u suprotno, proroci su nastavili istom snagom objavljivati da

će Mesija biti i „svjetlo za prosvjetljenje neznabožaca“ (Iza. 49:6; Luka 2:32) da će mu neznabošci doći „s krajeva zemlje.“ (Jer. 16:19) da će „njegovo ime biti veliko među narodima“ (Mal. 1:11) i da će se „otkriti slava Jehovina i svi će je ljudi vidjeti.“ Iza. 40:5 vidi i Iza. 42:1 – 7.

Novozavjetni pisci tvrde da im je božansko pomazanje pomoglo da shvate ispunjenje proročanstava glede Kristove žrtve. Oni su premda pod predrasudama kao židovi misleći da su svi blagoslovi ograničeni samo na njih (Djela 11:1 – 18) bili u stanju vidjeti da će uz njihov narod i svi ostali narodi biti preko njih blagoslovljeni također. Također su vidjeli da prije nego što Izrael i svijet budu bili blagoslovljeni treba biti odabrano „malo stado“ i od židova i od nežidova koji će nakon što se pod ispitima nađu dokazanima da su vjerni biti sunasljednici slave i časti velikog Osloboditelja, i sudionici s njim u časti blagoslivljanja Izraela i svih naroda. Rim. 8:17

Ovi pisci ističu sklad ovog gledišta s onim što je bilo napisano u Zakonu i prorocima; i ljepota i širina plana kojeg oni predstavljaju više nego zadovoljava najuzvišeniji koncept onoga što on i jest – „Dobra vijest o velikoj radosti za sve ljude.“

Tema o kojoj su govorili svi proroci a koja je bila predstavljena u Mojsijevim knjigama bila je misao o Mesiji kao vladaru ne samo Izraela nego i cijelog svijeta. Misao o Kraljevstvu bila je istaknuta i u učenjima apostola; i Isus je naučavao da bi smo se trebali moliti „Dodi kraljevstvo tvoje“ i obećao je udio u njemu onima koji će najprije stradati zbog istine i tako se pokazati dostojnima.

Ova nada dolazećeg slavnog Kraljevstva dala je vjernima hrabrost da izdrže progonstvo i da trpe sramotu, oduzimanje imovine i gubitak čak do u smrt. I u veličanstvenom

proročanstvu punom simbolike s kojim završava Novi zavjet vjerno je opisano dostojno „janje koje je bilo zaklano“ (Otkr. 5:12) i dostojni „pobjednici“ koje će on učiniti kraljevima i svećenicima u svom kraljevstvu, i kušnje i prepreke koje moraju nadvladati da bi bili dostojnima učestvovati u tom Kraljevstvu. Tada je uveden simboličan prikaz blagoslova koji teku k svijetu pod tom Milenijskom vladavinom, kada će Sotona biti vezan i Adamska smrt i tuga izbrisani, i kada će svi narodi na zemlji hoditi u svjetlosti nebeskog Kraljevstva – Novog Jeruzalema.

Biblija od samog početka do kraja podržava učenje koje se ne može naći nigdje drugdje a suprotno teorijama svih poganskih religija – da će budući život za mrtve doći posredstvom USKRSNUĆA MRTVIH. Svi nadahnuti pisci izrazili su svoje pouzdanje u otkupitelja i jedan od njih izjavljuje da „ujutro“ kada Bog pozove one koji su grobu i oni iziđu, zli više neće vladati zemljom nego će „čestiti ujutro vladati nad njima“ (Psal. 49:14) Proroci su naučavali uskrsnuće mrtvih; i pisci Novog zavjeta temeljili su sve svoje nade u budući život i blagoslove na njemu. Pavao to izražava ovako: „Jer ako nema uskrsnuća mrtvih, onda ni Krist nije uskrsnuo. A ako Krist nije uskrsnuo, naše je propovjedanje doista uzaludno i naša je vjera uzaludna;...Onda su *propali* i oni koji su zaspali u Kristu. Ali činjenica je da je Krist uskrsnuo od mrtvih, on je prvina onih koji su zaspali, ...Jer kao što u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi oživjeti.“ (1. Kor. 15: 13 – 22)

Poput sata čiji se mnogi kotačići na prvi pogled čine suvišnima, ali čiji su i najmanji pokreti bitni, tako je i Biblija, sastavljena od mnogo dijelova, i pripravljena od mnogih pera

jedna potpuna i skladna cijelina. Nijedan dio nije suvišan, i iako su neki dijelovi aktivniji i imaju istaknutiju ulogu od drugih ipak svi su korisni i neophodni. Među tzv. „naprednim misliocima“ i „velikim teolozima“ današnjeg vremena, postaje popularno da se olako postupa, ili da se ignorira ili čak i niječe mnoga od čuda Starog zavjeta nazivajući ih „pričama starih žena“. Među njima su izvještaji o Joni i velikoj ribi, Noi i arci, Evi i zmiji, stajanje sunca na Jošuinu zapovjed, Bileamova magarica koja govori. Ti naizgled mudri ljudi previđaju činjenicu da je Biblija toliko isprepletena i povezana u svojim različitim dijelovima, da bi otkinuti od nje ta čuda ili ih diskreditirati značilo uništiti ju i diskreditirati kao cjelinu. Jer ako su izvorni izvještaji bili lažni, oni koji su ih ponavljali su bili ili krivotvoritelji ili prevareni, a ni u jednom slučaju ne bi bilo moguće za nas prihvatiti njihova svjedočanstva kao božanski nadahnuta. Ukloniti iz Biblije spomenuta čuda poništilo bi svjedočanstvo njenih glavnih pisaca, pored onoga našeg Gospodina Isusa Krista. Pavao je posvjedočio priču o padu (Rim. 5:17) također i to da je Eva bila prevarena od zmije. (2. Kor. 11:3; 1. Tim. 2:14) Pogledaj i Gospodinovo ukazivanje na te događaje u Otkr. 12:9 i 20:2. Stajanje sunca prilikom obaranja Amorejaca kao dokaz Gospodinove moći, očito je bila predodžba koja će biti prikazana u budućnosti „u danu Gospodinovom“ od ruke onoga kojega je Jošua predočavao. To je posvjedočeno od trojice proroka. (Iza. 28:21; Hab. 2:1 – 3, 13, 14 i 3:2 – 11; Zah. 14:1, 6, 7) Juda je potvrdio izvještaj o magarici koja govori (Juda 11), i Petar (2. Pet. 2:16). I najveći učitelj Isus potvrdio je izvještaje o Joni i velikoj ribi, i o Noi i potopu. (Mat. 12:40; 24:38, 39; Luka 17:26; vidi i 1. Pet. 3:20) Zaista ova čuda nisu veća od onih

koje su Izveli Isus i apostoli, kao što je pretvaranje vode u vino, liječenje bolesti...itd. i kao čudo, buđenje mrtvih najveličanstvenije je od svih.

Ova čuda premda nisu zajednička našem iskustvu, nalaze paralelu oko nas svaki dan, i s obzirom da su česta prolaze nezapaženo. Razmnožavanje živih organizama, bilo životinjskih bilo biljnih, *izvan je našeg shvaćanja* a i preko naše moći pa stoga to možemo smatrati čudom. Mi možemo vidjeti djelovanje principa života, ali niti ga možemo razumjeti niti proizvesti. Mi posadimo dva sjemena jedno uz drugo; uvjeti, zrak, voda i tlo su isti; oni *rastu*, mi ne možemo reći kako a niti to čudo može objasniti najmudriji filozof. Iz ovog sjemenja razvijaju se biljke sa suprotnim tendencijama; jedna puže a druga stoji uspravno; oblik, cvijet, boja, sve se razlikuje iako su uvjeti bili isti. Takva su čuda naprosto uobičajena za nas, i kako polako ostavljamo iza sebe čuđenje djetinjstva prestajemo misliti na njih; ipak ona očituju moć koja nadilazi našu i preko je naše ograničene inteligencije, poput nekoliko čuda zapisanih u Bibliji za posebnu namjenu, kao namjenjeni prikazi svemoći i sposobnosti velikog Stvoritelja da nadvlada svaku prepreku i da ostvari svu svoju volju, čak i naše obećano uskrsnuće iz mrtvih, istrebljenje zla, i konačnu vladavinu vječne pravednosti.

I ovdje ćemo stati sa ovim predmetom. Svaki korak bio je ispitan sa razumom. Utvrdili smo da postoji Bog, vrhovni, inteligentni Stvoritelj u kojemu su mudrost, moć, ljubav i pravda u savršenom skladu. Utvrdili smo da je razumno očekivati otkrivenje njegovih planova svojim stvorenjima koja se zanimaju za njih i cijene ih. Utvrdili smo da je Biblija koja tvrdi da je ona baš to otkrivenje dostojna razmatranja. Ispitali smo njene pisce, i njihove moguće ciljeve, u svjetlu onog što su

naučavali; bili smo zapanjeni; i naš nam je razum *govorio* da takva mudrost kombinirana sa takvom čistoćom motiva nije nekakav lukavi plan varalica sa sebičnim ciljevima. Razum naprosto nalaže da je daleko vjerojatnije da su takvi pravedni i dobronamjerni osjećaji i zakoni zapravo od Boga a ne od čovjeka, i inzistira na tome da nisu mogli biti djelo podmuklih svećenika. Vidjeli smo sklad svjedočanstva glede Isusa, njegove otkupne žrtve, i uskrsnuća i blagoslova svih kao ishoda u njegovom slavnom dolazećem Kraljevstvu; i razum nam je govorio da je takav veličanstven i sveobuhvatan plan preko onog što bi smo razumski očekivali ali ipak izgrađen na takvim razumnim zaključcima pa stoga mora biti Božji plan kojeg tražimo. On naprosto ne može biti čovječje djelo jer čak kada je otkriven naprosto je preveličanstven da bi ljudi u nj povjerovali.

Kad je Kolumbo otkrio rijeku Orinoco netko je rekao da je On u stvari našao otok. On je nato odgovorio: „Ne postoji takva rijeka kao ova koja teče iz otoka. Ova snažna bujica mora da crpi vodu s kontinenta.“ Prema tome, dubina i snaga i mudrost i opseg Biblijskog svjedočanstva uvjeravaju nas da nije čovjek nego Svemogući Bog autor svojih planova i otkrivenja. Mi smo zagrebli samo po površini Biblijske tvrdnje da je božanskog porijekla i utvrdili da je razumna. Sljedeća poglavlja će otkriti različite dijelove Božjeg plana i dati će vjerujemo čvrsti dokaz svakom iskrenom umu da je Biblija božanski nadahnuto otkrivenje i da duljina, visina, dubina i širina plana kojeg otkriva slavno odražava božanski karakter koji je dosad bio slabo razumljiv ali se sada sve jasnije vidi u svjetlu svanuća Milenijskog dana.

Vrlo dragocjena istina

Velike istine rado su kupljene. Opće istine
koje ljudi daju i uzimaju iz dana u dan, dolaze
uobičajenim putem lakšeg života
dopuhnute bezbrižnim vjetrom preko našeg puta

Velike istine su skupo osvojene; nisu pronađene slučajno
niti ih je donijela struja ljetnog sna;
nego uhvaćene u velikoj borbi duše
tvrdim udaranjem protivnog vjetra i struje

Ponekad usred sukoba, nemira, straha i tuge
kada jaka ruka Božja dignuta u moći
ore po dubljoj zemlji ustajalog srca
to donosi neko zakopano sjeme istine na svjetlo

Ne na nekoj tržnici usred žita i vina
ne u robi među zlatom i dragim kamenjem
ne u svjetski kićenim dvoranama ponoćnog veselja
niti u odsjaju carskih kruna

Ne u nekoj smjesi ljudskih vjerovanja,
Ni na nekoj rasprodaji, bilo u Crkvi il' u Svijetu,
Istinskog blaga „među kukoljem i korovom“ nema
niti se njezina zastava razvila u njihovoj sredini.

Istina niče poput žetve sa dobro izoranih polja
Nagrađujući strpljiv trud, i vjeru i revnost.
Onima koji ju tako traže ona uvijek donosi
njezinu bogatu riznicu za njihovo trajno blagostanje

4. STUDIJA

EPOHE I DOBA OZNAČENE U RAZVOJU BOŽANSKOG PLANA

Božji plan definitivan i sustavan – Tri velike epohe svjetske povijesti – Njihova različita obilježja – „Zemlja ostaje zauvijek“ – Svijet koji će doći, Nova nebesa i Nova zemlja – Podrazdjeli ovih velikih epoha – Tako jasno vidimo važna obilježja Božjeg plana – Prepoznati red otkriva sklad – Ispravno služenje s Riječju Istine.

POPUT NEKIH koji u neznanju pogrešno prosuđuju vještinu i mudrost velikog arhitekta i graditelja po njegovom nedovršenom djelu, tako isto i mnogi sada u neznanju pogrešno prosuđuju Boga po njegovom nedovršenom djelu; ali kada se grube skele zla koje je bilo dopušteno za čovjekovo odgajanje i koje će se na koncu pokazati za njegovo dobro, uklone i kada se smeće užasa očisti, Božje dovršeno djelo univerzalno će objaviti njegovu beskonačnu mudrost i snagu; i biti će vidljivo da su njegovi planovi u skladu s njegovom slavnom osobnošću.

S obzirom da nam Bog govori da on ima definitivno određen naum, i da će svi njegovi naumi biti ostvareni, priliči nam kao njegovoj djeci da se marljivo raspitujemo koji su to planovi, kako bi smo se našli u harmoniji s njima. Zapazi kako Jehova odlučno potvrđuje određenost svog nauma: „Zakleo se Jehova nad vojskama: Zaista, kako sam zamislio, tako će se dogoditi i kako sam odlučio tako će se zbiti.“ „Jer Jehova nad vojskama donio je odluku – tko je može osujetiti?“ „Sjetite se ...da sam ja Bog i da nema drugoga Boga, niti ikoga tko bi mi sličan bio!“ ...“Ja kažem: Naum će se moj ostvariti i učinit ću

sve što želim“... „Izrekao sam naum svoj, i ispunit ću ga. Što sam naumio, to ću i učiniti.“ (Iza. 14:24 – 27; 46:9 – 11) Stoga, koliko god nasumično ili tajanstveno se ljudima činilo božje postupanje s čovjekom, oni koji vjeruju svjedočanstvu njegove riječi moraju priznati da Njegov izvorni i nepromjenjivi plan i u prošlosti i sada sustavno napreduje prema svom završetku.

Dok masa čovječanstva tapkaju u tami neznanja i moraju čekati na stvarne razvoje Božjeg plana prije nego shvate slavu osobnost Velikog arhitekta, prednost je Božjeg dijeteta da vidi vjerom i svjetlom njegove svjetiljke prorečenu slavu budućnosti, i da stoga cijeni ono što bi inače za nj bili tajanstveni postupci prošlosti i sadašnjosti. Stoga kao zainteresirani Božji sinovi, i nasljednici obećanog nasljedstva, obraćamo se riječi našeg Oca kako bi smo razumjeli njegove naume iz tamo datih planova i specifikacija. Tamo učimo da se Božji plan glede čovjeka proteže kroz tri velika vremenska perioda počevši s čovjekovim stvaranjem i dosežući u bezgraničnu budućnost. Petar i Pavao nazivaju te periode kao „tri svijeta“ a koje predstavljamo u sljedećem dijagramu.

Velike Epohe nazvane „Svijetovi“

Ove tri velike epohe predstavljaju tri različite manifestacije božanske providnosti. Prva od stvaranja do potopa bila je pod

upravom anđela i Petar ju je nazvao „ondašnji svijet“. (2. Pet. 3:6)

Druga velika epoha, od potopa do uspostave Božjeg Kraljevstva, pod ograničenom je kontrolom Sotone „vladara ovog svijeta“ i stoga je nazvana „sadašnji zli svijet“. (Gal. 1:4; 2. Pet. 3:7)

Treća će biti „svijet do u svu vječnost“. (Iza. 45:17) pod božanskom upravom, Božjim Kraljevstvom i nazvana je „budući svijet“ – u kojemu prebiva pravednost. Hebr. 2:5; 2. Pet. 3:13

Prvi od tih perioda ili „svijetova“, pod upravom anđela bio je neuspjeh; drugi pod vladavinom Sotone „uzurpatora“ bio je zaista „zli svijet“; treći će biti era pravednosti i blagoslova za sve narode na zemlji.

Posljednja dva od tih „svijetova“ su posebice spomenuta, i izjave u vezi njih su u velikom kontrastu. Sadašnji, ili drugi period nazvan je „sadašnji zli svijet“ ne zato što u njemu nema ničeg dobrog nego zato što je u njemu dozvoljeno zlo i što ga prožima. „Sada ohole nazivamo sretnima. I napreduju oni koji zlo čine. Iskušavaju Boga i prolaze nekažnjeno.“ (Mal. 3:15) Treći svijet ili epoha spomenuta je kao „budući svijet“ – *u kojemu prebiva pravednost* – ne zato što u njemu neće biti zla, nego zato što zlo neće dominirati. Brisanje zla biti će postupno, zahtijevajući prvih tisuću godina. Zlo tada neće vladati; neće napredovati; više neće biti zlih koji cvjetaju; nego „cvjetat će pravednik“ (Psal. 72:7) „poslušni će jesti dobra ove zemlje“ (Iza. 1:19) i „oni koji čine zlo bit će istrijebljeni“. (Psal. 37:9)

Tako gledano sljedeća epoha će biti različita od sadašnje u svakom pogledu. Riječi našeg Gospodina pokazuju zašto će to biti tako. To će biti zbog toga što će On biti vladar budućeg

svijeta, u kojemu će napredovati pravednost i istina dok danas zlo napreduje i zli cvijetaju budući da je Sotona vladar sadašnjeg zlog svijeta. Isus je rekao da je to i zbog toga što vladar ovog svijeta „nema vlasti nada mnom“ – a i nad njegovim sljedbenicima osim što im se protivi, iskušava ih, mami i ljuti. (Ivan 14:30; 2. Kor. 12:7) – i zbog toga što će u sadašnjem zlom svijetu ili epohi svi oni koji žele živjeti odano Bogu trpjeti progonstvo, dok će zli cvijetati poput zelenog drveta u zaljevu. (2. Tim. 3:12; Psal. 37:35)

Isus je rekao: Moje kraljevstvo nije dio ovog svijeta, i sve dok era ili „budući svijet“ ne dođe, Kristovo Kraljevstvo neće kontrolirati Zemlju. I zbog toga smo poučavani da se nadamo i molimo „Dođi Kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja na zemlji.“ Sotona je vladar „tame ovog svijeta“ i zbog toga „mrak pokriva zemlju i gusta tama narode“. On sada vlada i djeluje u srcima djece neposlušnosti. (Efež. 2:2; 6:12)

Mora biti nešto veoma važno u planu ljudskog spasenja velikog Arhitekta, jedan dio koji se još nije razvio inače bi već odavno bila uvedena nova epoha sa svojim novim vladarem. Zašto je to odgođeno za određeno vrijeme kao i način promjene sa sadašnje dominacije zla na onu pravednosti pod Kristom jesu zanimljive točke koje će biti iscrpnije objašnjene u nastavku. Ono što je za sada dovoljno reći je da se Kraljevstva ovog svijeta, sada pod Sotonom nalaze u pravom vremenu da postanu Kraljevstvom našeg Gospodina i njegovog Krista. (Otkr. 11:15) Kontekst pokazuje da će taj prijelaz biti popraćen sa općim vremenom nevolje. S obzirom na to Isus je rekao: „Nitko ne može ući u kuću jakoga i opljačkati mu imovinu ako ga najprije ne sveže. Tada će opljačkati kuću njegovu.“ (Mar.

3:22 – 27) Tako smo poučeni da Sotona najprije mora biti svezan, ograničen i svrgnut prije nego bude uspostavljena Kristova vladavina mira i pravednosti. Ovo vezivanje Sotone je u skladu s tim prikazano kao prvi rad nove epohe. (Otkr. 20:6)

Trebamo također imati na umu da je zemlja osnova za sve ove „svjetove“ ili epohe, i dok vijekovi prolaze i dok se epohe izmjenjuju zemlja nastavlja postojati – „a zemlja ostaje zauvijek“ (Prop. 1:4) Nastavljajući sa istom temom Petar naziva svaki od tih perioda odvojenim nebesima i zemljom. Ovdje riječ *nebesa* simboliziraju uzvišene ili duhovne utjecaje moći, a *zemlja* simbolizira ljudske vladavine i društvena uređenja. Tako su prva nebesa i zemlja ili poredak ili uređenje stvari koja su tada postojala, nakon što su ispunila svoju svrhu završila u potopu. Ali fizička nebesa (zrak i atmosfera), i doslovna zemlja nisu prošli: ostali su. Na sličan će način sadašnji svijet (nebesa i zemlja) proći sa velikom bukom, vatrom i topljenjem (konfuzijom), nevoljom i dezintegracijom. Jaki čovjek, Sotona, budući vezan, borit će se da zadrži svoju moć. Sadašnji poredak ili uređenje vladavine i društva, ne doslovna nebesa i zemlja, će uminuti. Sadašnja nebesa (duhovni utjecaju moći) moraju dati mjesta „Novim nebesima“ – Kristovoj duhovnoj upravi. Sadašnja zemlja (ljudsko društvo sada organizirano pod Sotoninom kontrolom) mora se (simbolično) rastopiti i raspasti se na početku „Dana Gospodinovog“ koji „gori kao peć“. (Mal. 4:1) Slijedit će ga „nova zemlja“ odnosno društvo reorganizirano u skladu sa novim vladarem zemlje – Kristom. Pravednost, mir i ljubav vladat će među ljudima kada sadašnje uređenje da mjesto novom i boljem kraljevstvu, temelj kojega će biti najstroža pravda.

Pavao je u viziji vidio tračak te nove epohe ili kako je on rekao „budućeg svijeta“. On kaže da je bio „uznesen (fizički ili mentalno ili oboje, on nije mogao reći, stvari su mu izgledale toliko stvarnima) kroz struju vremena u novo uređenje, nova nebesa, stoga ih naziva „treće nebo“. On je tako vidio stvari kakve će biti pod Kristovom duhovnom kontrolom, stvari koje nije mogao objaviti. (2. Kor. 12:2 – 4). Nesumnjivo to su bile iste stvari koje je Ivan kasnije vidio i bilo mu je dopušteno da ih pokaže Crkvi u *simbolima*, a koje se moglo razumjeti jedino kada za to dođe vrijeme. Ivan je u Otkrivenju koje mu je dao naš Gopsodin na otoku Patmosu u viziji bio vođen kroz cijelo Kršćansko doba i njegove promjenjive scene crkve i države, do kraja sadašnjeg zlog svijeta, ili epohe, i tada je u proročkoj viziji vidio vezivanje Sotone, Kristovo vladanje, uspostavljene Nova nebesa i Novu zemlju jer su prijašnja nebesa i zemlja prošli. – Otkr. 21:1

Doba i epohe

Pogledajmo sada kako su te epohe podijeljene na doba kao što je pokazano na doljnoj slici.

Prva od tih tri velike epohe (svijetova) nije podijeljena: Božji način postupanja sa ljudima nije se mjenjao svo to vrijeme od Adamovog pada pa sve do potopa. Bog je dao čovjeku svoj zakon koji je bio zapisan u samoj njegovoj prirodi; ali nakon što je čovjek pogriješio On ga je prepustio

njegovom vlastitom pravcu, koji je išao prema dolje, „zlo i to konstantno“ da bi čovjek shvatio svoju ludost i da je Božja mudrost to što je zahtijevao da se pokaže poslušnost. Ta epoha završila je s potopom koji je odnio sve osim Noe i njegove obitelji. Tijekom te prve epohe ne samo da su se očitovale katastrofalne posljedice grijeha, nego je ona i pokazala da je tendencija grijeha prema dolje, ka velikoj degradaciji i bijedi i dokazala je potrebu za Jehovinim miješanjem u stvari da bi se ono što je izgubljeno oporavilo – čovjekovo prvobitno stanje.

Druga epoha ili „sadašnji svijet“ uključuje tri doba, od kojih je svako jedan korak u Božjem planu da uništi zlo. Svaki korak je veći od onoga koji mu prethodi, izvršava plan i približava ga konačnom ispunjenju.

Treća velika epoha – „budući svijet“ – budućnost s drugim dolaskom Krista, obuhvaća Milenijsko doba ili „vremena obnove“; a slijede ih „doba koja dolaze“ a značajke o kojima nisu otkrivene. Sadašnja se otkrivenja fokusiraju na čovjekov oporavak od grijeha a ne toliko na vječnu slavu koja slijedi.

Prvo doba sadašnjeg svijeta nazivamo patrijarhalno doba zato što se Bog tokom tog perioda ophodio sa nekolicinom pojedinaca, dok je ostatak čovječanstva gotovo ignorirao. Takvi pojedinci kojima je on pokazao naklonost bili su patrijarsi Noa, Abraham, Izak i Jakov. Čini se da je svaki od njih imao posebnu Božju milost. Sa Jakovljevom smrću to doba ili poredak postupanja je završilo. Nakon Jakovljeve smrti njegovi su potomci prvi put nazvani „dvanaest plemena Izraela“ i Bog ih je zajedno prepoznao kao svoje „naročito vlasništvo“, i kroz predodžbene žrtve oni su bili predodžbeni „Sveti narod“ odvojen od drugih narodu za posebnu namjeru i da time uživaju izvjesnu naročitu milost. Vrijeme predviđeno za ovo obilježje Božjeg plana, koje počinje ovdje a završava

Kristovom smrću, označavamo kao ŽIDOVSKO DOBA. Tokom tog doba Bog je posebno blagoslovio taj narod. Dao im je svoj zakon; sklopio je posebni savez sa njima; dao im je Tabernakul, čije je šekina svjetlo u Svetinji nad svetinjama predstavljalo Jehovinu prisutnost s njima kao njihovog vođe i Kralja. Slao im je svoje proroke i na koncu svog Sina. Isus je učinio mnoga cuda i naucavao u njihovoj sredini i niti je sam išao drugim narodima a niti je to dozvolio svojim učenicima. Poslao ih je rekavši im: „Ne idite k neznabošcima i ne ulazite ni u koji samarijski grad! Nego idite k izgubljenim ovcama Izraelove kuće!“ (Mat. 10:5, 6) I opet je rekao: „Ja sam poslan samo k izgubljenim ovcama Izraelove kuće.“ (Mat. 15:24) Da je posebna naklonost prema njima kao narodu završila sa odbacivanjem i raspećem Isusa pokazano je samim Isusovim riječima koje je rekao 5 dana prije svog raspeća: „Evo, vaša će vam se kuća ostaviti pusta.“ (Mat. 23:38)

Tada prilikom Isusove smrti započinje nova faza ili doba poznato kao EVANĐEOSKO ili KRŠĆANSKO DOBA u kojemu su se trebale objavljivati radosne vijesti o opravdanju i to ne samo za židove nego za sve narode; jer je Isus Krist, Božjom milošću okusio smrt za svakog čovjeka. Tijekom Evanđeoskog doba bila je pozivana i jedna specifična klasa kojoj su data posebna obećanja; naime oni koji su vjerom prihvatili Krista Isusa kao svog otkupitelja i Gospodina, slijedeći njegove stope. Evanđeoska objava otišla je svukud, po cijeloj zemlji tijekom 19 vjekova, tako da se sada može reći da je bila propovjedana u gotovo više ili manje svakom narodu. Nije preobratile sve narode; a nije ni bilo osmišljeno da se to dogodi u ovom dobu; nego se biralo tu i tamo nekog, „malo stado“ kao što je Isus i prerekao (Luka 12:32) a kojima Otac želi dati Kraljevstvo u dobu koje dolazi.

Sa ovim dobom završava „sadašnji zli svijet“. Zadržimo na umu to da dok je Bog dopuštao dominaciju i vladavinu zla, sa naizglednom štetom za svoju stvar, ipak su njegovi duboki planovi nastavili postojano napredovati onako kako je on odredio i to prema točnom redosljedu razdoblja koja je on odredio. Na kraju ovog doba i u svanuće onog koji slijedi, Milenijskog doba, Sotona treba biti vezan i njegova moć svrgnuta, utirući tako put uspostavi Kristovog Krljevstva, i početku „budućeg svijeta u kojemu će prebivati pravednost“.

Milenij, označavajući tisuću godina, i sa općom se suglasnošću koristi kao ime za period spomenut u Otkr. 20:4 – tisuću godina Kristove vladavine, prvo doba u „budućem svijetu“. Tijekom Milenijskog doba biti će obnova svega što je izgubljeno padom Adama (Djela 3:19 – 21) i prije nego što završi bit će otrte suze sa svakog lica. Preko toga vremena u blagoslovljenim dobima koja dolaze više neće biti smrti, ni tuge ni plača; niti će više biti ikakve boli. Prijašnje su stvari prošle. – Otkr. 21:4 Tu moramo stati jer više nema Božjih objava.

Mi smo ovdje samo zagreballi po površini pregleda tog Božanskog plana o vjekovima. Što ga više ispitujeemo to više u njemu nalazimo savršen sklad, ljepotu i red. Svako doba je ostvarilo svoj dio neophodan za potpun razvoj cjelokupnog Božjeg plana. Plan je zapravo progresivan, postupno se razvijajući iz doba u dob, prema gore i naprijed, pa sve do veličanstvenog svršetka, prvobitnog dizajna Velikog Arhitekta „koji sve čini po odluci svoje volje.“ (Efež. 1:11) Nijedan od tih velikih perioda niti je predug a niti prekratak za ostvarenje tog cilja. Bog je mudar ekonomista glede vremena i sredstava; i nema te snage koliko god da je

zlonamjerna koja može ni na trenutak usporiti ili onemogućiti njegove naume. Sve stvari, zle a isto tako i dobre pod božanskim nadzorom i prevladavanjem rade zajedno na ostvarenju njegove volje.

Neupućenom i nediscipliniranom umu koji može vidjeti samo malo od zamršene mašinerije Božjeg plana, stvari mogu izgledati poput anarhije, konfuzije i neuspjeha, baš kao što cijela ili samo jedan njen dio zamršena mašina može izgledati djetetu. Njegovom nezrelom i neobrazovanom umu to je neshvatljivo, a od suprotnih pokreta njezinih kotača i pojaseva ostaje zbunjen. Ali zrelost i istraživanje će pokazati da je prividna zbrka zapravo prelijepi sklad koji donosi dobre rezultate. Taj stroj bio je pravi uspjeh i prije i nakon što je dijete razumjelo njegovo djelovanje. Stoga dok je Božji plan kroz vjekove uspješno djelovao, čovjek je primao neophodnu disciplinu ne samo da bi mogao razumjeti njegovo zamršeno djelovanje nego da bi i iskusio njegove blagoslovljene rezultate.

Dok nastavljamo naše proučavanje Božanskog plana neophodno je imati na umu ta doba te njihove osobitosti i ciljeve; jer ni u jednom od njih *zasebno* nemožemo vidjeti taj plan nego u svima *zajedno*, baš kao što niti jedna karika ne čini lanac, nego nekoliko povezanih karika formira lanac. Dobivamo ispravne ideje o cijelom planu zapažajući različita obilježja svakog dijela i tako smo u stanju ispravno se služiti sa Riječju istine.

Izjava iz Riječi koja pripada jednoj epohi ili dobu ne može se primjeniti na drugu, kao što stvari izrečene o jednom dobu nisu uvijek istina i za drugo. Naprimjer bila bi neistina reći da u sadašnje vrijeme spoznaja o Gospodinu ispunjava svu zemlju, ili da nema potrebe reći svome bližnjemu upoznaj

Gospodina. (Iza. 11:9; Jer. 31:34) To ne vrijedi za ovo doba i ne može biti istina sve dok Gospodin nakon što ponovno dođe ne uspostavi svoje Kraljevstvo; jer tokom cijelog ovog doba bilo je mnogo zavodljivih obmana, i rečeno nam je da će na samom kraju ovog doba „*U posljednjim danima...* zli ljudi i varalice napredovati sa zla na gore. Zavodit će druge a i sami će biti zavedeni.“ (2. Tim. 3:1, 13) Rezultat Mesijine vladavine tijekom Milenijskog doba bit će taj da će spoznaja i pravednost ispuniti zemlju kao što vode ispunjavaju mora.

Slična greška i to vrlo česta je pretpostavka da je Božje Kraljevstvo sada uspostavljeno i da vlada nad zemljom, i da se njegova volja sada vrši među narodima. Ovo je očito daleko od istine, jer kraljevstva ovog svijeta podržavana su i obogaćena ugnjetavanjem, nepravdom i prijevarom i to do te mjere koliko im je to dopustila rastuća inteligencija naroda. Sotona sadašnji „vladar ovog svijeta“ treba biti zamjenjen i kraljevstva ovog svijeta kojima on sada kontrolira trebaju postati kraljevstvima našeg Gospodina i njegovog Pomazanika, kad on uzme u svoje ruke moć svoju veliku i zavlada.

Svjetlom koje je sada dostupno kućanstvu vjere, možemo razabrati taj sustav i red koji označava određeno koraćanje našeg Boga kroz prošle vjekove i to nas snažno podsjeća na Cowperove prelijepe retke koji je nastojao živom vjerom ući u trag Svemogućem Jehovi:

On će razjasniti

Bog se kreće na tajanstven način
da izvrši cuda svoja
Postavlja stope svoje na more
i jaše na oluji

Duboko u neisrpne rudnike
 sa svojom nikada ne nedostajućom vještinom
 on skriva svoje svjetle dizajne
 i djela svoje suverene volje

Vi ustrašeni sveci, ohrabrite se
 oblaci koji izgledaju tako strašni
 bogati su milosrđem i prsnut će
 blagoslovima na vašu glavu

Ne sudi Gospodina svojim slabašnim osjećajem
 Nego mu vjeruj zbog njegove milosti
 Iza namrštene providnosti on
 skriva nasmijano lice

Njegovi naumi brzo će sazrijeti.
 Odvijajući se svaki sat
 Pupoljak može imati gorak ukus
 ali sladak će biti cvijet

„Slijepa nevjera će zacijelo pogriješiti,
 i skenirat će njegovo djelo uzalud.
 Bog je svoj vlastiti tumač,
 I on će to razjasniti!“

Ne poznam put koji je ispred mene,
 donosi li mi žalosti ili jade;
 Kakvi se oblaci nadvlače nad budućnost,
 koje cvijeće može postrance izrasti.
 Ali postoji Onaj koji će putovati pored mene,
 Niti u jadu niti u blagostanju neće me napustiti;
 I ovo je moje olakšanje i moja utjeha:
 „On pozna put kojim kročim.“

5. STUDIJA

„SVETA TAJNA KOJA JE BILA SAKRIVENA TIJEKOM PROTEKLIH VJEKOVA I NARAŠTAJA, A SADA JE OBJAVLJENA NJEGOVIM SVETIMA“ Kol. 1:26

Tračak svjetlosti prvog obećanja – Obećanje Abrahamu – Nada odgođena – Tajna se počinje razotkrivati na Pedeseticu – Što Tajna u stvari jeste – Zašto je toliko dugo držana tajnom – I dalje tajna za Svijet – U određeno će se vrijeme obznaniti svima – Kad će tajna biti svršena.

Dok je čovječanstvo bilo pod odgojem zla, i nije bilo u stanju razumjeti potrebu za tim, Bog je u više navrata izrazio svoj naum da ih obnovi i blagoslovi preko dolazećeg osloboditelja. Ali tko će biti taj osloboditelj bilo je tajnom nekih četiri tisuće godina, koja se počela jasno otkrivati tek nakon Kristova uskrsnuća, na početku Kršćanskog ili Evanđeoskog doba.

Osvrnuvši se na vrijeme kada su naši praroditelji izgubili život i Edensku sreću, možemo ih vidjeti pod pravednom kaznom za grijeh ispunjene tugom, i bez zrake nade, osim tog jednog tračka kojeg su izvlačili iz te nejasne izjave da će potomstvo žene zdrobiti glavu zmiji. Iako je za nas to od punog značaja u svjetlu kasnijih zbivanja za njih je to bio samo jedan slabašan tračak svjetla. Prošlo je gotovo dvije tisuće godina bez dokaza o ispunjenju.

Oko dvije tisuće godina kasnije, Bog je pozvao Abrahama i obećao da će njegovo potomstvo blagosloviti sve narode na zemlji. Izgledalo je kao da se Bog još uvijek drži svog prethodno izraženog nauma, i sada ga je htio ispuniti. Vrijeme

je jurilo: obećana zemlja Kanaan još uvijek nije bila u njegovu posjedu; još uvijek nisu imali potomstva, i Abraham i Sara su starili. Abraham je razmišljao da mora pomoći Bogu ispuniti njegovo obećanje; pa se tako rodio Išmael. Ali njegova pomoć nije bila potrebna, jer se u pravo vrijeme rodio Izak, dijete nade i obećanja. Tada se činilo da je došao obećani vladar i blagosiljatelj naroda. Ipak se to nije desilo: godine su prošle, Božje obećanje naizgled kao da je propalo; jer Izak je umro i njegov nasljednik Jakov također. Međutim vjerna nekolicina i dalje se čvrsto držala obećanja i bili su podržani od Boga; „jer je savez kojeg je sklopio s Abrahamom“ bio potvrđen „zakletvom Izaku“ i „postavio Jakovu kao zakon i za vječni savez Izraelu.“ (1. Ljet. 16:16, 17)

Kada su u vrijeme Jakovljeve smrti njegovi potomci prvi put bili nazvani DVANAEST PLEMENA IZRAELA i prepoznati od Boga kao „izabrani narod“ (1. Mojs. 49:28; 5. Mojs. 26:5) očekivanje da će taj narod kao cijelina, kao obećano potomstvo Abrahamovo, posjedovati Kanaan, te vladati svijetom i blagosloviti ga, kao da je bilo na pragu realizacije; jer na koncu pod naklonošću Egipta postali su moćan narod. Ali nada je bila gotovo upropaštena, a obećanje gotovo zaboravljeno kada su ih Egipćani nakon što su zadobili kontrolu nad njima učinili svojim robovima za dugo razdoblje.

Uistinu Božja obećanja kao da su bila obavijena velom tajne i izgledalo je da je veoma teško naći njegove puteve. Međutim u pravo vrijeme došao je Mojsije, veliki osloboditelj, čijom rukom ih je Bog izveo iz ropstva, čineći velika čuda u njihovu korist. Taj veliki osloboditelj umro je neposredno pred ulazak u Kanaan; međutim kao Božji glasnogovornik on je objavio: „Proroka iz tvoje sredine, između braće tvoje, kao što sam ja, podignut će ti Gospodin, Bog tvoj.“ (5. Mojs. 18:15; Djela 3:22) To je dalo

daljnji uvid u Božji plan, pokazujući ne samo da će njihov narod kao grupa na neki način biti povezan sa budućim djelom vladanja i blagoslivljanja nego da će između njih biti izabran jedan koji će voditi k pobjedi i ispunjenju obećanja. Tada je Jošua, čije ime znači izbavitelj ili spasitelj, postao njihovim vođom, i pod njim su dobili velike pobjede, i na koncu ušli u zemlju obećanu u savezu. Zacijelo je tada izgledalo da je došao pravi vođa, i da će obećanje tada imati svoje potpuno ispunjenje.

Međutim Jošua je umro a oni kao narod nisu napravili neki značajan napredak sve dok im David i Salamun nisu bili dati kao kraljevi. Tada su dosegнули vrhunac svoje slave; i uskoro umjesto da su gledali ispunjenje obećanja, bili su lišeni svoje moći i bili podvrgnuti drugim narodima. Neki su se međutim i dalje čvrsto držali obećanja i gledali na velikog Osloboditelja kojega su Mojsije, Jošua, David i Salamun bili pred slike.

Otprilike u vrijeme kada je Isus bio rođen, svi su ljudi bili u iščekivanju Mesije, dolazećeg kralja Izraela a kroz Izrael i cijelog svijeta. Ali Izraelska nada slave i časti njihovog dolazećeg kralja, nadahnuta pred slikama i proročanstvima o njegovoj veličini i moći, navela ih je da previde drugi set predlika i proročanstava, koji su ukazivali na njegovu patnju i smrt, kao otkupnine za grešnike, a što je bilo potrebno prije nego što blagoslovi mogu doć. To je bilo predočeno sa Pashom prije nego su bili izbavljeni iz Egipta, u žrtvovanju životinja prilikom davanja zakona saveza (Hebr. 9:11 – 20; 10:8 – 18), i žrtvama koje je svećenstvo prinosilo svake godine na dan Pomirenja. Previdjeli su i iskaz proroka koji su „svjedočili o *patnjama* koje su očekivale Krista i o svemu slavnom što *dolazi poslije* njih“. (1. Pet. 1:11) Stoga kada je Isus došao kao žrtva, nisu ga prepoznali, nisu prepoznali vrijeme svog pohoda. (Luka 19:44) Čak su i njegovi bliski sljedbenici bili

zbunjeni kada je On umro; i žalosno su rekli: „A mi smo se nadali da je on onaj koji će izbaviti Izraela.“ (Luka 24:21) Očigledno su izgubili svoje pouzdanje u njega. Propustili su vidjeti da je smrt njihovog vođe bila jamstvo za Novi Savez pod kojim će doći mnogi blagoslovi i djelomičnog ispunjenja saveza obećanja. Međutim kada su utvrdili da je uskrsnuo iz groba njihova izbljednuta nada počela je ponovno oživljavati (1. Pet. 1:3) i kada ih je trebao napustiti pitali su ga glede njihove dugo priželjkivane i dugo odgađane nade rekavši: „Gospodine, hoćeš li u ovo vrijeme Izraelu obnoviti Kraljevstvo?“ Da su njihove nade u biti bile ispravne iako nisu znali vrijeme kada će se one ispuniti vidljivo je iz Gospodinovog odgovora: „Nije vaše znati vremena ili razdoblja koja Otac ima u svojoj vlasti.“ (Djela 1:6, 7)

Kada je Isus uzašao, njegovi učenici mora da su se pitali u kom pravcu sada ide Božji plan?; jer sjetimo se da su učenja našeg Gospodina uglavnom bila u usporedbama i tajnovitim izjavama. On im je rekao: „Još vam imam mnogo toga reći, ali sada ne možete nositi. No kada dođe on, duh istine, uputit će vas u svu istinu.“ „On će vas poučiti o svemu i podsjetiti vas na sve što sam vam ja rekao.“ (Ivan 16:12, 13; 14:26) Stoga oni nisu mogli puno toga razumjeti prije dolaska Pentekostalnog blagoslova.

Čak i tada trebalo je proći dosta vremena prije nego su dobili čisto, potpuno razumijevanje djela koje je izvršeno i njegove povezanosti sa Izvornim savezom. (Djela 11:9; Gal. 2:2, 12, 14) Međutim čini se da iako oni nisu u potpunosti i jasno razumjeli neke stvari, da su služili kao Božji glasnogovornici i njihove nadahnute riječi su bile jasniji i dublji izrazi istine od onog što su oni u potpunosti razumjeli. Naprimjer pročitaj Jakovljevi govori u kojem kaže: „Šimun je

potanko iznio kako je Bog prvi put pogledao na neznabošce da iz njih uzme narod za svoje ime (nevjestu). S tim su u skladu riječi proroka kao što je napisano: Nakon toga (nakon što se uzme taj narod iz neznabožaca) vratit ću se i opet izgraditi palu sjenicu Davidovu (zemaljsku vlast) Ruševine ću njezine opet izgraditi i opet ću je podignuti.“ (Djela 15:14 – 16)

Jakov je kroz slanje Evanđelja preko Petra prvom neznabožačkom obraćeniku i kroz Pavla neznabošcima općenito isčitao Božju providnost koja je jasno pokazala da će tijekom ovog doba vjerni Židovi i neznabošci biti jednako u milosti. Tada je pogledao u proročanstva i našao da je tako bilo zapisano; i da će nakon što se djelo Evanđeoskog doba završi biti ispunjena obećanja za tjelesni Izrael. Postupno se veliku tajnu, toliko dugo sakrivenu počelo razumijevati od strane nekolicine svetaca, posebnih Božjih „prijatelja“.

Pavao izjavljuje (Kol. 1:27) da je ta tajna sakrivena od mnogih vjekova i od mnogih naraštaja a sada objavljena njegovim svetima.

„Krist u vama, nada u slavu“

To je velika Božja tajna koja je bila skrivena od svih prijašnjih vjekova i još uvijek je skrivena od svih osim jedne posebne klase – svetaca, posvećenih vjernika. Ali što se podrazumijeva pod „Krist u vama“? Naučili smo da je Isus bio pomazan sa svetim Duhom (Djela 10:38), i tako smo ga prepoznali kao Krista – pomazanika – jer riječ *Krist* znači *pomazanik*. I apostol Ivan kaže da *pomazanje* koje *smo mi* (posvećeni vjernici) primili *ostaje u nama*. (1. Ivan 2:27) Tako su sveci ovog Evanđeoskog doba pomazana grupa – pomazani da budu Božji kraljevi i svećenici (2. Kor. 1:21; 1. Pet. 2:9); i zajedno

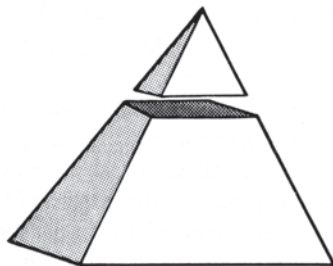
sa svojim poglavarem i Gospodinom oni sačinjavaju Jehovinog pomazanika – Krista.

U skladu s tim Ivanovim učenjem, da smo mi također *pomazani*, Pavao nas uvjerava da ta tajna, dobro čuvana u prošlim vjekovima a sada obznanjena njegovim svetima, je ustvari u tome *da Krist* (Pomazanik) „nije jedan ud nego mnogi“, kao što je ljudsko tijelo jedno ali ima mnoge udove, i kao što mnogi udovi sačinjavaju jedno tijelo, tako je isto i s Pomazanikom – Kristom. (1. Kor. 12:12 – 28) Isus je pomazan da bude Glavom ili Gospodarem Crkve, koja je njegovo tijelo (ili njegova zaručnica kako je drugačije izrečeno u Efež. 5:25 – 30), i oni zajedno sačinjavaju *obećano „potomstvo“* – obećanog Osloboditelja. „A ako ste Kristovi, onda ste *potomstvo* Abrahamovo, *nasljednici* po obećanju.“ (Gal. 3:29)

Apostol pažljivo čuva Crkvu od bilo kakvih oholih tvrdnji govoreći za Isusa da mu je Bog „sve podložio pod noge i učinio ga glavom nad svime za dobro skupštine koja je njegovo tijelo“, „*da u svemu bude prvi*“ (Efež. 1:22; Kol. 1:18). Ipak kroz figuru ljudskog tijela on lijepo i snažno prikazuje naš prisni odnos. Isus je naučavao ovo isto jedinstvo rekavši: „Ja sam trs, vi ste mladice.“ (Ivan 15:5)

Naše jedinstvo s Gospodinom Isusom, kao članova Krista, pomazane grupe, dobro je ilustrirano primjerom piramide.

Pokrovni kamen je sam po sebi savršena piramida, drugo kamenje mora biti ugrađeno ispod njega i ako je u skladu sa svim karakterističnim crtama pokrovnog kamena cijela građevina bit će savršena piramida. Kako prekrasno ovo ilustrira naš položaj kao članova „potomstva“ – „Krista“ – Udruženi i u savršenom skladu s našom glavom mi kao živo kamenje smo savršeni, dok odvojeni od njega mi smo ništa.

Isus, savršeni, bio je visoko uzvišen i sada mu se mi predstavljamo kako bi smo bili formirani i oblikovani prema njegovom primjeru i da bi smo bili izgrađeni kao Božja građevina. U uobičajenoj građevini nema glavnog ugaonog kamena, ali u našoj građevini postoji glavni ugaoni kamen, pokrovni kamen, kao što je napisano: „Evo stavljam na Sionu ugaoni, izabrani i dragocjeni kamen“; „Pristupite k njemu, živome kamenu ...i sami se kao živo kamenje ugrađujete u duhovni hram za sveto svećenstvo, da prinosite duhovne* žrtve koje su ugodne Bogu po Isusu Kristu“ (1. Pet. 2:4 – 6) Mi vjerujemo da će vrlo brzo jedinstvo između Isusa, „Glave“, i „Crkve koja je njegovo tijelo“ biti potpuno.

I dragi ljubljani moramo izdržati mnoge udarce i poliranje – moramo proći kroz mnogo transformacije i mnogo usklađivanja s njegovim primjerom, pod vodstvom velikog Majstora – Graditelja, kako bi vještina i idealnost graditelja bile prikazane na nama; mi moramo stoga paziti da nemamo neravnih godina naše volje koji se suprotstavljaju ili osujećuju ostvarenje njegove volje u nama; moramo biti poput djece i ponizni – „obučeni u poniznost; jer Bog se suprotstavlja oholima a milost ukazuje poniznima“. Ponizimo

* Sinajski manuskript izostavlja riječ duhovne ispred riječi žrtve.

se stoga pod moćnu ruku Božju da bi nas uzvisio u pravo vrijeme (1. Pet. 5:5, 6), kao što je uzvisio našeg Poglavara i preteču. (Filip. 2:8, 9)

Ovo je zaista prekrasna poruka, i dok istražujemo po Bibliji u svezi našeg veličanstvenog nebeskog poziva nalazimo kako su svi proroci izražajni u objavljivanju milosti (naklonost ili blagoslov) koju smo dobili (1. Pet. 1:10); dok pred slike i usporedbe, i do ovog časa tajne izjave, sada postaju osvjetljene, bacajući svoje svjetlo na „uski put“ kojim je pomazana (Krist) grupa pozvana trčati za nagradom koja je sada razotkrivena pogledu. To je zaista bila tajna o kojoj nitko prije nije mogao ni slutiti – da Bog namjerava podignuti ne samo Izbavitelja, nego izbavitelja kokji se sastoji od više članova. To je *nebeski poziv*, kojega posvećeni vjernici Evanđeoskog doba imaju prednost postići. Isus im to nije pokušavao razotkriti kao tjelesnim ljudima sve do Pedesetnice, kada su bili pomazani – nanovo rođeni za novu prirodu. Iz Pavlovog objašnjenja saznajemo da nitko osim „novog stvorenja“ ne može sada cijeniti a niti razumjeti taj nebeski poziv. On kaže: „govorimo o božjoj mudrosti izraženoj u svetoj *tajni* o sakrivenoj mudrosti (plan). Bog je prije vjekova unaprijed odredio taj svoj naum za našu slavu. Tu mudrost nije upoznao nijedan od vladara ...nego kao što je napisano: „Što oko nije vidjelo i uho nije čulo i što u srce čovječje nije došlo, to je Bog pripremio onima koji ga ljube. A nama je to Bog otkrio svojim duhom.“ (1. Kor. 2:6 – 14)

U svojoj poslanici Galaćanima, Pavao razotkriva cijelu tajnu, i pokazuje kako će se ispuniti Abrahamski savez. On pokazuje da se Zakon dat Izraelu ne sukobljava sa prvobitnim savezom (Gal. 3:15 – 18) i da je Krist potomstvo

Abrahamovo koje će blagosloviti sve narode na zemlji. (redak 16) Dalje, nastavljajući s idejom na koju je upravo aludirao da Krist uključuje sve pomazane Duhom, on kaže: „Jer svi vi koji ste se krstili da budete *u zajedništvu s Kristom*, Kristom ste se zaodjenuli, ...A ako ste Kristovi, onda ste *potomstvo Abrahamovo*, nasljednici po obećanju.“ (Gal. 3:27, 29) Nastavljajući u istom pravcu on pokazuje (Gal. 4) da je Abraham bio predstava Jehove, Sara predstava saveza obećanja, i Izak predstava Krista (tijelo i glava); i tada dodaje: „A mi smo, braćo, djeca obećanja, kao što je bio Izak.“ (28 redak) Tako je Božji plan bio skriven u predstava sve dok se u Evanđeoskom dobu nije počeo razvijati Krist.

Postojala je potreba da ta tajna ostane skrivenom, inače to ne bi bio slučaj. Bilo je neophodno zbog toga što bi otkriti cjelokupni plan, za čovječanstvo bilo frustrirajuće. Da su je ljudi znali ne bi razapeli Gospodina slave niti Crkvu koja je njegovo tijelo. (1. Kor. 2:8) Ne samo da bi se spriječila Kristova smrt, kao cijene za Adamovo otkupljenje da se plan nije čuvao skrivenim već bi se spriječilo i ispite za Crkvu koja je sudionik Kristovih patnji jer: „Zato svijet ne pozna nas (kao sunasljednike) jer nije upoznao njega (iz istog razloga) „ (1. Ivan. 3:1)

Nije samo Božji plan, a niti Krist kao njegovo utjelovljenje, velika tajna za svijet, nego je i poseban pravac kojim je pozvano ići malo stado ono što ih čini „naročitim narodom“. Za svijet je bila tajna to što je Isus koji je mogao toliko toga postići u politici, zakonu, trgovini, popularnoj religiji i postati velik i poštovan umjesto da svoje talente i sposobnosti i vrijeme koristi na način kako je on to učinio.

Prema ljudskom gledištu on je protratio svoj život, i rekli su: „On ima demona i lud je.“ Njegov život i učenja za njih su bili misterij. Nisu ga mogli razumjeti.

Apostoli i njihovi pratioci također su bili tajnom za svijet jer su ostavili svoje poslovne izglede itd. da propovjedaju oproštenje grijeha kroz smrt prezrenog i raspetog Isusa. Pavao je ostavio svoj visoki položaj i društveni utjecaj kako bi zarađivao za život svojim rukama i propovjedaao Krista, i nevidljivu krunu za sve vjernike koji će biti njegovi sljedbenici. To je bilo toliko čudno da su mu neki rekli: „Luduješ Pavle, ! Velika učenost tjera te u ludilo!“ I sve one koji su poput Pavla slijedili Učiteljeve stope smatralo se ludima zbog Krista.

Međutim Božji plan nije trebao zauvijek ostati obavijen velom tajne, svanuće Milenijskog dana donosi punije svjetlo od Boga ljudima i „znanje o Gospodinu ispunit će svu zemlju.“ Sunce pravednosti koje će izaći s ozdravljenjem na svojim zracima, rastjerujući tamu neznanja, je Krist u Milenijskoj slavi – ne samo Glava, nego i udovi njegovog tijela, kao što je napisano: Ako trpimo zajedno s njim da bi smo zajedno s *njim bili i proslavljeni*. „Kada se pokaže Krist, naš život, tada ćete se i vi s njim pokazati u slavi.“ i „Tada će pravednici *poput sunca* sjati u kraljevstvu Oca svojega“. Rim. 8:17; 2. Tim. 2:11, 12; Kol. 3:4; Mat. 13:43

Sada svima osim onih koji su nanovo rođeni s novim umom, usvajajući „Kristov um“, obećanja kojima mi vjerujemo, i nade koje negujemo, izgledaju vizionarskima, i prelijepima da bi bila istinita. U dobu koje dolazi kada će Bog „izliti svoj duh na svako tijelo“ kao što ga sada u ovom dobu izljuje „na svoje slugе i sluškinje“ će svi razumjeti i cijiniti obećanja koja sada shvaća „malo stado“ i radovat će

se poslušnosti i uzvišenju Crkve, govoreći: „Radujmo se i veselimo i slavu mu dajmo, jer je došla svadba Janjetova i spremna je žena njegova.“ (Otkr. 19:7) Oni će se radovati Crkvinom proslavljenju, kroz koju će im tada pritjecati blagoslovi; i dok budu shvaćali da „dragocjena i najveličanstvenija obećanja“ koja je Pomazanik (Glava i tijelo) naslijedio nisu za njih, nego su ispunjena na nama bit će blagoslovljeni poukama koje će izvlačiti iz primjera Crkve; i dok budu trčali za blagoslovima koji će im *tada stajati u izgledu* koristit će im primjer Crkve, i slavit će Boga zbog nje. Ali ta spoznaja neće donijeti pohlepu; jer u novom poretku njihov poziv da postignu ljudsko savršenstvo u potpunosti će ih zadovoljiti, i činit će im se mnogo poželjnijim od promjene prirode.

Tada će „tajna“ biti završena; jer tada će svijet shvatiti da je u Kristu bio Božji duh, a u nama Kristov duh – Bog se očitovao u tijelu – što su oni do tada krivo razumjeli. Tada će shvatiti da mi nismo bili ludi niti budale; nego da smo izabrali bolji dio kada smo trčali za bogatstvom, čašću i krunom njima nevidljivom ali vječnom.

U jednom trenutku vremena Božja tajna bit će svršena tijekom razdoblja oglašavanja sedme (simbolične trube). (Otkr. 10:7) To se odnosi na oba smisla u svezi te tajne: tajna ili skrivene značajke Božjeg plana tada će biti obznanjena i bit će jasno vidljiva; i također „tajna Božja“, Crkva, utjelovljenje tog plana. Obje značajke tada će biti svršene. Tajna, skriveni plan koja je tražila puni, potpuni broj udova Kristova tijela, biti će završena. Plan će prestati biti tajnom, zato što tada neće biti daljnjeg razloga za time. Veličina toliko dugo čuvane tajne, i skrivene u obećanjima, predslukama i simbolima, i nevjerojatna milost ukazana onima koji su bili pozvani da

budu sudionici te tajne, (Efež. 3:9) sugerira nam da djelo koje slijedi nakon njenog završetka, zbog kojeg je Jehova 6000 godina držao čovječanstvo u iščekivanju i nadi mora biti neobično veliko djelo, veličanstveno, dostojno tako velikih priprema. Nevjerojatno je što sve možemo očekivati od blagoslova koji će tada pritijecati svijetu, kada će biti uklonjen veo tajne i kada će silaziti obilni pljuskovi blagoslova! Za time je cjelokupno stvorenje u boli uzdisalo sve do sada, očekujući dovršetak ovog misterija – objavljivanje Sinova Božjih, obećanog „Potomstva“ u kojem će svi biti blagoslovljeni. Rim. 8:19, 21, 22

Prinos u Gospodnji dan

„Prinosim ti
svaki otkucaj srca jer je Tvoj,
svaku ljudsku vezu
svaku radost i svaku bol
svaki čin uma ili mozga
Moj blagoslovljeni Bože!
Svaku nadu i svaki strah
Svaki osmijeh i svaku suzu
svaku pjesmu i himnu
„Laudamus te“

„Uzmi ih sve moj blagoslovljeni Gospode
veži ih sa svojim tajnim užetom,
Proslavi sebe u meni
Počašćeni!
Umnoži ih svojom riječju
Ojačaj, blagoslovi, uvećaj, moj Gospodine,
savršenom ljubavlju
Ti prvi i posljednji!“

6. STUDIJA

POVRATAK NAŠEG GOSPODINA – NJEGOVA JE SVRHA POTPUNA OBNOVA

Drugi i predmilenijski osobni dolazak našeg Gospodina – Njegova povezanost s prvim dolaskom – Odabir Crkve i obraćenje Svijeta – Izbor i božja nezaslužena dobrota – Zatočenici nade – Proročko svjedočanstvo glede obnove – Povratak našeg Gospodina očigledna nada Crkve i Svijeta.

„I OPET vam pošalje Isusa, vašeg Mesiju. Jer on mora ostati na nebu do konačne obnove svega što postoji, kao što je već odavna predskazano po prorocima.“ Djela 3:20, 21.

Da je naš Gospodin namjeravao da njegovi učenici razumiju da će s određenom namjerom, na neki način, i u neko vrijeme ponovno doći nešto je za što mi pretpostavljamo da priznaju i u što vjeruju svi oni koji donekle poznaju Bibliju. Istina, Isus je rekao: „Ja sam s vama uvijek, sve do svršetka svijeta“. Mat. 28:20 i po svom duhu i kroz svoju riječ on je stalno bio sa Crkvom vodeći ju, usmjeravajući, tješeći i podržavajući svoje svece, radujući ih usred svih njihovih nevolja. No, iako je Crkva bila blagoslovljena svjesna da Gospodin zna sve njene puteve, i njegove stalne brige i ljubavi, ipak je čeznula za njegovim obećanim osobnim povratkom jer kad je on rekao: „I kad odem...ponovno ću doći“ (Ivan 14:3) on je zasigurno mislio na svoj *drugi osobni dolazak*.

Neki misle da se on tu osvrnuo na silazak Svetog duha na Pedeseticu; drugi na uništenje Jeruzalema, itd.; ali oni očito

previđaju činjenicu da u posljednjoj knjizi Biblije, napisanoj nekih 60 godina nakon Pedesetnice, i 26 godina nakon razorenja Jeruzalema, onaj koji je bio mrtav a sada je živ govori o tom događaju kao o nečem budućem: „Evo dolazim brzo i moja plaća sa mnom.“ I nadahnuti Ivan odgovara: „Dođi Gospodine Isuse!“ Otkr. 22:12, 20

Priličan ih broj misli da je obraćenje grešnika sastavni dio Kristovog dolaska, i da će On tako nastaviti dolaziti sve dok se cijeli svijet ne obrati. Tada će kažu oni, On u potpunosti doći.

Takvi očito zaboravljaju svjedočanstvo Biblije na tu temu, a koja kaže da se može očekivati sasvim obrnuto od onog što oni očekuju: da će u vrijeme drugog dolaska našeg Gospodina svijet biti daleko od toga da je obraćen Bogu; da će u „posljednjim danima nastati teška vremena, jer će ljudi više mariti za užitke nego za Boga.“ (2. Tim. 3:1 – 4) da će „Zli ljudi i varalice napredovati na gore, varajući i druge i sebe“ (13 redak) Oni su zaboravili Učiteljevo posebno upozorenje: „Pazite...*da vam* onaj dan ne dođe iznenada, *kao zamka* doći će na sve koji prebivaju po svoj zemlji.“ (Luka 21:34, 35) Isto tako možemo biti sigurni u zasiguranje koje je dato: „I tužit će za njim za sva zemaljska plemena“ (Otkr. 1:7) kada vide da On dolazi, ništa nije rečeno o obraćanju grešnika. Da li svi tuže zbog obraćenja grešnika? Baš suprotno, ako ovaj redak s čim će se mnogi složiti, ukazuje na Kristovu prisutnost na zemlji, on zapravo pokazuje da svi na zemlji neće voljeti njegovo pojavljivanje, kao što bi sigurno učinili ukoliko bi se svi obratili.

Neki očekuju stvarnu prisutnost i dolazak našeg Gospodina, ali *postavljaju vrijeme* događaja u daleku budućnost, tvrdeći da kroz napore Crkve u sadašnjim okolnostima svijet mora biti obraćen i tada će započeti

Milenijsko doba. Oni tvrde da nakon što svijet bude obraćen, i Sotona vezan, i spoznaja o Gospodinu ispuni svu zemlju i kada se narodi više neće učiti ratu da će tada završiti sadašnja misija Crkve; i da će nakon što ona završi taj veliki i složeni zadatak Gospodin doći kako bi završio zemaljske stvari, nagrađujući vjernike i osuđujući grešnike.

Ako neke retke uzmemo van konteksta Biblije, oni naizgled podupiru to gledište; ali kada se Božju riječ i plan uzme kao cijelinu, tada sve vidimo u potpuno drugačijem svjetlu, naime da Krist dolazi prije obraćenja svijeta, i da vlada sa svrhom obraćanja svijeta; da se Crkvu sada iskušava i da je nagrada obećana pobjednicima ta da će nakon što budu proslavljeni imati udjela u toj vladavini s Gospodinom Isusom, a što je Božje odabrano sredstvo za blagoslivljanje svijeta, i da prouzroči da spoznaja o Gospodinu dođe do svakog stvorenja. To su Gospodinova posebna obećanja: „Onome tko pobijedi, dat ću da sjedi sa mnom na mome prijestolju.“ (Otkr. 3:21) „Oživješe i kraljevaše s Kristom tisuću godina.“ (Otkr. 20:4)

Postoje dva teksta na koja se uglavnom oslanjaju oni koji tvrde da Gospodin neće doći sve do nakon Milenija, a na koje sada želimo skrenuti pažnju. Jedan je: „Ovo evanđelje o Kraljevstvu navješćivat će se po svemu svijetu za svjedočanstvo svim narodima. Tada istom dolazi svršetak.“ (Mat. 24:14) Oni tvrde da to upućuje na obraćenje svijeta prije kraja Evanđeoskog doba. Ali *svjedočenje* svijetu ne podrazumijeva obraćanje svijeta. Tekst ne govori ništa o tome kako će to svjedočanstvo biti primljeno. To svjedočanstvo je uglavnom već dato. Izvještaj Biblijskih društava iz 1861 pokazuju da je Evanđelje bilo izdato na gotovo svakom jeziku na zemlji, iako ga nisu primili milijuni na zemlji. Ne, ni

polovica od 1600 milijuna nikada nije čulo za Isusovo ime. No ipak, uvjet za taj citat bio je ispunjen: evanđelje se propovjedalo u cijelom svijetu za *svjedočanstvo* – svakom *narodu*.

Apostol kaže (Djela 15:14) da je *glavni cilj* evanđelja u sadašnjem dobu „da se iz pogana uzme narod“ za Kristovo ime – pobjednička Crkva, koja će prilikom njegova drugog dolaska biti ujedinjena s njim i primiti njegovo ime. Svjedočenje svijetu tokom ovog doba sekundarni je cilj.

Drugi tekst je: „Sjedi mi zdesna dok ne položim tvoje neprijatelje za podnožje tvojim nogama.“ (Psal. 110:1) Nejasna i neodređena ideja u vezi ovog teksta čini se da je da Krist sjedi na doslovnom prijestolju negdje u svemiru sve dok djelo podlaganja svih stvari za podnožje njegovim nogama nije ostvareno kroz Crkvu i da on tada dolazi da vlada. Međutim to je pogrešno shvaćanje. Božje prijestolje o kojemu se ovdje govori nije doslovno, nego se odnosi na njegov vrhovni autoritet i vladanje; i Gospodin Isus bio je uzvišen da sudjeluje u tom vladanju. Pavao objavljuje: „Zato i Bog njega uzvisi i darova mu ime koje je nad svakim imenom“. Dan mu je *autoritet* iznad svakog drugog, odmah do Oca. Ako Krist sjedi na doslovnom prijestolju dok mu se njegovi neprijatelji ne pokore tada on naravno ne može doći dok mu sve ne bude podloženo. Ali ako se izraz „tebi zdesna“ u ovom tekstu ne odnosi na određenu lokaciju i doslovnu stolicu, nego kao što mi tvrdimo na moć, autoritet, vladavinu, onda slijedi da tekst kojeg razmatramo nije u proturiječju s drugim tekstovima koji uče da On dolazi da „si sve podloži“ (Filip. 3:21) posredstvom moći koja mu je povjerena. Ilustrirajmo to: Mi kažemo da neka osoba sjedi u premijerskoj fotelji, ali ne mislimo pritom na doslovnu fotelju u uredu, na kojoj, premda je i ima, rijetko kad sjedi. Kada kažemo da je u fotelji, mislimo zapravo

da on vlada Hrvatskom. Desna strana označava glavno mjesto, poziciju izvrsnosti ili naklonosti, odmah do glavnog vladara. Tako je neki potpredsjednik Vlade uzvišen ili postavljen zdesna moći, odnosno, premijerova je desna ruka; kao što je Josip bio zdesna Faraonu u Egipatskom kraljevstvu—ne doslovno, nego je to uobičajena govorna figura. Tu misao podupiru i Isusove riječi koje je rekao Kaifi: „Odsad ćete vidjeti Sina čovječjega gdje *sjedi s desne Svemogućega* i dolazi na nebeskim oblacima.“ (Mat. 26:64) On će biti zdesna kada dolazi i ostat će zdesna tijekom Milenijskog doba, i zauvijek.

Daljnje razmatranje Božjih otkrivenih planova dat će nam još širi pogled s obzirom na cilj prvog i drugog dolaska; i imajmo na umu da su oba događaja povezana kao dijelovi jednog plana. Konkretno djelo prvog dolaska bilo je *otkupiti* čovjeka; a drugoga je da *obnovi*, blagoslovi i oslobodi otkupljene. Dajući svoj život kao otkupninu za sve, naš je Spasitelj uzašao na nebo, da predstavi tu žrtvu Ocu, i tako izvrši pomirenje za čovjekovo bezakonje. On je dozvolio „vladaru ovog svijeta“ da nastavi vladati sve dok se ne završi izbor „Nevjeste, žene Janjetove“ koja da bi bila *dostojna* takve časti mora nadvladati utjecaje sadašnjeg zlog svijeta. Tada će započeti djelo u kojem će svijetu čovječanstva biti davani veliki blagoslovi osigurani njegovom žrtvom, i on će doći da blagoslovi sve narode na zemlji.

Istina je da su obnavljanje i blagoslivljanje mogli početi odjednom, istom kada je naš Otkupitelj platio otkupnu cijenu, i tada bi dolazak Mesije bio samo jedan događaj kao što su apostoli isprva i očekivali. (Djela 1:6) Ali „Bog je nama namjenio nešto bolje“ – kršćanskoj crkvi. (Hebr. 11:40); stoga je u našem interesu da je Kristova vladavina odvojena od patnji naše glave ovih 19 stoljeća.

Ovaj period između prvog i drugog dolaska, između otkupnine za sve i blagoslova za sve, bio je namjenjen ispitivanju i odabiru Crkve, koja je Kristovo tijelo; inače bi bio samo jedan dolazak i djelo koje će biti izvršeno tijekom njegove druge prisutnosti, u Mileniju, uslijedilo bi odmah po njegovom uskrsnuću. Ili umjesto da kažemo da je djelo drugog dolaska uslijedilo odmah nakon djela prvog dolaska, onda radije kažimo da Jehova nije namjeravao odabir „malog stada“, „tijela Kristovog“ prvi dolazak ne bi uslijedio onda kada je bio nego bi se dogodio u vrijeme drugog dolaska, i bio bi zapravo samo jedan. Bog je očigledno namjeravao *dopuštanje* zla 6000 godina, a isto tako da se i čišćenje i obnova svega postigne tijekom sedmog tisućljeća.

Tako gledano Isusov dolazak, kao žrtve i otkupnine za grešnike, dogodio se dovoljno prije vremena obnove i blagoslivljanja kako bi se omogućio odabir njegovog „malog stada“, „sunasljednika“. Neki to smatraju kašnjenjem s Božje strane u davanju obećanih blagoslova, koji su omogućeni otkupninom. Blagoslovi će doći u određeno vrijeme, kao što je planirano, premda je zbog slavne namjere cijena bila omogućena dugo prije nego bi ljudi očekivali.

Apostol nas obavještava da je Isus bio odsutan sa zemlje – na nebu – tijekom cijelog vremena između njegovog uzašašća pa sve do početka vremena obnove ili Milenijskog doba – „kojeg nebo mora zadržati *do* vremena obnove svega“ itd. (Djela 3:21) S obzirom da Biblija naučava da je svrha drugog dolaska našeg Gospodina obnova svega, i da će u vrijeme njegovog pojavljivanja narodi biti daleko od toga da su obraćeni nego će biti gnjevni (Otkr. 11:18) i protiviti se

onda se mora priznati ili da Crkva nije uspjela ispuniti svoju misiju, i da je tako Božji plan propao, ili umjesto toga kao što mi tvrdimo i kao što je pokazano da Crkva i nije očekivala obraćenje svijeta u sadašnjem dobu, nego da je njezin zadatak bio propovjedati evanđelje cijelom svijetu za *svjedočanstvo* i pripremiti sebe pod Božjim vodstvom za svoje buduće veliko djelo. Bog još nije ni na koji način iscrpio svoju moć za obraćenje svijeta. Čak štoviše on *još nije ni pokušao* obraćenje svijeta.

Ova izjava nekima može izgledati čudnom, ali razmišljajte ovako; Ako je Bog pokušao tako nešto, onda je totalno zakazao, jer kao što smo vidjeli samo je jedan mali dio od milijardi ljudi na zemlji ikada inteligentno čuo za *jedino ime* pod nebom po kojem se možemo spasiti. Mi smo snažno naveli gledišta i učenja nekih vodećih svjetskih sekta – Baptista, Prezbiterijanaca i dr. – naime da Bog izabire iz svijeta „malo stado“, Crkvu. Oni vjeruju da Bog neće učiniti ništa više od toga, dok smo mi utvrdili da Biblija naučava sljedeći korak u Božanskom planu – OBNOVU svijeta koja će biti ostvarena kroz izabranu Crkvu, nakon što ona bude potpuna i proslavljena. „Malo stado“ pobjednika, ovog Evanđeoskog doba, je zapravo tijelo „Potomstva“ kroz koje će svi narodi na zemlji biti blagoslovljeni.

Oni koji tvrde da je Jehova pokušavao u ovih 6000 godina obratiti svijet i kroz cijelo vrijeme doživljavao neuspjeh u tome, morat će naime brzo utvrditi da je takva gledišta veoma teško uskladiti sa Biblijskim zasiguranjem da će svi Božji naumi biti ostvareni, i da se njegova riječ njemu ne vraća bez ploda, nego da izvrši *ono zbog čega ju je on poslao*. (Iza. 55:11) Činjenica da svijet još uvijek nije obraćen i da spoznaja o Gospodinu još uvijek nije ispunila zemlju je dokaz da njegova riječ još nije poslana na taj zadatak.

Ovo nas dovodi do dvije linije razmišljanja koje su kršćane dijelile stoljećima, naime Izabir i Besplatna milost. Da obe ove doktrine, bez obzira na njihov očitu proturiječnost, imaju Biblijsku podršku, neće zanijekati nijedan Istraživač Biblije. Ova nas činjenica treba voditi do zaključka da su ipak na neki način obje te doktrine u pravu; ali ni na koji način se ne mogu pomiriti osim ako ih razmatramo po nebeskom zakonu, *reda* i „ispravnim služenjem sa Riječju istine“. Ako se promatra ovaj red, kao što je prikazan u planu o vjekovima, jasno će nam pokazati da dok je Izabir trajao tijekom sadašnjeg i prošlih doba, ono što čini različitim Besplatnu milost je Božja milostiva priprema za svijet općenito tijekom Milenijskog doba. Budemo li imali na umu različita obilježja epoha i doba navedena u prethodnom poglavlju i ako razmotrimo i lociramo sve odlomke koji se odnose na Izabir i na Besplatnu milost, utvrdit ćemo da se oni odlomci koji govore o Izabiru odnose na sadašnje i prošla doba, dok se oni odlomci koji naučavaju Besplatnu milost u potpunosti primjenjuju na sljedeće doba.

Međutim Izabir kako ga se naučava u Bibliji nije proizvoljna prisila ili fatalizam, kako to obično vjeruju i naučavaju njeni pobornici, nego je to odabir prema prikladnosti i prilagodljivosti cilju kojeg Bog ima u vidu, tijekom razdoblja koje je određeno za tu svrhu.

Doktrina o Besplatnoj milosti, koju zagovaraju Arminijanci, je također mnogo veći prikaz Božje izobilne naklonosti od onog što su njezini najrevniji zagovornici ikada naučavali. Božja milost ili naklonost u Kristu uvijek je besplatna, u smislu da je nezaslužena; ali od pada čovjeka u grijeh pa do sadašnjeg vremena Božja naklonost je bila ograničena na posebne pojedince, narode i klase, dok će u sljedećem dobu cijeli svijet biti pozvan da ima udjela u milostima koje će mu biti ponuđene

pod uvjetima koji će tada biti poznati svima, i tko god bude htio moći će besplatno doći na izvore voda života. (Otkr. 22:17)

Gledajući unatrag zapažamo odabir Abrahama i izvjesnih pojedinaca iz njegovog potomstva kao kanala kroz koje će doći obećano Potomstvo, onaj koji će blagosloviti sve narode na zemlji. (Gal. 3:29) Također zapažamo odabir Izraela između svih naroda, kao onoga kroz kojega će Bog predodžbeno prikazati kako će veliko djelo za svijet biti ostvareno – njihovo izbavljenje iz Egipta, njihov Kanaan, njihovi savezi, njihovi zakoni, njihove žrtve za grijeha za brisanje krivnje za škropljenje ljudi, i njihovo svećenstvo koje omogućuje sve to, i koje je bilo minijturni i predodžbeni prikaz stvarnog svećenstva i žrtava za očišćenje svijeta čovječanstva. Bog je govoreći tom narodu rekao: „Poznavao sam samo vas od svih naroda zemaljskih.“ (Amos 3:2) Jedino je taj narod bio priznat do dolaska Krista; da i nakon toga Isusova služba bila je ograničena samo na njih i on ne bi dopustio svojim učenicima da idu drugima – rekavši im kad bi ih slao: „Ne idite k neznabošcima i ne ulazite u grad samarićanski“, Zašto Gospodine? On bi im objasnio: „Nisam poslan nikome osim izgubljenim ovčama doma Izraelova.“ (Mat. 10:5, 6; 15:24) Svo njegovo vrijeme bilo je posvećeno njima sve do njegove smrti, i tada je bilo učinjeno njegovo prvo djelo za svijet, prvi prikaz njegove besplatne i sveobujne milosti koja će „u svoje vrijeme“ biti blagoslov za sve.

Ovaj Božji najveličanstveniji dar nije bio ograničen samo na jedan narod ili klasu. Isus je milošću Božjom okusio smrt za *svakog čovjeka*, za cijeli svijet a ne samo za Izrael. (Hebr. 2:9)

I sada također određena vrsta izbora dobiva. Naime neki dijelovi svijeta, favorizirani su s evanđeljem nego drugi

(koje je nače badava za svakog tko čuje). Baci pogled na kartu svijeta, i vidjet ćeš kako je mali dio prosvjetljen ili blagoslovljen u bilo kojem značajnijem stupnju s Evanđeljem o Kristu. Usporedi sebe, s obzirom na svoje prednosti i spoznaju, sa milijunima u poganskom svijetu tame danas, koji nikada nisu čuli poziv, i koji najvjerojatnije neće ni biti pozvani. Kada pozvana grupa (nazvani sinovima Božjim, nasljednicima Božjim, i sunasljednicima s Isusom Kristom našim Gospodinom – koji su potvrdili svoj izbor i poziv) bude bila potpuna, tada će Božji plan za spasenje *svijeta*, tek početi.

Potomstvo neće zdrobiti glavu zmiji sve dok ne bude bilo izabrano, razvijeno i uzvišeno na položaj moći. „A Bog koji daje mir *uskoro* će satrti Sotonu pod vašim nogama.“ (Rim. 16:20; 1. Mojs. 3:15) Evanđeosko doba priprema čestitu djevicu, vjernu Crkvu za dolazećeg ženika. I na kraju doba, kada je ona već „spremna“ (Otkr. 19:7) Ženik dolazi, i oni koji su spremni odlaze s njim na svadbu, – drugi Adam i druga Eva postaju jedno, i tada započinje slavno djelo obnove. U sljedećoj epohi, novog neba i nove zemlje, Crkva više neće biti zaručena djevica, nego Nevjesta; i tada će „I duh i Nevjesta govoriti: Dođi! I tko god čuje, neka kaže dođi i tko je god žedan neka dođe! Tkogod želi, neka uzme vode života zabadava!“ (Otkr. 22:17)

Daleko od toga da se u Evanđeoskom dobu završava misija Crkve, ono je samo neophodna priprema za veliko buduće djelo. Sve stvorenje koje zajedno uzdiše i koje je u boli sve do sada očekuje te obećane i dolazeće blagoslove, *objavljivanje* sinova Božjih. (Rim. 8:22, 19) I blagoslovljena je činjenica da je besplatna milost u najpotpunijoj mjeri predviđena u Očevom planu ne samo za

žive nego i za one koji su umrli kao blagoslovljena prilika dolazećeg doba.

Neki koji mogu vidjeti nešto od blagoslova zbog Kristovog drugog dolaska, i koji u određenoj mjeri cijene činjenicu da Gospodin dolazi da daruje veličanstvene blagoslove kupljene njegovom smrću, propuštaju vidjeti ovu zadnju tvrdnju, naime da oni u grobovima imaju jednako toliko interesa za tu slavu Mesijansku vladavinu kao i oni koji u to vrijeme neće biti u potpunosti u ropstvu raspadljivosti – smrti. Međutim kao što je sigurno da je Isus umro za sve, svi stoga moraju imati blagoslove i prilike koje je on kupio svojom dragocjenom krvlju. Stoga u Milenijskom dobu možemo očekivati blagoslove kako za sve one koji su u grobovima, tako i za one koji nisu u njima; i kako dalje gledamo u Gospodinovo svjedočanstvo s obzirom na ovu temu nalazimo obilan dokaz za ovo. Zbog Božjeg plana da ih oslobodi oni koji su u grobovima nazvani su „*zatočenicima nade*“.

Procjenjeno je da je 143 milijarde ljudi živjelo na Zemlji u posljednjih 6000 godina od stvaranja Adama. Najšira procjena koju bi razumski mogli napraviti je da je od tih milijardi, nešto manje od jedne milijarde bilo Božjih svetaca. Takva šira procjena ostavila bi ogroman zbroj od 142 milijarde koji su otišli u grob bez vjere i nade u jedino ime koje nam je dano pod nebom po kojem se možemo spasiti. U stvari velika većina njih nikada nije ni čula za Isusa i zato nisu ni mogli ni vjerovati u nekoga za koga nikad nisu čuli.

Što se dogodilo svim tim ljudima? U kakvom se stanju oni nalaze? Zar Bog nije učinio nikakve pripreme za njih čije je stanje i okolnosti on morao predvidjeti? Ili je on od postanka svijeta napravio nesretnu i nemilosrdnu pripremu

beznadnog vječnog mučenja kako to tvrde mnoga od njihove djece? Ili je On ipak predvidio za njih u visini, dubini, širini i dužini svog plana, priliku da steknu spoznaju o tom *jedinom imenu*; i ukoliko budu bili poslušni uvjetima uživaju vječni život?

Istiniti odgovori na ova pitanja za kojima čeznu svi misaoni kršćani i za koje se očekuje da budu u skladu s Jehovinom osobnošću različiti su:

Ateizam odgovara: Oni su vječno mrtvi, više nema ništa od njih, više nikada neće živjeti.

Kalvinizam odgovara: Oni nisu bili izabrani da budu spašeni. Bog ih je predodredio i osudio da budu izgubljeni – da idu u pakao – i oni su sada tamo, grčeći se u boli, gdje će zauvijek ostati, bez nade.

Arminijanizam odgovara: Mi vjerujemo da je Bog oprostio većini od njih zbog njihovog neznanja. Oni koji su činili najbolje što su znali nadamo se da će biti dio „Crkve prvorodenih“ iako nikada nisu čuli za Isusa.

Većina kršćana svih denominacija pristaje uz ovo zadnje gledište (bez obzira na uvjerenja nekih u suprotno) naprosto iz osjećaja da bi svako drugo gledište bilo nepomirljivo sa Božanskom pravdom! Međutim da li se Biblija s tim slaže? Da li ona naučava da je neznanje temelj za spasenje? Ne; jedini temelj za spasenje spomenut u Bibliji je *vjera* u Krista, kao našeg Otkupitelja i Gospodina. „Milošću ste spašeni *po vjeri*“ (Efež. 2:8) Opravdanje vjerom načelni je princip cijelog sistema Kršćanstva. Kada ih se pitalo: Što moram činiti da bih bio spašen? Apostoli su odgovorili: Vjeruj u Gospodina Isusa Krista. „I nema ni u jednom drugom spasenja; jer *nema drugog* imena pod nebom danoga ljudima u kojem se trebamo spasiti“ (Djela 4:12) I

„Tko god bude zazivao Gospodnje ime, bit će spašen.“ (Rim. 10:13)

Ali Pavao je rezonirao da čovjek mora čuti evanđelje prije nego što uzvjeruje govoreći: „Kako će dakle zazivati onoga u koga ne vjeruju? Ili kako će vjerovati u onoga o kome nisu čuli? A kako će čuti bez propovjednika?“ (Rim. 10:14)

Neki tvrde da je Pavao naučavao da će *neznanje* ipak spasiti ljude kada on kaže: „Pogani...koji nemaju Zakona, sami su sebi Zakon.“ (Rim. 2:14) Oni iz ovoga izvlače zaključak da je zakon kojeg imaju u svojoj savjesti dovoljan da ih opravda. No, takve osobe krivo razumiju Pavla. Njegov argument je u tome da je cijeli svijet kriv pred Bogom (Rim. 3:19); da su neznabošci koji nisu imali pisani zakon bili *osuđeni*, ne opravdani, svjetlošću svoje savjesti, koja bilo da ih opravdava ili optužuje, dokazuje da su oni daleko od savršenstva i nedostojni života, baš kao što su i židovi koji su imali pisani zakon njime bili *osuđeni*, „jer po Zakonu dolazi spoznaja grijeha.“ (Rim. 3:20) Zakon dat židovu otkrio je njegove slabosti i bio je nasmjenjen da mu pokaže da nije bio u mogućnosti opravdati se pred Bogom; „jer se djelima zakona neće opravdati nijedan čovjek pred njim (Bogom).“ Pisani Zakon *osudio je židove*, a Pogani su imali dosta svjetla od svoje savjesti da *ih isto osudi*; pa su stoga svaka usta zatvorena tvrditi da imaju pravo na život, i cijeli svijet stoji kriv pred Bogom.

Imajući na umu izjavu iz Jak. 2:10 da tko god drži cijeli zakon, i povrijedi samo jednu točku tog zakona kriv je i ne može dobiti nijedan blagoslov obećan u Savezu Zakona, shvaćamo da zaista „Nema pravedna, nema nijednoga.“ (Rim. 3:10) I tako Biblija zatvara svaka vrata nade osim jednih, pokazujući da nijedan koji je osuđen nije u stanju osigurati si vječni život zaslugama svojih djela, i da je jednako tako

beskorisno braniti neznanje kao temelj za spasenje. Neznanje ne može dati *pravo* nikome na plaću od vjere i poslušnosti.

Mnogi kršćani koji nisu spremni vjerovati da su toliki mnogi milijuni djece i pogana koji su bili u neznanju zauvijek izgubljeni (naime njih se poučavalo da takvi odlaze u mjesto vječne i beznadne muke) inzistiraju, bez obzira na ove Biblijske izjave da Bog neće osuditi one koji su u neznanju. Mi se divimo plemenitosti njihovog srca i njihovom cijenjenju Božje dobrote, ali ih potičemo da ne budu prenamagali u odbacivanju ili ignoriranju Biblijskih izjava. Bog ima blagoslov za sve, na bolji način od neznanja.

Međutim da li oni postupaju u skladu sa svojim navedenim vjerovanjima? Ne; iako oni tvrde da vjeruju da će oni koji su u neznanju biti spašeni na račun svog neznanja, oni nastavljaju slati misionare poganima na trošak tisuća vrijednih života i milijuna u novcu. Ako će svi ili čak samo polovica biti spašeni kroz neznanje onda im se čini pozitivna šteta kad im se šalje misionare da ih poučavaju o Kristu, jer samo jedan od tisuću vjeruje kad im misionari dođu. Ako je ta ideja točna onda bi bilo bolje pustiti ih da ostanu u neznanju; jer bi se tada puno veći postotak spasio. Nastavimo li po ovoj istoj liniji argumenata, zar ne bi smo mogli razmišljati da ako bi Bog sve ljude ostavio u neznanju onda bi se svi oni spasili? Ako je to tako onda je dolazak i smrt Isusa Krista bilo beskorisno, propovjedanje i trpljenje Apostola i svetaca bilo je uzaludno, i tzv. eveanđelje umjesto da je bilo dobra vijest, je zapravo vrlo loša vijest. Slanje misionara poganima od onih koji vjeruju u Calvinističko ili fatalističko gledište o Izboru, da je vječna sudbina svakog pojedinca nepovratno određena prije nego što je on postojao, je čak mnogo više apsurdnije i nerazumnije.

Ali Biblija koja je puna misionarskog duha, ne naučava da postoji nekoliko puteva koji vode do spasenja—jedan put kroz

vjeru, jedan kroz djela, drugi kroz neznanje. A niti naučava za Boga obeščašćujuću doktrinu o fatalizmu. Dok s jedne strane pokazuje da su sva druga vrata nade za ljudsku rasu zatvorena s druge strane ostavila je jedna vrata širom otvorena i to jedina vrata i objavljuje da tko god želi može kroz njih ući u život; i pokazuje da će svi oni koji sada ne vide i ne cijene tu blagoslovljenu prednost ulaska u određeno vrijeme dobiti potpunu spoznaju i cijenjenje. *Jedini put* kroz kojega bilo tko od ljudske rase može doći k Bogu nije kroz djela zasluge, niti kroz neznanje, nego vjerom u dragocjenu Kristovu krv koja odnosi grijeh svijeta. (1. Pet. 1:19; Ivan 1:29) To je Evanđelje, dobra vijest o velikoj radosti, "koja će biti za sav puk."

Pretpostavimo da sada gledamo na stvari onako kako nam Bog govori da bi smo trebali, ostavljajući razjašnjenje njegove osobnosti za sebe. Pitajmo se što se dogodilo s tih 142 milijarde?

Šta god da bude s njima, možemo biti sigurni da sada ne pate; jer Biblija ne samo da naučava da Crkva ne prima svoju punu i potpunu nagradu sve dok Krist ne dođe, kada će nagraditi svakog čovjeka (Mat. 16:27) nego da će i nepravedni primiti svoju kaznu također. Kakvo god da je njihovo sadašnje stanje to ne može biti njihova puna nagrada, jer Petar kaže: „Jer Jehova zna kako nepravedne čuvati za dan suda da budu kažnjeni“ (2. Pet. 2:9) i on će to i učiniti.

Za sve one koji imaju i trunku ljubavi i sažaljenja misao da bi toliko mnogo naših sustvorenja moglo biti izgubljeno zbog nedostatka spoznaje koja je neophodna za spasenje bila bi stvarno žalosna. Isto tako ima jako mnogo biblijskih redaka koje izgleda da je nemoguće uskladiti sa svim tim. Idemo vidjeti: Ako su svjetla prošlosti i sadašnjosti jedine prilike, ostavimo po strani svu nadu kroz obnovu u sljedećem dobu,

kako onda razumjeti sljedeće izjave: „Bog je ljubav“ i „Bog je toliko ljubio svijet da je dao svog jedinorođenog Sina, da nitko tko vjeruje u njega ne propadne, nego da ima vječni život.“ (1. Ivan. 4:8; Ivan 3:16) Zar ne izgleda razumnim da bi Bog koji je toliko volio svijet učinio pripreme ne samo da vjernici budu spašeni, nego i da bi svi mogli čuti kako bi povjerovali?

Nadalje, kada čitamo: „Svjetlo istinito, koje prosvjetljuje svakoga čovjeka, dođe na svijet“ (Ivan 1:9) naše zapažanje kaže: Ne, nije tako; svi ljudi nisu bili prosvjetljeni; ne možemo vidjeti da je naš Gospodin prosvjetlio više od nekolicine zemljinih milijardi. Čak i sada u ovom našem relativno prosvjetljenom vremenu, milijuni pogana ne daju dokaze o takvom prosvjetljenju; niti Sodomljani a niti mnoštva drugih u prošlim vjekovima.

Čitamo da je Isus Krist milošću Božjom, okusio smrt „za svakoga.“ (Hebr. 2:9) Međutim ako je on okusio smrt za 143 milijarde i iz bilo kojeg razloga ta žrtva je bila djelotvorna za samo jednu milijardu, zar onda otkupnina nije relativno govoreći neuspjeh? I u tom slučaju zar apostolova izjava nije malo previše široka? Kada opet čitamo: „Evo, objavljujem vam dobru vijest o velikoj radosti za sve ljude“ (Luka 2:10) i pogledamo oko sebe, vidimo da je to bila dobra vijest samo za „malo stado“ a ne za sve ljude, potaknuti smo pitati se jesu li anđeli možda precijenili dobrotu i širinu njihove poruke, i pretjerali glede važnosti djela koje je Mesija trebao napraviti a koje su oni najavili?

Druga izjava je: „Doista, jedan je Bog i jedan posrednik između Boga i ljudi, čovjek Krist Isus. On sebe daje kao otkup za sve, kao svjedočanstvo u pravo vrijeme.“ (1. Tim. 2:5, 6) Otkup za sve? Zašto onda svi oni koji su bili uključeni

nisu imali neku korist od Kristove smrti? Zašto svi nisu došli do znanja o istini da bi mogli vjerovati?

Bez ključa razumijevanja, kako ove izjave stvarno izgledaju nedosljedne i mračne; ali kada nađemo taj ključ Božjeg plana svi ti tekstovi jednoglasno govore: Bog je ljubav. Taj ključ se može naći u kasnijem dijelu gornjeg citiranog teksta: „koji je sebe dao kao odgovarajuću otkupninu za sve. O TOME ĆE SE SVJEDOČITI U SVOJE VRIJEME.“ Bog ima pravo vrijeme za sve. Mogao im je svjedočiti o tome u prošlosti; ali činjenica da to nije učinio dokazuje da to njihovo pravo vrijeme mora biti budućnost. Za one koji će biti Crkva, nevjesta Kristova, i imati udjela u kraljevskoj časti, sadašnjost je „pravo vrijeme“ da čuju; i tko god sada ima uho da sluša, neka sluša i primjenjuje i bit će blagoslovljen u skladu s tim. Premda je Isus platio naš otkup prije nego smo bili rođeni, nije bilo naše „pravo vrijeme“ dugo godina poslije da čujemo za to, i cijenjenje toga donosi odgovornost; i to ovisno o našem cijenjenju i sposobnosti. Isto načelo vrijedi za sve: U od Boga određeno vrijeme svima će biti svjedočeno i svi će imati priliku uzvjerovati i biti blagoslovljeni.

Preovladavajuće mišljenje je da smrću završava svo ispitivanje; ali ne postoji biblijski redak koji to naučava; čak štoviše mnogo bi više biblijskih redaka bilo beznačajno, ili još gore ako smrću završava sva nada za mase čovječanstva koje su u neznanju. Jedan redak kojeg se navodi da bi se dokazalo to omiljeno gledište je: „I padne li drvo... – gdje je palo, tamo i ostaje“. (Prop. 11:3) Ako ovo ima ikakve veze sa čovjekovom budućnošću, to onda pokazuje da u kakvom god stanju ulazi u grob, neće se dogoditi nikakva promjena sve dok se ne probudi i iziđe iz njega. I to je jedinstveno učenje cijele Biblije s obzirom na ovu temu, kao što će biti pokazano u sljedećim poglavljima. S obzirom da Bog ne namjereva spasiti ljude iz neznanja, nego „hoće da se svi ljudi

spase i dođu do spoznaje istine“ (1. Tim. 2:4); i s obzirom da su mase čovječanstva umrle u neznanju; i s obzirom da „nema ni rada ni planova, ni mudrosti ni znanja u carstvu mrtvih“ (Prop. 9:10); Bog je učinio pripreme za buđenje mrtvih da bi stekli spoznaju, vjeru i spasenje. Stoga je njegov plan da „kako u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi oživjeti. Ali svaki u svom redu“ — evanđeoska crkva, Nevjesta, Tijelo Kristovo prva; nakon toga tijekom Milenijskog doba svi koji postanu njegovi tijekom tisuću godina njegove *prisutnosti* (pogrešno prevedeno *dolazak*) bit će od Gospodina određeno vrijeme da ga svi upoznaju od maloga do velikoga. (1. Kor. 15:22)

Kao što je smrt došla po prvom Adamu, tako život dolazi po Kristu, drugom Adamu. Sve ono što je čovječanstvo izgubilo kroz prvog Adama bit će obnovljeno onima koji vjeruju u drugog Adama. Kada budu bili probuđeni s prednošću iskustva sa zlom, koje je Adamu nedostajalo, oni koji sa zahvalnošću prihvate otkupljenje kao Božji dar moći će nastaviti vječno živjeti u prvobitnom stanju poslušnosti. Bit će zahtijevana savršena poslušnost, i svima će biti data savršena sposobnost da poslušaju, pod pravednom vladavinom kneza mira. Ovo je spasenje ponuđeno cijelom svijetu.

Razmotrimo sada tekst koji je obično ignoriran, osim Univerzalista; jer iako nismo Univerzalisti, tvrdimo da imamo pravo koristiti, vjerovati i radovati se svakom svjedočanstvu Božje riječi. On glasi: „jer se uzdamo u živoga Boga koji je spasitelj *svih ljudi*, osobito *vjernika*.“ (1. Tim. 4:10) Bog će spasiti sve ljude, ali neće pod svaku cijenu spasiti svakoga, osim onih koji mu dolaze po Kristu. Božje proizvoljno spasenje svih ljudi nije takvo da se suproti njihovoj slobodnoj volji, ili njihovoj slobodi izbora, da im da život protiv njihove volje: „Život i smrt stavio sam preda te. Zato izaberi život, da ostaneš na životu.“

Šimun je suprotstavio ova dva spasenja rekavši: „Moje oči vidješe spasenje...*svjetlo da prosvjetli neznabošce, slavu tvoga naroda* Izraela (uistinu).“ To je u skladu sa objavom Apostola a glede toga što je Isus Krist, Posrednik, dao sebe kao otkupninu za sve, a o čemu će se *svjedočiti* u pravo vrijeme. To je ono što će doći na sve ljude, bez obzira na njihovu vjeru ili volju. Ove *dobre vijesti* o Spasitelju bit će za sve ljude (Luka 2:10, 11) ali će posebno spasenje od grijeha i smrti doći jedino *njegovom* narodu (Mat. 1:21) – onima koji vjeruju u njega – jer čitamo da Božja srdžba ostaje na nevjernicima. (Ivan 3:36)

Vidimo, dakle, da će se opće spasenje koje će doći za svakog pojedinca sastojati u svjetlu iz pravog svjetla, i prilikom da izaberu život; i s obzirom da je velika većina ljudske rase u grobu, bit će neophodno dovesti ih natrag iz groba, da bi im se *svjedočilo* radosnu vijest o Spasitelju; i također da je posebno spasenje koje vjernici sada uživaju u nadi (Rim. 8:24) a stvarnost koje će biti otkrivena u Milenijskom dobu također onima koji budu vjerovali „u taj dan“, zapravo oslobođenje u *punom* smislu od ropstva grijeha, i raspadljivosti smrti, u slavnu slobodu Božje djece. No, postignuće svih tih blagoslova ovisit će o iskrenom udovoljavanju zakonima Kristovog Kraljevstva – brzina postignuća savršenstva pokazivat će stupanj ljubavi prema Kralju i njegovom zakonu ljubavi. Ako netko, prosvjetljen istinom, i doveden do spoznaje Božje ljubavi, i obnovljen (bilo uistinu ili mu je to uračunato) do ljudskog savršenstva, postane „strašljiv“ i „počne uzmicati“ (Hebr. 10:38, 39) on će zajedno s nevjernicima (Otkr. 21:8) biti uništen među narodom. (Djela 3:23) To je druga smrt.

Tako vidimo da su svi ti dosad teško razumljivi tekstovi objašnjeni izjavom: „O tome će se *svjedočiti u svoje vrijeme*.“ U određeno vrijeme, to pravo svjetlo obasjat će svakog čovjeka

koji ima doći na svijet. *U određeno vrijeme* to će biti „dobra vijest o velikoj radosti za sve ljude.“ Ove retke možemo razumjeti na neki drugi način jedino ako ih iskrivljujemo. Pavao to argumentira s naglaskom na Rim. 5:18, 19. On razmišlja tako da kao što su svi ljudi bili osuđeni na smrt zbog Adamovog grijeha, tako je isto Kristova pravednost i poslušnost sve do u smrt postala temelj opravdanja i da svi oni koji su izgubili život kroz prvog Adama, jednako tako svi pored osobnih nedostataka mogu primiti život prihvaćajući drugog Adama.

Petar kaže da su svi sveti proroci govorili o toj obnovi. (Djela 3:19 – 21) Oni su sve to naučavali. Ezekiel kaže o dolini suhih kostiju: „Ove su kosti sva Izraelova kuća.“ I Bog kaže Izraelu: „Evo ja ću otvoriti vaše grobove i vas, narode moj, izvesti iz grobova i dovesti vas natrag u Izraelovu zemlju. Spoznat ćete da sam ja Gospodin. Učinit ću da dođe u vas moj duh, da oživite i naselit ću vas opet u vašoj zemlji, Tada ćete spoznati da sam ja Gospodin, to rekao i izvršio, govori Gospodin.“ Ezek. 37:11 – 14

Sa ovim se slažu Pavlove riječi (Rim. 11:25, 26) – „Otvrdnuće je djelomično zahvatilo Izrael, dok ne uđe punina pogana (izabrana grupa, Kristova nevjesta). I tako će sav Izrael biti spašen“ ili vraćen iz njihovog stanja odrezanja; jer „Bog nije odbacio svoga naroda što ga je unaprijed izabrao“ (redak 2). Oni su izgubili njegovu naklonost sve dok ne bude izabrana Kristova nevjesta i bit će ponovno vraćeni kad se to djelo izvrši. (Reci 28 – 33) Proroci su puni izjava o tome kako će ih Bog ponovno zasaditi, i da ih se više neće iščupati iz te zemlje. „Ovako veli Gospodin, Izraelov Bog...Svoje oko puno milosti obratit ću na njih i opet ih dovesti u ovu zemlju, sazidati ih i više ih ne razarati, zasaditi ih i više ih ne iščupati. I dat ću im

razbor da me spoznaju, da sam ja Gospodin. Oni će biti moj narod i ja ću biti njihov Bog, ako se obrate k meni svim srcem.“ (Jer. 24:5 – 7; 31:28; 32:40 – 42; 33:6 – 16) Ovo se ne može samo odnositi na obnove iz njihovih prijašnjih zarobljeništava u Babilonu, Siriji, itd., jer od tada su opet bili iščupani.

Osim toga Gospodin kaže: „Neće se više govoriti u one dane: Kiselo su grožđe jeli oci, a djecu trnu zubi. Ne, svaki će poginuti za svoje vlastite grijehе.“ (Jer. 31:29, 30) To nije sada slučaj. Sada svatko ne umire zbog svog grijehа, nego zbog Adamovog grijehа – „U Adamu svi umiru“ – On je pojeo kiselo grožđe grijehа, i naši su ga očevi dalje jeli, povlačeći za sobom daljnje bolesti i bijedu na njihovu djecu, ubrzavajući tako kaznu smrt. Dan kada će svaki čovjek (koji umire) umrijeti zbog svog grijehа, jedino će biti u Milenijskom danu obnove.

Iako se čini da se mnoga proročanstva i obećanja o budućnosti primjenjuju samo na Izrael, ne smijemo zaboraviti da su oni bili predodžbeni narod, pa otuda obećanja koja su bila data njima iako ponekada imaju posebnu primjenu na njih u pravilu imaju i širu primjenu na cijeli svijet čovječanstva kojeg ta nacija predočava. Dok je Izrael kao narod bio predodžba cijelog svijeta, njegovo svećenstvo predočavalo je izabrano „malo stado“, glavu i tijelo Kristovo, „Kraljevsko svećenstvo“, i žrtve, očišćenja i pomirenja učinjeni za Izrael predočavali su „bolje žrtve“, potpunije čišćenje i stvarno pomirenje „za grijehе cijelog svijeta“ od kojega su i oni dio.

I ne samo to, nego Bog spominje po imenima druge narode i obećava njihovu obnovu. Kao snažan primjer spominjemo Sodomljane. Zaista, ukoliko utvrdimo da se obnova Sodomljana jasno naučava, možemo se osjećati zadovoljnima zbog istine o toj slavnoj doktrini Obnove

cijelog čovječanstva, izrečenu po ustima svih svetih proroka. I zašto Sodomljani ne bi imali priliku postići savršenstvo i vječni život, baš kao i Izrael i svi mi. Istina, oni nisu bili pravedni, ali nije bio ni Izrael, a niti smo mi koji sada čujemo Evanđelje. „Nema pravedna, nema nijednoga“ osim onih kojima je pripisana Kristova pravednost, koji je umro za sve. Sam naš Gospodin nam kaže da iako je Bog pustio vatru s neba i uništio ih zbog njihove zloće, ipak Sodomljani nisu bili tako veliki grešnici u njegovim očima kao što su to bili židovi koji su imali više spoznaje. (1. Mojs. 19:24; Luka 17:29) Židovima u Kafarnaumu je rekao: „Jer da su se u Sodomi dogodila čudesa što su se dogodila u tebi, stajala bi još do dana današnjega.“ Mat. 11:23

Tako naš Gospodin naučava da Sodomljani nisu imali punu priliku, i garantira im takvu priliku kada dodaje (24 redak): „Ali vam kažem: Zemlji Sodonskoj bit će lakše u dan suda negoli tebi.“ Karakter Sudnjeg dana i njegovo djelo bit će pokazano na narednim stranicama. Ovdje samo želimo skrenuti pažnju na činjenicu da će biti *podnošljivo* vrijeme za Kafarnaum i *još podnošljivije* za Sodomu; jer iako još nije imao *potpunije* svjetlo niti blagoslove određene da dođu kroz obećano potomstvo, ipak je sagriješio protiv više svjetla.

Ako će Kafarnaum i cijeli Izrael biti zapamćen i blagoslovljen pod „Novim Savezom“, zapečaćenim Kristovom krvlju, zašto i Sodomljani ne bi bili također blagoslovljeni među „svim narodima na zemlji“? Zasigurno će biti. Imajmo na umu da s obzirom da je Bog „pustio vatru s neba i sve ih uništio“ mnogo stoljeća prije Isusovih dana, kada se govorilo o njihovoj obnovi da to podrazumijeva njihovo buđenje, njihov povratak iz groba.

Razmotrimo sada proročanstvo iz Ezek. 16:48 – 63. Pažljivo ga pročitaj. Bog ovdje govori o Izraelu i uspoređuje ga sa njegovim susjedom Samarijom, i također sa Sodomljanima, o kojima kaže: „Tada sam ih zatro, kad sam *to vidio*.“ Niti Isus a niti ovaj prorok daju bilo kakvo objašnjenje o naizglednoj nejednakosti u Božjem postupanju kod uništavanja Sodome i istovremenom puštanju da mnogo gori od Sodome prođu nekažnjeno. Sve će to biti mnogo jasnije u određeno vrijeme kad će se očitovati Božanski planovi. Prorok jednostavno kaže da je Bog to smatrao dobrim učiniti, a Isus dodaje da će njima biti mnogo lakše u sudnjem danu nego drugima koji su više krivi. Ali ako pretpostavljamo da se smrću završava „uvjetna sloboda“, i da nakon toga nitko ne može imati priliku doći do spoznaje istine, i poslušati je, na mjestu je pitati se zašto je Bog smatrao dobrim uništiti te ljude bez da im je dao priliku za spasenje kroz spoznaju o jedinom imenu pod nebom po kojem se možemo spasiti? Odgovor je zato što još nije bilo njihovo određeno vrijeme. U određeno vrijeme oni će biti probuđeni iz mrtvih, dobit će spoznaju istine i tako biti blagoslovljeni zajedno sa svim narodima na zemlji, kroz obećano „Potomstvo“. Oni će tada biti na ispitu za vječni život.

S tom mišlju, i s nijednom drugom, možemo li razumjeti postupke Boga ljubavi s tim Amalečanima i drugim narodima za koje je Izraelu zapovjedio da ih uništi govoreći: „Zato idi i pobij Amaleka, izvrši prokletstvo na njemu i na svemu što njemu pripada! Ne šteti ga, nego pobij čovjeka i ženu, dijete i dojenče, govedo i ovcu, devu i magarca!“ (1. Sam. 15:3) Ovo naizgled bezobzirno uništenje života, čini se nepomirljivim sa Božjom osobnošću i sa Isusovim učenjem: „Ljubite svoje neprijatelje“, itd. dok ne prepoznamo sustavni red Božjeg plana, „određeno vrijeme“ za ostvarenje svakog njegovog

obilježja, i činjenicu da svaki pripadnik ljudske rase ima svoje mjesto u njemu.

Mi sada možemo vidjeti da su ti Amalečani, Sodomljani i drugi navedeni kao primjeri Božjeg pravednog ogorčenja, i njegove odlučnosti da na koncu posve uništi zlikovce: primjeri koji neće služiti samo drugima, nego i njima samima kada dođe njihov dan suda i ispitivanja. Ti su ljudi jednako tako mogli umrijeti i od neke bolesti ili pošasti. To im znači gotovo ništa dok su samo spoznavali zlo, dok će se kad budu bili na ispitu u određeno vrijeme moći upoznavati sa pravednošću i biti u stanju razlikovati i odabrati dobro i imati život.

Nastavimo dalje razmatrati to proročanstvo. Nakon što je usporedio Izrael sa Sodomom i Samarijom i izrekavši da Izrael zaslužuje najviše prijekora, (Ezek. 16:48 – 54) Gospodin kaže, „Tvoja sestra Sodoma i njezine kćeri i Samarija i njezine kćeri vratit će se u svoje prijašnje stanje. I ti i tvoje kćeri vratit će te se opet u svoje prijašnje stanje.“ Vraćanje u prijašnje stanje o kojemu se ovdje govori nije ništa drugo do vraćanje iz mrtvih; jer oni koji se ovdje spominju tada su bili mrtvi. U smrti svi su zarobljenici; i Krist dolazi da otvori vrata groba, i da izvede zarobljenike na slobodu. (Iza. 61:1; Zah. 9:11) U 55 retku to se naziva „vraćanjem u prijašnje stanje“ – obnova.

Neki koji su dovoljno spremni da prihvate Božje milosrđe kroz Krista, u opraštanju njihovih vlastitih grijeha i slabosti pod većim svjetlom i spoznajom, ne mogu pojmiti da će ista milost biti primjenjiva na druge pod Novim Savezom; iako se čini da priznaju Apostolovu izjavu da je Isus Krist, milošću božjom okusio smrt za svakog čovjeka. Neki od njih pretpostavljaju da je Gospodin morao u ovom proročanstvu ironično govoriti židovima da bi ih bio spreman vratiti kao

Sodomljane premda to nije namjeravao učiniti (misle na Sodomljane). Hajde da vidimo dali se naredni reci slažu s tom idejom. Gospodin kaže, „Ali *ću se ja* spomenuti svoga Saveza s tobom u dane tvoje mladosti i *sklopit* ću s tobom vječan Savez. *Tada* ćeš se puna stida, *spomenuti* svojih putova, kad ti uzmem tvoje starije i mlađe sestre i dam ti ih za kćeri...Jest, *ja ću sklopiti* svoj Savez s tobom, i ti ćeš spoznati da sam ja Gospodin, da se puna stida spomeneš toga i ne otvoriš više svojih usta od stida kad ti oprostim sve što si učinila, govori SVEMOGUĆI GOSPODIN.“ Kad je obećanje tako potpisano od Velikog Jehove, možemo biti sigurni u sigurnost njegovog ispunjenja; posebno oni koji shvaćaju da su ti blagoslovi Novog Saveza potvrđeni od Boga u Kristu, čija je dragocjena krv pečat tog saveza.

Na to Pavao dodaje svoje svjedočanstvo govoreći, „I tako će biti spašen (oporavljen od sljepoće) sav Izrael (živi i mrtvi) kao što je pisano: „Doći će od Siona Osloboditelj i odvratit će bezbožnost od Jakova. Ovo je moj Savez s njima, kad oduzmem njihove grijeh.“...po izboru su ljubimci zbog otaca. Zaista su neopozivi Božji darovi i poziv.“ (Rim. 11:26 – 29)

Ne treba nas čuditi da će Židovi, Sodomljani, Samarićani i cijelo čovječanstvo biti postidjeni i posramljeni kada u svoje određeno vrijeme Bog pokaže bogatstvo svoje milosti. Da, mnogi od onih koji su sada Božja djeca, postidjet će se i začuditi kada vide koliko je *Bog ljubio ovaj svijet* i koliko su njegove misli i planovi daleko iznad njihovih.

Kršćani općenito vjeruju da su svi Božji blagoslovi jedino za izabranu Crkvu, no sada počinjemo uviđati da je Božji plan širi nego smo mi to pretpostavljali, i da iako je on dao Crkvi „dragocjena i najveličanstvenija obećanja“, on je također

učinio i obilnu pripremu za svijet kojeg je toliko ljubio da ga je otkupio. Židovi su učinili sličnu pogrešku, pretpostavljajući da su sva Božja obećanja bila isključivo za njih; ali kada je došlo određeno vrijeme i neznabošcima bila iskazana milost, ostatak Izraela čija su srca bila dovoljno velika da se raduju tom širokom dokazu Božje milosti, pridružili su se toj uvećanoj naklonosti, dok su ostali bili zaslijepljeni predrasudama i ljudskom tradicijom. Neka bi se oni članovi Crkve koji sada vide svitanje svjetla Milenijskog doba sa njegovim milosrdnim prednostima za cijeli svijet pazili da se ne suprotstavljaju napredujućem svjetlu, i tako na neko vrijeme budu zaslijepljeni u odnosu na njegovu punu slavu i blagoslove.

Koliko je drugačiji ovaj slavni Božji plan za izabiranje nekolicine sada, za blagoslov mnogih kasnije, od iskrivljavanja ovih istina, kao što je prikazano kroz dva suprotna gledišta – Calvinizma i Arminijanizma. Prvi niječe Biblijsku doktrinu o Besplatnoj milosti i bijedno iskrivljuje slavnu doktrinu o Izabiru; potonji niječe doktrinu Izabira i propušta shvatiti blagoslovljenu puninu Božje besplatne milosti.

Kalvinizam kaže: Bog je svemudar; on je znao kraj od početka, i s obzirom da će svi njegovi naumi biti ostvareni on nikada nije ni namjeravao spasiti ikoga osim nekolicine, Crkvu. Njih je izabrao i predodredio da budu vječno spašeni; svi su drugi jednako tako bili predodređeni i izabrani da idu u vječnu muku „jer Bogu su poznata sva njegova djela od postanka svijeta“.

Ovo gledište ima svoja dobra obilježja. Ono prepoznaje Božje sveznanje. To bi i bio naš ideal *velikog* Boga, da mu ne nedostaju dvije bitne osobine veličine, naime ljubav i pravda, naime nijedna od njih ne dolazi do izražaja u tome da je doveo na svijet 142 milijarde stvorenja osuđenih na vječnu muku čak

i prije nego su bili rođeni, i ismijavani sa izrazima njegove ljubavi. S obzirom da je Bog ljubav, i da je pravda temelj njegovog prijestolja, to ne može biti njegov karakter.

Arminijanizam kaže: Da, Bog je ljubav; i uvodeći čovječanstvo u svijet nije im želio nikakvu štetu – samo dobro. Ali Sotona je uspio primamiti prvi ljudski par, i tako je grijeh ušao u svijet, i smrt kroz grijeh. I od tada Bog je činio sve što je mogao da izbavi čovjeka od njegovog neprijatelja, čak dajući svog Sina. I iako je do sada 6000 godina poslije evanđelje doseglo samo jedan mali dio čovječanstva, mi se nadamo i pouzdamo u to da će u narednih 6000 godina kroz snagu i plemenitost Crkve, Bog otkloniti zlo koje je uveo Sotona, i da će tada svi živi na koncu spoznati njegovu ljubav i imati priliku da vjeruju i da se spase.

Dok ovo gledište predstavlja Boga kao biće koje obiluje sa dobronamjernim planovima punim ljubavi za svoja stvorenja, ipak podrazumijeva da mu nedostaje sposobnost i predznanje neophodni za ostvarivanje njegovih dobronamjernih planova: da mu nedostaju mudrost i moć. Gledano iz tog kuta čini se da dok je Bog bio angažiran oko osmišljavanja i uređivanja planova za svoju novostvorenu djecu, Sotona je upao i jednim majstorskim udarcem poremetio sve božje planove do te mjere da iscrpljujući svu svoju moć Bog mora potrošiti 12 tisuća godina da ponovno uspostavi pravednost pa čak i do te mjere da će ostatak rase koji još uvijek živi imati priliku da biraju između dobrog i lošeg. Međutim 142 milijarde koje su živjele kroz proteklih 6000 godina i još mnogi koji će se roditi u narednom dobu su prema tom gledištu izgubljeni zauvijek, unatoč Božjoj ljubavi prema njima zato što se Sotona mješa sa svojim planovima. Tako će Sotona dobiti tisuće u vječnu muku za jednog kojeg Bog spašava za slavu.

Ovo gledište mora uzvisiti ljudske ideje o Sotoninoj mudrosti i moći, i umanjiti njihovu procjenu tih istih osobina kod Boga o kojemu je Psalmista rekao nešto sasvim suprotno, „On je govorio i tako se dogodilo, zapovjedio i to je čvrsto stajalo“. Međutim Bog ipak nije iznenađen a niti zatečen od protivnika, niti je Sotona u bilo kojoj mjeri pomrsio njegove planove. Bog je, i uvijek je bio savršeni gospodar situacije i na kraju će se vidjeti da je sve radilo u pravcu ostvarenja njegovih nauma.

Dok se doktrine Izabira i Besplatne milosti naučavane po Calvinizmu i Arminijanizmu nikako ne mogu uskladiti jedna s drugom, a niti sa razumom niti s Biblijom ipak te dvije slavne Biblijske doktrine savršeno su skladne i predivne s gledišta Božanskog plana o vjekovima.

Vidjevši dakle da toliko mnogo velikih i slavnih obilježja Božjeg plana za ljudsko spasenje od grijeha i smrti leži u budućnosti, i da je drugi dolazak našeg Gospodina Isusa osmišljen kao prvi korak u ostvarenju tih davno obećanih i dugo očekivanih blagoslova zar da još usrdnije ne čeznemo za vremenom njegovog drugog dolaska, nego manje informirani židovi koji očekuju njegov prvi dolazak? Vidjevši dakle da će vrijeme zla, nepravde i smrti biti okončano dominantnom moći koju će on tada pokazivati i da će pravednost, istina i mir biti univerzalni tko se ne bi radovao vidjeti njegov dan? I tko tko sada trpi s Kristom, nadahnut s dragocjenim obećanjem da „tko trpi s njim, s njim će i kraljevati“, neće podignuti svojih glavu i radovati se bilo kojem dokazu približavanja Učitelja, znajući da se s tim približava i naše oslobođenje i proslavljenje s njim? Zacijelo, svi koji odobravaju njegov zadatak blagoslova, i njegov duh ljubavi pozdravit će svaki dokaz njegovog dolaska kao približavanja „velike radosti koja će biti za sve ljude“.

7. STUDIJA

KAKO JE DOPUŠTANJE ZLA POVEZANO S BOŽJIM PLANOM

Zašto je zlo bilo dopušteno – Načela dobra i zla – Moralni osjećaj – Bog dopustio zlo i na kraju će to okrenuti na dobro – Bog nije začetnik grijeha – Adamov ispit nije farsa – Njegova kušnja ozbiljna – On je sagriješio namjerno – Kazna za grijeh nije nepravedna, niti preokrutna – Mudrost, ljubav i pravda pokazani kroz osudu svih u Adamu – Božji univerzalni zakon.

Zlo je sve ono što prouzročuje nezadovoljstvo; sve što bilo direktno ili indirektno prouzročuje patnju bilo koje vrste – Webster. Mi se ovdje nećemo samo baviti ljudskim bolestima, tugom, bolima, slabostima i smrću, nego ćemo razmotriti njihov glavni uzrok – grijeh – i njegov lijek. S obzirom da je grijeh uzrok zla, njegovo uklanjanje je jedina metoda, za trajno izlječenje bolesti.

Možda se nijedno pitanje toliko ne vrzma po ljudskom umu kao što je pitanje Zašto Bog dopušta sadašnju vladavinu zla? Zašto je dopustio Sotoni da iskuša naše praroditelje nakon što ih je stvorio savršenima i pravednima? Ili zašto je dozvolio da zabranjeno drvo uopće bude među dobrim drvećem? Unatoč svem nastojanju da ga se ostavi po strani, pitanje se nameće samo po sebi – Zar Bog nije mogao spriječiti svaku mogućnost čovjekovog pada?

Poteškoća nesumnjivo proizlazi iz nemogućnosti da se shvati Božji plan. Bog je mogao spriječiti dolazak grijeha, ali činjenica da nije sama je po sebi dovoljan dokaz da je njegovo sadašnje dopuštanje osmišljeno tako da na koncu donese neko uzvišenije

dobro. Kada gledamo Božje planove u njihovoj cjelovitosti, pokazuje se mudrost odabranog pravca. Neki se pitaju, pa zar se Bog kojemu ništa nije nemoguće nije mogao povremeno umiješati i spriječiti potpuno ostvarenje Sotoninog projekta? Naravno da je mogao; ali takvo bi uplitanje spriječilo ostvarenje njegovih vlastitih nauma. Njegov naum je bio da očituje sarvšenstvo, veličanstvo i pravedni autoritet svog zakona, i da dokaže i ljudima i anđelima loše posljedice koje proizlaze iz njegovog kršenja. Osim toga neke su stvari po svojoj prirodi nemoguće čak i Bogu kako to Biblija naučava. Naime „nije moguće da bi Bog lagao.“ (Hebr. 6:18) „On ne može sam sebe poreći.“ (2. Tim. 2:13) On nemože činiti krivo, pa stoga ne može izabrati nego najmudriji i najbolji plan za uvođenje svojih stvorenja u život, premda naša kratkovidna vizija ne uspijeva uvijek razabrati skrivene izvore beskrajsne mudrosti.

Biblija objavljuje da su sve stvari bile stvorene za Gospodinovo zadovoljstvo (Otkr. 4:11) – nema sumnje na zadovoljstvo dijeljenja svojih blagoslova, i u pokazivanju osobina svog slavnog bića. I premda je radeći na svojim dobronamjernim planovima dopustio da zlo i zli ljudi neko vrijeme igraju aktivnu ulogu, to nije zato što je on zlonamjeran ili u savezu sa zlom; jer on izjavljuje da on nije „Bog koji se zlu raduje“ (Psal. 5:4) Iako se suprotstavlja zlu u svakom smislu, Bog ga je *dopustio* (nije ga spriječio) na neko vrijeme, jer je njegova mudrost vidjela način na koji bi to mogla biti trajna i vrijedna pouka njegovim stvorenjima.

Očita je istina da za svako ispravno načelo postoji odgvarajuće loše načelo; kao naprimjer istina i laž, ljubav i mržnja, pravda i nepravda. Mi razlikujemo ova suprotstavljena načela *ispravnog* i *pogrešnog* po njihovim posljedicama kad budu na djelu. Ono načelo koje kada je na djelu rezultira sa

konačnim redom koji je koristan i produktivan nazivamo *ispravnim* načelom, i suprotno od toga ono koje prouzročuje neslogu, nesreću i uništenje nazivamo *lošim* načelom. Rezultate ovih načela na djelu nazivamo *dobrom* ili *zlom*; i inteligentno biće koje je u stanju razabrati ispravno načelo od pogrešnog i dobrovoljno se vodi jednim ili drugim nazivamo čestitim ili grešnim.

Ova sposobnost razlikovanja između ispravnih i pogrešnih načela nazvana je *moralni osjećaj*, ili *savjest*. Upravo tim moralnim osjećajem kojeg je Bog dao čovjeku mi smo u stanju prosuđivati Boga, i da prepoznamo ono što je dobro. Bog zato uvijek apelira na taj moralni osjećaj kako bi dokazao svoju pravednost ili pravdu; i po tom istom moralnom osjećaju Adam je mogao razabrati grijeh ili nepravednost kao nešto *zlo*, čak i prije nego je saznao za sve njegove posljedice. Niži životni oblici Božjih stvorenja nisu obdareni sa tim moralnim osjećajem. Pas ima nešto inteligencije ali ne u tom stupnju, premda može naučiti da izvjesni postupci donose priznanje i nagradu od njegovog vlasnika, i obrnuto. On može ukrasti ili ubiti, ali ga se neće smatrati grešnikom; ili može zaštititi imovinu i život ali zato neće biti nazvan čestitim—zato što je on u neznanju glede moralnih kvaliteta svojih postupaka.

Bog je mogao napraviti ljude takvima da budu lišeni sposobnosti razabiranja između dobrog i lošeg ili da budu u stanju samo razabirati i činiti dobro; ali da ih je stvorio takvima bili bi ravnima živim strojevima i zacijelo ne bi bili mentalna slika svog Stvoritelja. Ili je mogao stvoriti čovjeka savršenim i sa slobodnom voljom kao što je i bio i onda ga čuvati od Sotoninog iskušenja. U tom bi slučaju ljudsko iskustvo bilo ograničeno samo na dobro, stalno bi bio podložan sugestijama na zlo izvana, ili ambicijama iznutra, što bi njegovu vječnu

budućnost učinilo neizvjesnom i uvijek bi postojala mogućnost za izbijanje neposluha i nereda; pored toga dobro se nikada ne bi tako visoko cijenilo osim kroz kontrast sa zlom.

Bog je najprije stvorio svoja stvorenja tako da budu okružena sa dobrom oko sebe u Edenu; i nakon toga kao kaznu za neposlušnost dao im je ozbiljno spoznanje zla. Istjerani iz Edena i lišeni zajedništva s njim, Bog im je dao da iskuse bolest, bol i smrt tako da zauvijek upoznaju zlo i nepogodnost i ogromnu grešnost grijeha.

Uspoređivanjem posljedica došli bi do cijenenja i ispravnog vrednovanja obojega; „Eto, čovjek sad postade kao jedan od nas, tako da spoznaje što je dobro i zlo.“ (1. Mojs. 3:22) U ovome njihovo potomstvo ima udjela, osim što oni prvo steknu spoznaju o zlu i nemogu u potpunosti shvatiti što je dobro sve dok ga ne iskuse u Mileniju, kao posljedica njihovog otkupljenja od onoga koji će tada biti njihov Sudac i Kralj.

Moralni osjećaj, ili sud za ispravno i pogrešno i sloboda da ga koriste koje je Adam posjedovao bila su važna obilježja njegove sličnosti s Bogom. Zakon o ispravnom i pogrešnom bio je upisan u njihovu prirodnu konstituciju. To je bio dio njegove prirode, kao što je i dio Božanske prirode. Ali nemojmo zaboraviti da je ova slika ili prilika Božja, ovaj prvobitni zakon upisan u čovjekovu prirodu, izgubio mnogo od svoje jasne konture, kroz stružuci i degradirajući utjecaj grijeha; stoga on sada nije ono što je bio u prvom čovjeku. Sposobnost za ljubav podrazumijeva i sposobnost za mržnju; stoga možemo misliti da Stvoritelj nije mogao načiniti čovjeka na svoju sliku, sa mogućnosti da ljubi i da čini pravo, bez odgovarajuće sposobnosti da mrzi i da čini ono što je neispravno. Ova sloboda izbora, nazvana slobodnom voljom dio je čovjekovog prvobitnog dara; i to zajedno sa punom mjerom njegovih mentalnih i moralnih sposobnosti čine ga sličnim njegovom

Stvoritelju. Danas, nakon više od 6000 godina propadanja, toliko mnogo od te prvobitne sličnosti izbrisano je grijehom, tako da više nismo slobodni, nego smo vezani u većoj ili manjoj mjeri sa grijehom i njegovom ostavštinom, pa je stoga sada daleko lakše napraviti grijeh i draži je paloj rasi od pravednosti.

Da je Bog mogao dati Adamu takav živi dojam mnogih loših posljedica grijeha, kako bi ga odvratio od njega u to nema sumnje, ali mi vjerujemo kako je Bog predvidio da će stvarno iskustvo sa zlom biti najsigurnija i najtrajnija pouka koja će zauvijek služiti čovjeku; i iz tog razloga Bog nije spriječio nego je dopustio čovjeku da napravi svoj izbor i da osjeti posljedice zla. Da mu nije bila data prilika da sagriješi, čovjek se ne bi opirao grijehu, i time niti bi bilo čestitosti a niti zasluga za činjenje dobra. Bog traži takve obožavatelje koji će ga obožavati u duhu i istini. On želi svjesnu i spremnu poslušnost umjesto nesvjesne, mehaničke službe. On već ima u djelovanju nežive stvari koje mehanički ostvaruju njegovu volju, no njegov je dizajn bio načiniti plemenitiju stvar, sebi slično inteligentno stvorenje, koje bi gospodarilo zemljom, čija bi se vjernost i pravednost temeljila na cijenjenju onog što je ispravno i pogrešno, dobro i zlo.

Načela za ispravno i pogrešno uvijek su postojala i uvijek će postojati kao *načela*; i sva savršena, inteligentna stvorenja slična Bogu moraju biti slobodna birati između tog dvog, premda će pravedno načelo *jedino* nastaviti zauvijek djelovati. Biblija nas obavještava da dok je načelu zla bilo dovoljno dugo dopušteno djelovati da ostvari Božji naum, prestat će zauvijek biti aktivno a isto tako će i svi oni koji su si dozvolili doći pod kontrolu zla zauvijek prestati postojati. (1. Kor. 15:25, 26; Hebr. 2:14) Samo će oni koji postupaju ispravno i pravedno ostati zauvijek.

No pitanje se iznova javlja u drugom obliku: Zar se čovjek nije mogao upoznati sa zlom na neki drugi način osim kroz

iskustvo? Postoje četiri načina za upoznavanje stvari naime putem intuicije, promatranjem, iskustvom i informacijama primljenima kroz izvore koje se smatra pouzdanima. Intuitivna spoznaja bila bi direktno poimanje, bez procesa razmišljanja ili nužnosti dokaza. Takva spoznaja pripada samo Božanskom Jehovi, vječnom izvoru sve mudrosti i istine koji je po samoj prirodi i nužno superiorniji od svih svojih stvorenja. Stoga čovjekova spoznaja dobra i zla ne može biti intuitivna. Čovjekova spoznaja može doći kroz promatranje, ali u tom slučaju postoji potreba za nekakvim pokazivanjem zla i njegovih posljedica za čovjeka da to promatra. To bi uključivalo dopuštanje zla negdje, među nekim bićima, i zašto to ne bi bilo među ljudima, i na zemlji kao izmeđuostalog i drugdje?

Zašto čovjek ne bi bio primjer, i dobio svoju spoznaju kroz praktično iskustvo? I zaista je tako: čovjek stječe praktično iskustvo, i daje primjer drugima također „jer smo postali prizor koji gledaju anđeli“.

Adam je već imao spoznaju zla kroz informaciju ali to nije bilo dovoljno da ga spriječi da pokuša eksperiment. Adam i Eva poznavali su Boga kao svog Stvoritelja i stoga kao onoga koji ima pravo da ih kontrolira i upravlja s njima; a Bog je rekao o zabranjenom drvetu, „jer u onaj dan u koji okusiš s njega, sigurno ćeš umrijeti“. Oni su dakle imali teoretsku spoznaju zla iako ga nikada nisu imali priliku promatrati ili iskusiti njegove posljedice. Zbog toga nisu cijenili Stvoriteljev autoritet pun ljubavi i njegov koristan zakon, niti opasnosti od kojih ih je trebao zaštititi. Oni su stoga popustili iskušenju koje je Bog mudro dopustio, čija je mudrost time utrla put krajnjoj koristi.

Mnogi ne uviđaju ozbiljnost iskušenja u koje su naši

praroditelji pali, i smatraju da je božja pravda bila prekruta za tako laganu uvredu; ali malo razmišljanja učinit će sve jasnim. Biblija nam priča jednostavnu priču o tome kako je žena koja je bila slabija bila prevarena, i tako postala prijestupnik. Njezino iskustvo i poznavanje Boga bilo je ograničenije od Adamovog, jer je on bio stvoren prvi i Bog mu je prije njezinog stvaranja prenio spoznaju o kazni za grijeh, dok je Eva tu informaciju najvjerojatnije dobila od Adama. Dok je okusila plod, pouzdajući se u Sotonino prevarljivo krivo prikazivanje, očito nije shvaćala opseg svog prijestupa, iako je najvjerojatnije imala sumnje i mala strahovanja da sve to nije dobro. Pavao kaže da je ona prijestupnik premda je bila zavedena. – iako ne toliko kriva kao da je sagriješila protiv većeg svjetla.

Adam kao što nam je rečeno za razliku od Eve nije bio zaveden (1. Tim. 2:14) stoga on mora da je sagriješio sa potpunim shvaćanjem grijeha, i sa kaznom u vidu, znajući zacijelo da će morati umrijeti. Mi sada možemo jasno vidjeti što je bilo iskušenje koje ga je nagnalo da navuče na sebe objavljenu kaznu. Imajući na umu da su oni bili savršena bića, moralno i mentalno slični svom Tvorcu, božanski element ljubavi pokazao se vrlo istaknuto, kroz savršenog čovjeka prema njegovoj ljubljenoj družici, savršenoj ženi. Uviđajući grijeh i bojeći se Evine smrti, i tako svog gubitka (i to bez nade u obnovu jer takva nada nije bila data), Adam je u očaju, nesmotreno zaključio ne živjeti bez nje. Smatrajući da bi mu život bio nesretan i bezvrijedan bez njegove družice, dobrovoljno joj se pridružio u činu neposlušnosti da bi s njom dijelio i kaznu smrti a za koju je pretpostavljao da odgovornost leži na njoj. Oboje su bili „u prijestupu“ kao što kaže Apostol. (Rim. 5:14; 1. Tim. 2:14)

Međutim Adam i Eva su bili jedno a ne blizanci stoga je Eva dijelila osudu koju je svojim vladanjem podijelila sa Adamom. (Rim. 5:12, 17 – 19)

Bog ne samo da je previdio da će čovjek imajući slobodu izbora, a u nedostatku *punog* uvažavanja grijeha i njegovih posljedica, prihvatiti ga, nego je vidio i da će ga nakon što ga upozna i dalje ga birati, jer će to poznavanje toliko narušiti njegovu moralnu prirodu da će mu zlo postajati sve draže, i mnogo poželjnije od dobra. Međutim Bog je planirao *dopuštanje zla*, zato što je imajući pripremljeno rješenje za čovjekovo oslobođenje od njegovih posljedica, on vidio da će rezultat biti taj koji će kroz iskustvo voditi čovjeka do punijeg uvažavanja nevjerojatne grešnosti grijeha, i neusporedive svjetline čestitosti u odnosu na njega – poučavajući ga tako da sve više i više ljubi svog Stvoritelja i iskazuje mu čast, koji je izvor i vrelo sve dobrote, i da zauvijek izbjegava ono što mu donosi toliko mnogo jada i bijede. Prema tome krajnji će rezultat biti veća ljubav prema Bogu, i veća mržnja prema svemu što se protivi njegovoj volji, a time i čvrsto ustanovljenje vječne pravednosti kod svih onih koji su profitirali od pouka kojima Bog sada poučava kroz dopuštanje grijeha i suodnosnih zala. Međutim moći će se i zapaziti velika razlika između neosporne činjenice da je Bog dopustio grijeh i ozbiljne pogreške nekih koji optužuju Boga kao autora i pokretača grijeha. Ovo potonje gledište je i bogohulno i kontradiktorno činjenicama iznesenim u Bibliji. Oni koji padaju u tu pogrešku u općenitom čine to u nastojanju da pronađu drugi plan spasenja od onoga kojeg je Bog omogućio kroz Kristovu otkupnu *žrtvu*. Ako uspiju uvjeriti i sebe i druge da je Bog odgovoran za sav grijeh i zloću i pokvarenost i da je čovjek kao nedužan alat u njegovim rukama bio prisiljen

počiniti grijeh* tada jasno utiru put za teoriju da za naše grijehe nije bila potrebna žrtva, ni milosrđe u bilo kojem obliku, već jednostavno i samo PRAVDA. Time ujedno polažu temelj za drugi dio njihove lažne teorije tzv. univerzalizam, tvrdeći da kao što je Bog prouzročio sav grijeh i zloću i pakost za sve tako će isto prouzročiti oslobođenje cijelog čovječanstva od grijeha i smrti. Tvrdeći da je Bog želio i prouzročio grijeh i da mu se nitko nije mogao suprotstaviti, jednako tako tvrde da kada on bude želio pravednost na isti način će svi biti nemoćni suprotstaviti mu se. Ali u svem tom razmišljanju, čovjekova najplemenitija osobina, sloboda volje ili izbora, kao najmarkantnije obilježje njegove sličnosti Bogu, ostavljena je u potpunosti po strani; i čovjek je praktički degradirao na nivo

*Da bi se poduprla ovu teoriju koristi se dva teksta (Iza. 54:7 i Amos 3:6) ali u oba se teksta krivo interpretira riječ zlo. Grijeh je uvijek zao, ali zlo nije uvijek grijeh. Potres, požar, poplava ili pošast bili bi nevolja, zlo; ali nijedno od njih nije grijeh. Riječ zlo u citiranim tekstovima označava nevolje. Ista hebrejska riječ je prevedena sa nesreća u Psal. 34:19; 107:39; Jer. 48:16; Zah. 1:15. Kao nevolja je prevedena u Psal. 27:5; 41:1; 88:3; 107:26; Jer. 51:2; Tuž. 1:21. Prevedena je i sa nesreća, nedaća i tjeskoba u 1. Sam. 10:19; Psal. 10:6; 94:13; 141:5; Prop. 7:14; Neh. 2:17. I ista je riječ na mnogim drugim mjestima prevedena sa šteta, nevolja, bol, nesreća, jad i tuga.

U Izaiji 54:7 i Amosu 3:6 Gospodin podsjeća Izraelce na Savez kojeg je sklopio s njima kao nacijom—da ako budu slušali njegove zakone on će ih blagosloviti i zaštititi od svih nesreća koje su zajedničke svijetu općenito; ali budu li ga ostavili on će navući na njih nesreće (zlo) kao kaznu. Vidi 5. Mojs. 28:1-14, 15-32; 3. Mojs. 26: 14-16; Još. 23:6-11, 12-16.

Kada bi te nevolje došle na njih, oni su bili skloni smatrati ih nesrećama a ne kao kaznama od Boga. Stoga im je Bog slao riječ poreko proroka, podsjećajući ih na njihov savez i govoreći im da su te nevolje od njega i njegovom voljom za njihovo ispravljanje. Apsurdno je koristiti te tekstove kako bi se dokazalo da je Bog začetnik grijeha, jer oni uopće i ne ukazuju na grijeh.

stroja koji djeluje kako ga se uputi. Ukoliko bi to bio slučaj čovjek bi bio na nižem nivou od insekata a ne gospodarem zemlje; jer oni nesumnjivo imaju volju ili sposobnost izbora. Čak je i malom mravu bila data snaga volje kojoj se čovjek sa svojom većom moći može suprotstaviti i osujetiti je ali ne i uništiti.

Istina je da Bog ima moć prisiliti čovjeka na grijeh ili na pravednost, ali njegova riječ izjavljuje da on tako ne postupa. On ne može čovjeka prisiliti u grijeh jednako kao što „ne može poreći sam sebe.“ Takav pravac postupanja bio bi u suprotnosti sa njegovim pravednim karakterom i kao takvo nemogućnost. On traži obožavanje i ljubav samo od onih koji to čine u duhu i istini. Iz tog je razloga on dao čovjeku slobodu *volje* poput svoje, i želi da on *izabere* pravednost. *Dopuštajući* čovjeku da bira sam za sebe, dovelo je do njegovog pada od zajedništva s Bogom, naklonosti i blagoslova i na koncu do smrti. Kroz svoje iskustvo sa grijehom i smrti čovjek je praktički učio ono što mu je Bog ponudio učiti ga teoretski, bez da iskusi grijeh i njegove posljedice. Božje predznanje o tome što će čovjek učiniti nije korišteno protiv njega, kao izgovor da ga degradira na nivo stroja; baš suprotno to je korišteno u korist čovjeka jer Bog videći pravac kojim će čovjek krenuti budući da mu je dato da sam izabere, nije ga spriječio da okusi grijeh i njegove gorke posljedice eksperimentalno, nego je odmah počeo pripremati sredstva za njegovo oporavljanje od prvog prijestupa pripremajući Otkupitelja, velikog Spasitelja, koji će biti u stanju u potpunosti spasiti one *koji se vraćaju* Bogu preko njega. S tim ciljem – da čovjek ima slobodnu *volju* i da mu se omogući da profitira kroz svoj prvi propust i zluopotrebu te volje, u neposlušnosti Gospodinovoj volji – Bog nije samo omogućio *Otkupninu* za sve, nego da će se i u određeno vrijeme svima svjedočiti o toj spoznaji o prilici pomirenja s Njim. (1. Tim. 2:3 – 6)

Ozbiljnost kazne nije bila pokazatelj mržnje i zlobe s Božje strane, nego neophodan i neizbježan, konačni rezultat zla, kojeg je Bog dopustio vidjeti i osjetiti čovjeku. Bog može podržavati Život sve dok to smatra prikladnim čak i protiv razorne moći stvarnog zla; ali bilo bi nemoguće podržavati taj život vječno jer on ne može lagati. Zapravo to je *moralno nemoguće*. Takav bi život postajao sve više i više izvor žalosti sebi i drugima; stoga je previše dobar da podržava postojanje takvog nečeg beskorisnog i štetnog i sebi i drugima i zato je njegova podržavajuća moć povučena; uslijedit će uništenje kao prirodna posljedica zla. Život je milost, dar od Boga, i nastaviti će se zauvijek za poslušne.

Nikakva nepravda nije učinjena time što nije omogućeno pojedinačno suđenje Adamovim potomcima. Jehova ničim nije bio vezan dovesti nas u postojanje; i dovevši nas u postojanje nikakav zakon pravičnosti ili pravde nije ga vezao da produži naše postojanje zauvijek niti čak da nam da suđenje sa obećanjem vječnog života budemo li poslušni. Zapamtimo ovo dobro. Sadašnji život, koji je od kolijevke pa do groba proces umiranja je bez obzira na sva svoja zla i razočaranja blagodat, milost, čak i ako ga poslije više nema. Velika ga većina tako cijeni, izuzetaka (samoubojstva) je relativno malo; takve naši sudovi smatraju mentalno neuravnoteženima jer se inače nebi odrezali od sadašnjih blagoslova. Osim toga ponašanje savršenog čovjeka, Adama, pokazuje nam kakvo bi bilo ponašanje njegove djece pod sličnim okolnostima.

Mnogi su usvojili pogrešnu ideju da je Bog stavio našu rasu na kušnju za život sa alternativom *vječne muke*, dok ništa takvog on nije ni natuknuo kao kaznu. Milost ili blagoslov od Boga njegovoj poslušnoj djeci je život – stalan život – bez boli, bolesti, i svakog drugog elementa propadanja i smrti. Adamu je

ovaj blagoslov bio dat u punoj mjeri, ali je bio upozoren da bi mogao biti lišen tog dara ukoliko bude bio neposlušan Bogu – „u onaj dan u koji okusiš s njega, sigurno ćeš umrijeti.“ On nije znao ništa o *životu* u mukama, kao kazni za grijeh. Vječni je život obećan samo poslušnima. Život je Božji dar, i smrt, suprotnost od života je kazna koju je on propisao.

O vječnom se mučenju ne govori nigdje u Starom zavjetu, a u Novom zavjetu imamo nekoliko izjava koje se može ukoliko ih tako konstruiramo pogrešno shavititi da to naučavaju; i njih nalazimo u simbolizmu Otkrivenja, ili među usporedbama i tamnim izrekama našeg Gospodina koje ljudi koji su ih čuli *nisu razumjeli* (Luka 8:10), a koje se malo bolje shvaća danas. „Jer plaća za grijeh je smrt.“ (Rim. 6:23) „Ona duša koja griješi, ta će i umrijeti.“ (Ezek. 18:4)

Mnogi pretpostavljaju da je Bog nepravedan zato što je dopustio da Adamovo potomstvo ima udijela u njegovoj osudi, umjesto da je svakome od njih omogućio suđenje i priliku za vječni život slično onome što je Adam uživao. No što će takvi reći ako se sada pokaže da će prilika svijeta za suđenje za život biti mnogo povoljnija nego Adamova; i to *zato što* je Bog usvojio taj plan o dopuštanju Adamovoj rasi da ima udjela u njegovoj kazni na prirodan način. Mi vjerujemo da će to biti slučaj kako ćemo kasnije i razjasniti.

Bog nam zasigurava da kao što je osuda *preko* Adama *prešla na sve*, tako je on pripremio novog poglavara, oca ili životodavca ljudskoj rasi, kojemu će svi biti preneseni vjerom i poslušnošću, i da kao što su u Adamu svi dijelili prokletstvo smrti, tako će i u Kristu svi imati udjela u blagoslovu obnove; Crkva je bila iznimka. (Rim. 5:12, 18, 19) Tako je smrt Isusa, neokaljanog i bezgrešnog bila kompletna naplata Adamovog grijeha Bogu. Kao što je jedan čovjek sagriješio i svi koji su

bili u njemu dijelili to prokletstvo, njegovu kaznu, tako je i Isus plativši kaznu za tog jednog grešnika, kupio ne samo Adama, nego svo njegovo potomstvo – sve ljude – koji su po nasljedstvu imali udijela u njegovim slabostima i grijesima i u kazni za njih – smrt. Naš Gospodin, „čovjek Krist Isus“, sam neokaljan, priznat, i sa još nerođenim savršenim potomstvom u sebi isto tako neokaljano od grijeha, dao je sav svoj ljudski život i naslov potpune otkupne *žrtve* za Adama i za njegovo potomstvo što je bilo u njemu kada je bio osuđen.

Nakon što je u potpunosti kupio živote Adama i njegove rase, Krist se nudi da ih usvoji kao svoje potomstvo, sve od Adamove rase koji budu prihvatili uvjete Novog saveza, i tako će vjerom i poslušnošću doći u Božju obitelj i primiti vječni život. Tako će Otkupitelj „vidjeti *potomstvo svoje* (koliko ih god od Adamovog potomstva prihvati usvojenje pod njegovim uvjetima), produžiti dane svoje (uskrснуće na nivo postojanja veći od ljudskog, što mu je dato od Oca kao nagrada za njegovu poslušnost),“ i to na mnogo neuobičajen način, žrtvom svog života i potomstva. Stoga je napisano: „Jer kao što u Adamu svi umiru, *tako će i* u Kristu svi oživjeti.“ (1. Kor. 15:22)

Ozljeda koju smo dobili kroz Adamov pad (nismo pretrpjeli nepravdu) biti će Božjom milošću više nego poravnana sa milošću kroz Krista; i svi će prije ili kasnije (u Božje „određeno vrijeme“) imati punu priliku biti obnovljeni na isti položaj kojeg je Adam uživao prije nego što je sagriješio. Oni koji ne prime potpunu spoznaju i vjerom uživanje u toj Božjoj milosti u sadašnje vrijeme (a takva je velika većina, uključujući djecu i pogane) zasigurno će te prednosti imati u sljedećem dobu, ili „budućem svijetu“, epohi koja slijedi nakon ove. U tu svrhu „će svi koji su u grobovima ...izaći.“ Kada

svatko (bilo u sadašnjem dobu ili budućem) postane u potpunosti svjestan otkupnine koju je platio naš Gospodin Isus i prednosti koje ju slijede, smatra se kao da je na suđenju, kao što je bio Adam; i poslušnost donosi beskrajni život, a neposlušnost trajnu smrt – „drugu smrt“. Od nikoga se ne traži savršena poslušnost bez savršene sposobnosti da ju se iskaže. Pod Savezom milosti, pripadnicima Crkve je kroz Evandosko doba bila pripisana Kristova pravednost zbog njihove vjere, da prekrije njihove neizbježne nedostatke kroz slabosti tijela. Božanska će milost raditi na svakome tko god to u svijetu bude želio u Milenijskom dobu. Moralna će se savršenost moći očekivati tek kada se dosegne fizička savršenost (a to će biti **prednost** svih prije nego završi Milenijsko doba). To novo suđenje, kao posljedica otkupnine i Novog saveza, razlikovat će se od suđenja u Edenu, u tome što će postupci svakoga ponaosob utjecati na njegovu vlastitu budućnost.

Ali ne znači li to da se nekima od ljudske rase daje *druga* prilika da dobiju vječni život? Mi odgovaramo – *prva* prilika za vječni život bila je izgubljena i za njega i za njegovo potomstvo „još u njegovim bokovima“ kroz Adamovu neposlušnost. Kroz to prvobitno suđenje „osuda je došla na sve ljude“ i Božji plan je bio da Adamu i *svima* koji su u njegovim bokovima izgubili život nakon što okuse nevjerojatnu grešnost grijeha i težinu njegove kazne, bude bila data prilika da se obrate k Bogu kroz vjeru u Otkupitelja. Ako to netko želi zvati „drugom prilikom“ slobodno to može; za Adama će zasigurno biti druga prilika, i na neki način će to biti i za otkupljenu ljudsku rasu, ali će to biti prva *individualna* prilika za njegove potomke koji su već kod rođenja bili osuđeni na smrt. Nazovimo to kako želimo, činjenice su iste; svi su bili osuđeni na smrt zbog Adamove neposlušnosti i svi će uživati (u

Milenijskom dobu) *punu priliku* dobiti vječni život pod povoljnim uvjetima Novog saveza. To je kao što je anđeo objavio „dobra vijest o velikoj radosti za sve ljude“. I kao što je apostol Pavao objavio ova milost Božja – da je Isus „dao sebe *kao otkupninu za sve*“ – „svjedočit će se u svoje vrijeme“. (Rim. 5:17 – 19; 1. Tim. 2:4 – 6) Čovjek je a ne Bog, ograničio na Evanđeosko doba ovu priliku postizanja života. Bog nam s druge strane kaže da je Evanđeosko doba jedino za odabir Crkve, Kraljevskog svećenstva, kroz koje će tijekom doba koje slijedi svi drugi dobiti mogućnost steći točnu spoznaju istine i punu priliku da si osiguraju vječni život pod Novim Savezom.

Ali kakva je prednost u tome? Zašto ne dati svim ljudima individualnu šansu za život sada, odjednom, bez dugog procesa Adamovog suđenja i osude, udjela njegovog potomstva u toj osudi i otkupnine svih Kristovom žrtvom, i novoj ponudi vječnog života svima pod uvjetima Novog saveza? Ako je zlo moralo biti dozvoljeno zbog čovjekove slobodne volje, zašto je njegovo istrebljenje ostvareno na takav specifičan i zaobilazan način? Zašto dozvoliti da toliko mnogo jada dođe na tolike ljude, ako će svi na koncu primiti dar života kao poslušna Božja djeca?

Pa zapravo u tome i je stvar oko koje se vrti ova tema. Da je Bog odredio drugačije širenje naše vrste, tako da djeca nemaju udjela u posljedicama grijeha njihovih roditelja – mentalne, moralne i fizičke slabosti – i da je Stvotitelj tako uredio stvari da svi imaju povoljne Edenske uvjete za svoje suđenje, i da samo prijestupnici budu osuđeni i odsječeni, pretpostavimo koliko bi ih se pod tim povoljnim uvjetima pokazalo dostojnima, a koliko mnogo nedostojnima života?

Ako se taj jedan segment Adamovog života uzme kao primjer (i on je u svakom slučaju bio primjer savršene čovječje

naravi) zaključak bi mogao biti da se nitko ne bi našao savršeno poslušnim i dostojnim; zato što nitko ne bi posjedovao tako jasno znanje i iskustvo s Bogom, a što bi u njima razvilo potpuno pouzdanje u njegove zakone, preko njihovih osobnih prosudbi. Mi smo uvjereni da je Kristu spoznaja o Ocu pomogla da se pouzda u njega i bude mu bezuvjetno poslušan. (Iza. 53:11) Ali pretpostavimo da jedna četvrtina dobije život; ili čak štoviše pretpostavimo da se jedna polovina nađe dostojnima a da druga polovina trpi plaću grijeha – smrt. Što tada? Pretpostavimo da druga polovica, poslušni, koji nisu iskusili niti svjedočili grijehu: možda neće zauvijek osjećati znatiželju prema zabranjenim stvarima budu suzdržani jedino zbog straha pred Bogom i od kazne. Njihova služba ne bi bila toliko srdačna kao da su upoznali dobro i zlo; a time onda imali i puno cijenjenje dobronamjernih Stvoriteljevih planova u izradi zakona koji upravljaju njegovim pravcem djelovanja isto tako i njegovih stvorenja.

Zatim razmotrimo onu drugu polovinu koja ide u smrt kao posljedicu svojih namjernih grijeha. Oni bi bili zauvijek odrezani od života, i njihova bi jedina nada bila u tome da ih se Bog u svojoj ljubavi sjeti kao svojih stvorenja, djela svojih ruku, i pruži im drugu priliku suđenja. Ali zašto? Jedini razlog bio bi u nadi da ako bi ih se probudilo i sudilo im se, da bi neki od njih zbog svog većeg *iskustva* možda tada odabrali poslušnost i živjeli.

Ali čak kada bi taj plan bio uspješan poput onog kojeg je Bog usvojio imali bi smo ozbiljne primjedbe na njega.

Koliko li je samo mudrije ograničiti grijeh na pod izvjesna ograničenja, kao što je on učinio u svom planu. Koliko li je bolje čak koliko naši ograničeni umovi mogu razabrati imati samo jedan savršen i nepristran zakon koji objavljuje da je

plaća namjernog grijeha smrt – uništenje – odrezanje od života. Bog tako ograničava zlo koje dopušta, omogućujući da Milenijska vladavina Krista ostvari potpuno odstranjenje zla, i također svih zlih i da uvede vječnost pravednosti temeljenu na punoj spoznaji i savršenoj poslušnosti iz slobodne volje savršenih stvorenja.

Ali postoje dva druga prigovora predloženom planu suđenja svakog pojedinca ponaosob na početku. U planu kojeg je Bog usvojio bio je dovoljan jedan Otkupitelj zato što je samo *jedan* sagriješio i samo je *jedan* bio osuđen. (Drugi su imali udjela u *njegovoj* osudi) Međutim ako je prvo suđenje bilo individualno i ako je polovina ljudske rase pogriješila i bili pojedinačno osuđeni, to bi onda zahtijevalo žrtvu otkupitelja za svakog osuđenog pojedinca. Jedan izgubljeni život mogao se otkupiti jednim izgubljenim životom, ništa više od toga. Jedan savršeni čovjek „čovjek Krist Isus“ koji otkupljuje palog Adama (i naše gubitke kroz njega) nije mogao biti „odgovarajuća otkupnina za sve“ pod bilo kojim drugim okolnostima mimo onih koje je Bog planirao.

Ako pretpostavimo da je ukupan broj ljudskih bića od Adama bio 100 milijardi i da je samo jedna polovina sagriješila, to bi onda zahtijevalo od svih 50 milijardi poslušnih, savršenih ljudi da umru kako bi dali odgovarajuću *otkupninu* za svih 50 milijardi prijestupnika; tako bi i po tom planu smrt prešla na sve. I takav plan ne bi uključivao *ništa manje* patnje od one koju smo dosad iskusili.

Drugi prigovor takvom planu bio bi da bi ozbiljno poremetio Božje planove u odnosu na izabir i uzvišenje do božanske prirode „malog stada“ Kristovog tijela, grupe kojoj je Isus glava i Gospodin. Bog ne bi mogao pravedno *zahtijevati* od 50 milijardi poslušnih sinova da daju svoja prava, prednosti

i živote kao otkupnine za grešnike; jer po njegovom vlastitom zakonu njihova bi poslušnost osvojila pravo na beskrajni život. Stoga ako bi se od tih savršenih ljudi tražilo da postanu otkupitelji za pale, onda bi Božji plan bio kao i u Isusovom slučaju, da stavi neku posebnu nagradu pred njih, tako da bi oni zbog radosti koja bi im stajala u izgledu mogli podnijeti kaznu svoje braće. I ako bi im bila data ista nagrada kao i Isusu, naime da imaju udjela u novoj prirodi, božanskoj, i da budu visoko uzvišeni iznad svakog vrhovništva, i vlasti i sile i uprave i svakog imena koje dano – odmah do Jehove (Efež. 1:20, 21) tada bi na božanskom nivou postojanja bio golemi broj, kojega očito Božja mudrost ne bi odobravalala. Osim toga tih 50 milijardi pod takvim okolnostima bili bi svi *jednaki*, i nijedan između njih glavni ili poglavar, dok plan *kojeg je Bog usvojio* zahtijeva samo jednog Otkupitelja, jednog visoko uzvišenog do božanske prirode, i tada „malo stado“ onih koji su otkupljeni i koji „slijede njegove stope“ patnje i samoodricanja, da dijele njegovo ime, njegovu čast, njegovu slavu i prirodu, kao što žena dijeli sa svojim mužem.

Oni koji cijene ovo obilježje Božjeg plana koji osuđujući sve u *jednom* predstavniku, otvara put za otkupninu i obnovu svih kroz *jednog* Otkupitelja, naći će riješenje za mnoge zamršenosti. Oni će vidjeti da je osuda *svih* u jednome bila obrnuta šteti: bila je velika milost prema *svima* kad se uzme u obzir Božji plan za pružanje opravdanja za sve kroz žrtvu jednog drugog. Zlo će zauvijek nestati kada se ostvari ono radi čega ga je Bog dopuštao, i kada koristi otkupnine budu bile učinjene jednakima kazni za grijeh. Međutim nemoguće je ispravno cijiniti ovo obilježje Božjeg plana bez da se potpuno prizna grešnost grijeha, prirodu kazne za grijeh – smrt, važnost i vrijednost *otkupnine* koju je dao naš gospodin Isus, i

pozitivnu i potpunu obnovu pojedinca pod povoljnim uvjetima, uvjetima u kojima će imati potpuno i dovoljno suđenje, prije nego što bude bio dosuđen dostojnim nagrade (beskrajni život) ili kazne (vječna smrt).

S obzirom na veliki plan otkupljenja te posljedične „obnove svega“ kroz Krista, možemo vidjeti blagoslove koji proizlaze iz dopuštanja zla a koji se vjerojatno ne bi na neki drugi način tako potpuno postigli.

Nije samo ljudima kroz svu vječnost koristilo stečeno iskustvo, i anđelima kroz promatranje ljudskog iskustva, nego su svi u prednosti sa još boljim poznavanjem Božje osobnosti koja se očitovala u njegovom planu. Kad njegov plan bude bio u potpunosti ostvaren moći ćemo jasno čitati Njegovu mudrost, moć, pravdu i ljubav. Oni će vidjeti pravdu koja ne može prekršiti božansku uredbu, niti spasiti pravedno osuđenu rasu bez potpunog otkazivanja njihove kazne kroz spremnog Otkupitelja. Oni će vidjeti ljubav koja pruža tu plemenitu žrtvu i koja visoko uzvisuje Otkupitelja Bogu zdesna, dajući mu moć i autoritet da obnovi u život one koje je kupio svojom dragocjenom krvlju. Također će vidjeti moć i mudrost koji su bili u stanju ostvariti slavni udes za njegova stvorenja i tako odbiti svaki protivan utjecaj čineći ih bilo spremnim ili nespremnim sredstvima za unapređenje i konačno ostvarenje njegovih veličanstvenih planova. Da zlo nije bilo dopušteno i tako nadvladano božanskom providnošću ne bi smo vidjeli kako bi se postigli ti rezultati. Dopuštanje zla među ljudima neko vrijeme pokazuje dalekovidnu mudrost, koja je obuhvatila sve popratne okolnosti, osmislila rješenje, i obilježila konačni ishod kroz njegovu moć i milost.

Tijekom Evanđeoskog doba grijeh i njegova popratna zla

bila su dodatno iskorištena za stegu i pripremu Crkve. Da grijeh nije bio dopušten, žrtva našeg Gospodina i njegove Crkve, a nagrada koje je božanska priroda, ne bi bila moguća.

Izgleda očitim da isti Božji zakon koji je sad nad čovječanstvom, poslušnost kojemu donosi život, a neposlušnost kaznu smrti, mora u konačnici voditi sva Božja inteligentna stvorenja; i taj zakon kako ga je naš Gospodin definirao obuhvaća jednu riječ a to je *Ljubav*. „Ljubi Gospoda, Boga svoga, svim srcem svojim isvom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svim umom svojim, i bližnjega svoga kao samoga sebe.“ (Luka 10:27) I na kraju kad Božji naumi budu ostvareni, slava Božje osobnosti bit će očita svim inteligentnim stvorenjima i na privremeno dopuštanje zla svi će gledati kao na mudar potez Božanskog djelovanja. Sada to može biti viđeno jedino očima vjere, gledajući naprijed kroz Božju riječ na stvari koje su izgovorili svi sveti proroci od postanka svijeta – obnova svega.

Blizu je dan

„Siromašni, izmoreni putniče, ustrajan budi—zora je blizu!
Znam da si sada umoran; ali ona svjetla zraka sve je jasnija.
Drži se još malo; čekaj na počinak;
Nemoj drijemati, premda si trudom ovladan.

„Noć života je tužna, ali gledaj – zora je blizu!
Uskoro će zemaljske tmurne scene i oblici proći; ne plaši se!
Planinski vrh, dugo očekivan bit će osvojen
i svijetli svijet radosti i mira postignut

„Radostan kroz nadu, tvoj moto dalje mora biti—zora je blizu!
Kakve će ti slave taj dan otkriti! Raduj se!
Opaši svoje bokove; sveži sandale na svojim nogama:
put je mračan i dugačak; kraj mu je sladak.“

8. STUDIJA

SUDNJI DAN

Općenito gledanje na Sudnji dan – Je li to biblijski – Termini Sud i Dan definirani – Biblija govori o nekoliko Sudnjih dana – Prvi Sudnji dan i njegov ishod – Drugi određen – Sudac – Karakter dolazećeg suda – Sličnosti i različitosti između prvog i drugog Sudnjeg dana – Sadašnja odgovornost svijeta – U međuvremenu dva suda i njihovi ciljevi – Kako različite procjene dolazećeg Suda – Kako su proroci i apostoli gledali na njega.

„Jer je on odredio dan u koji će cijelome svijetu suditi po pravdi, preko čovjeka kojega utvrdi.“ – „Isusa Krista pravednika“ „Otac ne sudi nikome, nego je sve suđenje dao Sinu.“ (Djela 17:31; 1. Ivan. 2:1; Ivan 5:22)

Glede Sudnjeg dana prevladava vrlo nejasna i neodređena ideja. Gledište koje je općenito prihvaćeno je da će Krist doći na zemlju, sjesti na veliko bijelo prijestolje, i da će sakupiti svece i grešnike u red i staviti spise pred sebe kako bi im sudio, usred velikih prirodnih konvulzija – zemljotresa, otvaranja grobova, cijepanja stijena i padanja planina; kako bi užasnuti grešnici bili dovedeni iz dubina vječnih muka da čuju kako im se ponavljaju grijesi, samo da bi se opet vratili u vječni i nemilosrdni udes; i da bi sveti bili dovedeni sa neba i svjedočili jad i očaju osuđenih, da opet čuju odluku u svom slučaju i da se vrate. Prema prevladavajućoj teoriji svi primaju presudu i nagradu prilikom smrti; a ovo se zbog različitosti naziva općim

sudom i samo je ponavljanje te prve presude, ali bez nekakve zamislive svrhe, budući da se tvrdi da je konačna i nepromjenjiva odluka donešena u trenutku smrti.

Cijelo vrijeme tokom kojega se treba odvijati ovaj nevjerojatan posao suđenja je jedan dan od dvadeset četiri sata. Predavanje koje je nedavno održano u Brooklynskoj skupštini izrazilo je općenito gledište o ovoj temi. Pod tim utjecajem dao se detaljan prikaz rada Sudnjeg Dana, predstavljajući ga potpunim unutar jednog doslovnog dana.

To je vrlo gruba koncepcija i nikako nije u skladu sa nadahnutom Riječi. Izvučena je iz vrlo doslovne interpretacije usporedbe o ovcima i jarcima koju je ispričao naš Gospodin. (Mat. 25:31 – 46) To pokazuje apsurdnost pokušaja da se naturi doslovna interpretacija simboličnog jezika. Usporedba nikada nije doslovna tvrdnja, nego uspoređivanje neke istine sa nečim što joj je u mnogome slično. Ako je ova usporedba doslovni izvještaj o načinu na koji će se provoditi taj sud, onda bi mogli tvrditi da su ovce i jarci doslovni kako i piše a ne da predstavljaju čovječanstvo. Pogledajmo sada sa Biblijskog i gledišta samog razuma na djelo i ishod velikog Sudnjeg Dana kojeg je Bog odredio a s kojima se Biblijskim i razumnim zaključcima slažu sve usporedbe i stilske figure.

Termin *sud* znači mnogo više nego samo donošenje presude. On uključuje ideju o suđenju, a isto tako i o odluci temeljenoj na tom suđenju. I to ne vrijedi samo za hrvatsku riječ sud, nego također i za grčku riječ s koje je prevedena.

Premda se termin *dan* kako u Bibliji tako i općenito koristi da predstavi period od dvanaest ili dvadeset četiri sata on zapravo označava bilo koji definiran, poseban vremenski period. Tako npr. govorimo o Noinim danima, Luterovim

danima i Washingtonovim danima; tako je i u Bibliji cijelo vrijeme stvaranja nazvano dan, kako čitamo o „danu kad je Jehova Bog načinio zemlju i nebo“ (1. Mojs. 2:4) —dugi definiran period. Zatim čitamo o „danu iskušavanja u pustinji“—četrdeset godina (Hebr. 3:8, 9); „dan spasenja“ (2. Kor. 6:2); isto „dan osвете“, „dan gnjeva“ i „dan nevolje“ – termini koji se primjenjuju na četrdeset godina na kraju Židovskog doba i na kraj Evanđeoskog doba. Zatim čitamo o „danu Kristovom“, „danu suda“ i „njegovom danu“ – terminima koji se primjenjuju na Milenijsko doba u kojem će Mesija vladati i suditi svijetu u pravednosti, omogućujući im suđenje i isto tako i donošenje presude. O tom je razdoblju napisano: On će suditi svijetu u pravednosti i u njegov će se dan pokazati tko je sretni i jedini Vladar, Kralj kraljeva i Gospodar gospodara. (Djela 17:31; 1. Tim. 6:15) Zašto bi itko pretpostavljao da bi ovaj dan suda trajao dvadeset četiri ili dvanaest sati, dok s druge strane bez svake sumnje priznaje šire značenje riječi dan u drugim sličnim slučajevima, osim pod pretpostavkom da je pod utjecajem tradicije bez pravog dokaza ili istrage.

Onaj tko pažljivo konzultira potpunu Biblijsku konkordanciju i ukazivanja na Sudnji dan, i zapazi vrstu i obim djela koje se treba ostvariti unutar tog perioda, ubrzo će uvidjeti apsurdnost općeg gledišta, i potrebu za tim da se terminu *dan* da šire značenje.

Dok Biblija govori o velikom sudu ili sudnjem danu kao o nečem budućem, i pokazuje da će mase čovječanstva u taj dan imati svoje potpuno suđenje i konačnu presudu, ona također naučava da je bilo drugih sudnjih dana, tijekom kojih su izvjesne izabrane *klase* bile na sudu.

Prvi veliki sud (suđenje i presuda) bio je na početku, u Edenu, kada je cijela ljudska rasa, predstavljena svojim poglavarem, Adamom, stajala na sudu pred Bogom. Ishod tog suđenja bila je presuda – kriv, neposlušan, nedostojan života; a kazna je bila smrt – „jer u koji dan okusiš s njega umrijećeš“ (1. Mojs. 2:17) i tako „u Adamu svi umiru.“ To vrijeme suda u Edenu bio je prvi dan suda svijetu, i odluka sudca (Jehove) od tada je bila izvršena.

„Gnjev Božji *otkriva se* s neba protiv svake nepravednosti“. Može se vidjeti na svakoj pogrebnoj povorci. Svaki grob je svjedok tome. Osjeća se u svakoj boli koju iskusimo – a što su posljedice prvog suda i presude – pravedne božje presude da smo nedostojni života i blagoslova prvobitno predviđenih za čovjeka da je bio poslušan i u Božjem obličju. Međutim čovječanstvo će se oporaviti od presude tog prvog suda kroz jednu žrtvu za sve, koju je omogućio veliki Otkupitelj. Svi će biti izbavljeni iz groba i od smrtne presude – uništenja – koje se s obzirom na otkupljenje više ne smatra kao smrt u punom, vječnom smislu riječi, nego umjesto toga privremenim spavanjem; zato što će u Milenijsko jutro svi biti probuđeni od Životodavca koji je sve otkupio. Samo je Crkva koja se sastoji od onih koji vjeruju u Krista, u bilo kojem smislu oslobođena ili „umaknula“ od te prvobitne presude i kazne; i njihov bijeg još uvijek nije *stvaran* ali im se računa po *vjeri*. „Mi smo spašeni po nadi“ jedino. Naše stvarno oslobođenje od smrtne kazne (nastalo u Adamu, a dolazeći u Krista oslobođeni) neće se u potpunosti iskusiti sve do jutra uskrsnuća kada ćemo biti zadovoljni da smo se probudili u obličju našeg Otkupitelja. Ali činjenica da smo mi koji smo došli do spoznaje Božjeg milostivog plana u Kristu „*umaknuli pokvarenosti* koja zbog požude vlada u

svijetu“ daleko je od toga da dokazuje da drugi neće u budućnosti imati nadu bijega, dokazuje zapravo suprotno; jer mi smo prvine Bogu od njegovih stvorenja. Naš bijeg od smrti u Adamu ka životu u Kristu samo je predokus oslobođenja svih koji budu željeli biti oslobođeni iz ropstva raspadljivosti (smrti) u slobodu života koja priliči onima koje će Bog priznati kao sinove. Svi koji žele mogu biti oslobođeni iz smrti u život, bez obzira na različite prirode koje je Bog pripremio na različitim stupnjevima postojanja. Evandeosko doba je dan suda za život ili smrt onih koji su pozvani da prime božansku prirodu.

Meutim Bog je odredio dan, u kojemu će suditi cijelom svijetu. Ali kako to može biti? Dali se je Bog predomislio? Da li je zaključio da su njegova odluka tijekom suđenja prvom čovjeku i opća presuda bili nepravedni, preozbiljni, pa je sada odlučio suditi svakome pojedinačno? Ne; da je to bio slučaj tada ne bi smo imali boljeg jamstva pravednije odluke tijekom budućeg suda od onog u prošlosti. Nije da Bog smatra svoju odluku prvog suda nepravednom, nego je pripremio *otkupljenje* od kazne prvog suđenja, da bi omogućio drugo suđenje pod mnogo povoljnijim uvjetima cijeloj ljudskoj rasi – tada će svi imati iskustvo sa grijehom i njegovim posljedicama. Bog nije promjenio niti jotu u svom prvobitnom naumu kojega je zamislio prije postanka svijeta. On nas izričito obavještava da se ne mijenja i da će bez svake sumnje obrisati krivnju. On će zahtijevati punu kaznu koju je pravedno dosudio. I tu punu kaznu omogućio je Otkupitelj ili zamjena koju je sam Bog omogućio – Isusa Krista „koji je po Božjoj nezasluženoj dobroti za svakoga okusio smrt“. Budući da je naš Gospodin omogućio otkupninu za Adamovu rasu, sa svojim vlastitim životom, on može pravedno dati novu ponudu života svima

njima. Ova ponuda Crkvi je pod savezom koji se temelji na žrtvi (Psal. 50:5; Rim. 12:1): svijetu će biti pod Novim savezom. (Rim. 14:9; Hebr. 10:16; Jer. 31:31)

Dalje saznajemo da će kada Bog ponudi svijetu to pojedinačno suđenje, Krist biti sudac, jer mu je Jehova na taj način iskazao čast zbog njegove poslušnosti sve do smrti za naše otkupljenje. Bog ga je visoko uzvisio, čak do božanske prirode, da bi mogao biti Knez i Spasitelj (Djela 5:31) kako bi mogao oporaviti od smrti i podariti sud svima koje je kupio svojom dragocjenom krvlju. Bog je povjerio svo suđenje svom sinu i dao mu svu vlast i na nebu i na zemlji. (Ivan 5:22)

Stoga je, visoko uzvišeni, proslavljeni Krist, koji je toliko ljubio svijet da je dao svoj život za njegovu otkupninu, postavljen za sudca svijeta u tom budućem suđenju. I sam Jehova ga je iz tog razloga postavio u tu službu. S obzirom na takve jasne biblijske izjave, ne postoji razlog za strah, nego baš naprotiv postoji veliki razlog za radost svijetu u očekivanju Sudnjeg dana. Osobnost samog Sudca dovoljna je garancija da će sud biti pravedan i milosrdan, i da će se uzimati u obzir slabosti svih, sve dok oni koji su od srca poslušni ne budu bili vraćeni u prvobitno savršenstvo izgubljeno u Edenu.

Sudac je u drevna vremena bio onaj koji je izvršavao pravdu i izbavljao potlačene. Zapazi npr. kako je Izrael uvijek iznova bio oslobođen od tlačenja svojih neprijatelja zbog prijestupa prema Gospodinu i onda blagoslovljen podizanjem sudaca. Tako čitamo, „Tada su sinovi Izraelovi stali prizivati Jehovu da im pomogne. I Jehova je podignuo sinovima Izraelovim *spasitelja*, da ih spasi, ...Otniela...Duh Jehovin došao je na njega i on je postao *sudac* u Izraelu. Kad je izašao u boj, ruka je njegova nadjačala...Otada je zemlja bila u miru četrdeset

godina.“ (Suci 3:9 – 11) Stoga, premda je svijet već dugo bio pod vlašću i tlačenjem protivnika, Sotone, za vrlo kratko će vrijeme onaj koji je platio za grijehе svih svojom dragocjenom krvlju uzeti u ruke svoju veliku moć i početi vladati. On će *izbaviti i suditi* onima koje je toliko volio da ih je otkupio.

Sve proročke objave slažu se sa ovim zaključkom. Napisano je: „Sudit će svijetu u pravednosti i narodima po pravdi.“ (Psal. 98:9)

Dolazeći sud temeljit će se točno na istim načelima kao i onaj prvi. Bit će predstavljen isti zakon poslušnosti, sa istom nagradom života i istom kaznom smrti. I kao što je prvo suđenje imalo početak, bilo u progresu, i kulminiralo sa presudom, tako će isto biti i drugo; i presuda će biti život za pravedne i smrt za nepravedne. Drugo suđenje biti će mnogo povoljnije nego prvo, zbog iskustva koje se steklo pod posljedicama prvog suđenja. Za razliku od prvog suda, u drugom sudu će svatko pojedinačno stajati na ispitu za sebe osobno, a ne za drugoga. Nitko tada neće umrijeti zbog Adamovog grijehа, ili zbog naslijeđenih nesavršenosti. Više se neće govoriti: „Očevi su jeli grožđe nezrelo, a sinovima trnu zubi; *Tko god bude jeo grožđe nezrelo, njemu će trnuti zubi*“ „Ona duša koja griješi, ta će i umrijeti“ (Ezek. 18:4; Jer. 31:29, 30) Tada će biti sa svijetom kao što je sada sa Crkvom, da čovjek neće biti suđen prema ono što nema već prema onome što ima. (2. Kor. 8:12) Pod Kristovom vladavinom čovječanstvo će postepeno biti obrazovano, obučeno i disciplinirano sve dok ne dostignu savršenstvo. I kada dostignu savršenstvo, bit će zahtijevan savršen sklad s Bogom, i tko god tada ne bude bio savršeno poslušan biti će uništen, dosuđen nedostojnim života. Grijeh koji je donio smrt ljudskoj rasi kroz Adama bio je jednostavan čin neposlušnosti; zbog tog čina on je izgubio

svoje savršenstvo. Bog je imao pravo tražiti od njega savršenu poslušnost, budući da ga je stvorio savršenim; i zahtijevati će isto od svih ljudi kada se završi to veliko djelo obnavljanja. Nikome neće biti dopušteno da ima vječni život tko i u najmanjoj mjeri ne dosegne savršenu poslušnost. Tko tada ne dosegne savršenu poslušnost to će se smatrati namjernim grijehom protiv punog svjetla i savršene sposobnosti.

Onaj tko namjerno pogriješi unatoč punom svjetlu i sposobnosti, propast će u drugoj smrti. I ako bilo tko tokom tog doba suda, pod punim sjajem svjetlosti, odbaci ponuđenu naklonost, i ne bude napredovao prema savršenstvu za stotinu godina računat će se nedostojnim života i bit će odsječen premda će sa stotinu godina on biti u periodu relativnog djetinjstva. O tom je danu napisano: „Čovjek će umrijeti kao dijete, bude li i stotinu godina imao, a na grešnika će se zlo prizvati, bude li i stotinu godina imao.“ (Iza. 65:20) Tako će svi imati najmanje stotinu godina suđenja; i ako ne budu toliko tvrdoglavi da odbiju napredovati, njihovo će se suđenje nastaviti kroz cijeli Kristov dan, dosežući vrhunac na njegovom kraju.

Zaključak dolazećeg suđenja svijetu jasno je pokazan u usporedbi o ovcima i jarcima (Mat. 25:31 – 46) i u Otkr. 20:15; 21:8 i u 1. Kor. 15:25. Ovi i drugi reci pokazuju da će na kraju biti potpuno razdvojene dvije klase – poslušni i neposlušni; one koji su u skladu sa slovom i duhom Božjeg zakona i one koji to nisu. Oni odlaze u vječni život, a drugi se vraćaju u smrt, nestanak (drugu smrt), što je ista presuda kao i kod prvog suda, a od koje su bili smatrani oslobođenima preko Krista koji im je osigurao pravo na oslobođenje dajući za njih otkupninu – svojom smrću. To će biti njihova druga smrt. Nikakva se otkupnina neće davati za njih, i neće biti oslobođenja ili uskrsnuća za njih, njihov je grijeh bio

namjeran, osobni grijeh protiv punog svjetla i prilike pod mnogo povoljnijim, individualnim suđenjem.

Ne želimo da nas se pogrešno shvati kao da ignoriramo sadašnju odgovornost svijeta, koju svaki čovjek ima, prema mjeri svjetla koju je uživao, bilo to malo ili više, i bilo to svjetlo prirode ili otkrivenja. „Oči su Gospodinove na svakom mjestu gledajući zle i dobre.“ i „Bog će svako djelo iznijeti na sud i svaku tajnu, bila dobra ili zla.“ (Izreke 15:3; Prop. 12:14) Dobra ili zla djela sadašnjeg vremena primit će *pravednu* nadoknadu ili nagradu bilo sada bilo kasnije. „Grijesi nekih ljudi očititi su svima i odmah vode do osude, dok se grijesi drugih očituju kasnije.“ (1. Tim. 5:24) Nitko drugi do Gospodinovog „Malog stada“ nije do sada imao dovoljno svjetla da snosi konačnu kaznu, drugu smrt. Mi smo ovdje samo načeli temu o sadašnjoj odgovornosti svijeta ostavljajući pojedinosti za kasnije razmatranje.

Tijekom perioda od malo više od šest tisuća godina između dva sudnja dana svijetu, Bog je izabirao dvije posebne klase između ljudi, i posebno ih iskušavao, odgajao ih i obučavao da budu njegove posude za časnu upotrebu tijekom perioda sudnjeg dana svijetu.

Apostol Pavao je redom označio te dvije klase (Hebr. 3:5, 6) kao kuće slugu i kuće sinova, ovi zadnji se sastoje od pobjednika koji su bili ispitivani i našli se vjernima tijekom Kršćanskog doba, a oni prvi se sastoje od vjernih pobjednika koji su prethodili Kršćanskom dobu. Ovi posebni odabiri ni u kom slučaju ne utječu na presudu i suđenje obećano svijetu čovječanstva u dobu koje dolazi nakon ovog Kršćanskog. Oni koji pripadaju bilo kojoj od ove dvije klase a koji prođu ispit neće doći na sud sa svijetom, nego će dobiti svoju nagradu kada svijetu bude započinjao sud. Oni će biti Božji

instrumenti u blagoslivljanju svijeta – u davanju uputa ljudima i u osposobljavanju koje je neophodno za njihovo konačno suđenje i presudu. „Ne znate li da će sveti suditi svijetu?“ (1. Kor. 6:2)

Ove posebno izabrane klase bile su poput ostatka čovječanstva pod Adamskom presudom, ali su vjerom postali baštinici koristi koje proizlaze iz Kristove smrti. Nakon što su kao prvo bili opravdani zbog svoje vjere u Božja obećanja, i zatim ispunili uvjete svojih odgovarajućih poziva, smatralo ih se dostojnima visokog uzvišenja na položaje časti i autoriteta.

Ispit ili suđenje objema ovim klasama bilo je mnogo teže od ispita na kojemu će svijet biti u svoj Sudnji dan; zato što su se morali odupirati Sotoni, vladaru ovog svijeta i svim njegovim smicalicama i zamkama, dok će svijetom tijekom Sudnjeg dana vladati Krist, a Sotona će biti svezan kako više ne bi mogao zavoditi narode. (Otkr. 20:3) Ovi su trpjeli progonstvo zbog pravednosti, dok će ljudi tada biti nagrađeni zbog pravednosti a kažnjeni samo zbog nepravednosti. Ovi su imali velike kamenove spoticanja i zamke na putu, koji će biti maknuti kada svijet bude bio stavljen na ispit. No, iako su ispiti ovim dvjema posebnim grupama bili mnogo teži od ispita kojega će svijet imati, nagrade su ogovarajuće tome veće.

Zbog mudrovanja velikog Zavodnika, Sotone, i svijet i Nominalna Crkva bili su lišeni blagoslovljenih zasiguranja o dolazećem vremenu pravednog suda. Oni znaju da Biblija govori o dolazećem Sudnjem danu, no oni na njega gledaju sa strahom i strepnjom; i zbog tog straha za njih više nije radosna vijest to da je blizu Gospodinov dan. Oni to stavljaju što dalje od sebe, ne žele o tome slušati niti to spominjati. Oni uopće nemaju pojma o blagoslovima koji očekuju svijet pod slavnom vladavinom onoga kojega je Bog odredio da sudi svijetu u

pravednosti. Među najvećim osljepljujućim utjecajima koje je Sotona osmislio da bi držao ljude u neznanju o istini glede sudnjeg dana bile su pogreške koje su se uvukle u vjerovanja i pjesmarice različitih vjerskih sekta. Mnogima su ta pogrešna učenja postala vrednija i važnija od Riječi Božje.

Kako su samo apostoli i proroci drugačije gledali na taj sudnji dan! Zapazi Davidovu zanosnu proročansku izjavu (1. Ljet. 16:31 – 34) On kaže:

„Neka se raduju nebesa
i neka se veseli zemlja!
Neka govore među narodima: Jehova je počeo kraljevati!
Neka hući more i sve što je u njemu,
neka kliče polje i sve što je na njemu!
Neka i drveće šumsko usklikuje radosno
zbog Jehove,
JER JE DOŠAO SUDITI ZEMLJI!
Zahvaljajte Jehovi, jer je dobar,
jer dovijeka traje milost njegova!“

Apostol ukazuje na taj isti dan, zasiguravajući nam da će to biti slavan i poželjan dan, i da za njime cijelo stvorenje uzdiše i da je u boli zajedno – očekujući da veliki Sudac oslobodi i blagoslovi svijet, i isto tako da proslavi i uzvisi Crkvu. (Rim. 8:21, 22)

Zbog pogrešnog prijevoda prekrasno obećanje za svijet iz Ivana 5:28, 29 o dolazećem *sudnju* za vječni život pretvorilo se u zastrašujuće prokletstvo. Prema Grčkom jeziku, oni koji su činili zlo – nisu uspjeli postići Božansko priznanje – izaći će u uskrsnuće (podizanje do savršenstva) kroz sudove, „udarce“, stegu. Vidi Revidiranu verziju.

Nakon toga

Božji su putevi jednaki: oluja ili mir,
 razdoblja opasnosti i odmora,
 Strijela koja ranjava, ozdravljajući melem,
 Svi su raspoređeni kao najbolje.
 U sudovima često pogrešno shvaćenim,
 U putevima tajanstvenim i nejasnim,
 on donosi od zla trajno dobro,
 i čini konačno veselje sigurnim.
 Dok pravda uzima sa snagom svoj pravac,
 Ljubav potiče vjeru i nada raste:
 On će odgojenom svijetu na koncu
 poslije dati mir.

Kada strašne sile oluje,
 Njegove krute naume obavljaju,
 I ljudska vještina ništa ne može pomoći,
 protiv bijesa oluje,
 neka mu srca puna ljubavi i dalje vjeruju,
 kroz sve mračne i krivudave puteve;
 Jer tko može prepriječiti njegovu blagoslovljenu volju,
 koja vodi kroz noć u radostan dan?
 Budi i dalje ispod njegove brižne njege;
 Jer on će prouzročiti da oluja prestane,
 I donijet će izlaz iz tjeskobe,
 I nakon toga mir.

Gledaj o Zemljo; nijedna oluja ne može trajati
 preko granica koje je Bog postavio.
 Kad prođe njezin imenovani rad,
 u radosti ćeš zaboraviti svoju tugu.
 Gdje prođe raonik tuge,
 tvoji najljepši cvjetovi života će niknuti,
 Jer Bog će ti iznova dati život,
 I svi tvoji gubitci smijati će se i pjevati.
 Vjeruj mu stoga; njegov plan za tebe
 završit će u pobjedi i oslobođenju.
 jer ćeš sigurno vidjeti
 Njegov mir nakon toga.

9. STUDIJA

OTKUPNINA I OBNOVA

Obnova zajamčena otkupninom – Otkupnina osigurala ne vječni život već suđenje za to – Uvjeti i prednosti suđenja – Kristova žrtva neophodna – Kako je ljudska rasa mogla biti i kako je otkupljena smrću jednog čovjeka – Vjera i djela i dalje neophodni – Plaća za namjeran grijeh sigurna – Hoće li biti mjesta na zemlji za milijune uskrsnutih? – Obnova u odnosu na evoluciju.

IZ nacрта Božjeg otkrivenog plana koji je do sada skiciran, očito je da je njegov dizajn obnoviti za čovječanstvo savršenstvo i slavu izgubljene u Edenu. Najjači i najuvjerljiviji dokaz o tome najjasnije se vidi kada u potpunosti cijenimo opseg i prirodu otkupnine. Obnova koju su prorekli apostoli i proroci jednostavno i logično slijedi otkupninu. Prema božjoj pripremi u pribavljanju otkupnine cijelo čovječanstvo ukoliko se namjerno ne odupre spasonosnoj moći velikog Osloboditelja, mora biti oslobođeno od prvobitne kazne, „ropstva raspadljivosti“, smrti, inače otkupnina nije dostupna svima.

Pavlovo shvaćanje ove stvari je vrlo jasno i nedvosmisleno. On kaže (Rim. 14:9), „Naime, zato je Krist umro i oživio, da bude Gospodar (Vladar, upravitelj) i mrtvima i živima.“ Drugim riječima, svrha smrti i uskrsnuća našeg Gospodina nije bila da samo blagoslovi, vlada nad i obnovi živuće čovječanstvo, nego da mu da autoritet ili punu

kontrolu i nad mrtvima osiguravajući koristi otkupnine kako jednima tako i drugima.* On je „dao sebe kao odgovarajuću otkupninu za sve“ kako bi mogao sve blagosloviti i dati svakom čovjeku pojedinačno suđenje za život. Ako tvrdimo da je on dao „otkupninu za sve“ a u isto vrijeme tvrditi da će samo nekolicina otkupljenih imati koristi od nje je apsurd; jer to bi značilo da ili je Bog prihvatio otkupninu i zatim nepravedno odbio dati oslobođenje otkupljenima, ili da Gospodin nakon što je sve otkupio nije mogao ili nije želio izvršiti prvobitni dobronamjerni dizajn. Nepromjenjivost Božanskih planova, a ništa manje i božanska pravda i ljubav odbijaju i proturiječe takvoj misli, i daju nam sigurnost da će prvobitni i dobronamjerni plan, kojemu je temelj „otkupnina za sve“ biti izvršen u od Boga određeno vrijeme i da će donijeti svima vjernima blagoslov oslobođenja od Adamske osude i priliku da im se vrata prava i slobode sinova Božjih koje su uživali prije grijeha i prokletstva.

Neka se jasno vide stvarne koristi i rezultati otkupnine, i svi prigovori na njenu univerzalnu primjenu moraju nestati. „Otkupnina za sve“ koju je dao „čovjek Krist Isus“ ne garantira vječni život ili blagoslov bilo kome; *ali garantira svakom čovjeku drugu priliku ili suđenje za vječni život*. Prvo čovjekovo suđenje, koje je rezultiralo sa gubitkom blagoslova koji su najprije bili dodijeljeni, se zapravo pretvorilo u blagoslov iskustva onima koji su odana srca, zbog otkupnine koju je Bog omogućio. Međutim činjenica da je čovjek

* S pravom možemo prepoznati dodatno i još šire značenje Apostolovih riječi; naime da je cijela ljudska obitelj bila uključena u izraz „mrtvi“. S Božjeg gledišta cijela ljudska rasa pod smrtnom presudom, tretira se kao da je mrtva (Mat. 8:22); pa se onda izraz „živi“ može primijeniti na one van ljudske obitelji čiji životi nisu bili izgubljeni – anđeli.

otkupljen od prve kazne ne garantira da neće kada bude bilo individualno suđenje, pasti na testu poslušnosti bez koje nikome neće biti dopušteno da vječno živi. Čovjek će zbog sadašnjeg iskustva sa grijehom i njegovom gorkom kaznom biti potpuno upozoren; i kada kao posljedica otkupnine bude imao drugo, individualno suđenje pod okom i budnim motrenjem onoga koji ga je toliko ljubio da je dao svoj život za njega i koji ne želi da itko propadne, nego da se svi okrenu k Bogu i žive, možemo biti sigurni da će samo oni koji budu bili namjerno neposlušni primiti kaznu drugog suđenja. Ta će kazna biti druga smrt, za koje nema otkupnine, nema oslobođenja, zato što neće više biti predmeta za drugu otkupninu ili sljedeće suđenje. Svi će u potpunosti vidjeti i okusiti dobro i zlo; svi će se osvjedočiti i iskusiti dobrotu i Božju ljubav; svi će imati potpuno, pošteno, pojedinačno suđenje za život pod najpovoljnijim uvjetima. Više se ne može tražiti a više se nemože ni dati. To će suđenje zauvijek pokazati tko bi bio pravedan i svet pod tisuću suđenja; i također će odrediti tko bi bio nepravedan, nesvet i nečist pod tisuću suđenja.

Bilo bi beskorisno odobriti drugo suđenje za život pod posve istim okolnostima; ali premda će okolnosti onih kojima će se suditi biti drugačije, mnogo povoljnije, uvjeti njihovog pojedinačnog suđenja za život biti će isti kao i u Adamovom slučaju. Božji zakon ostat će isti – on se ne mijenja. On će još uvijek glasiti: „Ona duša koja griješi, ta će i umrijeti.“; i glede okoline čovjekovi uvjeti neće biti ništa povoljniji od onih u Edenu; ali će velika razlika biti povećana *spoznaja*. *Iskustvo* sa zlom, uporedo sa iskustvom sa dobrom koje će svatko stjecati tijekom suda dolazećeg doba, predstavljat će prednost zbog čega će se rezultati drugog suda veoma razlikovati od

rezultata prvog, i na račun toga Božanska mudrost i ljubav omogućile su „otkupninu za sve“ i tako je svima zajamčen blagoslov novog suđenja. Ne može se zamisliti nikakav povoljniji sud, povoljniji zakon, niti povoljniji uvjeti i okolnosti kao razlog za drugu otkupninu ili daljnje suđenje preko Milenijskog doba.

Data otkupnina ne opravdava grijeh ni u kome; ona ne predlaže da se grešnike *računa* kao svece, i da ih na taj način uvodi u vječno blaženstvo. Ona jednostavno oslobađa grešnika koji ju prihvaća od prve osude i njenih posljedica, direktnih i indirektnih, i stavlja ga ponovno na suđenje za život, na kojem sudu će njegova namjerna poslušnost ili neposlušnost odlučiti hoće li ili neće imati vječni život.

Ni ti bi se trebalo pretpostavljati kao što su to mnogi skloni da će svi oni koji žive u stanju civilizacije i koji vide ili posjeduju Bibliju, time imati punu priliku za suđenje za život. Trebali bi smo imati na umu da pad nije ozlijedio svu Adamovu djecu jednako. Neki su došli u ovaj svijet toliko slabi i pokvareni tako da ih je Bog ovog svijeta, Sotona, lako oslijepio i vodio zatočenima sa grijehom koji ih je posvuda pritjesnio; i svi su manje ili više pod tim utjecajem tako da kada bi željeli činiti dobro zlo je prisutno i dobiva na snazi kroz okolinu, itd. a dobro koje bi željeli činiti gotovo je nemoguće dok zlo koje ne žele činiti gotovo je neizbježno.

Zaista je mali broj onih koji sada iskreno i eksperimentalno uče od slobode za koju je Krist oslobodio one koji prihvaćaju njegovu otkupninu i koji se stavljaju pod njegov nadzor za buduće vodstvo. Ipak samo nekolicina tih, Crkve, pozvanih i iskušanih unaprijed za posebnu svrhu da budu suradnici sa Bogom u blagoslivljanju svijeta – sada svjedoče i vladat će i blagoslivljati i suditi svijetu u dobu suda koje dolazi – ipak do

jedne određene mjere uživaju koristi otkupnine ili su *sada* na suđenju za život. Njima se *računaju* (oni to primaju *s vjerom*) svi blagoslovi obnove koji će biti omogućeni svijetu u dolazećem dobu. Oni, premda nisu savršeni, još nisu obnovljeni do Adamskog stanja ali ih se tretira kao takve na takav način da to nadoknađuje razliku. Kroz vjeru u Krista njih se *računa* kao savršene, a time i obnovljene do savršenstva i božje naklonosti, kao da više nisu grešnici. Njihove neavršenosti i neizbježne slabosti koje su prekrivene otkupninom, nisu im pripisane već su pokrivene Otkupiteljevom savršenosću. Zbog toga je suđenje Crkvi zbog njenog uračunatog položaja u Kristu kao i ono suđenje koje će svijet imati. Svijet će dobiti potpunu spoznaju Istine i svako od njih tko prihvati njene pripreme i uvjete više ga se neće tretirati kao grešnika već kao sina kome su namjenjeni svi blagoslovi obnove.

Jedna razlika između iskustava svijeta na sudu i iskustava Crkve, tijekom njena suda bit će u tome da će poslušni u svijetu početi odjednom primati blagoslove obnove postepenim ukljanjanjem njihovih slabosti – mentalnih i fizičkih; dok evanđeoska crkva posvećena Gospodinovoj službi sve do smrti odlazi u smrt i dobiva svoju savršenost odmah tijekom prvog uskrsnuća. Druga razlika između ta dva suda je u mnogo povoljnijim uvjetima od sadašnjih, u tadašnjem društvu vladavina će biti naklonjena pravednosti, nagrađujući vjeru i poslušnost, a kažnjavajući grijeh; dok sada pod vladarem ovog svijeta suđenje Crkvi je pod okolnostima koje su nepovoljne za pravednost, vjeru, itd..... Ali to će kao što smo već vidjeli biti nadoknađeno sa nagradom slave, časti i božanske prirode ponuđene Crkvi, uz dar vječnog života.

Adamova smrt bila je sigurna, iako je do nje trebalo devetsto i trideset godina. S obzirom da je on sam bio u

umirućem stanju, sva njegova djeca bila su rođena u istom umirućem stanju i bez prava na život; i poput svojih roditelja i ona umiru polagano. Trebalo bi imati na umu da nisu bol i patnja u umiranju, nego smrt – odsutnost života – s kojim umiranje kulminira kazna za grijeh. Patnja joj je samo uzgredna, i kazna pada na mnoge sa malo ili nimalo patnje. Dalje bi trebalo imati na umu da kada je Adam izgubio život to je bilo zauvijek; i nitko od njegovog potomstva nikada nije bio u stanju okajati tu krivnju i povratiti izgubljenju baštinu. Sva rasa ili je mrtva ili umire. I ako nitko nije mogao okajati tu krivnju prije smrti, zacijelo to neće moći kada bude bio mrtav – kada više ne postoji. Kazna za grijeh nije jednostavno bila samo umrijeti, sa prednošću i pravom da se nakon toga vrati u život. U objavljenoj kazni nije bilo nikakvog nagovještaja o oslobođenju. (1. Mojs. 2:17) Obnova je dakle čin besplatne milosti ili naklonosti s Božje strane. I čim ih je kazna zapala, čak dok je još bila izgovarana Bog je spomenuo svoju besplatnu milost koja će nakon što bude realizirana u potpunosti objaviti njegovu ljubav.

Da nije bilo tračka nade, pružene izjavom da će potomstvo žene satrti zmiji glavu, ljudska bi rasa bila u krajnjem očaju; ali ovo obećanje ukazivalo je na to da Bog ima nekakav plan za njihovu korist. Kada se je Bog zakleo Abrahamu da će se u njegovom potomstvu blagosloviti svi narodi na zemlji, to je podrazumijevalo uskrsnuće ili obnovu svih; jer mnogi su tada bili mrtvi i mnogi su od tada umrli a da nisu bili blagoslovljeni. Međutim obećanje je ipak sigurno: svi će biti blagoslovljeni kada dođu vremena obnove ili okrepe. (Djela 3:19) Čak štoviše s obzirom da je blagoslov podrazumijevao naklonost i s obzirom da je Bog svoju naklonost povukao i umjesto toga je došlo njegovo prokletstvo zbog grijeha, to obećanje o budućem

blagoslovu podrazumijevalo je micanje prokletstva, i onda posljedično povratak naklonosti. To je podrazumijevalo ili da će Bog popustiti, promijeniti svoju odluku i očistiti krivnju sa ljudske rase, ili da on ima nekakav plan po kojemu bi ih mogao *otkupiti*, tako da čovjekovu kaznu plati netko drugi.

Bog nije ostavio Abrahama u nedoumici što je Njegov plan, nego je pokazao, različitim predodžbenim žrtvama koje su mu trebali prinijeti svi koji su mu pristupali, da on ne bi mogao i da nije popustio, niti oprostio grijeh; i da bi jedini način da ga se izbriše i ukine njegova kazna, bio posredstvom žrtve koja bi bila dovoljna da zadovolji kaznu. Abrahamu je to bilo prikazano u jednoj veoma važnoj predodžbi: Abrahamov sin, koji je središte obećanog blagoslova najprije je trebao biti žrtva da bi mogao blagosloviti i Abraham ga je primio iz mrtvih kao „priliku“ (Hebr. 11:19) U toj predsluci Izak je predstavljao pravo potomstvo, Isusa Krista, koji je umro da otkupi čovjeka, kako bi svi otkupljeni mogli primiti obećani blagoslov. Da je Abraham razmišljao da će Gospodin oprostiti i očistiti krivnju, osjećao bi da je Bog promjenjiv i prema tome ne bi mogao imati potpuno pouzdanje u obećanja koja mu je dao. Mogao je razmišljati, ako se Bog predomislio jednom, zašto to ne bi opet? Ako popušta glede prokletstva smrti, zar ne bi mogao opet popustiti glede obećane milosti i blagoslova? No, Bog nas ne ostavlja u takvoj neizvjesnosti. On nam daje dovoljno jamstvo kako o svojoj pravednosti tako i o svojoj nepromjenjivosti. On ne bi mogao očistiti krivnju iako ih je volio toliko mnogo da „nije poštedio niti vlastitog Sina, nego ga je predao (u smrt) za sve nas“.

Kao što je cijela ljudska rasa bila u Adamu kada je on bio osuđen, i izgubila život kroz njega, tako je kada je Isus „dao sebe kao otkupninu za sve“ njegova smrt uključivala mogućnost nerođene rase u njegovim bokovima. Potpuno

zadovoljenje ili odgovarajuća cijena, za sve ljude bila je tako stavljena u ruke Pravde – da se primjeni u „određeno vrijeme“, i onaj koji je tako *kupio sve* ima potpuni autoritet da obnovi sve koji preko njega dolaze k Bogu.

„Zato, dakle, kao što je jednim prijestupom na sve ljude došla osuda, tako su i jednim činom opravdanja svi proglašeni pravednima i dobivaju život. Jer kao što su neposlušnošću jednog čovjeka mnogi postali grešnici, tako će i poslušnošću jednoga mnogi postati pravedni.“ (Rim. 5:18, 19) Stvar je jasna: Koliko ih je god imalo udjela u smrti zbog Adamovog grijeha bit će im posredstvom našeg Gospodina Isusa ponuđene životne povlastice jer je on umro za njih i kao žrtva postao Adamova zamjena pred prekršenim zakonom i tako je „dao sebe kao otkupninu za sve“. On je umro „pravedan za nepravedne, da bi vas doveo k Bogu.“ (1. Pet. 3:18) Nikada se međutim ne bi trebalo previdjeti, da sve Božje pripreme za našu rasu prepoznaju ljudsku volju kao faktor u osiguravanju božjih naklonosti koje su toliko mnogo omogućene. Neki su previdjeli to obilježje u razmatranju upravo citiranog teksta. (Rim. 5:18, 19) Apostolova je izjava ustvari da kao što je kazna zbog osude došla na cijelo Adamovo potomstvo, jednako tako je kroz poslušnost našeg Gospodina Isusa Krista prema Očevom planu, njegovom žrtvom za nas, besplatan dar došao svima – dar oproštenja, koji će ako ga se prihvati predstavljati opravdanje, ili temelj za vječni život. I „kao što su neposlušnošću jednog čovjeka mnogi postali grešnici, tako će i poslušnošću jednoga mnogi postati (ne jesu) pravedni.“ Ako nas sama otkupnina bez našeg prihvaćanja čini pravednima, onda bi pisalo ovako, poslušnošću jednoga mnogi su postali pravedni.

Međutim premda je Otkupitelj dao otkupninu samo je nekolicina tokom Evanđeoskog doba postala pravedna – opravdani – „kroz vjeru u njegovu krv.“ Ali s obzirom da je Krist

pomirbena žrtva (zadovoljenje) za grijeh cijelog svijeta, svi ljudi mogu na temelju toga biti razriješeni i oslobođeni od kazne za Adamov grijeh kroz njega – pod Novim Savezom.

Kod Boga nema nepravde; stoga „Ako priznamo grijeh svoje, Bog će nam ih oprostiti i očistiti nas od svake nepravednosti, jer je vjeran i *pravedan*.“ (1. Ivan. 1:9) Kao što bi bio nepravedan da je dopustio da umaknemo objavljenoj kazni prije dolaska pomirenja, tako nam isto ovdje daje razumjeti da bi bilo nepravedno s njegove strane da zabrani našu obnovu, s obzirom da je u skladu sa njegovom pripremom naša kazna bila plaćena za nas. Ista postojana pravda koja je jednom osudila čovjeka na smrt sada stoji kao obveza za oslobođenje svih koji priznajući svoje grijeh mole za život kroz Krista. „Tko će optužiti izabranike Božje? Bog je onaj koji ih proglašava pravednima. Tko će ih osuditi? Krist Isus je umro, štoviše i ustao iz mrtvih, on je s zdesna Bogu – on se i zauzima za nas.“ (Rim. 8:33, 34)

Cjelovitost otkupnine je najjači mogući argument za obnovu cijelog čovječanstva koji će ju prihvatiti na temelju ponuđenih uvjeta. (Otkr. 22:17) Pravda Božja i njegov karakter stoje kao jamstvo za nju; svako obećanje koje je dao podrazumijeva ju; i svaka predodžbena žrtva ukazuje na tu veliku i dovoljnu žrtvu—„janjeta Božjeg koje odnosi GRIJEH SVIJETA!“—koji je „pomirbena žrtva za naše grijeh (Crkve) i ne samo za naše nego i za grijeh cijelog svijeta.“ (Ivan 1:29; 1. Ivan. 2:2) S obzirom da je smrt kazna ili plaća za grijeh, kada je grijeh otpušten plaća mora prestati u određeno vrijeme. Svako drugo gledište bilo bi nerazumno i nepravedno. Činjenica da se još nije ostvario oporavak od Adamovog gubitka iako je prošlo gotovo dvije tisuće godina od Isusove smrti, nije argument protiv obnove kao što ni činjenica da je prošlo četiri tisuće

godina prije njegove smrti nije dokaz da Bog nije planirao otkupljenje prije postanka svijeta. I dvije tisuće godina od i četiri tisuće godina prije Kristove smrti bila su određena vremena za druge dijelove djela, kao priprema za „vremena obnove svega.“

Neka nitko prebrzo ne prepostavi da je u ovom gledištu išta u proturiječju sa učenjem Biblije da su vjera u Boga, pokajanje za grijeh i obnova osobnosti neophodni za spasenje. Ovu ćemo značajku razmotriti kasnije, ali sada tvrdimo da je samo nekolicina ikada imala dovoljno svjetla za punu vjeru, pokajanje i obnovu. Neki su bili zaslijepljeni djelomično, a neki potpuno od boga ovog svijeta, i moraju se oporaviti od svoje sljepoće kao i od smrti, da bi *svatko za sebe* imao *punu* šansu da dokaže, poslušnošću ili neposlušnošću, da je dostojan ili ne vječnog života. Tada će oni koji se pokazu nedostojnima života ponovno umrijeti—druga smrt—od koje više nema otkupljenja a samim time niti uskrsnuća. Smrt koja dolazi zbog Adamovog grijeha, i sve slabosti koje taj grijeh potiče biti će uklonjeni zbog otkupljenja koje je u Kristu Isusu; ali smrt koja dolazi kao posljedica osobnog, namjernog otpada je konačna. To je grijeh za kojeg nema oproštenja, i njegova kazna, druga smrt, biti će *vječna*—ne vječno umiranje već vječna smrt—smrt koju neće prekinuti uskrsnuće.

U sljedećem svesku bavit ćemo se sa filozofijom otkupnine. Sada samo ustanovljujemo činjenicu da je otkupnina kroz Isusa Krista bila dalekosežna u svojim blagoslovljenim posljedicama i mogućnostima, kao što je bio Adamov grijeh u svom kvarenju i uništavanju—da svi koji su bili osuđeni i koji su trpili zbog jednoga, jednako tako mogu u određeno vrijeme biti oslobođeni od svih tih zala zbog drugoga. Međutim nitko ne može cijiniti ovaj Biblijski argument, ako ne prizna Biblijsku

izjavu da je smrt – odsutnost života – plaća za grijeh. Onaj tko smatra da je smrt, život u mukama ne samo da zenemaruje značenje riječi *smrt* i *život*, koje su suprotnosti, nego ulazi u dva apsurdna. Apsurd je pretpostaviti da bi Bog produžio Adamovo postojanje zauvijek u mukama za grijeh bilo koje vrste, a posebno za relativno malu uvredu jedenja zabranjenog voća. I opet, ako je naš Gospodin Isus otkupio čovječanstvo, umro umjesto nas, postao naša otkupnina, otišao u smrt da bi smo mi bili oslobođeni iz nje, onda nije očito da je smrt koju je on pretrpio za nepravedne bila iste vrste kao ona na koju je osuđeno čovječanstvo. Zar je on trpio vječne muke za naše grijehe? Ako nije, onda isto tako sigurno kao što je on *umro* za naše grijehe, tako je i kazna za naše grijehe bila smrt a ne nekakav svjestan život ili stanje.

Međutim, čudno za reći, utvrđujući da je teorija vjecnih muka u proturiječju sa izjavama da je „Gospodin stavio na nj grijehe svih nas,“ i da je „Krist umro za naše grijehe“ i vidjeti da jedno ili drugo moramo ispustiti kao nedosljedno, neki su ipak toliko vezani sa idejom o vječnim mukama, i cijene je kao sladak zalogaj, da više drže do nje nego do Biblije, i namjerno niječu, da je Isus platio otkupninu za svijet, iako se tu istinu naučava na svakoj stranici Biblije.

Da li je obnova praktična?

Neki su pretpostavili da ako bi milijarde uskrsnule ne bi bilo mjesta na zemlji za njih; i da ako bi bilo dosta mjesta za njih zemlja ne bi mogla biti u stanju podržavati toliku populaciju. Neki su čak tvrdili da je zemlja jedno veliko groblje, i da ako bi se svi mrtvi probudili gazili bi jedan po drugome zbog nedostatka prostora.

Ovo je veoma važna stvar. Kako bi bilo neobično ako bi smo utvrdili da dok Biblija objavljuje uskrsnuće svih ljudi ipak prema stvarnim mjerenjima ne bi se našlo tla za njih na zemlji! Hajdemo vidjeti; kada to shvatimo vidjet ćemo da je strah neosnovan. Utvrdit ćeš da postoji obilje prostora za „obnovu svega o čemu je Bog govorio preko svojih svetih proroka.“

Pretpostavimo da je prošlo šest tisuća godina od stvaranja čovjeka, i da danas na zemlji živi milijardu i četristo milijuna ljudi. Naša je rasa počela sa jednim parom, ali napravimo vrlo slobodnu procjenu i pretpostavimo da ih je na početku bilo toliko koliko ih je sad; i nadalje da nikada nije bilo manje od tog broja u bilo koje vrijeme, premda je zapravo potop smanjio populaciju na osam osoba. Opet, budimo slobodni i procijenimo da je bilo tri naraštaja u svakom stoljeću ili trideset tri godine za naraštaj premda je prema 1. Mojsijevoj bilo samo jedanaest naraštaja od Adama do potopa, period od 1656 godina, ili oko 150 godina za svaki naraštaj. Ovako: šest tisuća godina je 60 stoljeća; tri naraštaja za svako stoljeće dalo bi nam 180 naraštaja od Adama; i milijarda i četristo milijuna za naraštaj bi dalo 252 000 000 000 kao ukupan broj naše rase od stvaranja do sada, prema slobodnoj procjeni, što je dvaput više od aktuelnog broja.

Gdje naći dovoljno prostora za ovako veliko mnoštvo? Idemo izmjeriti zemlju pa vidjeti. Država Teksas u SAD – u, sadrži 237 000 četvornih milja. Postoji 27 milijuna 878 tisuća i 400 četvornih stopa na milju, i stoga ima 6, 607, 180, 800, 000 četvornih stopa u Teksasu. Dopustimo da je deset četvrtina stopa površina pokrivena sa svakim mrtvim

tijelom, onda nalazimo da bi Teksas kao groblje ovim stopama držao 660 milijardi 718 milijuna i 80 tisuća tijela, ili tri puta više od naše pretjerane procjene broja naše rase koja je do sad živjela na zemlji.

Osoba koja stoji zauzima oko jednu ili dvije trećine četvornih stopa prostora. Ovim stopama sadašnja populacija zemlje (1 400 000 000) mogla bi stati na površinu 86 četvornih milja – područje mnogo manje od grada Londona ili Filadelfije. I otok Irska (područje, 32 000 četvornih milja) bi bio dovoljan prostor za stajanje, za više od dva puta od broja ljudi koji su ikada živjeli na zemlji, čak i po našoj pretjeranoj procjeni.

Nema puno poteškoća dakle u rješavanju ovog prigovora. I ako uzmemo u obzir proročanstvo Izaije (35:1 – 6) da će zemlja obilno rađati plodom, da će se pustoš radovati i procvjetati kao ruža; da će pustinjom poteći vode, i potoci u zemlji sasušenoj, vidimo kako Bog ukazuje da je on predvidio sve neophodno za svoj plan, i da će bogato zadovoljiti potrebe svojih stvorenja kako se vidi na vrlo prirodan način.

Obnova nasuprot evoluciji

Neki bi mogli prigovoriti da svjedočanstvo Biblije glede ljudske obnove u prijašnje stanje nije u skladu sa učenjima znanosti i filozofije, koji s *očitim* razlogom ukazuju na vrhunsku inteligenciju dvadesetog stoljeća i navode kako je to uvjerljiv dokaz da je prvobitnom čovjeku morala u usporedbi s tim veoma nedostajati inteligencija za koju tvrde da je rezultat razvoja. Ako ovako gledamo, obnova u

prijašnje stanje bila bi daleko od nečeg poželjnog i zasigurno obrnuto od blagoslova.

Na prvi pogled takvo razmišljanje može izgledati uvjerljivo, i mnogi su ga skloni prihvatiti kao istinu bez pažljivog ispitivanja govoreći sa slavnim bruklinskim propovjednikom, ako je Adam uopće pao njegov je pad bio prema gore, i što brže i više padamo od njegovog prvobitnog stanja to je bolje za nas i za sve koji se za to zanimaju.

Tako filozofija čak i sa propovjedaonice čini Božju riječ neučinkovitom, i ako je moguće uvjerava nas da su apostoli bili bezumni kada su izjavili da su smrt i svaka nevolja došli zbog neposlušnosti prvog čovjeka, i da mogu biti uklonjeni a čovjek obnovljen u božansku naklonost i život jedino posredstvom otkupnine. (Rim. 5:10, 12, 17 – 19, 21; 8:19 – 22; Djela 3:19 – 21; Otkr. 21:3 – 5) Ali nemojmo na brzinu zaključiti da je ta filozofija neoboriva; jer ako bi smo bili dužni odbaciti učenja apostola glede porijekla grijeha i smrti i obnove u prvobitno savršenstvo tada bi smo pošteno trebali biti obavezni odbaciti u potpunosti i njihovo svjedočanstvo o svakoj temi kao nenadahnuto i kao posljedica bez posebne težine ili autoriteta. Idemo sada u svjetlu činjenica, ukratko ispitati ovo sve popularnije gledište, i vidjeti koliko je duboka ta filozofija.

Predstavnik i zastupnik te teorije kaže: „Čovjek je najprije bio u fazi postojanja u kojoj je bila dominantna životinjska priroda i gotovo je čisto fizički vladala njime; tada je postepeno rastao iz jednog stanja u drugo sve do sada, kada je prosječni čovjek dostigao stanje za koje se može reći da je vladavina mozga. Stoga se ovo doba može nazvati i označiti kao Moždano doba. Mozak potiče na velika poduzetništva ovog vremena. Mozak drži uzde vladavinama; i elemente

zemlje, zraka i vode također je podložio. Čovjek je ovladao svim fizičkim silama, i polagano i sigurno postiže takvu moć nad domenom prirode da daje dokaz da konačno može uzviknuti jezikom Aleksandra Selkirka, „Ja sam monarh nad svime čime se bavim“.

Činjenica da na prvi pogled teorija izgleda razumnom, ne bi nas trebala navesti da ju na brzinu prihvatimo i da pokušamo iskriviti Bibliju kako bi je uskladili s njom. Na tisuće smo načina dokazali Bibliju, i znamo izvan svake sumnje da ona sadrži nadljudsku mudrost koja njene izjave čini nepogrešivima. Trebali bi smo imati na umu i to da dok je znanstveno istraživanje za svaku pohvalu, i da se njihove pretpostavke može razmotriti, ipak njihovi zaključci nisu nipošto nepogrešivi. I doista kako je neobično da su se njihove teorije pokazale lažnima tisuću puta, iako je pravi znanstvenik samo učenik koji pokušava pod mnogim nepovoljnim okolnostima i boreći se sa gotovo nepremostivim poteškoćama učiti iz velike knjige Prirode, povijest i udes čovjeka i njegovog doma.

Stoga mi se nećemo niti protiviti niti sprečavati znanstveno istraživanje; nego slušajući prijedloge učenika knjige Prirode, pažljivo usporedimo njihove negativne bodove, koji su se toliko često pokazali bilo djelomično ili skroz pogrešnima, sa knjigom Božanskog Otkrivenja te dokažimo ili opovrgnimo učenja znanstvenika sa „zakonom i objavom. Tko ne govori tako, njemu više nema zore.“ (Iza. 8:20) Točna spoznaja obje knjige dokazat će da su one zapravo skladne; ali sve dok nemamo takvu spoznaju, Božje Otkrivenje mora imati prednost i mora biti standard djeci Božjoj, po kojemu će prosuđivati navodne pronalaskе pogrešivih bližnjih.

Čvrsto se držeći tog načela, idemo vidjeti postoji li neko drugo razumnije objašnjenje povećane spoznaje, i vještine i

moći čovjeka od teorije evolucije—da premda je prvobitno razvijen od nižeg oblika života i sada je dostigao superiornije Moždano doba. Možda ćemo nakon svega utvrditi da izume i pogodnosti, opće obrazovanje i veću raširenost i porast spoznaje, ne treba pripisivati većem kapacitetu mozga, nego radije mnogo povoljnijim uvjetima za korištenje mozga. Mi poričemo da je kapacitet mozga danas veći nego u prošlim vjekovima; dok s druge strane spremno priznajemo da je zahvaljujući povoljnijim okolnostima korištenje onog kapaciteta mozga kojeg čovjek posjeduje danas veće nego u prijašnjem razdoblju. Proučavajući slikarstvo i kiparstvo, zar se učenici ovog Moždanog doba nisu vratili velikim majstorima prošlosti? Zar čineći to ne pokazuju da je moždana sposobnost i originalnost dizajna kao i vještina izrade vrijedna oponašanja? Zar sadašnje Moždano doba uvelike ne izvlači izvorne nacрте prošlih vjekova za svoju arhitekturu? Zar govornici i logičari ovog Moždanog doba ne proučavaju i kopiraju metode i silogizme Platona, Aristotela, Demostena, i drugih iz prošlosti? Ne tako mali broj današnjih govornika priželjkuje jezik Demostena ili Apolona, i još više jasno obrazlaganje svojstveno apostolu Pavlu.

Idemo li još unatrag: mogli bi itekako ukazati na retoriku nekoliko proroka, na uzvišeno pjesničko oslikavanje razasuto po Psalmima, stoga upućujemo filozofe mudrosti i logike ovog Moždanog doba na ništa manje moralno osjetljivije Joba i njegove tješitelje. I što ćemo reći o Mojsiju „koji je bio naučen svoj mudrosti Egipatskoj“? Zakoni dati preko njega bili su temeljem zakona svih civiliziranih nacija, i još uvijek su priznati kao utjelovljenje čudesne mudrosti.

Ekshumacija starih zakopanih gradova, otkriva spoznaju o umjetnosti i znanosti u prošlim vijekovima što je iznenađujuće nekim filozofima ovog takozvanog Moždanog doba. Drevne metode balzamiranja mrtvih, kaljenja bakra, i pravljenja elastičnog stakla i damaščanskog čelika jesu među dostignućima daleke prošlosti, sa svim svojim prednostima, koje niti se može shvatiti, a kamoli kopirati.

Vratimo li se četiri tisuće godina unatrag u Abrahamovo vrijeme, nalazimo veliku piramidu u Egiptu – objekt čuđenja i divljenja od strane najučenijih znanstvenika današnjice. Njezina je konstrukcija točno u skladu sa najnaprednijim dosezima ovog Moždanog doba u znanostima Matematike i Astronomije. Ona pozitivno naučava istine koje se danas mogu mjeriti korištenjem modernih instrumenata. Njezina su učenja toliko jasna i upečatljiva da su neki od najuglednijih svjetskih astronoma bez oklijevanja izjavili da je ona božanskog porijekla. I premda bi evolucionisti našeg Moždanog doba trebali priznati da je ona božanska priprema, i da je njezina mudrost nadljudska, još uvijek moraju priznati da je to ipak ljudska konstrukcija. I činjenica da je u tako dalekoj prošlosti bilo koji skup ljudi imao mentalnu sposobnost da izradi takvu božansku stvar a koju bi samo nekolicina danas bila u stanju napraviti sa uzorkom pred sobom, i sa svim modernim znanstvenim aparatima pri ruci, dokazuje da je naše Moždano doba razvilo više umišljenosti nego što to okolnosti i činjenice nalažu.

Ako smo dakle dokazali, da mentalni kapacitet današnjice nije veći od onoga iz prošlih vijekova, nego vjerojatno manji, kako onda objasniti porast općeg znanja, modernih izuma itd.? Vjerujemo da ćemo biti u stanju objasniti to razumski i u skladu sa Biblijom. Izumi i otkrića koji se sada pokazuju

veoma korisnima i koji se smatraju dokazom da je ovo Moždano doba zaista su vrlo suvremeni – gotovo sve unutar prošlog stoljeća, a među najvažnijima su oni od posljednjih šezdeset godina; npr. primjena pare i električne energije – telegraf, željeznica, parni strojevi, i mašinerija različitih mehaničkih industrija. Ako se to smatra dokazima povećane moći mozga, Moždano doba onda mora biti na početku, i logičan je zaključak da će sljedeće stoljeće svjedočiti svakom obliku čuda kao svakodnevnoj pojavi; i bude li isti omjer povećanja gdje će to završiti?

No osvrnimo se opet: Jesu li svi ljudi izumitelji? Kako je doista jako malo onih čiji su izumi uistinu korisni i praktični, u usporedbi sa brojem onih koji cijene i koriste izume kada ih dobiju u ruke! Ne govorimo s prezirom o toj vrlo korisnoj i visoko cijenjenoj klasi javnih službenika kada kažemo da je manji broj od njih onih sa mozgom velike snage. Neki od najučenijih ljudi u svijetu, i duboki mislioci, nisu mehanički izumitelji. I neki su izumitelji toliko intelektualno lijeni da se mnogi čude kako su uopće došli do svojih otkrića. Veliki principi (električna energija, snaga pare, itd.) na kojima su mnogi radili godinama, primjenjivali i poboljšavali, uvijek iznova, općenito su bili otkriveni jednom slučajnošću, bez uprezanja velikih moždanih snaga, naizgled netraženo.

S ljudske točke gledišta suvremene izume možemo objasniti ovako: Izum tiska 1440 A.D. može se smatrati polaznom točkom. S tiskanjem knjiga došli su izvještaji o mislima i otkrićima mislioca i promatrača koji bez takvog izuma nikada ne bi bili poznati njihovim nasljednicima. S knjigama je došlo i općenito obrazovanje i konačno škole. Škole i fakulteti nisu povećali ljudske sposobnosti ali su učinili općenitim mentalno vježbanje, i tako pomogli

usavršavanju već posjedujuće sposobnosti. Kako je spoznaja postajala sve općenitijom i knjige više raširenije, naraštaji koji su ih posjedovali bili su u znatnoj prednosti od prijašnjih; ne samo u tome da je sada bilo tisuću mislioca na jednog prijašnjeg, da izoštre i stimuliraju jedan drugog sa sugestijama nego i u tome što je svaka sljedeća generacija imala kroz knjige, kombinirano iskustvo iz prošlosti dodano njihovom. Obrazovanje i hvalevrijedna ambicija koja ju prati, pothvati, i želja da se dosegne različitost i kompetentnost, potpomognuti sa izvještajima i opisima izuma u dnevnoj štampi, stimulirali su i rasvijetlili čovjekovu moć percepcije, i tada je svatko bio budan, da otkrije ili izumi ako je moguće nešto za dobro i udobnost društva. Stoga, predlažemo da suvremeni izumi, kada ih se gleda sa čisto ljudskog stajališta, ne predstavljaju povećanje sposobnosti mozga, nego izoštravanje percepcije od strane prirodnih uzroka.

I sada dolazimo do Biblije da vidimo što ona naučava o tome; mi s jedne strane vjerujemo, kao što je gore predloženo da su izumi i porast spoznaje itd. među ljudima posljedice prirodnih uzroka, mi ipak vjerujemo da su ti prirodni uzroci svi bili planirani i određeni od Jehove Boga, davno prije, i da su se u određeno vrijeme trebali dogoditi – po njegovoj providnosti koja sve vodi „po odredbi onoga koji sve čini po odluci svoje volje“ (Efež. 1:11) Prema Božjem planu koji je otkriven u njegovoj riječi, Bog je naumio dopustiti zlo i jad da izazovu nered i da tlače svijet šest tisuća godina, i da nakon toga u sedmom Mileniju obnovi sve stvari i da iskorijeni zlo – uništavajući i njega i njegove zle posljedice po Isusu Kristu, kojega je davno prije odredio za to djelo. Stoga kako se šest tisuća godina vladavine zla počelo približavati kraju, Bog je

dopustio okolnosti koje su bile pogodne za otkrića, u proučavanju i knjige Otkrivenja i knjige Prirode, isto tako kao i pripremu mehaničkih i kemijskih aparata korisnih u blagoslivljanju i podizanju čovječanstva tijekom Milenijskog doba, koje sada treba biti uvedeno. Proročanska izjava koja jasno ukazuje da je to bio Božji plan kaže: „A ti Danijele zatvori ova objavljenja! Zapečati ovu knjigu do posljednjega vremena; mnogi će juriti tamo i amo i SPOZNAJA (ne kapacitet) će biti velika.“, „i nitko tko je zao neće to razumjeti (Božji plan i put), ali razumjet će oni koji su razboriti.“, „I nastat će vrijeme tjeskobe kakve nije bilo otkako je naroda pa do tog vremena.“ (Dan. 12:1, 4, 10)

Nekima može izgledati čudno da Bog nije tako uredio stvari da sadašnji izumi i blagoslovi dođu ranije čovječanstvu i tako im olakša prokletstvo. Trebamo imati na umu, međutim, da je Božji plan bio dati čovječanstvu priliku da zamrzi prokletstvo, da bi kada dođe pravednost svi mogli zauvijek zaključiti koliko je grijeh beskoristan. Osim toga Bog je predvidio i čak predskazao ono što svijet još uvijek ne shvaća, naime da će njegovi najbolji blagoslovi rezultirati sa najvećim zlima ako ih se daruje onima čija srca nisu u skladu sa pravednin zakonima svemira. I na koncu će se vidjeti da je Božje sadašnje dopuštanje rastućih blagoslova, praktična pouka po tom pitanju, koja može služiti kao primjer tog načela u svu vječnost – anđelima i isto tako obnovljenim ljudima. Mi samo predlažemo kako bi to moglo biti:

Prvo: Sve dok je čovječanstvo u sadašnjem palom i pokvarenom stanju, bez strogih zakona i kazni i vladavine koja je dovoljno snažna da ih provede, sebične će sklonosti i dalje vladati nad svima. Uzmemo li u obzir pojedinačne nejednake kapacitete ljudi, ne može se dogoditi drugačije

nego da rezultat izuma strojeva za uštedu rada mora biti poslije užurbanosti i povoda za proizvodnju strojeva, tendencija da bogati postanu još bogatiji a siromašni još siromašnjijima. Očita je tendencija prema monopolu i samouzdizanju, što stavlja prednost direktno u ruke onih čiji su kapacitet i prirodne prednosti već ionako povoljniji.

Kao drugo: Ako bi bilo moguće donijeti takve zakone da se podijeli sadašnje bogatstvo i njegov svakodnevni rast čak i među svim klasama što nije moguće, još uvijek, bez ljudske savršenosti ili nadljudske vladavine da regulira ljudska zbivanja, rezultati bi bili više nego štetni od sadašnjeg stanja. Ako bi prednosti strojeva za uštedu rada i svih suvremenih aparata bili ravnomjerno podijeljeni, rezultat bi bio, naskoro, veliki pad sati rada i veliki porast slobodnog vremena. Lijenost je jako štetna stvar za pala bića. Da nije bilo potrebe za radom i znojenjem lica, propadanje naše rase bilo bi mnogo brže nego što je bilo. Lijenost je majka poroka: i sigurno bi slijedilo moralno, mentalno i duhovno propadanje. Stoga je bila Božja mudrost i dobrota što je zadržao te blagoslove sve dok ne *dode vrijeme* za njihovo uvođenje kao pripremu za Milenijsku vladavinu blagoslova. Pod kontrolom nadljudske vladavine Kraljevstva Božjeg, ne samo da će ti blagoslovi biti pravedno razdijeljeni među ljudima, nego će i slobodno vrijeme biti tako uređeno i vođeno tom istom nadljudskom vladavinom da će njezini rezultati proizvesti vrline i tendenciju prema gore, prema moralnom, mentalnom i fizičkom savršenstvu. Sadašnje umnožavanje izuma i drugih blagoslova povećane spoznaje dopušteno je u ovaj „dan pripreme“ doći na takav prirodan način da si ljudi laskaju da se to događa zbog Moždanog doba; međutim bit će

dopušteno u velikoj mjeri da krajnji ishod toga bude veliko razočaranje, nema sumnje od strane tih mudrih filozofa. Zapravo povećanje tih blagoslova već počinje donositi na svijet vrijeme nevolje koja će biti takva kakve nije bilo otkako je naroda.

Prorok Danijel koji je gore citiran, povezuje zajedno porast spoznaje i vrijeme nevolje. Spoznaja uzrokuje nevolju, zbog izopačenosti ljudske rase. Porast spoznaje nije samo dao svijetu veličanstvene strojeve koji štede rad i ostale pogodnosti, nego je također doveo i do porasta medicinske vještine pri čemu su tisuće života produžene, i čovječanstvo je toliko prosvjetljeno da ljudski pokolji, ratovi postaju manje popularni, i tako su također druge tisuće pošteđene da umnožavaju ljudsku rasu koja sve brže raste danas, brže nego ikada prije u povijesti. Kako se čovječanstvo umnožava proporcionalno se smanjuje njegova potreba za radom, i filozofi Moždanog doba imaju problem omogućiti zaposlenje i hranu ove velike i brzo rastuće klase koja si može zaraditi za hranu radom na strojevima, ali čije potrebe i želje ne poznaju granice. Ovi filozofi moraju na koncu priznati da je rješenje ovog problema izvan sposobnosti njihovog mozga.

Sebičnost će i dalje kontrolirati bogate, koji imaju snagu i prednost, i zasljepljivat će njihov zajednički osjećaj savjesti isto tako kao i pravde; dok će slična sebičnost kombinirana sa osjećajem za *samoodržanje* i povećana spoznaja o njihovim pravima, neke nervirati i raspaliti druge od siromašnih klasa, i rezultat tih *blagoslova* će se na neko vrijeme pokazati strašnim – vrijeme nevolje, uistinu, kakve nije bilo otkako je naroda – i to zato što čovjek u izopačenom stanju ne može ispravno koristiti te blagoslove

ako nije vođen i kontroliran. Sve dok Milenijska vladavina ne upiše ponovno zakon Božji u obnovljeno ljudsko srce, čovjek neće biti u stanju u potpunosti koristiti slobodu bez štete ili opasnosti.

Dan nevolje završit će u određeno vrijeme kada onaj koji je zapovjedio bijesnom Galilejskom moru, na isti način bude s autoritetom zapovjedio uzburkanom moru ljudskih strasti, govoreći, „Mir! Utihni!“ Kada Knez Mira ustane s autoritetom rezultat će biti veliki mir. Tada će bijesni i sukobljeni elementi prepoznati autoritet „Jehovinog Pomazanika“, „slava Gospodinova će se otkriti, i svako će je tijelo vidjeti“ i kada započne Kristova vladavina, „bit će blagoslovljeni svi narodi na zemlji.“

Tada će ljudi vidjeti da je ono što su pripisivali evoluciji ili prirodnom razvoju, i pameti Moždanog doba ustvari bilo bljeskanje Jehovinih munja (Psal. 77:18) u „dan pripreme“ za blagoslivljanje čovječanstva. Ali to sada mogu vidjeti jedino sveci, i jedino oni koji su mudri zbog nebeske mudrosti mogu to razumjeti; jer „prisnost Gospodnja je s onima koji ga se boje. Savez svoj njima objavljuje.“ (Psal. 25:14) Neka je hvala Bogu da dok je općenita spoznaja porasla, on je također tako uredio stvari da njegova djeca ne moraju biti „bez ploda za spoznaju našega Gospodina“ i u cijenjenju njegovih planova. I sa tim cijenjem njegove Riječi i planova, mi smo u stanju razabrati i oduprijeti se ispraznim filozofijama i bezumnim tradicijama ljudi koje se protive Riječi Božjoj.

Biblijski izvještaj o stvaranju čovjeka je da je Bog stvorio čovjeka savršenim i pravim, svojom zemaljskom slikom; da je čovjek išao za raznim ispraznostima i okaljao se. (1. Mojs. 1:27; Rim. 5:12; Prop. 7:29) da, s obzirom da su svi bili grešnici ljudska rasa si nije bila u stanju pomoći, i nitko nikako

nije mogao otkupiti svog brata, ili dati Bogu otkup za njega (Psal. 49:7, 15); da je Bog u svojoj samilosti i ljubavi napravio pripremu za to; da u skladu s tim Sin Božji postane čovjekom i da otkup za čovjeka; da kao nagradu za tu žrtvu i da bi dovršio svoje veliko djelo pomirenja bude visoko uzvišen, čak do božanske prirode; i da u određeno vrijeme prouzroči da dođe obnova ljudske rase u prvobitno savršenstvo i svaki blagoslov koji je s tim bio povezan. Biblija jasno naučava ove stvari, od početka do kraja u izravnoj suprotnosti teoriji Evolucije; ili bolje rečeno „proturiječnom nazoviznanju“ koje je u nasilnom i nepomirljivom konfliktu sa Riječju Božjom.

„Još uvijek se nad zemaljskim nebom skupljaju oblaci gnjeva,
I Božja osveta teško visi na njezinoj duši;
Ipak ona će ustati – iako najprije od Boga šibana –
U slavi i ljepoti tada krštena.

„Da, Zemljo, ti ćeš ustati; pomoć tvog Oca
izliječit će ranu koja ti je nanešena njegovom rukom karanja;
Sudit će ponosnoj tlačiteljskoj vlasti,
I razbit će njegove sveze i odbaciti konopce daleko.

„Tada će na tvom vječnom tlu niknuti bujno zelenilo;
Buknite vi planine, i vi doline pjevajte!
Tvoje žedne stijene više neće namršteno biti usamljene,
Nevjernikova šala, poganski prezir.

„Sparni pijesak donosit će deseterostruki žetveni prinos,
i Novi Eden trnovito polje.
Čak i sada vidimo široko mahanje nad zemljom,
Moćni anđeo podiže svoj zlatni štap,

„Spušta se moć dvora sjajne vizije,
Govore svakim vratima i mjere svaku kulu,
I ukoravaju polagane pečate koji se još zadržavaju
Tvoj lav, Judo iz svoje suđene vladavine.“

10. STUDIJA

DUHOVNA I LJUDSKA PRIRODA ODVOJENE I RAZLIČITE

Opća pogrešna shvaćanja – Zemaljska ili ljudska i Nebeska ili duhovna priroda – Zemaljska slava i Nebeska slava – Biblijsko svjedočanstvo glede duhovnih bića – Smrtnost i besmrtnost – Mogu li smrtna bića imati vječni život? – Pravda umjesto favoriziranja – Navodno načelo ispitano – Raznolikost savršenstva – Božja suverena prava – Božje pripreme za čovjeka zadovoljavajuće – Izbor Kristovog tijela – Kako se događa njihova promjena prirode.

Zbog propusta da se vidi da Božji plan za čovječanstvo u cijelini uključuje obnovu njihovog prijašnjeg stanja – ljudsko savršenstvo izgubljeno U Edenu – i da će kršćanska Crkva kao izuzetak tom općem planu doživjeti promjenu iz ljudske u duhovnu prirodu, kršćani općenito pretpostavljaju da nitko neće biti spašen osim onih koji dosegnu duhovnu prirodu. Biblija, međutim, dok s jedne strane podržava obećanja o životu i blagoslovu i obnovi svih naroda na zemlji, nudi i obećanje o promjeni u duhovnu prirodu samo Crkvi izabranoj u ovom Evanđeoskom dobu; i nema ni jednog jedinog retka koji podržava takvu nadu za bilo koga drugoga.

Ako su mase čovječanstva spašene od sveg propadanja, slabosti, boli, jada i smrti koji proizlaze iz grijeha, i obnovljeni u stanje ljudskog savršenstva koje je postojalo prije pada jednako su tako stvarno i potpuno spašeni od tog pada, oni koji budu pod posebnim „nebeskim pozivom“ Evanđeoskog doba, postali „sudionici Božanske prirode“.

Propust da se ispravno razumije što sačinjava savršenog čovjeka, krivo shvaćanje termina smrtni i besmrtni, i pogrešne ideje o pravdi, zajedno su doprinijeli ovom pogrešnom učenju, i obavili velom tajne mnoge retke iz Biblije inače lako razumljive. Općenito je mišljenje, premda nema Biblijsku potporu, da savršeni čovjek nikada nije bio na zemlji; da je ono što vidimo od čovjeka na zemlji jedino djelomično razvijen čovjek, i da bi postigao savršenstvo on mora postati duhovan. Ovo gledište stvara zbunjenost glede Biblije, umjesto da razvija taj sklad i ljepotu koji su rezultat „ispravnog upravljanja riječju Božjom“.

Biblija naučava da su bila samo dva, i to jedina dva savršena čovjeka – Adam i Isus. Adam je bio stvoren na Božju sliku: tj. sa sličnim mentalnim sposobnostima, razmišljanjem, sjećanjem, prosuđivanjem i voljom i moralnim svojstvima pravde, dobrote, ljubavi itd. „Od zemlje, zemljani“ on je bio zemaljski lik duhovnog bića, posjedujući istovrsna svojstva, premda jako različita u stupnju, rasponu i dosegu. Do te mjere je čovjek sličan Bogu da Bog može reći čak palom čovjeku, „Dođite da se raspravimo...“

Kao što je Jehova vladar nad svime, tako je i čovjek bio stvoren da vlada nad svim zemaljskim stvarima – Nama sličnog, i neka vlada ribama, pticama, stokom...itd. (1. Mojs. 1:26) Mojsije nam kaže (1. Mojs. 1:31) da je Bog prepoznao čovjeka kojeg *je stvorio* – ne samo počeo stvarati, nego i završio – i Bog je smatrao svoje stvorenje „*vrlo dobrim*“, tj. savršenim; jer u Božjim očima ništa što je ispod savršenstva ne može biti *vrlo dobro*, među njegovim inteligentnim stvorenjima.

Savršenost čovjeka nakon što je bio stvoren izražena je u Psal. 8:5 – 8: „Učinio si ga malo manjim od anđela, slavom i krasotom tada si ga okrunio. Dao si mu da vlada nad djelima ruku tvojih, sve si stavio pod noge njegove: svu stoku sitnu i

goveda, i životinje poljske, ptice nebeske i ribe morske, sve što pliva stazama morskim.“ Oni koji žele Bibliju uskladiti s teorijom evolucije predložili su da izjava, „malo nižim“ u Hebr. 2:7 možda podrazumijeva značenje malo manji neko *vrijeme* a ne *stupanj* niži od anđela. Međutim niti postoji autoritet a niti razlog za takvu interpretaciju. To je citat iz Psal. 8:5, i kritička usporedba hebrejskih i grčkih tekstova ne ostavlja sumnju u pogledu značenja. Smisao koji je jasno izražen je malo manji u stupnju od anđela.

David u Psalmu ukazuje na čovjeka u njegovom prvobitnom stanju, i proročanski ukazuje da Bog nije napustio svoj prvobitni plan da ima čovjeka na svoju sliku i kao kralja zemlje, i da će ga se on *sjetiti*, otkupiti ga, i obnoviti ga opet na isto. Apostol (Hebr. 2:7) skreće pažnju na tu istu činjenicu – da Bog nije napustio svoj prvobitni naum; da će čovjek koji je prvobitno bio veličanstven i savršen, kralj zemlje, biti pohođen, i obnovljen. Zatim dodaje, mi ne vidimo još tu obećanu obnovu, ali vidimo prvi korak kojeg Bog pravi da bi to ostvario. Mi vidimo Isusa, okrunjenog sa tom čašću i slavom savršenog ljudstva, da bi on kao prikladna otkupnina ili zamjena mogao Božjom milošću okusiti smrt za svakoga, i tako pripremiti put za obnovu svega što je izgubljeno. U Prijevodu Rotherham koji je trenutno najbolji dostupni prijevod na svijetu, ovi reci glase ovako:

Što je čovjek da misliš na njega
ili sin čovječji da se za njega brineš?
Učinio si ga *malo nižim* od anđela,
slavom i čašću okrunio si ga
i postavio si ga nad djelima ruku svojih.

Ne bi se trebalo niti zaključiti da malo manji u stupnju znači

malo manje savršen. Stvorenje može biti savršeno, a ipak biti na nižem stupnju od drugoga, tako bi npr. savršeni konj bio niži od savršenog čovjeka itd. Postoje različite prirode, žive i nežive. Da to ilustriramo pripremili smo sljedeću tabelu:

Stupnjevi nebeskih duhovnih bića	Stupnjevi zemaljskih ili životinjskih bića	Stupnjevi u biljnom svijetu	Stupnjevi u svijetu minerala
Božanski =====	Čovjek	Drveće	Zlato
	Zvijer	Grmlje	Srebro
	Ptica	Trava	Bakar
Andeoski	Riba	Mahovina	Željezo

Svaki od spomenutih minerala može biti čist, ipak zlato zauzima najviše mjesto. Premda svaki od biljnih redova može biti doveden do savršenstva, ipak će se i dalje razlikovati u prirodi i rang. Slično je i sa životinjama: ako bi se svaku vrstu dovelo do savršenstva, i dalje bi bilo različitosti, jer usavršavanje prirode ne mijenja prirodu.* Stupnjevi duhovnih bića isto tako, iako savršeni razlikuju se jedan od drugoga kao viši i niži u prirodi ili vrsti. Božanska priroda je najviša i superiornija od svih duhovnih prirodi. Krist je prilikom svog uskrsnuća bio učinjen „toliko boljim“ od savršenih anđela koliko je božanska superiornija od andeoske prirode. (Hebr. 1:3 – 5)

Zapazi pažljivo da dok su klase navedene u gornjoj tabeli različite i odvojene ipak usporedba između njih može se prikazati ovako: Najviši stupanj minerala je inferioran ili *nešto manji* od najnižeg stupnja biljaka, zato što u vegetaciji postoji

* Riječ *priroda* je ponekad korištena u smislu prilagodbe, kao kad se npr. kaže da pas ima *divlju prirodu*, ili da konj ima *nježnu prirodu*, ili je *loše naravi*. Međutim u korištenju riječi takav označava se samo *stav onog* koji je opisan u usporedbi sa drugima, i strogo govoreći ne odnosi se na prirodu.

život. Stoga je najviši stupanj biljaka *nešto niži* od najnižeg stupnja životinja, zato što životinjski život, čak i u svojim najnižim oblicima, ima dovoljno inteligencije da je svjestan svog postojanja. Slično tome, čovjek, premda najviši od životinjskih ili zemaljskih bića, je „malo manji od anđela“ zato što su anđeli duhovna ili nebeska bića.

Postoji nevjerovatna razlika između čovjeka kakvog sada vidimo, degradiranog grijehom, i savršenog čovjeka kojeg je Bog načinio na svoju sliku. Grijeh je postupno promjenio njegova obilježja, i isto tako i njegov karakter. Čovječanstvo je postalo zamagljeno i ugroženo sa umnoženim naraštajima, neznanjem, razvratnošću i općom izopačenošću toliko da je sličnost rase Bogu gotovo uništena. Moralna i intelektualna svojstva umanjena su; i životinjski instikti nepravilno razvijeni više nisu uravnoteženi sa uzvišenijima. Čovjek je izgubio fizičku snagu do te mjere da je njegov životni vijek uz svu pomoć medicinske znanosti, sada u prosjeku trideset godina, dok je isprva uspio doživjeti devesto i trideset godina pod istom kaznom. Premda tako oskrvnut i degradiran grijehom i njegovom kaznom, smrću koja djeluje u njemu, čovjek će biti obnovljen u svoje prvobitno savršenstvo uma i tijela, do slave, časti i vladavine tijekom Milenijske Kristove vladavine. Stvari koje se treba obnoviti od i preko Krista, stvari su koje su izgubljene kroz Adamov prijestup. (Rim. 5:18, 19) Čovjek nije izgubio nebeski već zemaljski raj. Pod kaznom smrti, on nije izgubio duhovno već ljudsko postojanje; i sve što je bilo izgubljeno Otkupitelj je kupio natrag, koji je i sam rekao da je došao da traži i spasi ono što je izgubljeno. (Luka 19:10)

Osim navedenog, imamo dokaz da savršeni čovjek nije duhovno biće. Rečeno nam je da je prije nego što je naš Gospodin napustio nebesku slavu, ... „bio u Božjem obličju“ –

duhovni oblik, duhovno biće: ali bilo je neophodno da promjeni svoju prirodu budući da je trebao postati čovjekom kako bi bio otkupnina, iste prirode kao i grešnik čija je zamjena u smrti trebao postati. I Pavao nam kaže da on nije uzeo prirodu anđela jedan stupanj niže od svog, nego da je sišao dva stupnja niže i postao čovjekom – on je postao čovjek; on je „postao tijelom“. (Hebr. 2:16, Filip.2:7, 8; Ivan 1:14)

Zapazi da se ovdje naučava da anđeoska priroda nije jedini red duhovnih bića, nego da je to niža priroda od one koju je imao naš Gospodin prije nego je postao čovjekom; i on tada nije bio tako visok kao sada, jer „Bog ga je povisio“, zbog njegove poslušnosti i spremnosti da postane čovjekova otkupnina. (Filip. 2:8, 9) On je sada na najvišoj razini duhovnih bića, sudionik božanske (Jehovine) prirode.

Ne samo da smo na taj način utvrdili da su božanska, anđeoska i ljudska priroda, odvojene i različite, nego to dokazuje i da biti savršenim čovjekom ne znači da se mora biti anđeo, ništa više od toga da savršenstvo anđeoske prirode ne podrazumijeva da su anđeli božanski i jednaki Jehovi; jer Isus *nije uzeo prirodu anđela*, nego drugačiju prirodu – *ljudsku prirodu*; ne nesavršenu ljudsku prirodu kakvu mi sada posjedujemo nego *savršenu* ljudsku prirodu. On je postao *čovjekom*; ne izopačeno i gotovo mrtvo biće kao što su ljudi sada, nego čovjek u punoj snazi savršenstva.

Isto tako, Isus je morao biti savršeni čovjek inače ne bi mogao držati savršeni zakon, a što je puna *mjera savršene čovjekove sposobnosti*. I on je morao biti savršenim čovjekom jer inače ne bi mogao dati otkupninu (odgovarajuću cijenu – 1. Tim. 2:6) za izgubljeni život savršenog čovjeka Adama; „Jer budući da je smrt došla po *čovjeku*, i uskrsnuće mrtvih dolazi po *čovjeku*.“ (1. Kor. 15:21) Da je bio i u najmanjoj mjeri

nesavršen, bio bi pod osudom, i ne bi mogao biti prihvatljiva žrtva; niti bi mogao savršeno držati Božji zakon. Na ispitu je bio savršen čovjek, on je pao, i bio je osuđen; i samo je savršen čovjek mogao platiti *odgovarajuću cijenu* kao Otkupitelj.

Sada imamo pred sobom jedno pošteno pitanje ali u malo drugačijem obliku, naime: Ako je Isus u tijelu bio savršen čovjek, kao što to Biblija pokazuje, zar to onda ne dokazuje da je savršen čovjek, čovjek, tjelesno biće – ne anđeo, nego malo niži od anđela? Logičan zaključak je nedvojben; i osim toga imamo nadahnutu izjavu Psalmiste (Psal. 8:5 – 8) i Pavlovo ukazivanje na to u Hebr. 2:7 – 9.

Isus nije bio niti kombinacija dvaju priroda, ljudske i duhovne. Mješanje dvaju priroda proizvodi niti jednu niti drugu, nego nesavršenu, hibridnu stvar, koja je antipatična božanskom uređenju. Kada je Isus bio u tijelu, on je bio savršeno ljudsko biće; i od svog uskrsnuća on je savršeno duhovno biće najvišeg ili božanskog reda. On nije primio zalog svog nasljedstva božanske prirode (Mat. 3:16, 17) sve do vremena kada se posvetio Bogu sve do u smrt, što je predloženo njegovim krštenjem – u dobi od 30 godina (muška zrelost prema Zakonu i stoga pravo vrijeme da se posveti kao čovjek). Ljudsku se prirodu trebalo posvetiti u *smrt* prije nego bi dobio samo *zalog* božanske naravi. Naš Gospodin nije postao punopravnim sudionikom božanske prirode sve dok to posvećenje nije bilo u potpunosti provedeno i kada je u stvari žrtvovao ljudsku prirodu, čak do u smrt. Postavši čovjekom, on je postao poslušan sve do smrti; *zato* ga je Bog visoko uzvisio do božanske prirode. (Filip. 2:8, 9) Ako je ovaj tekst točan, onda slijedi da on nije bio uzivšen do božanske prirode, sve dok ljudska priroda na koncu nije bila žrtvovana, mrtva.

Tako vidimo da u Isusu nije bila mješavina priroda, nego da je on dvaputa iskusio promjenu prirode; najprije iz duhovne u ljudsku; nakon toga iz ljudske u najviši red duhovne prirode, božanske; i u svakom slučaju jedno je dao za drugo.

U ovom velikom primjeru savršenog čovječanstva, koji je stajao neokaljan pred svijetom sve dok se nije žrtvovao za otkupljenje svijeta, vidimo savršenstvo koje je naša rasa izgubila u Adamu, a u koje će biti obnovljena. Postavši čovjekovom otkupninom, naš Gospodin je dao *ekvivalent* za ono što je čovjek izgubio, i stoga cijelo čovječanstvo može opet primiti kroz vjeru u Krista, i poslušnost njegovim zahtijevima, ne duhovnu, nego slavnu savšenu *ljudsku* prirodu – ono što je bilo izgubljeno.

Savršene sposobnosti i moći savršenog ljudskog bića mogu se koristiti nedogledno, i na nekim novim i različitim objektima interesa, i spoznaja i vještine mogu znatno biti uvećane; ali takav porast spoznaje i moći neće značiti promjenu prirode, ili ju učiniti više od savršene. Može se dogoditi jedino proširenje i razvijanje savršenih ljudskih sposobnosti. Porast spoznaje i umijeća nesumnjivo će biti čovjekova blagoslovljena prednost u svu vječnost; međutim on će i dalje biti čovjekom i učiti će koristiti još potpunije sposobnosti ljudske prirode koje već pojeduje. On se ne može nadati napretku izvan njegovih širokih granica, a niti će to željeti, njegove su želje naime ograničene okvirom njegovih sposobnosti.

Dok je kao čovjek bio uzorak savršene ljudske prirode, u koju će mase čovječanstva biti obnovljene, ipak od svog uskrsnuća on je primjer slavne božanske prirode koju će pobjednička Crkva, prilikom uskrsnuća, dijeliti s njim.

Zato što je sadašnje doba posvećeno uglavnom razvoju ove klase kojoj je *ponuđena* promjena prirode, i zato što su

apostolske poslanice posvećeni pouci tog „malog stada“, ne bi smo trebali zaključiti da Božji planovi završavaju sa dovršetkom sakupljanja ove izabrane grupe. Niti bi smo trebali otići u drugu krajnost i pretpostaviti da su posebna obećanja o božanskoj prirodi, duhovnim tijelima, itd. data njima, Božji dizajn za čitavo čovječanstvo. Njima su data „najveličanstvenija i dragocjena obećanja“ pored drugih dragocjenih obećanja datih cijelom čovječanstvu. Ako se ippravno služimo riječju istine, tada ćemo primjetiti da Biblija prepoznaje savršenstvo božanske prirode u „malom stadu“, i savršenstvo ljudske prirode u obnovljenom svijetu, kao dvije odvojene stvari.

Razmotrimo sada malo konkretnije, Što su duhovna bića? koje su njihove moći? kojim se zakonima vode? Mnogi misle, zato što ne razumiju prirodu duhovnih bića, da to mora biti samo mit, i natu temu prevladava mnogo praznovjerja. Ali kako stvari stoje Pavao nije imao takvu ideju. Premda podrazumijeva da ljudsko biće nije u stanju razumjeti, višu, duhovnu prirodu (1. Kor. 2:14) on ipak jasno kaže, kao da to želi zaštititi od mitskih ili praznovjernih pojmova, da postoji duhovno tijelo, isto tako kao i fizičko (ljudsko) tijelo, nebesko, isto tako kao i zemaljsko, i slava zemaljskog, isto tako kao i slava nebeskog. Slava zemaljskog, kao što smo vidjeli, bila je izgubljena s prvim Adamovim grijehom, ali će biti obnovljena ljudskoj rasi, preko Gospodina Isusa i njegove Nevjeste (Krist, glava i tijelo) tijekom Milenijske vladavine. Slava nebeskog je još nevidljiva osim što je otkrivena očima vjere po Duhu kroz Riječ. Ove su slave različite i odvojene. (1. Kor. 15:38 – 49) Mi u određenoj mjeri znamo što je prirodno, fizičko, zemaljsko tijelo jer mi sada imamo takvo, premda možemo samo približno ocijeniti slavu njegovog savršenstva. Ono se sastoji od mesa, krvi i

kostiju; „jer ono što je rođeno od tijela je tijelo. S obzirom da postoje dvije različite vrste tijela, mi znamo da se duhovno, kako god da izgeda, ne sastoji od mesa, krvi i kostiju; ono je nebesko, božansko, duhovno – „Ono što je rođeno od duha, duh je.“ Ali što je duhovno tijelo mi ne znamo, „jer još se nije pokazalo što ćemo biti...ali znamo da bit ćemo poput njega“ – kao naš Gospodin Isus. (Ivan 3:6; 1.Iva.3:2)

Nemamo izvještaja da je ijedno biće, bilo duhovno bilo ljudsko, ikada promjenilo svoju prirodu iz jedne u drugu, izuzev Božjeg Sina; i to je bio izniman slučaj za iznimnu svrhu. Kada je Bog stvorio anđele, on je nedvojbeno namjeravao da oni ostanu anđeli zauvijek, i isto tako i s čovjekom, svatko je trebao biti savršen na svom stupnju. Na koncu Biblija ne daje aluziju ni za kakvu drugu svrhu. Kao što u neživom stvarstvu postoji ugodna i gotovo beskrajna raznolikost, tako je i u živom i inteligentnom stvarstvu moguća raznolikost savršenstva. Svako je stvorenje u svojoj savršenosti slavno; ali kao što Pavao kaže, slava nebeskih je jedna vrsta slave, a slava zemaljskih druga i drugačija slava.

Proučavajući zapisane činjenice o našem Gospodinu Isusu poslije njegovog uskrsnuća, i o anđelima, koji su također duhovna bića, i tako „služeći se duhovnim riječima da objasnimo ono što je duhovno“ (1. Kor. 2:13) možemo doći do nekih općih informacija glede duhovnih bića. Kao prvo, anđeli mogu biti a često i jesu prisutni a nevidljivi. „Anđeli Gospodinovi stanom stoje oko onih koji se njega boje“ i „Nisu li svi oni duhovi kojima je dužnost služiti i koji su poslani da služe onima koji će naslijediti spasenje.“ (Psal. 34:7; Hebr. 1:14) Služe li oni vidljivo ili nevidljivo? Nema sumnje ovo drugo. Elizej je bio okružen sa vojskom Asiraca; njegovog slugu bilo je strah; Elizej se molio Gospodinu, i oči tog mladog čovjeka su se

otvorile i on je vidio brda svuda unaokolo puna ognjenih kola, i vatrenih jahača. Isto tako, dok je Bileamu anđeo bio nevidljiv, magarica čije su oči bile otvorene ga je vidjela.

Kao drugo anđeli se mogu materijalizirati i pojaviti kao ljudi. Gospodin i druga dvojica anđela tako su se pojavili Abrahamu, koji je pripremio večeru za njih, od koje su jeli. Abraham je isprva pretpostavljao da su to bila tri stranca, i bilo je tako sve dok nisu krenuli kad je on prepoznao u jednom od njih Gospodina, a u drugoj dvojici anđele, koji su poslije otišli u Sodomu i izbacili Lota. (1. Mojs. 18:1, 2) Anđeo se Gideonu najprije pokazao kao čovjek, tek mu se kasnije razotkrilo. Anđeo se pojavio i Samsonovim roditeljima, i oni su mislili da je on čovjek sve dok nije uzašao na nebo u plamenu sa žrtvenika. (Suci 6:11 – 22; 13:20)

Treće, duhovna su bića u svom normalnom stanju slavna i na njih se često ukazuje kao na slavna i svijetla. Lice anđela koji je odvaljao kamen sa ulaza u Isusov grob bilo je „kao munja“. Danijel je ugledao duhovno tijelo koje je i opisao, govoreći da su mu oči bile kao baklje zapaljene, lice mu je izgledalo kao munja, ruke i noge kao bakar ulašteni, a glas riječi njegovih bio je kao glas mnoštva. Danijel je pred njim pao kao mrtav čovjek. (Dan. 10:6, 10, 15, 17) Savao iz Tarza ugledao je na sličan način Kristovo slavno tijelo koje je sjajilo jače od podnevnog sunca. Savao je osljepio i pao na zemlju.

Do sada smo otkrili da su duhovna bića uistinu slavna; ipak, osim otvaranja ljudskih očiju da ih vide, ili njihovim pojavljivanjem *u tijelu* kako bi ih ljudi vidjeli, oni su nevidljivi ljudima. Ovakav zaključak je dodatno potvrđen kada razmotrimo konkretne detalje o tim očitovanjima. Samo je Savao vidio Gospodina, ljudi koji su putovali s njim samo su čuli glas, ali nisu vidjeli nikoga. (Djela 9:7) Ljudi koji su bili s

Danijelom nisu vidjeli slavno biće koje on opisuje, nego ih je uhvatio veliki strah, pobjegli su i sakrili se. To slavno biće je objavilo, „No knez kraljevstva perzijskoga stajao mi je na putu dvadeset i jedan dan.“ (Dan. 10:13) Da li je Danijel, božji miljenik, pao kao mrtav pred ovim kojemu je Perzijski knez stajao na putu dvadeset i jedan dan? Kako to? Pa on se nije pojavio u slavi pred tim knezom. Ne, ili je bio *nevidljivo* prisutan pred njim ili mu se pojavio *kao* čovjek.

Naš je Gospodin nakon svog uskrsnuća duhovno biće; pa je stoga logično da ima iste sposobnosti koje smo vidjeli da imaju anđeli (duhovna bića). I to je slučaj kao što ćemo vidjeti malo detaljnije u sljedećem poglavlju.

Tako smo utvrdili da Biblija duhovnu i ljudsku prirodu tretira kao odvojene i različite, i ne daje nikakav dokaz da se jedna priroda razvija ili evoluiru u drugu; baš naprotiv ona pokazuje da će samo nekolicina biti promjenjena iz ljudske u božansku prirodu, a Isus kao glava tog tijela već je uzvišen na taj nivo. I to izvanredno i posebno obilježje Jehovinog plana je za izvanrednu i posebnu svrhu pripremanja tih osoba kao Božjih sredstava za buduće djelo obnavljanja svega.

Razmotrimo sada termine

Smrtnost i Besmrtnost

Utvrđit ćemo da je njihovo pravo značenje u potpunom skladu s onim što smo naučili uspoređivanjem Biblijskih izjava glede ljudskih i duhovnih bića, i zemaljskih i nebeskih obećanja. Ovim su riječima data vrlo nesigurna značenja, i pogrešne ideje o njihovim značenjima rezultiraju sa pogrešnim gledištima o temama s kojima su povezane, u općenitoj i Biblijskoj uporabi.

„*Smrtnost*“ označava stanje u kojem se *podliježe smrti*; ne stanje smrti, nego stanje u kojem je smrt *moguća*.

„*Besmrtnost*“ označava stanje u kojem se *ne podliježe smrti*; ne samo stanje slobode od smrti, nego stanje u kojem je smrt *nemoguća*.

Opća ali pogrešna ideja o *smrtnosti* je da je to stanje u kojem je smrt neizbježna, dok je opća ideja o značenju *besmrtnosti* gotovo točna.

Riječ *besmrtnan* označava *ne smrtnan*; stoga sama konstrukcija riječi ukazuje na njihovu pravu definiciju. Zbog prevladavanja pogrešne ideje o riječi *smrtnan* mnogi su zbunjeni kada pokušavaju utvrditi da li je Adam bio smrtnan ili besmrtnan prije nego je pogriješio. Oni razmišljaju da ako je on bio *besmrtnan* Bog mu onda ne bi rekao: „U koji dan okusiš s njega sigurno ćeš umrijeti.“; jer je nemoguće da besmrtno biće umre. To je logičan zaključak. S druge strane oni kažu, da je bio *smrtnan*, što bi mu onda značila prijetnja „sigurno ćeš umrijeti“; s obzirom da smrtnan (prema njihovoj pogrešnoj ideji) ionako ne može izbjeći smrti?

Poteškoća je kako ju se može razabrati u pogrešnom značenju datom riječi *smrtnost*. Primjeni ispravnu definiciju i sve je jasno. Adam je bio smrtnan – tj. u stanju u kojemu je smrt bila mogućnost. On je imao život u potpunosti i savršenoj mjeri, ali ne *urođeni život*. Njegov život je bio *podržavan* sa „svakim drvetom u vrtu“ osim jednog koje je bilo zabranjeno; i toliko dugo koliko bi bio poslušan i u skladu sa svojim Tvorcem, njegov bi život bio osiguran – elementi koji ga podržavaju ne bi mu bili uskraćeni. Tako gledano, Adam je imao život; i smrt je bila u potpunosti izbjegnuta, ali ipak on je bio u takvom stanju u kojemu je smrt bila moguća – on je bio *smrtnan*.

Ako je Adam bio smrtnan javlja se pitanje da li je on onda bio na suđenju za besmrtnost? Oćeniti odgovor bi bio Da. Mi odgovaramo Ne. On je bio na sudu kako bi se vidjelo je li bio dostojan ili ne nastavka života i s njim povezanih blagoslova. Budući da mu nije bilo obećano da će dobiti besmrtnost ostane li poslušan dužni smo ostaviti sve takve špekulacije. Bilo mu je obećano da će moći imati *i dalje sve blagoslove koje je tada uživao* ostane li poslušan, i ukoliko bude bio neposlušan prijetila mu je smrt – gubitak svega. Lažna ideja o značenju riječi *smrtnan* razlogom je zašto mnogi donose krive zaključke da su sva bića koja ne umiru besmrtna. U tu klasu oni stoga uključuju našeg nebeskog Oca, našeg Gospodina Isusa, anđele i cijelo čovječanstvo. To je međutim pogreška: velike mase čovječanstva spašene od pada, isto tako kao i nebeski anđeli, uvijek će biti smrtni; premda u stanju savršenstva i blaženstva, oni će uvijek biti takve smrtnne prirode koja može doživjeti smrt, plaću za smrt, ako počine grijeh. Sigurnost njihovog postojanja bit će uvjetovana, kao što je bilo i s Adamom, sa poslušnošću svemudrom Bogu, čija pravda, ljubav i mudrost, i čija moć prouzročuje da sve stvari rade za dobro onih koji ga ljube i služe mu, će biti u potpunosti pokazane s njegovim postupanjem sa grijehom u sadašnje vrijeme.

Nigdje u Bibliji ne stoji da su anđeli besmrtni, niti da će obnovljeno čovječanstvo biti besmrtno. Baš naprotiv besmrtnost je pripisana jedino božanskoj prirodi – prvobitno samo Jehovi; zatim našem Gospodinu Isusu u njegovom sadašnjem uzvišenom stanju i na koncu obećano je i Crkvi, tijelu Kristovom, kada bude bila proslavljena s njim. (1. Tim. 6:16; Ivan 5:26; 2. Pet. 1:4; 1. Kor. 15:53, 54)

Ne samo da imamo dokaz da se besmrtnost odnosi samo na božansku prirodu, nego imamo dokaz da su anđeli smrtni u činjenici da Sotona, koji je jednom bio vodeći među njima treba biti uništen. (Hebr. 2:14) Činjenica da on može biti uništen, dokazuje da su anđeli kao grupa smrtni.

Kada tako postavljamo stvari, onda vidimo da su nepopravljivi grešnici izbrisani, besmrtna i smrtna bića živjet će zauvijek u radosti, sreći i ljubavi – prva klasa posjedujući prirodu u kojoj smrt nije moguća, imajući urođen život – život u sebi (Ivan 5:26); a drugi imajući prirodu koja je podložna smrti, ipak zbog savršenstva bića, i spoznaje o zlu i grešnosti grijeha, ne daje razlog za smrt. Oni će zbog poslušnosti Božjem zakonu, biti vječno podržavani s onim elementima neophodnima da podrže njihovu savršenost i nikada neće umrijeti.

Priznavanje ispravnog značenja, termina *smrtan* i *besmrtan*, i njihove upotrebe u Bibliji, uništava sam temelj doktrine o vječnom mučenju. Ona se temelji na nebiblijskoj teoriji da je Bog stvorio čovjeka besmrtnim, da on ne može prestati postojati, i da ga Bog ne može uništiti; pa se stoga argumentira da nepopravljivi moraju *živjeti* negdje i nekako, i s obzirom da se zaključuje da oni nisu u skladu s Bogom njihova vječnost mora biti u očaju. Međutim Božja riječ nam jamči da je on učinio pripremu protiv takvog ovjekovječenja grijeha i grešnika: da je čovjek smrtan, i da je puna kazna za namjeran grijeh protiv punog svjetla i spoznaje druga smrt a ne život u mukama. „Ona duša koja griješi, ta će i umrijeti“

„Tko si ti da prigovaraš Bogu?“ Rim. 9:20

Pogrešna ideja nekih je da pravda zahtijeva da Bog ne bi trebao praviti razlike kod dodjeljivanja svoje naklonosti među

svojim stvorenjima; da ako uzvisuje jednog na visoki položaj, *po pravdi* bi to morao učiniti za sve, osim ako je netko pokazao da je izgubio svoja *prava*, u kojem slučaju bi se takvima pravedno dodijelio niži položaj.

Ako bi to načelo bilo točno, tada bi pokazalo da Bog nije imao pravo da stvori Isusa višim od anđela, i da ga potom još više uzvisi do božanske prirode, osim ako nije namjeravao učiniti isto za sve anđele i za sve ljude. Kad bi smo išli dalje po tom načelu, ako su neki ljudi trebali postati sudionicima božanske prirode, tada bi na kraju svi ljudi bili uzvišeni na isti položaj. Ako bi smo išli do ekstrema s tim načelom, i primjenili isti zakon progresije na zvijeri i insekte, i rekli budući da su svi oni Božja stvorenja onda po tome zar svi na koncu ne bi trebali dostići tu najvišu razinu postojanja – božansku prirodu? To je očiti apsurd, ali razumno kao i svako drugo odstupanje od ovog pretpostavljenog načela.

Vjerojatno nitko ne bi bio sklon ići toliko daleko s takvom pogrešnom pretpostavkom. Ipak ako bi to bilo načelo utemeljeno na jednostavnoj pravdi, gdje bi se onda zaustavilo a i dalje bilo pravo? Ako je Božji plan zaista bio takav, gdje bi onda bila ugodna raznolikost u svim njegovim djelima? Ali Božji plan nije takav. Sva priroda, i živa i neživa, pokazuje slavu i raznolikost božanske moći i mudrosti. I kao što „nebesa objavljuju slavu Božju, o djelu ruku njegovih govori svod nebeski“ u prekrasnoj raznolikosti i ljepoti, mnogo će više njegova inteligentna stvorenja pokazivati u raznolikosti uzvišeniju slavu njegovu moći. Mi tako zaključujemo – iz izraženog učenja Riječi Božje, iz razuma i iz analogije prirode.

Veoma je važno imati ispravne ideje o pravdi. Na *naklonost* se nikada ne bi trebalo gledati kao na pravedno zasluženu nagradu. Čin jednostavne pravde nije prigoda za posebnu

zahvalnost, niti je to bilo kakav dokaz ljubavi; nego Bog preporučuje svoju veliku ljubav svojim stvorenjima, kroz beskrajn niz nezaslužanih milosti, a što bi trebalo time izazvati njihovu ljubav i hvalu zauzvat.

Bog je imao pravo, da je tako htio, načiniti nas da živimo samo jedno kratko razdoblje, čak i ako nikada nismo sagriješili. Tako je načinio neka od nižih životnih oblika. Mogao je dopustiti da uživamo njegove blagoslove neko vrijeme, i tada nas, bez nepravde, sve izbrisati iz postojanja. U stvari, čak i tako kratak život bio bi milost. Mi postojimo zaista samo zahvaljujući njegovoj milosti. Koliko li je veća milost otkup postojanja jednom izgubljenog zbog grijeha. I nadalje, Božja je milost da smo ljudi a ne životinje; i čista je Božja milost da su anđeli po svojoj prirodi malo viši od ljudi; i također je Božja milost da su Gospodin Isus i njegova nevjesta postali sudionicima božanske prirode. Stoga bi sva njegova stvorenja, trebala primati sa zahvalnošću što im god Bog daruje. Svaki drugi stav s pravom zalužuje osudu, i ako mu se netko oda završit će u poniženju i uništenju. Čovjek nema pravo nastojati da bude anđeo, jer nikada nije bio pozvan na takav položaj; niti anđeo ima pravo težiti za božanskom prirodom, koja mu nikada nije bila ponuđena.

Težnja Sotoninog ponosa, donijela mu je poniženje, i tako će završiti u uništenju. (Iza. 14:14) „Jer tko se god uzvisuje, bit će ponižen, a tko se ponizuje, bit će uzvišen.“ (Luka 14:11) ali ne nužno na najviši položaj.

Djelomično zbog lažnih ideja o pravdi, i djelom zbog drugih uzroka, tema o Izabiru kako je naučava Biblija bila je povodom mnogih sporova i nesporazuma. Da Biblija naučava Izabir samo će ih nekoliko zaniijekati ali na osnovu kojeg načela se vrši stvar je znatne razlike u mišljenju, neki tvrde da je to

proizvoljan, bezuvjetan izbor, a drugi da je uvjetovan. Mi vjerujemo da u oba ova gledišta ima nešto istine. Odabir s Božje strane je izraz njegovog izbora za određenu svrhu, službu ili stanje. Bog je odabrao da će neki od njegovih stvorenja biti anđeli, da će neki biti ljudi, da će neki biti zvijeri, ptice, insekti itd., i da će neki čak biti njegove božanske prirode. I premda Bog izabire po određenim *uvjetima* sve koji će primiti božansku prirodu, ipak se ne može reći da oni to *zaslužuju* više od drugih; jer je čista milost da bilo koje stvorenje postoji na ikojem nivou.

„Dakle to ne ovisi o onome tko ima želju niti o onome tko se trudi, nego o Bogu, koji pokazuje milosrđe“ – dobrotu ili naklonost. (Rim. 9:16) To što je Bog izabranima uputio poziv za božansku prirodu, nije zato što su oni bolji od drugih, jer je on mimoišao anđele koji nisu sagriješili i pozvao neke od otkupljenih grešnika za božanske počasti. Bog ima pravo raditi sa svojim kako mu je volja; i on odlučuje iskazivati to pravo za ostvarenje svojih planova. S obzirom da je sve što imamo božja milost „čovječe, tko si ti da prigovaraš Bogu? Hoće li djelo reći tvorcu svojemu: Zašto si me ovakvim načinio? Pa zar lončar nema vlast nad glinom da od iste gline načini jednu posudu za plemenitu upotrebu, a drugu za neplemenitu upotrebu?“ (Rim. 9:20, 21) Svi su bili stvoreni kroz istu božansku moć – neki da imaju višu prirodu i veće časti a neki da imaju nižu prirodu i manju čast.

„Ovako veli Gospodin svetac Izraelov i tvorac njegov: *pitajte* me što će biti; za sinove moje i za djelo ruku mojih *naređujte* mi. Ja sam načinio zemlju i čovjeka na njoj stvorio, ja sam razapeo nebesa svojim rukama, i svoj vojsci njihovoj dao zapovjed. Jer ovako veli Gospodin, koji je stvorio nebo, Bog, koji je sazdao zemlju i načinio je i utvrdio, i nije je

stvorio na prazno, nego je načinio da se na njoj nastava: Ja sam Gospodin i nema drugoga.“ (Iza. 45:11, 12, 18) Nitko nema pravo diktirati Bogu. Ako je On učvstio zemlju, i nije ju načinio uzalud, već ju je oblikovao tako da bude nastanjena sa obnovljenim, savršenim ljudima, tko smo mi da prigovaramo Bogu, i govorimo da je nepravedan ako ne promjeni njihovu prirodu i učini ih sudionicima duhovne prirode kao anđeli, ili poput svoje vlastite božanske prirode? Koliko li je bolje doći k Božjoj riječi i *pitati* glede stvari koje trebaju doći, nego „*zapovjedati*“ ili tvrditi da on mora provoditi naše ideje? Gospodine čuvaj svoje sluge od oholih grijeha: neka ne ovladaju nama. Nitko od Božje djece mi vjerujemo neće svjesno diktirati Gospodinu; ipak koliko lako i gotovo nesvjesno mnogi upadnu u ovu pogrešku.

Pripadnici ljudskog roda, Božja su djeca po stvaranju – djela njegovih ruku – i Njegov plan glede njih jasno je otkriven u Njegovoj riječi. Pavao kaže da je prvi čovjek (koji je bio primjer kakva će ljudska rasa biti kao savršena) bio zemaljski, od zemlje; i njegovo će potomstvo, izuzev evanđeoske crkve, po uskrснуću biti i dalje zemaljski, ljudski, prilagođeni zemlji. (1. Kor. 15:38, 44) David izjavljuje da je čovjek bio stvoren malo nižim od anđela i okrunjen sa slavom, čašću i vlašću, itd. (Psal. 8:4 – 8) Naš Gospodin, i Petar i svi proroci od postanka svijeta, izjavljuju da će ljudska rasa biti obnovljena u to slavno savršenstvo, i opet imati vlast nad zemljom kao što ju je imao njihov predstavnik Adam. (Djela 3:19 – 21)

Taj dio je Bog izabrao dati ljudskoj rasi. I kakav je to samo slavan udio! Skreni na trenutak svoj pogled sa scena nevolje i tuge, propadanja i žalosti koje još uvijek prevladavaju zbog grijeha i pokušaj si predočiti mentalnu sliku slave savršene

zemlje. Niti trag grijeha ne kvari sklad i mir savršenog društva; nema ogorčenosti, neljubaznog pogleda niti riječi; ljubav izvire iz svakog srca, susreće sličan odgovor u svakom drugom srcu i dobronamjernost krase svako djelo. Tamo više neće biti bolesti, niti boli niti bilo kakvog dokaza propadanja – niti straha od takvog nečeg. Predoči si srazmjerno zdrave i prekrasne ljudske oblike i obilježja koje si ikada vidio i znaj da će savršeno čovječanstvo daleko to sve nadmašiti. Unutarnja čistoća i mentalna i moralna savršenost označavat će i proslaviti svako blistavo lice. Takvo će biti zemaljsko društvo; biti će obrisane suze sa lica ožalošćenih, kada shvate da je dovršeno djelo uskrsnuća. (Otkr. 21:4)

Dakle radi se o samo o promjeni ljudskog društva. Sjećamo se također da će zemlja koja je bila „načinjena da se na njoj nastava“ sa takvom rasom bića biti prikladno i ugodno prebivalište za njih, kako je to bilo prikazano u Edenskom raj, u kojemu je najprije bio postavljen predstavnik čovječanstva. Raj će biti obnovljen. Zemlja više neće radati trnje i čičke, i zahtijevati znoj na čovjekovom licu, kako bi dobio kruh od nje, jer „zemlja će (jednostavno i prirodno) dati rod svoj.“ „Pustinja će procvati kao ruža“; niži životni oblici bit će savršeni, spremni i poslušni sluga; priroda sa svom svojom ugodnom raznolikošću pozivat će ljude sa svih strana da traže i upoznaju slavu i moć i ljubav Božju; i um i srce će se radovati u njemu. Nemirna želja za nečim novim, koja sada prevladava, nije prirodno već abnormalno stanje, zbog naše nesavršenosti i zbog naše sadašnje nezadovoljavajuće okoline. Žuditi za nečim novim nije Bogu slično. Bogu je većina stvari stara; i on se više raduje u tim stvarima koje su stare i savršene. Tako će isto biti i sa čovjekom kada bude bio

obnovljen na sliku Božju. Savršen čovjek neće u potpunosti znati i cijeniti, pa stoga neće ni preferirati, slavu duhovnog bića, zbog različite prirode, kao što ribe i ptice, iz istog razloga, najviše preferiraju i uživaju svoju vlastitu prirodu i element. Čovjek će biti toliko zaokupljen i oduševljen sa slavom koja će ga okruživati na tom ljudskom nivou, da neće imati nikakve aspiracije niti pretenzije za drugom prirodom ili drugim stanjima od one koju posjeduje. Pogled na sadašnje iskustvo Crkve to će ilustrirati. „Kako teško“ s kakvim poteškoćama, će oni koji su bogati sa svjetskim dobrima ući u Božje Kraljevstvo. Samo nekoliko stvari koje posjedujemo, čak pod sadašnjom vladavinom zla i smrti, toliko očara ljudsku prirodu da mi trebamo posebnu pomoć od Boga da zadržimo naše oči fiksiranima na duhovna obećanja.

Da je kršćanska Crkva, Kristovo tijelo, izuzetak od Božjeg općeg plana za čovječanstvo, očito je iz izjave da je njen odabir bio odlučan u božanskom planu prije postanka svijeta (Efež. 1:4, 5) u koje vrijeme Bog nije samo predvidio pad rase u grijeh, nego je također predodredio opravdanje, posvećenje i proslavljenje ove klase koja je tijekom Evanđeoskog doba, bila pozivana iz svijeta da bude oblikovana po obličju njegovog sina, da budu sudionici božanske prirode, i sunasljednici Milenijskog kraljevstva s Kristom Isusom za uspostavu sveopće pravednosti i mira. (Rim. 8:28 – 31)

To pokazuje da je izbor ili odabir crkve bio predodređen s Božje strane; ali naglašavamo da to nije bezuvjetan odabir *pojedinih pripadnika* Crkve. Prije postanka svijeta Bog je odlučio da će takva grupa biti odabrana za takvu svrhu, unutar određenog vremena – Evanđeoskog doba. Premda mi ne

sumnjamo da je Bog mogao predvidjeti postupanje svakog pojedinog pripadnika Crkve, te da je mogao imati predznanje o tome tko će biti dostojan i tako sačinjavati pripadnike „malog stada“, ipak to nije način na koji Božja riječ predstavlja učenje o odabiru. Apostoli nisu nastojali promovirati misao o pojedinačnom predodređenju, nego da *je grupa* bila predodređena u Božjem naumu da popuni taj plemeniti položaj, a odabir koje bi bio na temelju uvjeta ozbiljnih kušnji vjere i poslušnosti i žrtve zemaljskih prednosti, itd. sve do u smrt. Tako su pojedinačnim suđenjem, i individualnom pobjedom, pojedini pripadnici *predodređene klase* bili izabrani ili prihvaćeni u sve blagoslove i koristi predodređene od Boga za tu klasu.

Riječ „proslavljeni“ u Rim. 8:30, od grčke riječi *doxazo*, označava *počasćeni*. Položaj za kojeg je Crkva izabrana je od velike časti. Nijedan čovjek ne bi ni pomislio težiti za tako velikom čašću. Čak je i naš Gospodin Isus najprije bio pozvan, prije nego je težio za time, kao što čitamo: „Tako ni Krist nije sam sebe proslavio postavši veliki svećenik, nego ga je proslavio onaj koji mu je rekao: Ti si sin moj, ja sam danas postao otac tvoj.“ Nebeski Otac je tako iskazao čast našem Gospodinu Isusu; i cijelo izabrano tijelo koji će biti sunasljednici s njim će tako isto biti počasćeno s Jehovinom naklonošću. Crkva, poput svoje Glave, doživljava početak „časti“ kada je *začeta* od Boga za duhovnu prirodu kroz riječ istine (Jak. 1:18) i u potpunosti će biti uvedena u čast kada bude bila *rođena* od Duha, duhovna bića – u obličju proslavljenog Poglavarara. Oni kojima će Bog na taj način iskazati čast moraju biti savršeni i čisti; i s obzirom da smo svi po nasljedstvu bili grešnici, on nas nije sam pozvao na tu čast,

nego je također omogućio i *opravdanje* od grijeha kroz smrt svog Sina, kako bi smo mogli primiti čast na koju nas poziva.

Izabirući malo stado Bog je napravio veoma općeniti poziv – „mnogi su pozvani“. Svi nisu pozvani. Poziv je bio najprije ograničen tijekom službe našeg Gospodina na prirodni Izrael; ali sada koliko god da sluge Božje sretnu (Luka 14:23) trebaju pozvati i potaknuti (ne prisiliti) da dođu na tu posebnu gozbu milosti. Ali čak i od onih koji čuju i dođu, nisu svi dostojni. Pripremljena je svadbena odjeća (pripisana Kristova pravednost), međutim neki je neće nositi i morat će biti odbačeni; i od onih koji obuku haljine opravdanja, i koji prime čast da budu nanovo rođeni za novu prirodu, neki neće uspjeti potvrditi svoj izbor i poziv vjernošću svom savezu. Za one koji su dostojni pojaviti se s Janjetom u slavi, objavljeno je, „Oni su *pozvani, izabrani i vjerni*.“ (Otkr. 14:1; 17:14)

Poziv je istinit; Božja odlučnost da izabere i uzvisi Crkvu je nepromjenjiva; ali tko će biti u toj izabranoj klasi uvjetovano je. Svi oni koji će imati udjela u predodređenoj časti moraju ispuniti uvjete poziva. „Budući da ostaje obećanje o ulasku u njegov počinak, bojmo se da se za koga od vas ne bi kada utvrdilo da u tome nije uspio.“ (Hebr. 4:1) Velika milost nije od onoga koji želi niti od onoga koji trči, nego je namjenjena onome koji želi i onome koji trči kad su pozvani.

Nakon što smo, mi vjerujemo, jasno opravdali Božje *aposlutno pravo i naum* da čini sa svojim što mu je volja, skrećemo pažnju na činjenicu da je načelo koje karakterizira davanje svih Božjih naklonosti općenito dobro svih.

Dok na temelju autoriteta Svetog Pisma mi možemo računati na ustanovljenu činjenicu da su ljudska i duhovna

priroda različite i odvojene – da miješanje dvaju priroda nije dio Božjeg plana, nego bi bilo nesavršenstvo, i da promjena jedne prirode u drugu nije pravilo, nego iznimka, u jednom slučaju Krista – postaje stvar od velikog interesa učiti kako će ta promjena biti ostvarena, na temelju kojih uvjeta ju se može dostići i na koji način će se izvršiti.

Uvjeti na temelju kojih Crkva može biti uzvišena sa svojim Gospodinom do božanske prirode (2. Pet. 1:4) u principu su isti kao i uvjeti na temelju kojih ju je on primio; slijeđenjem njegovih stopa (1. Pet. 2:21), predstavljajući se kao živa žrtva, kao što je on učinio, i tada vjerno ispunjavati taj zavjet posvećenja sve dok žrtva ne završi u smrti. Ova promjena prirode iz ljudske u božansku data je kao nagrada onima, koji tijekom Evanđeoskog doba, žrtvuju *ljudsku prirodu*, kao što je učinio naš Gospodin, sa svim *njenim* interesima, nadama i ciljevima, sadašnjim i budućim – sve do u smrt. Tijekom uskrsnuća takvi će se probuditi, ne kako bi imali udjela s ostatkom čovječanstva u blagoslovljenoj obnovi ljudske savršenosti i svih blagoslova koji ju prate, nego da imaju udjela u obličju i slavi i radosti Gospodinovoj, kao sudionici s njim u božanskoj prirodi. (Rim. 8:17; 2. Tim. 2:12)

Početak i razvoj nove prirode uspoređeno je sa početkom i razvojem ljudskog života. Kao što u jednom slučaju usljeđuje začecje a potom rođenje, tako je i u drugome. Za svece je rečeno da su začeti od Boga kroz Riječ Istine. (1. Pet. 1:3; 1. Ivan. 5:18; Jak. 1:18) Odnosno oni su primili prvi impuls božanskog života od Boga kroz njegovu Riječ. Nakon što su bili besplatno opravdani vjerom u otkupninu, čuli su poziv, „dajte tjelesa svoja u žrtvu živu, svetu, (otkupljena i opravdana pa stoga) ugodnu Bogu; to da bude vaše duhovno bogomoljstvo“ (Rim. 12:1) i kada su u poslušnosti tom pozivu,

u potpunosti posvetili svoju opravdanu ljudsku prirodu, Bogu, kao živu žrtvu, rame uz rame s Isusom, bili su prihvaćeni od Boga; i kod samog tog čina započeo je duhovni život. Takvi razmišljaju i djeluju kako traži novi (preobraženi) um, čak do žrtvovanja ljudskih želja. Od trenutka posvećenja oni se računaju od Boga kao „nova stvorenja“.

Tako tim „novim stvorenjima“ u *embriju* stare stvari (ljudske želje, nade, planovi, itd.) prolaze i sve im postaje novo. „Novo stvorenje“ u embriju nastavlja rasti i razvijati se dok je stara ljudska priroda, sa svojim nadama, ciljevima i željama itd. žrtvovana. Ova dva procesa napreduju istovremeno, od vremena kad je počelo posvećenje pa sve dok se ne dogodi smrt ljudskog i rođenje duhovnog. Kako nam Božji duh kroz njegovu riječ nastavlja sve više i više otkrivati njegove planove, on tako čak oživljava naša smrtna tijela (Rim. 8:11) omogućujući tako tim smrtnim tijelima da mu prinese svetu službu; ali u određeno vrijeme mi ćemo imati nova tijela – duhovna, nebeska, prilagođena u svim pogledima novom, božanskom umu.

Rođenje „novog stvorenja“ je u uskrsnuću (Kol. 1:18); i uskrsnuće ove klase označeno je kao *prvo* uskrsnuće. (Otkr. 20:6) Trebalo bi imati na umu da mi nismo duhovna bića u stvarnosti sve do uskrsnuća, premda nas se od vremena kad smo primili duh posinjenja računa kao takve. (Rim. 8:23 – 25; Efež. 1:13, 14; Rim. 6:10, 11) Kada u stvarnosti postanemo duhovna bića, tj., kada se rodimo od Duha, više nećemo biti tjelesna bića; „jer ono što je rođeno od Duha, *duh* je.“

Ovo rođenje duhovne prirode u uskrsnuću mora prethoditi sa duhovnim začecem prilikom posvećenja, jednako kao što rođenju tijela prethodi tjelesno začecje. Svi koji su rođeni od tijela u obličju prvog Adama, zemaljski, prije su bili začeti od

tijela; i neki su bili začeti *ponovno*, od Božjeg duha kroz riječ Istine, da bi u određeno vrijeme mogli biti rođeni od Duha u nebeskom obličju, u prvom uskrsnuću. „I kao što nosimo obličje onoga koji je načinjen od praha, nosit ćemo (Crkva) i obličje onoga koji je nebeski.“ – osim ako ne otpadnemo. (1. Kor. 15:49; Hebr. 6:6)

Premda je prihvaćanje nebeskog poziva i naše posvećenje u poslušnosti istome odlučeno u jednom određenom trenutku, dovodenje svake misli u sklad s Bogom postupan je rad; to je postupno okretanje prema nebu onog što je okrenuto prema zemlji. Apostol opisuje taj proces preobrazbe ovim terminima, „I ne dajte da vas i dalje oblikuje ovaj svijet, nego se preobrazite (k nebeskoj prirodi) *obnavljanjem svojega uma*, da utvrdite što je Božja volja – što je dobro, ugodno i savršeno.“ (Rim. 12:2)

Trebalo bi zapaziti da ove Apostolove riječi nisu bile upućene nevjerujućem svijetu, nego onima koje on priznaje za svoju *braću*, kao što je pokazano u prethodnom retku – „Zato vas, braćo, usrdno molim... da date svoja tijela kao žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu.“

Općenito se vjeruje da kada se čovjek obrati ili okrene od grijeha k pravednosti, i od nevjerovanja i protivljenja Bogu ka oslanjanju na njega, da je to preobrazba koju je Pavao spomenuo. To jeste velika promjena – preobrazba, ali ne preobrazba o kojoj Pavao ovdje govori. Ovo je preobrazba karaktera; međutim Pavao ukazuje na preobrazbu prirode obećanu *vjernima* tokom Evanđeoskog doba, pod određenim uvjetima, i on je poticao vjernike da ispune te uvjete. Zar se takva preobrazba *osobnosti* već nije dogodila kod onih kojima se on obratio, inače ih ne bi mogao nazvati braćom, koji su imali nešto „sveto i prihvatljivo Bogu“ ponuditi mu

kao žrtvu; jer samo se oni koji su opravdani vjerom u otkupninu računaju od Boga kao sveti i prihvatljivi. Preobrazbu *prirode* doživjet će oni koji tokom Evanđeoskog doba, predstavljaju svoju opravdanu ljudsku prirodu kao živu žrtvu, kao što je Isus predstavio svoju savršenu ljudsku prirodu kao žrtvu, polažući sva svoja prava i udio u *budućem* ljudskom postojanju, isto tako kao i ignoriranje sadašnjeg ljudskog zadovoljstva, prednosti, prava itd. Prva stvar koja se žrtvuje je ljudska volja i od tada mi više ne možemo biti vođeni bilo našom vlastitom bilo čijom drugom ljudskom voljom, nego samo božanskom. Božanska volja postaje našom voljom, i mi više ne računamo ljudsku volju kao našu, već kao volju drugoga koju treba ignorirati i žrtvovati. Kad božanska volja postane našom, mi počinjemo misliti, razmišljati i suditi sa Božanskog stanovišta: Božji plan postaje naš plan, i Božji putevi postaju naši putevi. Nitko ne može u potpunosti razumjeti ovu preobrazbu, ukoliko se u dobroj vjeri nije predstavio kao žrtva i kao posljedicu iskusio to isto. Možda smo prije uživali u nečemu što u biti i nije grešno; jer su svijet i sve dobre stvari u njemu bile načinjene za čovjekov užitak, jedina je poteškoća bila ukrotiti grešne sklonosti. Međutim onaj koji je posvećen i preobražen u nastojanju da ukroti grijeh, mora žrtvovati i sadašnje dobre stvari i posvetiti sve svoje snage u službi Bogu. I oni koji su vjerni u službi i žrtvi zaista će svakodnevno shvaćati da ovaj svijet nije njihov dom, i da ovdje nemaju grad koji ostaje. Ali njihova će se srca i nade okrenuti ka „počinku koji je preostao Božjem narodu.“ I ta će ih blagoslovljena nada oživjeti i potaknuti na daljnju žrtvu.

Tako je kroz posvećenje um obnovljen ili preobražen, i želje, nade i ciljevi počinju se dizati prema obećanim

duhovnim i nevidljivim stvarima, dok ljudske nade, itd, umiru. Oni koji su tako preobraženi, ili u procesu promjene, računaju se kao „nova stvorenja“, začeta od Boga, i sudionici do jedne određene mjere božanske prirode. Dobro zapazi razliku između tih „novih stvorenja“ i onih vjernika i „braće“ koji su samo proglašeni pravednima. Ovaj potonji razred još uvijek je od zemlje, zemljan i pored grešnih želja, njihove nade, ambicije i ciljevi su takvi da bi oni bili u potpunosti zadovoljni sa obećanom obnovom svega. Ali oni od prijašnje klase nisu od ovog svijeta, kao što ni Krist nije od ovog svijeta, i njihove su nade usmjerene prema onome što se ne vidi, gdje Krist sjedi zdesna Bogu. Izgled zemaljske slave, toliko očaravajuć tjelesnom čovjeku, više nije zadovoljavajuć udio onima koji su rođeni od nebeske nade, onima koji vide slave nebeskih obećanja, i koji cijene mjesto koje im je dodijeljeno u božanskom planu. Ovaj novi, božanski um, zalog je našeg nasljedstva potpune božanske prirode – uma i tijela. Neki bi mogli biti začuđeni sa ovim izrazom božansko tijelo, ali rečeno nam je da je Isus sada točna slika Očevog bića, i da će pobjednici biti „*poput* njega i vidjeti ga kakav *jest*“ (1. Ivan. 3:2) „Ako postoji tjelesno tijelo (ljudsko), postoji i duhovno.“ (1. Kor. 15:44) Mi ne možemo zamisliti ni našeg božanskog Oca ili Gospodina Isusa, kao samo velike umove bez tijela. Njihova su duhovna tijela slavna, premda se još nije pokazalo koliko je velika ta slava, a to i neće, sve dok ne budemo i mi sudionici božanske prirode.

Iako je preobrazba uma iz ljudskog u božanski postupna, promjena iz ljudskog u duhovno tijelo je trenutna. (1. Kor. 15:52) Sada, kao što Pavao kaže imamo to blago (božanski um) u zemaljskim posudama, ali u određeno će vrijeme to

blago biti u slavnim posudama koje su pogodnije – duhovna tijela.

Vidjeli smo da je ljudska priroda, obličje duhovne. (1. Mojs. 5:1) Naprimjer Bog ima volju, tako i ljudi i anđeli; Bog može razmišljati i pamtiti, to isto mogu i njegova inteligentna stvorenja – anđeli i ljudi. Karakter mentalnog djelovanja kod svih je isti. Sa istim podacima za razmišljanje, i pod sličnim uvjetima, te su različite prirode u stanju doći do istih zaključaka. Iako su mentalne sposobnosti božanske, anđeoske i ljudske prirode slične, ipak znamo da duhovna priroda ima moći daleko iznad ljudskih – moći koje su rezultat, mi smatramo, ne od različitih sposobnosti, nego od šireg raspona istih sposobnosti, i različitih okolnosti u kojima djeluju. Ljudska priroda je savršena zemaljska slika duhovne prirode, imajući iste sposobnosti, ali ograničene na zemaljsku sferu, i sa sposobnošću i sklonošću da razabere onoliko preko toga koliko Bog smatra prikladnim da otkrije čovjeku za njegovu dobrobit i sreću.

Božanski je najviši red duhovne prirode; i koliko je neizmjerljiva udaljenost između Boga i njegovih stvorenja! Mi smo u stanju uhvatiti samo na mah slavu božanske mudrosti, moći i dobrote, kao da prouzroči da u panoramskom pogledu prođu pored naših očiju neka od njegovih moćnih djela. Ali mi možemo izmjeriti i shvatiti slavu savršenog čovječanstva.

S tim mislimo jasno na umu, možemo cijeniti to kako se provodi promjena iz ljudske u duhovnu prirodu, naime, noseći iste mentalne snage u više uvjete. Kada se obučemo u nebesko tijelo, imat ćemo nebeske moći koje pripadaju tom slavnom tijelu; i imat ćemo spektar misli i opseg moći koje mu pripadaju.

Promjena ili preobrazba uma, iz zemaljskog u nebeski, koje posvećeni doživljavaju sada, početak je te promjene prirode. To nije promjena mozga, niti čudo u njegovom promjenjenom djelovanju, nego su volja i promjena uma koji se mijenjaju. Naša volja i osjećaji predstavljaju našu individualnost, stoga mi smo promjenjeni, i računa se kao da već pripadamo nebeskoj prirodi, kad su naša volja i osjećaji tako promjenjeni. Istina to je jako mali početak, ali začecje je, tako to inače nazivamo, uvijek mali početak; ipak to je zalog ili jamstvo završenog djela. (Efež. 1:13, 14)

Neki su pitali, kako ćemo se poznavati nakon što se promijenimo? Kako ćemo znati da smo ista bića koja su živjela, trpila i žrtvovala se da bi bili sudionici ove slave? *Hoćemo* li biti ista svjesna bića? Sasvim sigurno, da. Ako *ćemo* umrijeti s Kristom, tada *ćemo* i živjeti s njim. (Rim. 6:8) Promjene koje se svakodnevno događaju u našim tijelima ne prouzrokuju da zaboravimo prošlost, ili da izgubimo naš identitet.*

Ove nam misli mogu pomoći razumjeti isto tako kako je Sin, kada se promjenio iz duhovnih u ljudske uvjete – bio čovjek; i premda je u oba slučaja bio isto biće, u prvim uvjetima bio je duhovan a u drugima čovjek. Zato što su dvije

* Naša se ljudska tijela stalno mijenjaju. Znanost izjavljuje da svakih sedam godina svjedoče potpunoj promjeni naše atomske strukture. Stoga obećana promjena iz ljudskih u duhovna tijela, neće uništiti niti sjećanja niti identitet, već će samo povećati njihovu snagu i domet. Isti božanski um koji je sada naš, sa istim sjećanjem, sa istom sposobnošću razmišljanja itd. će tada doživjeti to da će mu se moći proširiti do neizmernih visina i dubina, u skladu sa svojim novim duhovnim tijelom, i sjećanje će pratiti našu karijeru od najranijeg djetinjstva i bit će u stanju kroz uspoređivanje, u potpunosti shvatiti slavnu nagradu za svoju žrtvu. Ali to ne bi mogao biti slučaj ako ljudska ne bi bila *slika* duhovne prirode.

prirode odvojene i različite, a ipak jedna je obličje druge, stoga su iste mentalne sposobnosti (pamćenje itd.) zajedničke objema, Isus je mogao shvatiti svoju prijašnju slavu koju je imao prije nego je postao čovjekom, kao što potvrđuju njegove riječi – „A sada ti, Oče, proslavi mene kod sebe slavom koju sam *imao* kod tebe prije nego je svijet postao.“ (Ivan 17:5) – slavu duhovne prirode. I ta je molitva više nego uslišena u njegovom sadašnjem uzvišenju u najviši oblik duhovnog bića, božanske prirode.

S obzirom na Pavlove riječi mi zapažamo da on ne kaže, nemojte se prilagođavati ovom svijetu već se preobrazite u božanski lik; nego on kaže: „ne dajte da vas oblikuje ovaj svijet, nego se preobrazite“. To je dobro izraženo; jer mi niti se prilagođavamo niti se preobražavamo; nego se mi ili podlažemo ili prilagođavamo da bi bili jednaki svijetu svjetovnim utjecajima, ili se podlažemo Božjoj volji, svetoj volji ili duhu, kako bi se preobrazili nebeskim utjecajima preko njegove Riječi. Vi koji ste posvećeni, kojim se utjecajima podlažete? Preobražavajući utjecaji vode do sadašnje žrtve i trpljenja, ali je kraj slavan. Ako se razvijate pod tim preobražavajućim utjecajima, svakodnevno utvrđujete što je Božja volja – što je dobro, ugodno i savršeno.

Neka bi svi takvi koji su sve svoje stavili na oltar žrtve, uvijek imali na umu da premda Božja riječ sadrži i zemaljska i nebeska obećanja, samo ova potonja pripadaju nama. Naše je blago na nebu: neka naša srca stalno budu tamo. Naš poziv nije poziv za duhovnu prirodu već za najviši stupanj duhovne, poziv za božansku prirodu – „toliko veća od anđela“ (2. Pet. 1:4; Hebr. 1:4) Ovaj nebeski poziv je ograničen na Evandeosko doba: nikada ga prije nije bilo i završit će s krajem ovog doba. Zemaljski poziv premda ga se nije dobro razumjelo bio je

upućivan prije nebeskog poziva, i rekli smo da će se nastaviti nakon Evanđeoskog doba. Život (za one obnovljene kao ljudska bića) i besmrtnost (nagrada za kojom trči Kristovo tijelo) rasvijetljeni su tijekom ovog doba. (2. Tim. 1:10) I ljudska i duhovna priroda bit će slavne u svojoj savršenosti, ipak različite i odvojene. Božje slavno dovršeno djelo bez ijednog beznačajnog obilježja bit će u svojoj prekrasnoj raznolikosti, ali ipak u čudesnom skladu, svih stvari, živih i neživih – skladu jednih s drugima i skladu s Bogom.

Crkva Božja

„Sione, ustani odjekuj s pjesmom,
 Vječne radosti;
 Vječnom Bogu pripadaju hvale,
 Koji neprijatelje tvoje uništi.
 Crkvo Božja, probudi se! probudi se!
 Jer svjetlo svijetli s visine;
 Otresi s haljina svojih zemlju i prašinu,
 Približava se slava tvoja.

Da te podigne visoko iznad zemlje,
 Bog će upotrijebiti svoju moć;
 On će pretvoriti tvoju tugu u veselje,
 Tvoju bol u radost
 Zaodjeni se u sjajne haljine,
 Stavi svoje čiste haljine;
 Kralj tvoj vodit će te putom
 To je sveto, pouzdano i sigurno.“

11. STUDIJA

TRI RAZLIČITA PUTA — ŠIROKI PUT, USKI PUT, UZVIŠENI PUT

Široki put koji vodi u propast – Uski put koji vodi u život – Što je život? – Božanska priroda – Odnos između božanske i ljudske prirode – Nagrada na kraju uskog puta – Nebeski poziv ograničen na Evanđeosko doba – Poteškoće i opasnosti uskog puta – Uzvišeni put svetosti.

“Uđite na uska vrata! Jer širok je i prostran put koji vodi u propast i mnogo je onih koji njime idu. A uska su vrata i tijesan put koji vodi u život i malo je onih koji ga nalaze.“ (Mat. 7:13, 14)

„Bit će ondje cesta, put, i zvat će se Put svetosti. Nitko nečist neće njime proći, već će samo oni koji su dostojni hodati njime, a ljudi neće njime lutati. Lavova ondje neće biti, zvijeri grabežljive neće na njega dolaziti. Nijedne ondje neće biti, nego će otkupljeni njime hodati.“ (Iza. 35:8, 9)

Biblija nam tako skreće pažnju na tri puta, široki put, tijesan put i put svetosti.

Široki put koji vodi u uništenje

Ovaj put je tako nazvan zato što je degeneriranoj ljudskoj rasi mnogo jednostavnije njime ići. Prije nekih šest tisuća godina, kao grešnik osuđen na propast, Adam (i ljudska rasa predstavljena u njemu) počeo je hodati tim putem, i nakon devesto i trideset godina dosegnuo je njegov kraj – uništenje. Kako su godine i stoljeća prolazili, put prema dolje postao je sve glatkiji i ljudska je rasa sve brže jurila prema uništenju, tako da

put svakodnevno postaje sve glađi, i skliskiji prema grijehu. I ne samo da put postaje sve skliskiji, čovječanstvo svakodnevno gubi snagu otpora, tako da je sada prosječna duljina ljudskog života oko trideset pet godina. Mnogi sada dosežu kraj puta – uništenje – devesto puta brže nego prvi čovjek.

Šest tisuća godina, ljudska rasa postojano ide tim širokim putem prema dolje. Samo je relativno jedna nekolicina, pokušala promijeniti svoj pravac, i preusmjeriti svoje korake. Ustvari preusmjeriti sve korake i dosegnuti prvobitno savršenstvo, bilo je nemoguće, premda je napor nekih da to učine bio za svaku pohvalu, i ne bez korisnih rezultata. Šest tisuća godina grijeh i smrt nemilosrdno su vladali nad čovječanstvom, i vukli ih na taj široki put uništenja. *Put* bijega s tog puta nije bio osvjetljen sve do Evanđeoskog doba. Premda su se u prijašnjim dobima zrake nade slabašno vidjele u sjenama i predslukama, koje je samo nekolicina radosno hvalila i po njma postupala, ipak život i besmrtnost bisu bili rasvjetljeni sve do pojavljivanja našeg Gospodina i Spasitelja, Isusa Krista, i objavljivanja od strane apostola o otkupljenju i oprostu grijeha i posljedičnog *uskrснуća iz uništenja*. (2. Tim. 1:10) Učenja Isusa i apostola rasvijetlila su *život* – obnovu života za cijelo čovječanstvo, utemeljenu na vrijednosti i žrtvi Otkupitelja; i oni pokazuju da je to značenje mnogih Starozavjetnih predlika. Također su osvjetlili *besmrtnost*, nagradu nebeskog poziva evanđeoske crkve.

Premda je put bijega sa širokog puta uništenja bio rasvijetljen kroz evanđelje, velike mase čovječanstva nisu se osvrtaale na te dobre vijesti, zato što su bili pokvareni zbog grijeha i oslijepljeni od Protivnika. Onima koji sada sa zahvalnošću prihvate obećanje života, obnovu ljudskog postojanja, kroz Krista, ukazao je novi put koji je sad bio otvoren, po kojemu posvećeni vjernici mogu

ići preko ljudske prirode i biti promjenjeni u višu prirodu – duhovnu. Ovaj novi put „otvoren za *nas*“ – kraljevsko svećenstvo (Hebr. 10:20) – naš je Gospodin nazvao

„Tijesan put u život“

Naš nam Učitelj govori da zbog toga što je taj put tijesan, mnogi radije ostaju na širokom putu koji vodi u uništenje. „A uska su vrata i tijesan put koji vodi u život i malo je onih koji ga nalaze.“

Prije nego razmotrimo taj put i njegove poteškoće i opasnosti, zapazimo kraj ka kojemu on vodi – život. Kao što smo već vidjeli, život se može uživati na različitim nivoima postojanja, višim i isto tako nižim od ljudskog. Život je širok i sveobuhvatan pojam, ali ovdje ga naš Gospodin koristi s ukazivanjem na taj najviši oblik života, koji se odnosi na božansku prirodu – besmrtnost – nagradu za koju nas je pozvao da trčimo. Što je život? Mi ne samo da ga razabiremo u sebi, nego vidimo njegovo djelovanje u nižim životinjskim oblicima, čak i u vegetaciji, i rekli smo već nešto o njegovom postojanju u najvišem obliku, anđeoskom i božanskom. Kako možemo definirati tako sveobuhvatan pojam?

Dok mi možda nismo u stanju otkriti tajne izvore života u svima, možemo sa sigurnošću pretpostaviti da je Božansko biće, Jehova, veliki izvor sveg života, iz kojeg su opskrbljeni svi ovi drugi izvori. Sve žive stvari proizlaze i ovise o njemu glede života. Sav život, bilo u Bogu ili u njegovim stvorenjima, isti je: to je pokretački princip a ne tvar. To je princip *urođen* U Bogu, ali koji u njegovim stvorenjima *rezultira* od određenih uzroka koje je Bog odredio, i čiji je On uzrok, autor ili izvor. Stoga stvorenje ni u kom smislu nije dio ili potomstvo, Stvoriteljeve suštine ili prirode, kao što neki zamišljaju, nego je ono Božja rukotvorina prožeta životom.

Uvažavajući činjenicu da je samo život božanske prirode neovisan, neograničen, neiscrpan, konstantan i nikada ne proizlazi niti ga se kontolira okolnostima, mi vidimo da je Jehova naprosto iz nužde superiorniji od tih fizičkih zakona i zaliha koje je on odredio za podržavanje svojih stvorenja. Upravo to svojstvo koje se odnosi na božansku prirodu, opisano je s terminom *besmrtnost*. Kao što je pokazano u prethodnom poglavlju, *besmrtnost* označava otpornost na smrt, a time onda i na bolesti i na bol. U stvari, *besmrtnost* se može koristiti kao sinonim za *božanstvo*. Iz božanskog, besmrtnog izvora izlazi sav život i blagoslovi, svaki dobar i savršeni dar, kao što zemlja prima od sunca svjetlo i život.

Sunce je veliki izvor svjetlosti za zemlju, osvjetljavajući sve stvari, proizvodeći mnoge različite boje i nijanse svjetla, u skladu s prirodom objekta kojeg obasjava. Ista sunčeva svjetlost koja obasjava dijamant, ciglu, i različite vrste stakla, proizvodi upadljivo različite učinke. Svjetlo je isto, ali se predmeti koje obasjava razlikuju po svom kapacitetu primanja i odašiljanja istog. Tako je i sa životom: sav teče iz jednog neiscrpnog izvora. Kamenica ima život, ali je njezin organizam takav da ne može iskoristiti puno taj život, kao što ni cigla ne može reflektirati mnogo svjetla od sunca. Tako je i sa svakim višim očitovanjima života, u zvijerima, ribama i pticama. Poput raznih vrsta stakla pod sunčevim svjetlom, tako i ova različita stvorenja pokazuju različito razne organske snage koje posjeduju, kada život animira njihove organizme.

Polirani dijamant je tako prilagođen svjetlu da izgleda kao da ga posjeduje u sebi, kao da je sam minijaturno sunce. Tako je i sa čovjekom, jednim od remek djela Božjeg stvaranja, koji je bio načinjen „malo nižim od anđela“. Bio je tako veličanstveno oblikovan kako bi bio u stanju primiti i zadržati

život korištenjem sredstava koje mu je Bog pružio, i nikada ne presahnuti. Tako je Adam bio prije nego što je pao bio veličanstveniji od bilo kojeg drugog zemaljskog stvorenja, ne zbog bilo koje razlike u datom mu *principu* života, nego zbog veličanstvenijeg *organizma*. Ipak imajmo na umu da kao što dijamant ne može reflektirati svjetlost osim ako nije obasjan suncem, tako i čovjek može posjedovati i uživati život samo ako se taj život nastavi podržavati. Čovjek nema urođen život: on nije ništa više izvor života od dijamanta koji nije izvor svjetla. I jedan od najjačih dokaza da mi nemamo neiscrpnu opskrbu života u sebi, ili drugim riječima, da nismo besmrtni, je taj da kada je grijeh ušao u svijet, smrt je prešla na svu našu rasu.

Bog je tako uredio stvari da čovjek u Edenu može imati pristup ka drveću za održavanje života, i raj u kojem je bio smješten bio je obilno opskrbljen sa „svakom (vrstom) drveća“ dobrog za jelo, ili za ukras. (1. Mojs. 2:9, 16, 17) Među drvećem života dobrog za jelo jedno je bilo zabranjeno. Premda mu je na neko vrijeme bilo uskraćeno jesti s drveta spoznaje, bilo mu je dopušteno slobodno jesti sa drveća koje je savršeno podržavalo život; i bio je odvojen od njih jedino kada je sagriješio, kako bi se mogla sprovesti smrtna kazna. (1. Mojs. 3:22)

Tako su slava i ljepota čovječanstva ovisili o konstantnom održavanju života, kao što je ljepota dijamanta ovisna o kontinuiranoj opskrbi sunčevim svjetlom. Kada je grijeh lišio čovječanstvo prava na život, i opskrba bila uskraćena, dragulj je odmah počeo gubiti svoj sjaj i ljepotu, i na kraju je lišen i posljednjeg traga toga u grobu. Njegovu ljepotu kao da je pojeo moljac. (Psal. 39:11) Kao što dijamant gubi svoju ljepotu i sjaj kada mu je svjetlo uskraćeno, tako i čovjek gubi život kad

ga Bog prestane podržavati. „A čovjek umire iznemogao; i kad izdahne čovjek, gde je?“ (Job 14:10) „Ako sinovi njegovi budu u časti, on ne zna; ako li u sramoti, on se ne brine.“ (redak 21) „Jer nema rada ni mišljenja ni znanja ni mudrosti u grobu u koji ideš“ (Prop. 9:10) Ali budući da je pronađena otkupnina, i osigurana plaća za smrtnu kaznu preko Otkupitelja, ljepota dragulja će se obnoviti, i opet će savršeno odražavati Stvoriteljev lik kada iziđe Sunce pravednosti na čijim je krilima ozdravljenje. (Mal. 4:2) Zbog žrtve pomirenja, Kristove žrtve „svi oni koji su u grobovima izići će.“ Biti će obnova svega; prva prilika ili ponuda obnove svima, i na koncu postizanje ljudskog savršenstva od svih koji će slušati Otkupitelja.

Međutim to nije nagrada na koju je Isus ukazao govoreći o kraju uskog puta. Iz drugih biblijskih redaka učimo da je nagrada obećana onima koji hode uskim putem „božanska priroda“ – urođeni život, život na najvišem stupnju kojeg samo može posjedovati božanska priroda – besmrtnost. Kakve li nade! Smijemo li uopće težiti takvoj ogromnoj slavi? Sigurno ne, bez pozitivnog i izričitog poziva nitko ne može s pravom težiti k tome.

Iz 1. Tim. 6:14 – 16 učimo da je besmrtna ili božanska priroda prvobitno bila u posjedu jedino božanstva. Mi čitamo: „Koji će (Isus Krist) u svoje vrijeme (Milenijsko doba) pokazati blaženi i jedini silni car nad carevima i gospodar nad gospodarima. Koji sam ima besmrtnost i živi u svjetlosti kojoj se ne može pristupiti, kojega nitko od ljudi nije vidio, niti može vidjeti.“ Sva druga bića, anđeli, ljudi, zvijeri, ptice, ribe, itd. su samo posude od kojih svaka sadrži svoju mjeru života, i sve se razlikuju po karakteru, i kapacitetu, i kvaliteti, već prema organizmu, kojeg je Stvoritelj bio voljan dati svakome.

Nadalje učimo da je Jehova, koji je jedini prvobitno posjedovao besmrtnost, visoko uzvisio svog Sina Isusa, na istu, božansku, besmrtnu prirodu; on je stoga sada obličje njegova bića. (Hebr. 1:3) Tako čitamo, „Jer kao što Otac ima ŽIVOT U SEBI (Božja definicija „besmrtnosti“ – *život u sebi* – ne proizlazi iz drugih izvora, niti ovisi o okolnostima, nego neovisan, urođen život) tako dade i sinu da ima ŽIVOT U SEBI.“ (Ivan 5:26) Počev od uskrsnuća Gospodina Isusa, samo su dva bića besmrtna; i nevjerojatne li milosti! isto je ponuđeno Janjetovoj nevjesti, koja je bila odabirana tijekom Evanđeoskog doba. Ipak neće svi od velikog mnoštva koji su nominalni kršćani primiti tu veliku nagradu, nego samo „malo stado“ pobjednika koji trče tako da to osvoje; koji tijesno slijede Učiteljeve stope; koji poput njega hode tijesnim putem žrtve, čak do u smrt. Oni će kada budu bili rođeni iz mrtvih putem uskrsnuća, imati božansko obličje i prirodu. Ova besmrtnost, neovisna, samopodržavajuća, božanska priroda, jeste život kojemu vodi uski put.

Ova klasa neće biti podignuta iz groba kao ljudska bića; jer Apostol nam je zajamčio da premda se u grob siju fizička tijela, biti će podignuta duhovna tijela. Oni će svi biti „promjenjeni“ i kao što su jednom nosili obličje zemaljske, ljudske prirode, nosit će nebesko obličje. Ali „još se nije pokazalo što ćemo biti“ – što je duhovno tijelo; međutim „znamo da kad se on pokaže, bit ćemo *kao i on*“ i dijelit ćemo „slavu koja će se očitovati“ (1. Ivan. 3:2; Kol. 1:27; 2. Kor. 4:17; Ivan 17:22; 1. Pet. 5:10; 2. Sol. 2:14)

Ne samo da je ovaj nebeski poziv *promjene prirode* ograničen isključivo na Evanđeosko doba, nego je to i jedina ponuda ovog doba. Stoga riječi našeg Gospodina citirane na početku ovog poglavlja uključuju na široki put

koji vodi u propast sve one koji nisu na putu ka jedinoj nagradi koju se *sada nudi*. Svi drugi su na širokom putu – oni još trebaju umaknuti osudi koja je u svijetu. Budući da je jedini put koji vodi u život a koji je sada otvoren, vrlo težak, samo ih se nekolicina usudi hoditi njime. Mase čovječanstva u svojim slabostima preferiraju široki, lakši put samozadovoljstva.

Dok uski put završava sa životom, besmrtnošću, mogao bi biti nazvan i putem smrti s obzirom da se njegova nagrada dobiva kroz žrtvu ljudske prirode čak do u smrt. S obzirom da ih se računa slobodnima od Adamske krivnje i smrtno kazne, posvećeni dobrovoljno predaje ili *žrtvuje* ta ljudska prava, koja su mu uračunata, i koja bi u određeno vrijeme zajedno s ostatkom svijeta bila njegova. Kao što je „čovjek Krist Isus“ položio ili žrtvovao svoj život za svijet, tako i ovi postaju sudionici u žrtvovanju s njim. Ne da je njegova žrtva bila nedostatna i da su drugi bili *potrebni*; međutim dok je njegova bila više nego dovoljna, ovima je bilo dopušteno da služe i da trpe s njim kako bi postali njegova nevjesta i sunasljednici. Stoga dok je svijet pod smrtnom osudom, i umire s Adamom, ovo „malo stado“ kroz proces uračunavanja s vjerom i žrtvom što je već opisano, su mrtvi s Kristom. Oni se žrtvuju i umiru s njim kao ljudska bića, da bi postali sudionicima božanske prirode i slave s njim; jer mi vjerujemo da ako umremo s njim, mi ćemo također živjeti s njim. Ako trpimo s njim, bit će mo proslavljeni *zajedno*. (Rim. 8:17; 2. Tim. 2:11, 12)

Na početku Milenijskog doba, oni koji sada hode uskim putem dobit će nagradu za kojom su trčali, besmrtnost; i obučeni tako s božanskom prirodom i moći, bit će pripremljeni za veliko djelo obnavljanja i blagoslivljanja

svijeta tijekom tog doba. Sa krajem Evanđeoskog doba, uski put ka besmrtnosti bit će zatvoren, zato što će „malo stado“ koje je bilo predviđeno da ga se ispita i dokaže biti upotunjeno. „Sada je prihvatljivo“ (Grč., *dektos*, prihvatljivo ili povoljno.) – vrijeme u kojem su oni koji se žrtvuju, i dolaze pod zaslugu Kristove žrtve i postaju mrtvi s njim, *prihvatljivi* Bogu – žrtva ugodnog miomirisa. Smrt, kao Adamska kazna neće biti dopuštena zauvijek; biti će ukinuta tijekom Milenijskog doba; kao *žrtva* bit će prihvatljiva i nagrađena jedino tijekom Evanđeoskog doba.

Jedino su „*nova stvorenja*“ koja su sveci ovog doba na putu u život; i jedino kao ljudska bića mi smo posvećeni na uništenje, kao žrtve. Ako smo kao ljudska stvorenja, mrtvi s Kristom, kao nova, duhovna bića mi ćemo živjeti s njim. (Rim. 6:8) Božanski um koji je u nama, obnovljeni um, zametak je nove prirode.

Novi život se lako može ugasiti; ali Pavao nam jamči da kada smo začeti od Duha kroz riječ, ako živimo po tijelu, umrijet ćemo (izgubiti naš život), ali ako kroz Duh, ubijemo (usmrtimo) djela tijela (stav ljudske prirode) mi (kao nova stvorenja) ćemo živjeti; jer božji su sinovi oni koji su vođeni duhom Božjim. (Rim. 8:13, 14) Ovo je misao koja je od velike važnosti svima posvećenima; jer ako smo se zavjetovali Bogu da ćemo žrtvovati ljudsku prirodu, i ako je ta žrtva bila prihvaćena od njega, beskorisno je pokušati je uzeti natrag. Ljudska se priroda sada računa kao mrtva pred Bogom, i ustvari mora umrijeti, da se više nikada ne povraća. Sve što se može dobiti ako se okrenemo tjelesnom životu, je malo ljudskog zadovoljstva a na štetu nove duhovne prirode.

Međutim, mnogo je posvećenih, željnih *nagrade*, i koji su bili rođeni od Duha; koji su djelomično bili nadvladani

privlačnostima svijeta, željama tijela, ili đavlovim spletkama. Oni su djelomično izgubili iz vida nagradu koja je pred nama, i pokušavaju naći neku sredinu – zadržati milost Božju i naklonost svijeta, zaboravljajući da je „prijateljstvo sa svijetom neprijateljstvo prema Bogu“ (Jak. 4:4) i da su upute onima koji trče u trci za nagradom, da ne ljube svijet, i da ne traže slavu jedni od drugih, nego slavu koja dolazi od jedinog Boga. (1. Ivan. 2:15; Ivan 5:44)

Ti koji vole sadašnji svijet, ali koji nisu u potpunosti zaboravili Gospodina niti prezreli svoj zavjet, primaju udarce i pročišćavanje kroz vatru nevolje. Kao što se Apostol izrazio, oni su predani Sotoni za uništenje tijela, da bi se duh (novozačeta priroda) mogla spasiti u dan Gospodina Isusa. (1. Kor. 5:5) I ako ih ta stega ispravi, na koncu će biti primljeni u duhovno stanje. Oni će imati vječni, duhovni život poput anđela, ali će izgubiti nagradu besmrtnosti. Služit će Bogu u njegovom Hramu, i stajat će *pred* prijestoljem imajući palme u svojim rukama. (Otkr. 7:9 – 17); premda će biti slavni, neće biti toliko slavni kao što je položaj „malog stada“ pobjednika, koji će biti Božji kraljevi i i svećenici, sjediti sa Isusom na prijestolju kao njegova nevjesta i sunasljednici, i s njim okrunjeni besmrtnošću.

Naš je hrapav, strm i tijesan put, i da nismo opskbljeni sa snagom za svaki sljedeći korak putovanja, nikada ne bi mogli doći do cilja. Ali riječi našeg Zapovjednika su ohrabrujuće: Budite hrabri, ja sam pobijedio; moja ti je milost dovoljna, moja se snaga usavršava u slabosti. (Ivan 16:33; 2. Kor. 12:9) Teškoće na tom putu trebaju djelovati kao odvajajuće načelo da posveti i pročisti taj „naročiti narod“ da budu „nasljednici Božji i sunasljednici Kristovi.“ S obzirom na sve to, pristupimo sa slobodom prijestolju milosti, kako bi smo stekli milosrđe i

dobili milost za pomoć u vrijeme potrebe, dok se borimo u dobroj borbi vjere, i držimo se „krune slave“ – besmrtnosti, božanske prirode. (2. Tim. 4:8; 1. Pet. 5:4)

Put svetosti

Dok je posebna nada Evanđeoskog doba neusporedivo slavna, a put do nje odgovarajuće težak – tijesan, ograđen sa poteškoćama i opasnostima na svakom koraku – tako da ga samo nekolicina nalazi, i dobiva veliku nagradu na njegovom kraju, novi poredak u dobu koje dolazi je u potpunosti drugačiji. Budući da se pruža drugačija nada, tako je i drugačiji *put* koji vodi do nje. Put k besmrtnosti bio je put koji je zahtijevao žrtvu inače zakonitih i ispravnih nada, ambicija i želja – žrtvovanje zauvijek ljudske prirode. Ali put k ljudskoj savršenosti, obnovi, nadi svijeta, zahtijeva samo ostavljanje grijeha: ne žrtvu ljudskih prava i prednosti, nego njihovo ispravno uživanje. On će voditi k osobnom pročišćenju i obnovi u Božji lik što je Adam uživao prije nego što je grijeh ušao u svijet.

Put natrag k ljudskoj savršenosti, napravljen je vrlo jednostavnim i lakim; toliko jasnim da ga nitko ne može promašiti; „tko njome ide neće zastraniti, ma i bio lud“ (Iza. 35:8 Ba.); toliko jednostavnim da nitko neće trebati učiti svog bližnjeg, govoreći, upoznaj Gospodina, jer svi će poznavati Gospodina od maloga do velikoga. (Jer. 31:34) Umjesto da je to tijesan put kojeg samo nekolicina može naći, on je nazvan „cestom“, javni kolnik – ne tijesan, strm, hrapav, težak, ograđen sporedni put, nego put posebno pripremljen za *jednostavno* putovanje – posebno uređen za lakoću i udobnost putnika. Redci 8 i 9 pokazuju da je to javna cesta, otvorena svim otkupljenima – svakom čovjeku. Svaki čovjek za kojeg je

Krist umro, koji će priznati i iskoristiti prilike i blagoslove kupljene dragocjenom krvlju, moći će ići tim Putem Svetosti ka veličanstvenom cilju savršene obnove ljudske savršenosti i vječnog života.

Njima se neće *uračunavati* pravednost, svetost i savršenost u Božjim očima; kada započnu hoditi tim putem svetosti oni će ići prema gore, prema stvarnoj savršenosti, kao rezultat nastojanja i poslušnosti, za koje će sve stvari tada biti učinjene povoljnima od njihovog Otkupitelja, koji će tada vladati u moći. Svakom će se pojedincu u skladu s njegovim potrebama pomoći mudrom i savršenom upravom novog kraljevstva. To, što će se dogoditi nekima je legitiman rezultat otkupnine, S obzirom da je naš Gospodin, čovjek Krist Isus, dao sebe kao otkupninu za sve, i želi da svi dođu do spoznaje istine, i time do stvarne savršenosti, zašto nije odjednom napravio dobru i široku cestu za sve? Zašto nije uklonio prepreke, kamenove spoticanja, zamke i stupice? Zašto ne pomoći grešniku da se vrati u potpuni sklad s Bogom, umjesto da učini put tijesnim, hrapavim, trnovitim, teškim za naći i još teže hodati njime? Propust da se ispravno služi riječju istine, i da se vidi da sadašnji tijesan put vodi ka posebnoj nagradi, i da je za iskušavanje i biranje malog stada sunasljednika, Kristovog tijela, koji će nakon što budu izabrani i uzvišeni sa svojom Glavom, blagosloviti sve narode, dovelo je do veoma konfuznih ideja kod nekih o ovoj temi. Propuštajući vidjeti Božji plan, mnogi pokušavaju propovjedati put svetosti, jednostavan način života, u sadašnjem dobu, kada takav put ne postoji, i oni miješaju i kompromitiraju stvar kako bi činjenice i Bibliju uklopili da odgovara njihovim pogrešnim teorijama. Na tom putu koji će uskoro biti otvoren biti će zabranjene samo grešne stvari, dok se oni koji hode uskim putem moraju

odreći sebe, i žrtvovati mnoge stvari koje nisu grešne, isto tako kao i voditi rat sa stalno opsjedajućim grijesima. Ovo je put odricanja a onaj nadolazećeg doba biti će put pravednosti.

O tom putu značajno je navedeno simboličkim jezikom da „Lavova ondje neće biti, zvijeri grabežljive neće na njega dolaziti“ (Iza. 35:9) Koliko je mnogo zastrašujućih lavova sada na putu onih koji bi rado napustili grešne puteve, i težili za pravednosti! Tu je lav pokvarljivog javnog mnijenja, koji odvraća mnoge odvažiti se da poslušaju svoju savjest u stvarima svakodnevnog života – odjeća, kuća, poslovne stvari itd. Lav napasti žestokog pića ometa tisuće koji bi ga rado vidjeli uklonjena. Pristaše zabrane potrošnje i proizvodnje alkoholnih pića i umjereni radnici sada imaju divovski zadatak u svojim rukama, kojega će samo autoritet i moć sljedećeg doba moći ukloniti; i isto se može reći za druga vrijedna nastojanja na polju moralnih reformi. „Zvijeri grabežljive neće na njega dolaziti.“ Neće biti tolerirana nijedna divovska korporacija organizirana da unapređuje sebične, pojedinačne interese na štetu općeg dobra. „Zlo se više neće činiti niti će se pustošiti na svoj svetoj gori (kraljevstvo) mojoj.“ Premda će biti poteškoća u prevladavanju sklonosti prema zlu itd., ipak u usporedbi sa tijesnim putem ovog doba, to će biti jednostavniji put. Kamenje (kamenovi spoticanja) bit će uklonjeni s puta, i biti će podignut standard istine za narod. (Iza. 62:10) Neznanje i praznovjerje bit će stvar prošlosti, i pravednost će primiti svoju primjerenu nagradu, dok će od zla ostati samo pustoš. (Mal. 3:15, 18) Zdravom stegom, prikladnim ohrabrenjima i jasnim uputama, kao izgubljeni sin koji se vraća, čovječanstvo će biti obučavano i odgajano prema veličanstvenom savršenstvu od kojega je Adam otpao. Tako „će se vratiti (iz uništenja, veličanstvenim putem svetosti) oni koje je otkupio

Jehova i doći će na Sion radosno kličući, i radost vječna bit će nad glavama njihovim. Veselje će i radost naći, a tuga i uzdisanje pobjeći će od njih.“ (Iza. 35:10) Naš je Gospodin ukazao na samo dva od tih puteva, zato što za trećeg još nije bilo vrijeme da se otvori – baš kao kada je objavio dobre vijesti rekavši, „Danas su se ispunile ove riječi iz Pisma koje ste upravo čuli, „ ali je izostavio spomenuti „dan osvete“ jer tada još nije bilo vrijeme za to. (Usporedi Luka 4:19 i Iza. 61:2) Međutim, sada kakao se tijesni put približava svom kraju, veličanstveni put pravednosti počinje se sve više i jasnije vidjeti, u svjetlu izlazećeg dana.

Tako smo saznali za „Široki put“ kojim u ovom trenutku idu mase čovječanstva zavedeni od strane „vladara ovog svijeta“ i vođeni izopačenim osjetima. Utvrdili smo da je bio otvoren i da je naša rasa započela svoj strmoglavi pravac na njemu „neposlušnošću *jednog čovjeka*.“ Utvrdili smo da će biti otvoren „Put svetosti“ od strane našeg Gospodina koji je dao sebe kao otkupninu za sve i otkupio sve iz uništenja ka kojemu vodi „Široki put“, i da će u svoje vrijeme biti dostupan i lak za sve otkupljene koje je on kupio svojom dragocjenom krvlju. Osim toga utvrdili smo da je u sadašnje vrijeme otvoren „Tijesan put“ vrijednošću iste dragocjene krvi, koji je poseban put koji vodi do posebne nagrade, i napravljen je posebno tijesnim i kompliciranim kao *ispit* i stega za one koji su sada izabrani da budu sudionici *božanske* prirode i sunasljednici s našim Gospodinom Isusom u Kraljevstvu slave koje će se uskoro otkriti na blagoslov svih. Takvi koji imaju *tu nadu* – koji vide tu nagradu – mogu smatrati sve druge nade kao gubitak i smeće u usporedbi s njom. (Filip. 3:8 – 15)

12. STUDIJA

OBJAŠNJENJE KARTE KOJA PRIKAZUJE PLAN VJEKOVA

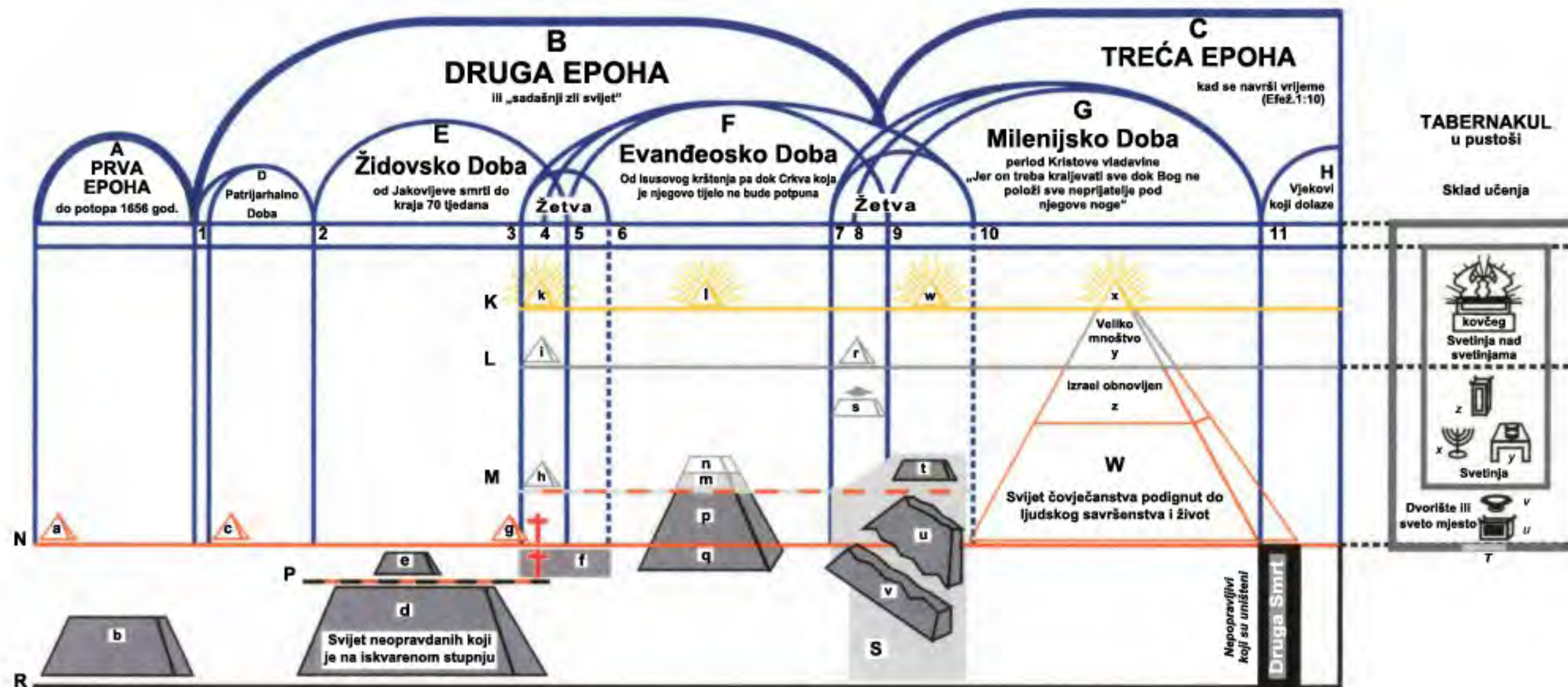
Doba – Žetve – Planovi za stvarne i uračunate položaje – Pravac našeg Gospodina Isusa – Pravac njegovih sjedbenika – Tri klase u Nominalnoj Crkvi – Odvajanje u Žetvi – Pomazana klasa proslavljena – Klasa iz Velike nevolje – Kukolj spaljen – Svijet blagoslovljen – Slavni ishod.

Na kraju ovog sveska nalazi se karta koja predstavlja Božji plan za spasenje svijeta. Njome smo nastojali pomoći umu, kroz oči, u razumijevanju progresivnog karaktera Božjeg plana, i progresivnih koraka koje moraju napraviti svi koji će ikada postići potpunu „promjenu“ iz ljudske u božansku prirodu.

Kao prvo, imamo nacrt tri velika doba, *A*, *B*, *C*, – prvo od njih, *A*, trajalo je od čovjekovog stvaranja pa do potopa; drugo, *B*, od potopa do početka Kristove Milenijske vladavine, prilikom njegovog drugog dolaska; i treće „kad se navrši vrijeme“, *C*, traje od početka Kristove vladavine pa do „vjekova koji dolaze.“ (Efež. 1:10; 2:7) Biblija često ukazuje na ta tri velika doba: *A* je nazvano PRIJAŠNJI SVIJET; *B* je naš Gospodin Isus nazvao OVAJ SVIJET, Pavao SADAŠNJI ZLI SVIJET, a Petar SADAŠNJA NEBESA I ZEMLJA. *C* je nazvan BUDUĆI SVIJET U KOJEM ĆE PREBIVATI PRAVEDNOST, suprotno sadašnjem zlom svijetu. Sada zlo vlada i pravednici trpe, dok će u svijetu koji dolazi to biti obrnuto: pravednost će vladati a oni koji čine zlo će trpjeti, i na koncu će sve zlo biti uništeno.

KARTA VJEKOVA

Prikazuje Božji plan da dovede mnoge sinove u slavu, i njegovu namjeru-
 „...da se sve uredi, kad se navrší vrijeme, naime da se sve ponovno sastavi u Kristu- ono što je na nebesima
 i ono što je na zemlji- u njemu (Efež. 1:10)

„Zapiši viđenje i čitljivo ga zabilježi na pločice, da ga čitatelj može naglas tečno čitati.“-HABAKUK 2:2

Svako od ta tri doba ili „svijeta“ Božjeg plana glede čovjeka ima različit i odvojen nacrt; ipak svako je samo dio jednog velikog plana koji će nakon što bude ostvaren, pokazati Božansku mudrost – premda kada ih razmatramo odvojeno ne pokazuju svoj duboki dizajn. S obzirom da je prvi svijet („nebesa i zemlja“ ili poredak) prošao u vrijeme potopa, onda slijedi da mora biti drugačiji poredak od ovog „sadašnjeg zlog svijeta“ za kojeg je naš Gospodin rekao da mu je Sotona vladar; stoga vladar ovog sadašnjeg zlog svijeta nije bio vladar svijeta koji je postojao prije potopa, premda je on tada vršio svoj utjecaj na njega. Nekoliko Biblijskih redaka baca svjetlo na Božje postupanje tokom tog vremena, i tako daje jasan uvid u njegov plan kao cijelinu. Misao koju ti reci predlažu je da je taj prvi svijet ili epoha prije potopa, bio pod nadgledanjem i posebnom službom anđela, kojima je bilo dopušteno da pokušaju učiniti ono što mogu da oporave palu i oskvrnjenu rasu. Nesumnjivo su uz Božje dopuštenje oni to pokušali učiniti; jer oni su svoj interes pokazali pjevajući i klićući od radosti nad djelima stvaranja. (Job 38:7) Da su anđeli bili dozvoljeni, ali bezuspješni vladari te prve epohe ne pokazuju samo sva ukazivanja na taj period, nego se to može razumno zaljučiti i iz Apostolove primjedbe kada je uspoređujući sadašnju epohu sa prošlom i budućom rekao, (Hebr. 2:5): „Jer nije anđelima podložio buduću svijet.“ Ne; taj svijet će biti pod upravom Gospodina Isusa i njegovih sunasljednika; i stoga to neće biti samo pravednija uprava od ove „sadašnjeg zlog svijeta“ nego će također biti mnogo uspješnija od one prve epohe ili svijeta pod „službom anđela“ čija se nesposobnost da isprave ljudsku rasu jasno vidi iz činjenice da je ljudska zloća postala tako velika da je Bog u

svom gnjevu i pravednoj srdžbi uništio s potopom cijelu tada živuću rasu izuzev osam osoba. (1. Mojs. 7:13)

Tijekom „sadašnjeg zlog svijeta“ čovjeku je dopušteno da pokuša upravljati sa sobom; ali zbog pada on je pod Sotoninom upravom, „vladara ovog svijeta“, protiv čijih tajnih spletki i intriga su uzaludni čovjekovi naponi samouprave tijekom dugog vremena od potopa pa sve do sada. Ovaj čovjekov pokušaj vladanja pod Sotonom završit će u vremenu najveće nevolje koju je svijet ikada vidio. I tako će se dokazati ispraznom, ne samo anđeoska moć da spase ljudsku rasu, nego također i čovjekovi vlastiti naponi da dosegne zadovoljavajuće napore.

Druga od ovih velikih epoha, *B*, sastavljena je od tri različita doba, od koji svako, kao progresivni korak, vodi prema gore, prema naprijed u Božjem planu.

Doba *D*, bilo je ono tokom kojeg se Bog naročito ophodio sa patrijarsima kao što su bili Abraham, Izak i Jakov.

Doba *E*, je Židovsko doba ili period nakon Jakovljeve smrti, tokom kojega je njegovo potomstvo bilo pod Božjom posebnom skrbi – „njegov narod.“ Njima je pokazao posebnu milost i objavio je: „*Samo vas poznah* (priznao s naklonošću) između svih plemena zemaljskih.“ (Amos 3:2) Oni su kao narod bili predodžba kršćanske Crkve, „sveti narod, narod naročite svojine.“ Obećanja data njima bila su predodžba „boljih obećanja“ datih nama. Njihovo putovanje kroz pustinju u zemlju obećanja bilo je predodžba našeg putovanja kroz pustinju grijeha prema nebeskom Kanaanu. Njihove žrtve opravdavale su ih samo predodžbeno ne stvarno; jer krv bikova i jaraca nikada ne može uzeti grijeh. (Hebr. 10:4) Ali u Evanđeoskom dobu, *F*, imamo „bolje žrtve“ koje mogu

pomiriti grijehe cijelog svijeta. Imamo „kraljevsko svećenstvo“, koje se sastoji od svih onih koji su se ponudili Bogu kao „žive žrtve“ svete i prihvatljive kroz Isusa Krista, koji je „Prvosvećenik našeg zvanja“ (Hebr. 3:1) U Evanđeoskom dobu nalazimo stvarnosti od kojega su Židovsko doba sa svojim službama i odredbama samo sjene. (Hebr. 10:1)

Evanđeosko doba, *F*, je razdoblje tokom kojega se iz svijeta poziva Kristovo tijelo, koji vjerom gledaju prema kruni života i kojima su data najdragocjenija i veličanstvena obećanja po kojima (poslušnošću pozivu i njegovim zatijevima) će postati sudionici božanske prirode. (2. Pet. 1:4) Zlu je i dalje dopušteno da vlada svijetom, da bi se kroz kontakt s njime ovi iskušali kako bi se vidjelo da li su spremni odustati od ljudske prirode sa svim njenim prednostima i blagoslovima, biti žive žrtve, učinjene sličnima Isusu u njegovoj smrti, da bi ih se smatralo dostojnima da budu u njegovom obličju prilikom uskrsnuća. (Psal. 17:15)

Treća velika epoha, *C*, sastojat će se od mnogih doba, – „Vjekovi koji dolaze.“ Prvo od tih, Milenijsko doba, *G*, je jedino o kojemu imamo konkretne informacije. Trajat će tisuću godina tijekom kojih će Krist vladati i blagoslivljati sve narode na zemlji, ostvarujući „obnovu svega o čemu je Bog govorio ustima svih svetih proroka.“ (Djela 3:19 – 21) Tijekom tog doba grijeh i smrt će zauvijek biti izbrisani; jer „Krist valja carovati dokle ne položi sve neprijatelje svoje pod noge svoje...A posljednji će se neprijatelj ukinuti smrt.“ – Adamska smrt. (1. Kor. 15:25, 26) To će zaista biti razdoblje velike obnove. U toj vladavini će s Kristom biti povezana Crkva, njegova nevjesta, njegovo tijelo, kao što je on i obećao, rekavši, „Koji pobjedi daću mu da sjede sa mnom na prijestolu

mojemu, kao i ja što pobijedih i sjedoh s ocem svojim na prijestolu njegovu.“ (Otkr. 3:21)

„Vjekovi koji dolaze“, *H*, a koji slijede razdoblje velike obnove, biti će doba savršenstva, blaženstva i sreće, a s obzirom na djelo kojih Pisma šute. Dovoljno je znati sa sadašnje udaljenosti da će to biti doba slave i blagoslova pod božanskom naklonošću.

Svako od ovih doba je imalo svoja različita razdoblja čije djelo je imalo svoj početak i kraj, i svako je završavalo sa žetvom u kojoj su se očitovali plodovi. Žetva na kraju Židovskog doba bila je razdoblje od 40 godina, koje je počelo s početkom Isusove službe, kada je on bio *pomazan* Božjim duhom (Djela 10:37, 38) 29 n. e. a završilo sa uništenjem Jeruzalema 70 n. e. U toj žetvi je Židovsko doba završilo, a Evanđeosko je počelo. Kao što je prikazano na karti ta su se doba preklapala.

Židovsko doba je u određenoj mjeri završilo kada je Isus na kraju svoje tri i pol godišnje službe odbacio tu naciju rekavši, „Eto će vam se ostaviti vaša kuća pusta“ (Mat. 23:38) Ipak im je još nakon toga bila ukazana milost tri i pol godine, ograničavajući evanđeoski poziv na njih, u skladu sa proročkom objavom (Dan. 9:24 – 27) glede 70 tjedana (godina) milosti prema njima, a usred posljednjeg od tih tjedana, je Mesija trebao biti pogubljen (umrijeti) ali ne za sebe. „Krist je umro (ne za sebe) za naše grijeh“, i tako je prouzročio da prestanu žrtve i prinosi, usred tjedna – tri i pol godine prije isteka 70 savezničkih tjedana milosti prema Židovima. Kada je bila prinešena prava žrtva, naravno Jehova više nije priznavao one predodžbene.

Židovsko doba je završilo u punom smislu sa krajem sedamdesetog tjedna ili tri i pol godine poslije križa – nakon

čega se evanđelje propovjedalo Nežidovima, počev s Kornelijem. (Djela 10:45) Time je završeno doba što se tiče Božje naklonosti i priznanja židovske crkve; njihovo postojanje kao nacije prestalo je u velikom vremenu nevolje koje je uslijedilo.

U tom razdoblju židovske žetve započelo je Evanđeosko doba. Cilj tog doba je pozivanje, razvijanje i ispitivanje „Krista Božjeg“ – Glave i Tijela. To je doba Duha; stoga je ispravno reći da je Evanđeosko doba počelo sa pomazivanjem Isusa „sa svetim duhom i silom“ (Djela 10:38; Luka 3:22; 4:1, 18) u vrijeme njegovog krštenja. U odnosu na Crkvu, njegovo tijelo, počelo je tri i pol godine kasnije.

Žetva sačinjava završni period Evanđeoskog doba također, tijekom kojeg se opet preklapaju dva doba – Evanđeosko doba završava, a doba obnove ili Milenijsko doba započinje. Evanđeosko doba završava u fazama, kao i njegova predstika ili „sjena“ Židovsko doba. Kao što je tada prvih sedam godina žetve bilo u posebnom smislu posvećeno djelu u i za prirodni Izrael, i bile su to godine naklonosti, tako i sada nalazimo sličnih sedam godina u odnosu na evanđeosku crkvu, nakon kojeg vremena će uslijediti razdoblje nevolje („vatre“) za svijet, kao kazna za zlo, i kao priprema za vladavinu pravednosti – o čemu ćemo više kasnije.

Put ka slavi

K, L, M, N, P, R, svako predstavlja različite nivoe. *N* je nivo savršene ljudske prirode. Adam je bio na tom nivou prije nego je sagriješio; ali od trenutka neposlušnosti on je pao na oskvrnjeni i grešni nivo, *R*, na kojem je rođeno svo njegovo potomstvo. To odgovara „Širokom putu“ koji vodi u uništenje. *P* predstavlja nivo predodžbenog opravdanja, uračunatog kao

posljedica žrtava Zakona. To nije bilo stvarno savršenstvo, jer „Zakon ništa nije učinio savršenim.“ (Hebr. 7:19)

N, ne predstavlja samo nivo ljudske savršenosti, na kojem je nekada bio savršeni čovjek Adam, nego i položaj svih opravdanih osoba. „Krist je umro za naše grijeha, kao što piše u Pismima“, i kao posljedica sve koji vjeruju u Krista – svi koji prihvate njegovo savršeno i dovršeno djelo kao onog koji ih opravdava – Bog smatra kroz njihovu vjeru pravednima, kao da su savršeni ljudi, kao da nikada nisu bili grešnici. Stoga se u Božjim očima svima onima koji prihvate Krista kao svog Otkupitelja uračunava nivo ljudske savršenosti, N. To je jedino stanovište s kojeg čovjek može pristupiti Bogu, ili imati bilo kakvo zajedništvo s njim. Sve na ovom nivou Bog naziva sinovima – ljudskim sinovima. Adam mu je dakle bio sin (Luka 3:38), i imao je zajedništvo s njim prije nego što je postao neposlušan. Svima koji prihvate Isusovo dovršeno djelo otkupljenja *uračunava* se ta prvobitna čistoća; i kao posljedica toga oni imaju zajedništvo ili odnos sa Bogom.

Tijekom Evandeoskog doba Bog je svim opravdanim ljudskim bićima dao jednu posebnu ponudu, naime da pod određenim uvjetima mogu iskusiti promjenu prirode, da mogu prestati biti zemaljska, ljudska bića i postati nebeska, duhovna bića, poput Krista, njihovog Otkupitelja. Neki vjernici – opravdane osobe – zadovoljne sa radošću i mirom koje imaju kroz vjerovanje u oproštenje njihovih grijeha, ne obaziru se na poziv da uziđu prema gore. Drugi, potaknuti s Božjom ljubavi pokazanoj kroz otkupninu od grijeha, i osjećajući da više ne pripadaju sebi, već da su bili skupo kupljeni, kažu, „Gospodine, što mi je činiti?“ Takvi imaju Gospodinov odgovor kroz Pavla, koji kaže, „Molim vas dakle *braćo*, milosti Božje radi, da date tjelesa svoja u *žrtvu* živu, svetu, ugodnu Bogu; to da bude vaše

duhovno bogomoljstvo (da vršite svetu službu koristeći svoj razum).“ Što Apostol misli potičući na taj način predstavljanje samih sebe kao živih žrtvi? On misli da bi smo trebali posvetiti Božjoj službi svaku snagu i talent koji posjedujemo, da od sada više ne živimo za sebe, niti za prijatelje, niti za obitelj, niti za svijet, niti za bilo što drugo nego za kroz poslušnu službu, onoga koji nas je kupio svojom dragocjenom krvlju.

Međutim budući da Bog nije prihvaćao oskvrnjene i žrtve sa manom koje su bile predodžbene, i s obzirom da smo svi mi postali grešnici kroz Adama, možemo li mi onda biti prihvatljive žrtve? Pavao pokazuje da smo mi prihvatljive žrtve jedino zbog toga što smo sveti. Mi nismo sveti poput Isusa, koji nije poznavao grijeh, jer mi pripadamo osuđenoj ljudskoj rasi; niti zbog toga što smo u potpunosti uspjeli dostići savršenstvo vladanja, pa zato računamo da nismo postigli to savršenstvo na koje smo pozvani; nego mi imamo to blago u (krhkim i slabim) zemljanim posudama, tako da se vidi da je slava naše konačne savršenosti zbog Božje milosti, a ne naše vlastite sposobnosti. Međutim naša svetost, i naša prihvatljivost Bogu kao žrtava, dolazi od činjenice da nas je Bog spremno opravdao od sveg grijeha, kroz našu vjeru u Kristovu žrtvu u našu korist.

Koliko ih god cijeni i sluša taj poziv raduju se što ih se smatra dostojnima da trpe sramotu zbog Kristova imena, i ne gledaju na ono što se vidi, nego na ono što se ne vidi – na „krunu života“ – „nagradu nebeskog poziva Božjeg po Kristu Isusu“ i „slavu koja će se otkriti na nama.“ Njih se od trenutka njihovog posvećenja Bogu, više ne smatra ljudima, nego budući da su rođeni od Boga kroz njegovu riječ Istine – njegovom duhovnom djecom. Oni su sada jedan korak bliže nagradi nego onda kad su najprije povjerovali. Ali njihovo je

duhovno biće još uvijek nepotpuno: oni su samo *začeti*, još nisu *rođeni* od Duha. Oni su duhovna djeca u fazi embrija, na nivou *M*, – nivo duhom rođenih. Zato što su začeti od Duha, više ih se ne smatra ljudskima već duhovnima; jer ljudska priroda, koja je jednom bila njihova, zatim opravdana, oni su odustali od nje pa ju se računa mrtvom – žive žrtve, svete, prihvatljive i prihvaćene od Boga. Oni su sada nova stvorenja u Kristu Isusu: staro (ljudske nade, volja i ambicije) je prošlo, i sve je postalo novo; „Ali ne živite po tijelu, nego po duhu, ako Božji duh doista prebiva u vama.“ (2. Kor. 5:7; Rim. 8:9) Ako si bio rođen od Duha, „ti (kao ljudsko biće) si mrtav, i tvoj je život skriven u Kristu kod Boga.“

Nivo *L*, predstavlja stanje *savršenog duhovnog* bića; ali prije nego se dosegne nivo *L*, moraju se izvršiti uvjeti našeg saveza. Jedno je zavjetovati se Bogu da ćemo biti mrtvi u odnosu na sve ljudsko, a drugo je izvršavati taj savez kroz našu zemaljsku karijeru – obuzdavati naše „tijelo“ maknuti našu volju iz našeg vidokruga, i izvršavati jedino Gospodinovu volju. Ulaz na nivo *L* nazvan je rođenjem, ili punim ulaskom u život kao duhovno biće. Cijela Crkva će ući na taj nivo kada se okupi iz (odabere) iz svijeta u „žetvi“ ili kraju Evandeoskog doba. „Mrtvi u Kristu ustat će najprije.“ Tada ćemo mi živiti koji preostanemo biti promijenjeni u trenutku – postati savršena duhovna bića čija su tijela poput Kristovog slavnog tijela (jer ovo se smrtno mora obući u besmrtno). Tada će doći ono što je savršeno, a ono što je djelomično (duhom rođeno stanje sa različitim fizičkim ograničenjima kojima smo sada podložni) proći će.

Međutim postoji daljnji korak kojeg se treba napraviti preko savršenosti duhovnog bića, naime „slava koja će uslijediti“ – nivo *K*. Mi ne ukazujemo ovdje na slavu osobe, već na slavu položaja ili službe. Dosizanje nivoa *L* donosi potpunu slavu

osobe; slavno biće poput Krista. Međutim nakon što na taj način budemo bili učinjeni savršenima, i učinjeni u potpunosti sličnima našem Gospodinu i Glavi, pridružiti ćemo mu se u „slavi“ položaja ili službe – sjest ćemo s njim na njegovo prijestolje, kao što je i on nakon što je putem uskrsnuća bio učinjen savršenim bio uzvišen zdesna Veličanstvu na nebesima. Tako ćemo ući u vječnu slavu, nivo *K*.

Proučimo sada pažljivo kartu i zapazimo njene ilustracije različitih obilježja Božjeg plana. U tim ilustracijama mi koristimo figuru piramide koja predstavlja savršenost, zbog njene prikladnosti i zbog očitog ukazivanja na nju u Bibliji.

Adam je bio savršeno biće, piramida *a*. Zapazi njezin položaj – nivo *N* koji predstavlja ljudsku savršenost. Na nivou *R*, nivou grijeha i nesavršenosti ili iskvareni nivo, bezglava piramida *b*, nesavršena figura, predstavlja palog Adama i njegovo potomstvo – iskvareno, grešno i osuđeno.

Abraham i drugi iz tog vremena, opravdani za zajedništvo sa Bogom zbog vjere, predstavljeni su sa piramidom (*c*) na nivou *N*. Abraham je bio pripadnik iskvarene ljudske obitelji i po prirodi je pripadao sa ostalima nivou *R*; ali Pavao nam kaže da je Abraham bio opravdan vjerom; odnosno Bog ga je smatrao bezgrešnim i savršenim čovjekom zbog njegove vjere. To ga je po Božjoj procjeni podiglo iznad svijeta iskvarenih grešnih ljudi na nivo *N*; i premda i nadalje u stvarnosti nesavršen, primio je naklonost koju je Adam izgubio, naime odnos sa Bogom kao „prijatelj.“ (Jak. 2:23) Svi na savršenom (bezgrešnom nivou) *N* prijatelji su Božji, i on je njihov prijatelj; ali grešnici (na nivou *R*) su u neprijateljstvu s Bogom – „neprijatelji kroz zla djela.“

Svijet čovječanstva nakon potopa, predstavljen sa figurom *d*, bio je još uvijek na nivou *R*, – još uvijek u neprijateljstvu, u

kojem je nastavio biti sve dok evanđeoska crkva nije bila izabrana i počelo Milenijsko doba.

Prirodni Izrael tijekom Židovskog doba, kada su ih predodžbene žrtve jaraca i bikova čistile (ne doista, nego simbolično, „jer Zakon nije ništa učinio savršenim.“ Hebr. 7:19) bili su simbolično opravdani, stoga su oni (*e*) na nivou *P*, nivou simboličnog opravdanja koji je trajao od davanja Zakona na gori Sinaju pa sve dok Isus nije okončao sa Zakonom pribivši ga na svoj križ. Tada je završilo predodžbeno opravdanje uvođenjem „boljih žrtava“ od židovskih predslika, koje stvarno „uzimaju grijeh svijeta“ i „čine savršenima one koji putem njih pristupaju Bogu.“ (Hebr. 10:1)

Vatra kušnji i nevolja kroz koje je prirodni Izrael prošao, kada je Isus bio prisutan, prosijavajući ih i uzimajući iz njihove nominalne crkve, pšenicu, „prave Izraelce“, i posebno kada je nakon odvajanja pšenice, on „pljevu (otpadne dijelove tog sistema) spalio vatrom neugasivom“, ilustrirano je sa figurom *f*. Bilo je to vrijeme nevolje koje su oni bili nemoćni spriječiti. (Vidi Luka 3:17; 21:22; 1. Sol. 2:16)

Isus je u dobi od 30 godina, bio savršen, zreo čovjek (*g*), nakon što je napustio slavno duhovno stanje i postao čovjekom, da bi (po božjoj milosti) okusio smrt za svakoga. Pravda Božjeg zakona je apsolutna: oko za oko, zub za zub, život za život. Bilo je neophodno da savršen čovjek umre za čovječanstvo, zato što se ni na koji drugi način nije moglo ispuniti zahtijev pravde. Smrt anđela ne bi mogla ništa više platiti kaznu i osloboditi čovjeka nego što je to mogla „krv junaca i jaraca...“ Stoga onaj koji je nazvan „početkom Božjeg stvaranja“ postao je čovjekom, postao je „tijelo“ da bi mogao dati otkupninu (odgovarajuću cijenu) koja je mogla otkupiti čovječanstvo. On je morao biti savršenim čovjekom inače ne bi mogao učiniti ništa više nego

bilo koji pripadnik pale ljudske rase da plati cijenu. On je bio „vjeran, bezazlen, neokaljan, odijeljen od grešnika.“ On je uzeo isti oblik ili lik kojeg imaju grešnici – „obličje grešnog tijela“ – ljudsko obličje. Međutim on je uzeo tu sličnost u svom savršenstvu: on nije sudjelovao u njenom grijehu niti je imao udjela u njezinoj nesavršenosti, osim što je dobrovoljno dijelio tuge i boli nekih tijekom svoje službe, uzimajući njihove boli i slabosti dok im je davao svoju vitalnost, zdravlje i snagu. Pisano je da je „bolesti naše ponio, boli naše na sebe je *uzeo*.“ (Iza. 53:4) i „sila (život, vitalnost, snaga) je izlazila iz njega i sve ih je liječila.“ (Mar. 5:30; Luka 6:19; Mat. 8:16, 17)

Kada se našao u obličju (savršenog) čovjeka, ponizio se i postao poslušan sve do smrti. Predstavio se Bogu, govoreći, „Evo, došao sam – u svitku knjige napisano je o meni – vršiti volju tvoju, Bože.“ – i simbolizirao je to posvećenje krštenjem u vodi. Kada se je tako predstavio, posvetivši svoje biće, njegov prinos bio je svet (čist) i prihvatljiv Bogu, koji je pokazao svoje prihvaćanje ispunjavajući ga sa svojim Duhom i silom – kada je Sveti Duh došao na njega, i pomazao ga.

To ispunjavanje Duhom bilo je začće nove prirode – božanske – koja će biti u potpunosti razvijena ili rođena kad on u potpunosti ostvari svoj prinos – žrtvu ljudske prirode. Ovo začće bilo je korak više od ljudskog stanja, i pokazano je s piramidom *h*, na nivou *M*, nivou duhom rođenih. Na tom je nivou Isus proveo tri i pol godine svog života – sve dok njegovo ljudsko postojanje nije završilo na križu. Tada, nakon što je bio mrtav tri dana, bio je podignut u život – u savršenstvo duhovnog bića (*i*, na nivou *L*), rođen od Duha – „prvorodenac od mrtvih.“ „On ošto je *rođeno* od Duha, *duh je*.“ Isus je dakle prilikom i nakon svog uskrsnuća bio duh – duhovno biće, a ne više ljudsko biće ni u kojem smislu.

Istina, nakon svog uskrsnuća on je imao moć da se prikaže, i prikazivao se je kao čovjek, da bi mogao poučavati svoje učenike i dokazati im da više nije mrtav; ali on više nije bio čovjek, i više nije bio upravljan ljudskim uvjetima, nego je mogao otići i doći kao vjetar (čak dok su vrata bila zatvorena) i nitko nije mogao reći odakle je došao ili kamo ide. „*Takav* je svatko tko je *rođen* od Duha.“ (Ivan 3:8) usporedi Ivana 20:19, 26

Od trenutka njegovog posvećenja u žrtvu, u vrijeme njegovog krštenja, ljudska se narav smatrala mrtvom – i počela se računati nova priroda koja je bila upotpunjena prilikom uskrsnuća kada je dosegnuo savršeni duhovni nivo, *L* – bio podignut u duhovnom tijelu.

Četrdeset dana nakon svog uskrsnuća, Isus je uzašao k veličanstvu na visinama – nivo božanske slave, *K* (piramida *k*). Tijekom Evanđeoskog doba on je bio u slavi (*I*), „sjedio s Ocem na njegovom prijestolju“ i bio je Glavom nad svojom Crkvom na zemlji – njezin nadglednik i vodič. Tijekom cijelog ovog Evanđeoskog doba, Crkva je bila u procesu razvoja, stege i kušnji, s namjerom da na kraju ili žetvi ovog doba ona postane njegovom nevjestom i sunasljednikom. Stoga ona ima zajedništvo s njim u njegovim patnjama, da bi također bila proslavljena zajedno s njim (nivo *K*) kada za to dođe određeno vrijeme.

Koraci Crkve k slavi isti su kao i oni njenog Vođe i Gospodina, koji nam je „dao primjer da u svemu idemo njegovim stopama.“ – osim da je Crkva krenula sa nižeg nivoa. Naš je Gospodin kao što smo vidjeli došao u svijet na nivou ljudske *savršenosti*, *N*, dok smo svi mi od Adamske rase bili na nižem nivou, *R* – nivo grijeha, nesavršenosti i neprijateljstva s Bogom. Prvo što je onda bilo za nas neophodno je da budemo proglašeni *pravednima*, i da tako dosegne nivo *N*. Kako je to bilo ostvareno? Dobrim djelima? Ne; grešnici ne mogu činiti

dobra djela. Mi se ne možemo preporučiti Bogu, tako da je „Bog nama pokazao svoju ljubav tako što je Krist, dok smo još bili grešnici, umro za nas.“ (Rim. 5:8) Stoga je uvjet na osnovu kojeg smo mi mogli biti proglašeni pravednima i biti na savršenom ljudskom nivou bio taj da Krist umre za naše grijehе, otkupi nas, i podigne nas, „vjerom u njegovu krv“ na savršeni nivo s kojega smo u Adamu svi pali. „Zbog vjere smo proglašeni pravednima“ (uzvišeni na nivo N). I „*budući* da smo zbog vjere *proglašeni pravednima*, ostanimo u miru s Bogom preko našega Gospodina Isusa Krista.“ (Rim. 5:1) i Bog nas više ne smatra neprijateljima, nego kao opravdane ljudske sinove, na istom nivou kao i Adam i naš Gospodin Isus, osim što su oni bili stvarno savršeni, dok nas Bog samo smatra takvima. Mi smo svjesni te uračunate pravednosti kroz vjeru u Božju riječ, koja kaže, „kupljeni ste“, „otkupljeni“, „spremno vam je sve oprostio.“ Mi stojimo u Božjim očima besprijeekorni, čisti i sveti u haljinama Kristove pravednosti koja nam je pripisana zbog naše vjere. On je pristao *pripisati* naše grijehе njemu, kako bi on mogao podnositi kaznu za nas; i on je umro za nas, kao da je bio grešnik. Time se njegova pravednost može *pripisati* svima koji prihvataju njegovu otkupninu, koja donosi sa sobom sva prava i blagoslove koji su prvobitno posjedovani prije ulaska grijehа. To nas vraća u Život i zajedništvo s Bogom. Ovo zajedništvo možemo imati već sada pokazivanjem vjere, a život i zajedništvo u punom smislu te riječi zajamčeni su nam – u od Boga određeno vrijeme.

Ipak imaj na umu da premdа opravdanje jeste blagoslov ono ipak ne mijenja našu prirodu.* mi smo još uvijek ljudska bića.

* Riječ *priroda* korištena je više u smislu ćudi, kada za nekog ćovjeka kaŹemo da je *zle ćudi*. Strogo govoreći nijedan ćovjek nije zao po prirodi. Ljudska je priroda „veoma dobra“, *zemaljsko oblićje* boŹanske prirode. Stoga svaki je ćovjek dobre prirode, ali poteškoća je u tome da je

Mi smo spašeni od bijednog stanja grijeha i otuđenosti od Boga, i umjesto da smo ljudski grešnici mi smo ljudski sinovi; i sada, jer smo sinovi Bog nam govori kao takvima. Tijekom Evanđeoskog doba on je pozivao „malo stado“, „sunasljednika“ govoreći, „Daj mi, sine moj, srce svoje“ – tj. daj mi sebe, sve svoje zemaljske snage, tvoju volju, tvoje talente, tvoje sve, meni kao što ti je Isus ostavio primjer; i ja ću te učiniti sinom na daleko višem nivou nego što je ljudski. Učinit ću te duhovnim sinom, s duhovnim tijelom poput uskrslog Isusa – „točne slike Božanskog bića.“ Ako odustaneš od svih svoji zemaljskih nada, ambicija, ciljeva, itd. posvetiš ljudsku prirodu u potpunosti i koristiš ju u mojoj službi, dat ću ti prirodu uzvišeniju od ostatka tvoje rase; učinit ću te „sudionikom Božanske prirode“ – „nasljednikom Božjim, a sunasljednikom Kristovim, *ako trpimo zajedno s njim* da bi smo zajedno s njim bili i *proslavljeni*.“

Oni koji ispravno cijene nagradu stavljenju pred njih u evanđelju radosno odlažu svaki teret i trče s ustrajnošću određenu trku, kako bi je mogli osvojiti. Nije se očekivalo da ćemo si svojim djelima osigurati naše opravdanje: naš je Gospodin Isus učinio sav posao potreban u tom pravcu i kada mi s vjerom prihvatimo to dovršeno djelo, mi smo opravdani, podignuti na nivo, *N*. Ali sada međutim ako idemo dalje ne možemo ići bez djela. Istina, mi ne smijemo izgubiti našu vjeru, inače ćemo izgubiti naše opravdanje; ali budući da smo bili opravdani, i ostajemo u vjeri, mi smo u stanju (kroz milost koja nam je ukazana kroz začće Duhom) činiti djela, donositi

njegova dobra priroda postala izopačena. Stoga je neprirodno za čovjeka da bude zao, brutalan itd., a prirodno je za njega da bude poput Boga. Soga u ovom primarnom smislu gore koristimo riječ priroda. Mi smo u Kristu proglašeni pravednima za potpuno vraćanje svih prednosti i blagoslova naše ljudske prirode – zemaljskog Božjeg lika.

plod prihvatljiv Bogu. I Bog to zahtijeva; jer mi smo se zavjetovali na žrtvu. Bog zahtijeva da pokažemo naše cijenjenje te velike nagrade dajući sve što imamo i što jesmo za nju; ne čovjeku nego Bogu – žrtvu svetu, i kroz Krista prihvatljivu Bogu – našu razumnu službu.

Kada mu predstavimo sve to, onda kažemo: Gospodine, kako želiš da ti dam ovo, moju žrtvu, moje vrijeme, talente, utjecaj itd.? Tada tražeći odgovor u Božjoj riječi, čujemo njegov glas kako nas poučava da mu damo sve na način kako je to Isus učinio, čineći dobro svim ljudima dok za to imamo priliku, posebno kućanstvu vjere – poslužujući ih sa duhovnom ili sa tjelesnom hranom, oblačeći ih u Kristovu pravednost ili sa zemaljskom odjećom, u skladu s našim mogućnostima a i njihovim potrebama. Posvetivši mu sve, mi smo nanovo rođeni po Duhu, i dosegнули smo nivo *M*; i sada kroz snagu koja nam je data, ukoliko ju koristimo, bit ćemo u stanju izvršiti sav naš zavjet, i ispasti kao pobjednici, i više nego pobjednici kroz (snagu Duha) njega koji nas je ljubio i kupio sa svojom dragocjenom krvlju. I tako hodeći Isusovim stopama:

„Nemoj misliti da si pobijedio,
niti se na trenutak opustiti,
Tvoj mukotrpan rad bit će nedovršen,
dok ne osvojiš svoju krunu.“

Kruna će biti osvojena, kada mi poput našeg, vjernog brata Pavla, izvojujemo dobar rat i dovršimo svoj put, ali ne prije. Do tada, plamen i tamjan naše žrtve truda i službe, treba uzlaziti svakodnevno – kao žrtva miomirisa Bogu, prihvatljiva kroz Isusa Krista, našeg Gospodina.

Oni od ove pobjedničke klase koji „spavaju“ biti će podignuti kao duhovna bića, na nivo *L*, i oni od te iste klase koji su živi i koji preostanu do dolaska Gospodinovog biti će

„promjenjeni“ na isti nivo duhovnih bića, i neće „spavati“ ni na trenutak, premda će promjena iziskivati raspadanje zemaljske posude. Ne više slaba, zemaljska, raspadljiva bića, nego će biti u potpunosti rođeni od Duha – nebeska, duhovna, neraspadljiva i besmrtna bića. (1. Kor. 15:44, 52)

Ne znamo koliko će dugo biti nakon „promjene“ ili usavršavanja na nivo duhovnih bića (nivo *L*) prije nego će kao puna i potpuno grupa, biti proslavljeni (nivo *K*) sa Gospodinom, ujedinjeni s njim u moći i velikoj slavi. Ovo ujedinjenje i potpuno proslavljenje cijelog Kristovog tijela sa Glavom, mi razumijemo kao „svadba Janjeta“ sa njegovom Nevjestom, kada će ona u potpunosti ući u radosti svog Gospodina.

Pogledaj opet na kartu – *n*, *m*, *p*, *q*, su četiri različite klase koje zajedno predstavljaju nominalnu evanđeosku crkvu kao cijelinu, koja tvrdi da je Kristovo tijelo. I *n* i *m* klase su na nivou duhom rođenih *M*. Ove dvije klase su postojale zajedno tijekom Evanđeoskog doba; obje su se zavjetovale Bogu da će biti žive žrtve; obje su „bile prihvaćene u ljubljenome“ i rođene od Duha kao „nova stvorenja“. Razlika između njih je u ovome: *n* predstavlja one koji ispunjavaju svoj zavjet i koji su mrtvi s Kristom za zemaljsku volju, ciljeve i ambicije, dok *m* predstavlja veću grupu duhom rođene djece koji su se zavjetovali ali koji su nažalost ustuknuli od izvršavanja svog zavjeta. Klasa *n* sastoji se od pobjednika koji će biti Kristova nevjesta, koji će sjediti s Gospodinom na njegovom prijestolju u slavi – nivo *K*. To je „malo stado“ kojima Otac želi dati u posjed kraljevstvo. (Luka 12:32) Oni od klase *m* ustuknuli su od smrti ljudske volje, ali Bog ih još uvijek voli, i dovest će ih putem nedaća i nevolje na nivo *L*, savršeni duhovni nivo. Međutim oni će izgubiti pravo na nivo *K*, prijestolje slave,

zato što nisu bili pobjednici. Ako cijenimo Očevu ljubav, ako želimo priznanje našeg Gospodina, ako težimo biti pripadnicima njegovog tijela, njegovom Nevjestom, i sjediti na njegovom prijestolju, moramo ispuniti naš zavjet žrtve vjerno i spremno.

Većina od *Nominalne* Crkve predstavljena je odjeljkom p. Zapazi da oni nisu na nivou *M*, već na nivou *N*. Oni su opravdani, ali nisu posvećeni. Oni nisu u potpunosti posvećeni Bogu, i dakle nisu nanovo rođeni kao duhovna bića. Oni su na višem nivou od svijeta jer prihvaćaju Isusa kao njihovu otkupninu od grijeha; ali oni nisu prihvatili nebeski poziv ovog doba da postanu dijelom duhovne Božje obitelji. Ako ustraju u vjeri i u potpunosti se podlože pravednim zakonima Kristovog kraljevstva, u Vremenima Obnove, na koncu će dostići sličnost savršenog zemaljskog čovjeka Adama. Oni će se u potpunosti oporaviti od svega što su izgubili kroz njega. Oni će postići isto ljudsko savršenstvo, mentalno, moralno i fizičko, i biti će opet slični Bogu, kao što je bio Adam; jer za sve to su otkupljeni. I njihov položaj opravdanja, nivo *N*, kao onih koji su čuli i povjerovali u spasenje kroz Krista, je poseban blagoslov koji oni vjerom uživaju ranije od svijeta općenito (jer svi će steći točnu spoznaju istine, u Milenijskom dobu) Oni će međutim imati prednost ranijeg početka i nekog napretka u pravom smjeru. Ali klasa *p* propušta poboljšati pravu korist od tog opravdanja vjerom u sadašnje vrijeme. Ona se dodjeljuje sada iz jednog posebnog razloga da omogući nekima da daju prihvatljivu žrtvu, i da postanu klasa *n*, kao pripadnici „tijela Kristovog.“ Ovi iz klase *p* primili su božju milost (opravdanje) „uzalud“ (2. Kor. 6:1); oni su propustili koristiti je da idu dalje i da se predstave kao prihvatljive žrtve, tijekom ovog vremena kada

su te žrtve prihvatljive Bogu. One od ove klase, premda nisu „sveci“ ni pripadnici posvećenog „tijela“, Apostol je nazvao „braćom.“ (Rim. 12:1) U istom smislu cijela ljudska rasa, kad bude bila obnovljena, zauvijek će biti Kristovom braćom, i Božjom djecom, premda drugačije prirode. Bog je Otac *svih* koji su u skladu s njim na svakom nivou postojanja i svake prirode.

Druga klasa povezana sa Nominalnom Crkvom, koji nikada nisu vjerovali u Isusa kao žrtvu za svoje grijeha, i koji onda naravno nisu bili opravdani – ne na nivou N – predstavljeni su ispod nivoa N , sa odjeljkom q . To su „vukovi u ovčjem odjelu“; ipak nazivaju se kršćanima i priznati su kao članovi Nominalne crkve. Oni nisu pravi vjernici u Krista kao svog Otkupitelja; oni pripadaju nivou R ; oni su dio svijeta, izvan su Crkve i velika su joj šteta. U ovom pomiješanom stanju, sa tim različitim klasama, n , m , p , i q koje su zajedno pomiješane i svi se nazivaju kršćanima, Crkva je postojala kroz cijelo Evanđeosko doba. Kao što je naš Gospodin prorekao, nominalno kraljevstvo nebesko (nominalna Crkva) je uspoređena sa poljem na kojem su zasijani pšenica i kukolj. I on je rekao „neka oboje raste zajedno do žetve“ na kraju doba. U vrijeme žetve on će reći žeteocima („anđeli“ – glasnici) skupite najprije kukolj i svežite ga u snopove da se spali, a zatim skupite pšenicu u moju žinicu. (Mat. 13:38, 41, 49)

Ove riječi našeg Gospodina pokazuju da dok je on namjeravao da oni rastu zajedno tijekom doba, i da budu priznati kao članovi Nominalne crkve, on je također namjeravao da će doći vrijeme razdvajanja između ovih različitih elemenata, kada će se očitovati oni koji su prava Crkva, njegovi sveci (n) koji su priznati od njega i koji mu pripadaju. (Mat. 13:39)

Tijekom Evanđeoskog doba dobro sjeme je raslo, i kukolj koji patvorina također je rastao. „Dobro sjeme sinovi su kraljevstva“, duhovna djeca, klase n i m , dok su „kukolj sinovi zloga.“ Svi od klase q , i mnogi od klase p , su dakle „kukolj“ jer „nitko ne može služiti dvojici gospodara“ i „sluga si onoga komu si poslušan.“ Budući da oni u klasi p nisu posvetili svoju službu i talente Gospodinu koji ih je kupio – razumnu službu – oni nesumnjivo daju mnogo od svog vremena i talenata u stvari u suprotnosti Bogu, i stoga su u službi neprijatelja.

Sada zapazi na karti žetvu ili kraj Evanđeoskog doba; zapazi dva dijela na koja je podijeljena – 7 godina i 33 godine, točna paralela žetvi Židovskog doba. Ova žetva, poput one židovske, je najprije vrijeme ispitivanja i prosijavanja Crkve, i nakon toga vrijeme gnjeva i izlivanja „sedam posljednjih nevolja“ na svijet, uključujući Nominalnu crkvu. Židovska crkva bila je „sjena“ ili primjer na fizičkom nivou svega što evanđeoska crkva uživa na duhovnom nivou. Ono što je bilo test za tjelesni Izrael u žetvi njihovog doba bila je ISTINA koja im je tada bila prezentirana. Istina koja je onda bila pravovremena bila je srp, koji je odvojio „prave Izraelce“ od Nominalne židovske crkve; prave je pšenice bio je samo jedan mali ostatak u usporedbi sa onima koji su se izjašnjavali kao vjernici. Slično je tako i sa žetvom ovog doba. Žetva Evanđeoskog doba kao i ona židovskog pod nadgledanjem je glavnog žeteoca, našeg Gospodina Isusa, koji tada mora biti prisutan. (Otkr. 14:14) Prvi zadatak našeg Gospodina u žetvi ovog doba biti će odvajanje pravog od lažnog. Nominalnu Crkvu, zbog njenog pomiješanog stanja, Gospodin naziva „Babilon“ – zbrka; i žetva je vrijeme za odvajanje različitih klasa u Nominalnoj crkvi, i da sazori i da se usavrši klasa n .

Pšenica će biti odvojena od kukolja, zrela pšenica od nezrele, itd. Oni od klase *n* su „prvine“ pšenice, i nakon što budu odvojeni oni će u određeno vrijeme postati Kristova nevjesta, i bit će zauvijek sa i poput svog Gospodina.

Odvajanje ovog malog stada iz Babilona pokazano je sa figurom *s*. Ona je na putu da je *sjedini* sa svojim Gospodinom, i da nosi njegovo ime i da dijeli s njim njegovu slavu. Proslavljeni Krist, Glava i Tijelo, pokazan je sa figurom *w*. Figure *t*, *u* i *v* predstavljaju Babilon, – Nominalnu Crkvu – kako pada, raspada se tokom „vremena nevolje“ u „dan našeg Gospodina.“ Premda ovo može izgledati zastrašujuće, ipak će to biti od velike prednosti za svu pravu pšenicu. Babilon pada zato što nije ono što tvrdi da je. Nominalnu crkvu sačinjavaju mnogi licemjeri, koji su se povezali s njom zbog njenog časnog položaja u očima svijeta, i koji, sa svojim vladanjem čine Babilon smradom u nosnicama svijeta. Gospodin je uvijek poznavao njen pravi karakter, ali ih je u skladu sa svojim naumom ostavio do žetve, kada će „sabrati iz carstva svojega (prave Crkve, i vezati u snopove) sve sablazni i koji čine bezakonje, i bacit će ih u peć ognjenu (nevolja, *destruktivno* njihovom nominalnom sistemu i lažnom ispovijedanju vjere)Tada će se pravednici zasjati kao sunce u carstvu oca svojega.“ (Mat. 13:41 – 43) Nevolja koja dolazi na crkvu u velikoj će mjeri biti prouzročena s rastom ateizma i Spiritizma, različitih vrsta, što će biti velike kušnje zato što Babilon ima toliko mnogo učenja koja su u suprotnosti sa Božjom riječi. *Križ* Kristov bio je tijekom žetve Židovskog doba Židovima koji su očekivali slavu i moć, kamen spoticanja, a svjetovno – mudrim Grcima ludost, tako će i u žetvi Evanđeoskog doba opet biti kamen spoticanja i stijena posrtanja.

Svatko tko je na Kristu gradio bilo što drugo osim zlata, srebra i dragog kamenja istine, i osobnost koja je u skladu s tim, naći će se u bolovima, tijekom vremena gnjeva (vatre); jer svo drvo, sjeno i slama doktrine i prakse biti će progutano. Oni koji su gradili ispravno, i koji shodno tome imaju priznat karakter, predstavljeni su sa figurom s, dok t predstavlja veliko mnoštvo, rođenih od Duha, ali koji su gradili sa drvom, sjenom i slamom – pšenica, ali ne u potpunosti dozrela u vrijeme sakupljanja prvih plodova (s). Oni (t) gube nagradu prijestolja i božanske prirode, ali će na koncu dosegnuti rođenje kao duhovnih bića malo niže od božanske prirode. Premda su oni istinski posvećeni, bili su nadvladani duhom svijeta do te mjere da su propustili položiti svoje živote u žrtvu. Čak u vrijeme „žetve“ dok su živi pripadnici Nevjeste bili odvojeni od drugih Istinom, uši drugih, uključujući i onih iz klase (t) bili su nijemi slušati. Oni će biti spori vjerovati i spori djelovati u to vrijeme odvajanja. Oni će se bez sumnje jako uplašiti kada nakon toga shvate da je klasa Nevjeste popunjena i sjedinjena sa svojim Gospodinom, i da su oni zbog svoje bezvoljnosti i preopterećenja izgubili tu veliku nagradu; ali ljepota Božjeg plana kojeg će oni tad početi razabirati kao plan ljubavi, i za njih i za svijet čovječanstva, sasvim će prevladati njihovu tugu, i oni će tada klicati „Aleluja! Zakraljeva Gospod, Bog naš, Svevladar! Radujmo se i kličimo i slavu mu dajmo jer dođe svadba Jaganjčeva, opremila se Zaručnica njegova!“ (Otkr. 19:6, 7) Zapazi također obilnu Gospodnju pripremu: poslana im je poruka – premda niste Jaganjčeva Zaručnica, možete biti prisutni na svadbenoj večeri – „Blago onima koji su pozvani na svadbenu gozbu Jaganjčevu!“ (redak 9) Ta će grupa u određeno vrijeme,

putem Gospodinove stege, doći u potpuni sklad s njim i njegovim planom, i oprat će svoje haljine, kako bi na koncu dosegнули položaj do Nevjeste (*y*) na duhovnom nivou, *L*. (Otkr. 7:14, 15)

Vrijeme nevolje, koje će utjecati na svijet, biti će nakon što Babilon padne i počne se raspadati. To će biti obaranje cjelokupnog ljudskog društva i vladavina, pripremajući svijet za vladavinu pravednosti. Tijekom vremena nevolje, prirodni će Izrael (*e*) koji je bio odbačen dok ne uđe puni broj ljudi iz nacija, biiti vraćen u Božansku naklonost, a evanđeoska će crkva, ili Duhovni Izrael, biti upotpunjena i proslavljena. Tijekom Milenijskog doba, Izrael će biti glavna nacija na zemlji, na čelu svih koji se nalaze na nivou zemaljskih bića, a koji će svi biti dovedeni postepeno do jedinstva i sklada.

Njihova obnova do savršene ljudske prirode, isto tako kao i svijeta općenito, bit će postupna, zahtijevajući cijelo Milenijsko doba za svoje ostvarenje. Tijekom tih tisuću godina Kristove vladavine rezultati Adamske smrti biti će postupno progutani ili uništeni. Njegove razne faze – bolest, bol i slabosti, isto tako kao i grob – podložit će se moći Velikog Obnovitelja sve dok do kraja tog doba velika piramida iz naše karte ne bude bila dovršena. Krist (*x*) će biti glava svega – velikog mnoštva, anđela, ljudi – odmah do Oca; sljedeće po redu će biti veliko mnoštvo, duhovna bića (*y*), i do njih anđeli; zatim prirodni Izrael (*z*) uključujući jedino prave Izraelce na čelu zemaljskih nacija; zatim svijet čovječanstva (*w*) obnovljen do savršenstva, poput poglavara ljudske rase Adama, prije nego li je sagriješio. Ova obnova bit će dovršena postepeno tijekom Milenijskog doba – „vremena obnove.“ (Djela 3:21) neki će međutim biti uništeni između ljudi: prvo, svi oni koji

su odbili napredovati do savršenstva pod punim svjetlom i prilikom tijekom stotinu godina (Iza. 65:20); i kao drugo oni koji su napredovali do savršenstva ali su se na konačnom ispitu na kraju Milenija pokazali nevjernima. (Otkr. 20:9) Takvi umiru drugom smrću, iz koje nije obećano niti uskrsnuće niti obnova. Međutim pruženo je jedno potpuno individualno suđenje. Ali jedna otkupnina data je jednom zauvijek. Krist više ne umire.

Kada gledamo na veliki plan našeg Oca za uzvišenje Crkve i blagosiljanja kroz nje Izraela i svih naroda na zemlji putem obnove svega, to nas podsjeća na pjesmu anđela: „Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!“ To će biti veliko dovršenje Božjeg plana – „naime da se sve ponovno sastavi u Kristu.“ Tko će tada moći reći da Božji plan nije uspio? Tko će tada reći da on nije okrenuo zlo na dobro, i učinio da ga hvali gnjev demonski i ljudski?

Figura piramide ne služi samo dobro svrsi ilustriranja savršenih bića, nego također sačinjava odgovor na svrhu prikazivanja jedinstva sveg stvorenja, kada će u ispunjenju Božjeg plana ono biti *jedno* kada se dostigne sklad i savršenstvo svega pod vrhovništvom Krista, Glave, ne samo Crkve koja je njegovo tijelo, nego svega i na nebu i na zemlji. (Efež. 1:10)

Krist Isus bio je „početak“, „glava“, „pokrovni kamen“, „glavni (gornji) ugaoni kamen“ ove veličanstvene građevine, koja je tek na početku; i u skladu sa čijim linijama i kutovima pokrovnog kamena mora biti izgrađen svaki kamen koji je ispod. Bez obzira koliko vrsta kamenova može biti u ovoj građevini, bez obzira koliko je mnogo različitih priroda među Božjim sinovima, zemaljskim ili nebeskim, oni svi da bi mu

zauvijek bili prihvatljivi, moraju biti oblikovani po obličju njegovog sina. Svi oni koji će biti dio ove građevine moraju biti sudionici duha poslušnosti Bogu, i ljubavi prema njemu i svim njegovim stvorenjima (tako opširno prikazano u Isusu), koja je ispunjenje zakona – „Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim, i svom dušom svojom i svim umom svojim i ljubi bližnjega svojega kao sebe samoga.“

U procesu (kako Božja riječ ocrtava ovo sakupljanje svega, na nebu i na zemlji pod jednu glavu), Krist Isus, Glava, bio je prvi izabran; zatim Crkva, koja je njegovo Tijelo. Anđeli i druge duhovne klase sljedeće su po redu; zatim Izraelski dostojnici i svijet. Počevši s najvišim redoslijed će se nastaviti sve dok *svi ne budu bili* dovedeni u sklad i jedinstvo.

Jedna posebnost je u tome je da je taj prokušani, glavni, ugaoni (pokrovni) kamen bio postavljen prvi i bio je nazvan kamenom *temeljcem*. Tako je pokazana činjenica da je temelj sve nade prema Bogu i pravednosti bio položen ne na zemlji, nego na nebu. I oni koji su izgrađeni pod njim i ujedinjeni s tim nebeskim temeljom, drže ga se putem nebeskih privlačnosti i zakona. I premda je ovaj red posve oprečan zemaljskoj građevini, kako je prikladno da je kamen po čijem obličju treba biti cijela građevina trebao biti postavljen prvi. I kako je također prikladno utvrditi da je naš temelj postavljen *gore* a ne *dolje*, i da se mi kao živo kamenje „*ugrađujemo* u njega u svemu.“ Tako će to djelo napredovati tokom cijelog Milenijskog doba, sve dok svako stvorenje, svake prirode, i na nebu i na zemlji, ne bude hvalilo Boga i služili mu u skladu sa linijama savršene poslušnosti. Svemir će tada biti čist; jer u taj dan „svaka duša koja ne posluša toga proroka, bit će iskorijenjena iz naroda“ – druga smrt. (Djela 3:22, 23)

Tabernakul u pustinji

Ista pouka pokazana u Karti Vjekova ovdje je naučavana u ovoj božanski uređenoj predsllici, a čije ćemo pouke kasnije detaljnije razmotriti. Stavili smo je pored, kako bi se različiti nivoi i koraci ka Svetinji nad Svetinjama mogli uredno zapaziti i cijeniti, kao učenje istih koraka koje smo već detaljno razmotrili. Izvan dvorišta tabernakula nalazi se cijeli svijet u grijehu, na iskvarenom nivou *R*. Ulazeći kroz „vrata“ u „dvorište“ mi postajemo vjernici ili *opravdani*, na nivou *N*. Oni koji idu naprijed prema posvećenju ulaze kroz zavjesu Tabernakula, i ulazeći (nivo *M*) postaju svećenici. Ojačani su „kruhom predstavljanja“, prosvjetljeni „svjećnjakom“ i osposobljeni da ponude prihvatljiv kad Bogu kroz Isusa Krista na „zlatnom žrtveniku.“ Na koncu, kroz prvo uskrsnuće, oni ulaze u savršeno duhovno stanje, ili „Svetinju nad Svetinjama“ (nivo *L*), i tada su pridruženi Isusu u kraljevskoj slavi, nivo *K*.

Blagoslovljena nada

„Još malo i zemaljske će bitke biti gotove;
Još malo i njene će suze biti obrisane;
Još malo i moć će Jehovina;
Okrenuti ovu tamu u Milenijski dan.

„Još malo i boljke koje okružuju ljude;
Pripadat će uspomenama iz prošlosti;
Još malo i ljubav koja ih je jednom otkupila;
Promjenit će njihovo plakanje u pjesmu zahvale.

„Još malo i sve je bliže i bliže;
Svjetlo svanuće tog slavnog dana;
Hvalite Boga, svjetlo satima postaje sve jače;
Svjetli sve jasnije dok ne bude potpun dan.“

13. STUDIJA

KRALJEVSTVA OVOGA SVIJETA

Prva vlast – Njezino oduzimanje – Njeno otkupljenje i obnova – Predodžbeno Božje Kraljevstvo – Uzurpator – Dvije faze sadašnje vlasti – Postojeće vlasti, određene od Boga – Nebukadnezarovo gledište o njima – Danijelovo gledište i tumačenje – Kraljevstva ovog svijeta gledana s drugog stajališta – Ispravan odnos Crkve prema sadašnjim Vladavinama – Ukratko razmotreno Božansko pravo kraljeva – Tvrdnja Nazovikršćanstva lažna – Bolja nada u Peto Univerzalno Carstvo.

U PRVOM poglavlju Božanskog Otkrivenja, Bog objavljuje svoj naum glede svog zemaljskog stvorenja i njegove vladavine: „I reče Bog: Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci – svoj zemlji – i svim gmizavcima što puze po zemlji! Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih. I blagoslovi ih Bog i reče im: Plodite se, i množite, i napunite zemlju, i sebi je podložite! Vladajte ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorovima što puze po zemlji!“

Tako je vlast nad zemljom bila stavljena u ruke ljudske rase predstavljene u prvom čovjeku Adamu, koji je bio savršen, i stoga u potpunosti osposobljen da bude gospodar, vladar i kralj zemlje. Ovaj zadatak da se množi, i napuni zemlju i podloži si ju nije bio dat samo Adamu, nego cijelom čovječanstvu: „I sebi

je podložite!“ Da je ljudska rasa ostala savršenom i bezgrešnom, nikada ne bi izgubili ovu vlast.

Ono što se može primjetiti u tom zadatku datom čovjeku je to da mu nije bila data vlast nad njegovim bližnjim, nego je cijeloj rasi bila data vlast nad zemljom, da je kultiviraju i njezine plodove koriste za opće dobro. Ono što je bilo dato čovjeku da nad tim vlada nije bio samo biljni svijet i zemljina rudna bogatstva već i njezin raznoliki životinjski svijet. Da je ljudska rasa ostala savršenom i provodila Stvoriteljevu prvobitnu zamisao, kako bi brojčano rasli tako bi postalo neophodno da se međusobno savjetuju, i da sistematiziraju svoje napore i da osmisle načine i sredstva za pravednu i mudru raspodjelu zajedničkih blagoslova. I kako bi s prolaskom vremena postalo nemoguće, zbog njihovog ogromnog broja da se sastaju i savjetuju, bilo bi neophodno za različite grupe ljudi izabrati neke iz njihovih redova, da ih predstavljaju, da izražavaju njihove zajedničke osjećaje, i da djeluju za njih. I kada bi svi ljudi bili savršeni, mentalno, fizički i moralno; i kada bi svi iznimno voljeli Boga i njegove uredbe, i svog bližnjeg kao sebe, u takvom uređenju ne bi bilo trenja.

Tako gledano, Stvoriteljeva prvobitna zamisao za zemaljsku vladavinu bila je u formi Republike, vladavina u kojoj bi svaki pojedinac imao udio; u kojoj bi svaki čovjek bio suveren, dovoljno osposobljen u svakom pogledu da izvršava dužnosti svoje službe za svoje i opće dobro.

Ova zemaljska vlast prenešena na čovjeka imala je jednu nepredviđenu okolnost o kojoj je ovisilo hoće li se ona zauvijek nastaviti; naime ta božanski darovana vlast trebala se uvijek provoditi u skladu sa Vrhovnim Vladarem Svemira, čiji je zakon ukratko rečeno, ljubav. „Ljubav je ispunjenje zakona.“ „Ljubi Jehovu Boga svojega, svim srcem svojim i svom dušom svojom i

svim umom svojim... Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe.“ (Rim. 13:10; Mat. 22:37 – 40)

Glede ove velike milosti podarene čovjeku, David je hvaleći Boga rekao: „Učinio si ga malo manjim od onih što su Bogu slični, slavom i krasotom tada si ga okrunio. Dao si mu da vlada nad djelima ruku tvojih.“ (Psal. 8:5, 6) Ova vlast data čovječanstvu u osobi Adama bila je prva uspostava Božjeg Kraljevstva na zemlji. Čovjek je tada provodio tu vlast kao Božji predstavnik. Međutim čovjek je svojom neposlušnošću Vrhovnom Vladaru izgubio ne samo svoj život, nego i sva svoja prava i prednosti kao vladar koji je predstavljao Boga na zemlji. Kao pobunjenik bio je svrgnut i osuđen na smrt. Božje Kraljevstvo je tada brzo nestalo sa zemlje, i od tada više nije bilo uspostavljeno, osim na kratko vrijeme, na predodžben način u Izraelu. Premda je u Edenu čovjek izgubio svoje pravo na život i vlast nijedno mu nije bilo oduzeto odjednom; i dok se osuđeni život nastavio čovjeku je bilo dopušteno da provodi vlast nad zemljom prema svojoj sposobnosti i vlastitim idejama, sve do od Boga određenog vremena kad će onaj koji ima pravo preuzeti vlast koju je kupio.

Smrt našeg Gospodina otkupila je ili kupila ne samo čovjeka nego i njegovo prvobitno nasljeđe, uključujući i vlast nad zemljom. Budući da ju je kupio, titula je sada njegova: on je sada pravovaljani nasljednik, i u određeno vrijeme, za kratko, on će preuzeti kupljeni posjed. (Efež. 1:14) Budući da on nije kupio čovjeka da ga drži za svog roba, nego da ga obnovi u prvobitno stanje, tako je i sa vlašću nad zemljom: on ju je kupio kao i sve druge čovjekove prvobitne blagoslove, u svrhu da ih obnovi kada čovjek opet bude bio u stanju ostvarivati ih u skladu s voljom Božjom. Stoga Mesijina vladavina na zemlji neće trajati zauvijek. Ona će se nastaviti sve dotle dok sa svojom željeznom palicom ne uguši svu pobunu i neposlušnost, i obnovi palu rasu u prvobitno

savršenstvo, kada će oni biti u potpunosti sposobni da ispravno provode vlast nad zemljom kako je to prvobitno zamišljeno. Kada to bude bilo obnovljeno, na zemlji će opet biti Božje Kraljevstvo, pod čovjekom kao od Boga imenovanim predstavnikom.

Tijekom Židovskog doba, Bog je organizirao Izraelski narod kao svoje kraljevstvo, pod Mojsijem i sudcima — svojevrsna Republika — ali samo predodžbeno. Nakon toga je bila uspostavljena više despotska vladavina, posebice pod Davidom i Salamunom, koja je u nekim aspektima predočavala obećano kraljevstvo, kada će Mesija vladati. Za razliku od nacija koje su ih okruživale, Izrael je imao Jehovu za svog kralja, i njegovi su vladari nominalno služili pod njim kako učimo iz Psal. 78:70, 71. To je jasno izraženo i u 2. Ljet. 13:8 i 1. Ljet. 29:23, gdje je Izrael nazvan „kraljevstvom Gospodnjim“ i gdje je rečeno da je Salamun „sjeo na prijestolje Jehovino umjesto Davida oca svojega“, koji je sjedio na tom istom prijestolju i provodio vlast četrdeset godina ranije, nakon Šaula, prvog kralja.

Kada je Izraelski narod sagriješio protiv Gospodina on ih je u par navrata ukorio, sve dok im na koncu nije oduzeo kraljevstvo u cijelosti. U danima Sidkije, posljednjeg koji je vladao iz Davidove linije, žezlo ili kraljevska moć bilo je uklonjeno. Božje predodžbeno Kraljevstvo bilo je svrgnuto.

Božja odluka u odnosu na ovu stvar izražena je riječima: „A ti nečisti bezbožniče, kneže Izraelov, kome dođe dan kad bi na kraju bezakonje. Ovako veli Gospodin Jehova: svrzi tu kapu i svrzi taj vijenac, neće ga biti, ...Unišću, unišću, unišću ga, i neće ga biti, *dokle* ne dođe onaj kome pripada, i njemu ću ga dati.“ (Ezek. 21:30 – 32) U ispunjenju ovog proročanstva kralj Babilonski došao je protiv Izraela, uzeo zarobljenike i uklonio njihovog kralja. Premda je njihovo nacionalno postojanje bilo

obnovljeno preko Kira Perzijanca, oni su dalje bili podanici i plaćali danak uzastopnim carstvima MedoPerzije, Grčke, i Rima, sve do konačnog uništenja njihove nacije, 70 n.e. od kada su bili raspršeni među sve narode.

Izraelsko kraljevstvo bilo je jedino od svog pada, koje je Bog ikada priznao da na bilo koji način predstavlja njegovu vladavinu, zakone, itd. Postojalo je mnogo nacija prije njihove, ali niti jedna nije mogla s pravom tvrditi da je Bog njezin utemeljitelj, ili da su njezini vladari bili Božji predstavnici. Kada je kruna bila uzeta od Sidkije i Izraelsko kraljevstvo svrgnuto, bilo je odlučeno da će ostati svrgnuto sve do Krista, pravovaljanog nasljednika svijeta, koji ima pravo na nju. Stoga, zaključujemo, da su sva druga kraljevstva koja su na vlasti sve do ponovne uspostave Božjeg Kraljevstva označena kao „kraljevstva ovog svijeta“ pod „vladarem ovog svijeta“; pa stoga svaka njihova tvrdnja da su kraljevstva Božja je sporna. Ovo Kraljevstvo Božje nije bilo uspostavljeno prilikom prvog dolaska Krista. (Luka 19:12) Od tada je Bog izabirao iz svijeta one koje će se smatrati dostojnima da vladaju s Kristom kao sunasljednici njegovog prijestolja. Krist neće preuzeti to Kraljevstvo sve do svog drugog dolaska u sili i slavi da vlada kao Gospodar svijetu.

Sva druga Kraljevstva izuzev Izraela Biblija naziva poganskim ili Neznabožackim kraljevstvima — „kraljevstvima ovog svijeta“, pod „vladarem ovog svijeta“ — Sotone. Uklanjanje Božjeg Kraljevstva u danima Sidkije ostavilo je svijet bez ijedne vladavine koju bi Bog mogao odobriti, ili čije bi zakone ili zbivanja on posebno nadgledao. Bog indirektno priznaje Neznabožacke vladavine, po tome što javno izjavljuje svoju odluku (Luka 21:24) da će se u međuvremenu kontrola Jeruzalema i svijeta provoditi preko Neznabožackih vladavina.

Ovaj vremenski međuperiod između uklanjanja Božjeg žezla i vladavine i obnove iste u još većoj moći i slavi u Kristu, u Bibliji se naziva „vremena Neznabožaca.“ I ta „vremena“ ili godine, tijekom kojih je „kraljevstvima ovog svijeta“ dozvoljeno vladati, određena su i ograničena i vrijeme za ponovnu uspostavu Božjeg Kraljevstva pod Mesijom jednako je određeno i označeno u Bibliji.

Premda su te Neznabožачke vladavine bile zle, bile su dopuštene ili „određene od Boga“ sa mudrim razlogom. (Rim. 13:1) Njihova nesavršenost i loše upravljanje dio su opće pouke o nevjerojatoj grešnosti grijeha i dokazuju nesposobnost palog čovjeka da upravlja sa sobom pa čak i na vlastito zadovoljstvo. Bog ih je dopustio da uglavnom ispunjavaju svoju svrhu sve dok su to u mogućnosti, preokrećući ih samo onda kada su bili u koliziji sa njegovim planovima. On je stvari osmislio tako da sve na koncu radi za dobro, i da se na koncu čak i „gnjev ljudski obraća u slavu njemu.“ Ostatak koji ne bi bio na dobro, ne bi služio svrsi ili davao neku pouku, on ograničava. (Psal. 76:10)

Čovjekova nesposobnost da uspostavi savršenu vladavinu pripisana je njegovoj vlastitoj slabosti, u njegovom palom i izopačenom stanju. Ove slabosti, koje same po sebi osujećuju ljudske napore da naprave savršenu vladavinu išle su na ruku Sotoni, koji je prvi napastovao čovjeka na nelojalnost Vrhovnom Vladaru. Sotona je stalno koristio ljudske slabosti, praveći od dobrog zlo, i od zla dobro, krivo prikazujući Božju osobnost i planove i zasljepljujući ljude u odnosu na istinu. Radeći tako u srcima djece neposlušnosti (Efež. 2:2), žive ih je zarobio da vrše njegovu volju i učinio se kako ga je naš Gospodin i njegovi apostoli nazvao — vladarem ovog svijeta. (Ivan 14:30; 12:31) On nije zakoniti vladar ovog svijeta, nego

je uzurpator; kroz prijevaru i obmanu i kontrolu palog čovjeka. Zato što je uzurpator biti će po kratkom postupku svrgnut. Da sa pravom nosti titulu vladara ovog svijeta, ne bi tako prošao.

Tako se može vidjeti da sadašnja vlast nad zemljom ima i nevidljivu i vidljivu fazu. Prva je duhovna, a kasnija ljudska — vidljiva ljudska kraljevstva koja su u velikoj mjeri pod upravom duhovnog kneza, Sotone. Zato što je posjedovao takvu moć Sotona je mogao ponuditi našem Gospodinu da postane vidljivi suveren zemlje pod njegovom upravom. (Mat.4:9) Kada isteknu Vremena Neznabožaca obje faze sadašnje vlasti bit će prekinute: Sotona će biti svezan a kraljevstva ovog svijeta svrgnuta.

Palo, zaslijepljeno i uzdišuće stvorenje stoljećima je s mukom hodalo svojim iscrpljujućim putem, poraženo na svakom koraku, čak su se i njegovi najbolji naponi pokazali ispraznima, no ipak se nadajući da je zlatno doba o kojem su sanjali njihovi filozofi blizu. No ono nije znalo da će daleko veće izbavljenje od onog kojem su se oni nadali i za kojim su uzdisali doći kroz prezrenog Nazarećanina i njegovih sljedbenika, koji će se kao Božji sinovi za kratko vrijeme očitovati u kraljevskoj moći za njihovo izbavljenje. (Rim. 8:22, 19)

Kako njegova djeca ne bi bila u tami glede njegovog dopuštanja sadašnjih zlih vladavina i glede njegove konačne zamisli da ostvari bolju vladavinu kada ova kraljevstva, pod njegovom providnošću ispune svrhu zbog koje su bila dopuštena, Bog nam je dao, preko svojih proroka nekoliko veličanstvenih panoramskih pogleda na „kraljevstva ovog svijeta“, svaki puta pokazujući za naše ohrabrenje, njihovo svrgavanje sa uspostavom njegovog pravednog i vječnog kraljevstva pod Mesijom, Knezom Mira.

Da sadašnji čovjekov napor da provodi vlast nije uspješan otpor Jehovinoj volji i moći, nego sa njegovim dopuštenjem, pokazano je sa Božjom porukom Nebukadnezar, u kojoj Bog daje *dopuštenje* četirima velikim carstvima Babilonu, Medoperziji, Grčkoj i Rimu da vladaju sve do vremena za uspostavu Kristovog kraljevstva. (Dan. 2:37 – 43) Ovo pokazuje gdje će ovaj niz vladavina završiti.

Dok sada budemo bacili pogled na ta proročanska viđenja, sjetimo se da su ona počela sa Babilonom u vrijeme kada je bilo svrgnuto kraljevstvo Izraelovo, Gospodinovo predodžbeno kraljevstvo.

Nebukadnezarova vizija zemaljskih vladavina

Među tim stvarima „koje su nama za pouku napisane“ da bi smo mi kojima je zapovjedbno da budemo podložni sadašnjim vlastima, mogli kroz ustrajnost i utjehu iz Pisama imati nadu, (Rim. 15:4; 13:1) je i Nebukadnezarov san i njegovo tumačenje kroz Proroka. (Dan. 2:31 – 45)

Danijel je objasnio san, rekavši: „Ti si, o kralju, imao viđenje: gle, kip, golem kip, vrlo blistav, stajao pred tobom, strašan za oči. Tome kipu glava bijaše od čistog zlata, prsa i ruke od srebra, trbuh i bedra od mjedi, gnjati od željeza, a stopala dijelom od željeza, dijelom od gline. Ti si promatrao: iznenada se odvali kamen a da ga ne dodirnu ruka, pa udari u kip, u stopala od željeza i gline te ih razbi.

„Tada se smrvi najednom željezo i glina, mjed, srebro i zlato, i sve postade kao pljeva na gumnu ljeti i vjetar sve odnese bez traga. A kamen koji bijaše u kip udario postade veliko brdo te napuni svu zemlju.

„To bijaše sanja; a njezino ćemo značenje reći pred kraljem. Ti, o kralju, kralju kraljeva, komu *Bog Nebeski*

dade kraljevstvo, silu moć i slavu (Neznabožačka kraljevstva ili sile bile su dozvoljene od Boga) i u čije je ruke stavio, gdje god se našli, sinove ljudske, životinje poljske, ptice nebeske i postavio te gospodarom nad svim time – ti si glava od zlata.

„Poslije tebe ustat će drugo kraljevstvo, slabije od tvoga, pa treće, od mjedi, koje će gospodariti svom zemljom. A četvrto kraljevstvo bit će tvrdo poput željeza, poput željeza koje sve satire i mrvi; kao željezo koje razbija, skršit će i razbit sva ona kraljevstva. Stopala koja si vidio, dijelom glina a dijelom željezo, jesu podijeljeno kraljevstvo; imat će nešto od čvrstoće željeza prema onome što si vidio željezo izmiješano s glinom. Prsti stopala, dijelom željezo a dijelom glina: kraljevstvo će biti dijelom čvrsto a dijelom krhko.“

Student povijesti može lako ući u trag, među mnogo manjim zemaljskim carstvima koja su ustala, četirima gornjima koja je opisao Danijel. Njih se naziva UNIVERZALNIM CARSTVIMA, — Babilon, prvo, glava od zlata (redak 38); Medoperzija, osvajač Babilona, drugo, prsa od srebra; Grčka, osvajač Medoperzije, treće, trbuh od bakra; i Rim, četvrto, jako kraljevstvo, noge od željeza i stopala dijelom od željeza dijelom od gline. Tri ova carstva su prošla, i četvrto, Rimsko, koje je zadržalo univerzalni utjecaj, u vrijeme rođenja našeg Gospodina, kao što čitamo, „U one dane izađe naredba cara Augusta da se provede popis *svoga svijeta*.“ (Luka 2:1)

Željezno Carstvo, Rim, bilo je daleko najjače, i trajalo je duže od svojih prethodnika. U stvari, Rimsko carstvo još uvijek traje, predstavljeno nacijama Europe. Ova podjela je prikazana sa deset prstiju na stopalima lika. Glina pomiješana sa željezom u stopalima predstavlja mješavinu

crkve i države. Ova se mješavina u Bibliji naziva „Babilon“ — zbrka. Kao što ćemo sada vidjeti, *kamen* je simbol pravog Božjeg kraljevstva, a Babilon je postavljen kao zamjena ili imitacija kamena — glina — koja se ujedinila sa rascjepkanim ostatcima (željeza) Rimskog carstva. Ovaj mješoviti sistem — crkva i država — Crkva, nominalno vjenčana sa Kraljevstvima ovog svijeta, kojeg Gospodin naziva Babilon, zbrka, usudi se nazivati Kristovim kraljevstvom na zemlji. Danijel objašnjava: „A što si vidio željezo izmiješano s glinom: oni će se miješati ljudskim sjemenom, (spoj crkve i svijeta — Babilon) ali se neće držati zajedno, kao što se ni željezo ne da pomiješati s glinom.“ Oni se ne mogu skroz sjediniti. „U vrijeme ovih kraljeva (kraljevstava predstavljenih sa deset prstiju, tzv. kršćanskih kraljevstava) Bog Nebeski podići će kraljevstvo koje neće nikada propasti i neće prijeći na neki drugi narod. Ono će razbiti i uništiti sva ona kraljevstva, a samo će stajati dovijeka.“ (Dan. 2:43, 44)

Danijel ovdje ne navodi vrijeme za kraj ovih Neznabožackih vladavina: koje nalazimo na drugom mjestu; ali svaka prorečena okolnost ukazuje da je danas kraj blizu, na samim vratima. Papinski sistem je dugo vremena tvrdio da je on kraljevstvo koje je Bog nebeski obećao podići i da je ono u ispunjenju tog proročanstva, razbilo u komade i konzumiralo sva druga kraljevstva. Istina je međutim ta da se je nominalna Crkva samo ujedinila sa zemaljskim carstvima kao glina sa željezom, i da Papinstvo nikada nije bilo pravo Božje Kraljevstvo, nego samo njegova krivotvorina. Jedan od najboljih dokaza da Papinstvo nije uništilo i asimiliralo ta zemaljska kraljevstva je taj što ona još uvijek postoje. I sada

se je glina osušila i postala suha, gubi svoju moć prijanjanja, i željezo i glina pokazuju znakove raspada, i kada ih udari „kamen“, pravo Kraljevstvo, brzo će se raspasti.

Nastavljajući svoje tumačenje, Danijel kaže: „kao što si vidio da se kamen s brijega odvalio a da ga ne dodirnu ruka te smrvio željezo, mjed, glinu, srebro i zlato. Veliki je Bog saopćio kralju što se ima dogoditi. Sanja je istinita, a tumačenje joj pouzdano.“ (redak 45)

Kamen odvaljen od brijega bez ruku, koji udara i uništava Neznabožačke sile, predstavlja pravu Crkvu, Božje Kraljevstvo. Tijekom Evanđeoskog doba ovaj je kamen bio oblikovan, „odvaljen“, isklesan i oblikovan za svoju buduću poziciju i veličinu – ne ljudskim rukama, već snagom ili duhom istine, nevidljivom silom Jehovinom. Kada bude bio dovršen, u potpunosti odvaljen, udarit će i uništiti kraljevstva ovog svijeta. Nisu ljudi već vladavine bili simbolizirani sa likom, i one će biti uništene kako bi ljudi bili oslobođeni. Naš Gospodin Isus nije došao da uništi ljudske živote već da ih spasi. (Ivan 3:17)

Kamen, tijekom svoje pripreme, dok je bio odvaljivan, može se nazvati embrio-gorom, s obzirom na njegovu buduću sudbinu; tako bi se i Crkvu moglo nazvati a ponekad ju se i naziva Kraljevstvo Božje. Međutim kamen ne postaje gorom sve dok ne udari lik; tako će i Crkva u punom smislu riječi postati Kraljevstvom koje će ispuniti svu zemlju, kada „dan Gospodnji“, „dan srdžbe na narode“ ili „vrijeme nevolje“ ne bude bilo gotovo, i kada ono bude bilo uspostavljeno i sve joj druge vlasti postale podređene.

Sjetimo se sada obećanja koje je naš Gospodin dao pobjednicima kršćanske crkve: „Onome tko pobijedi dat ću da

sjedne sa mnom na moje prijestolje“ – „A onome tko pobijedi i tko se bude držao djela mojih sve do kraja, dat ću vlast nad narodima, kao što sam i ja primio vlast od Oca svojega, te će upravljati njima palicom željeznom i razbiti ih kao posude glinene.“ (Otkr. 3:21; 2:26, 27; Psal. 2:8 – 12) Kada željezna palica dovrši svoje djelo uništenja, tada će se ruka okrenuti da izliječi, *ljudi* će se vratiti Gospodinu i on će ih izliječiti. (Iza. 19:22; Jer. 3:22, 23; Hoš. 6:1; 14:4; Iza. 2:3) dajući im ljepotu mjesto pepela, ulje radosti umjesto tuge i ogrtač hvale umjesto duha klonula.

Danijelova vizija zemaljskih vladavina

U Nebukadnezarovoj viziji mi vidimo zemaljska carstva, gledana sa svjetskog stanovišta, kao izložbu ljudske slave, raskoši i moći; premda u njoj također vidimo nagovještaj njihovog propadanja i konačnog uništenja, što je prikazano s pogoršanjem stanja od zlata do željeza i zatim do gline.

Klasa kamena, prava Crkva, tijekom svog odabira ili odvaljivanja od gore, za svijet nije imala nikakvu vrijednost. Bila je prezrena i odbačena od ljudi. Nisu vidjeli ništa lijepog na njoj da bi je poželjeli. Svijet voli, divi se i hvali i brani vladare i vladavine predstavljene s tim velikim likom, premda su stalno bili razočarani, prevareni, ranjeni i potlačeni od njih. Svijet veliča u prozi i u stihu, velike i uspješne nositelje ovog lika, njegove Aleksandre, Cezare, Bonaparte, i druge, čija se veličina pokazala u pokolju svojih bližnjih, i koji su u svojoj žudnji za moći stvorili milijune udovica i siročadi. Takav duh još uvijek postoji u „deset prstiju“ lika, a što vidimo danas u njihovim raspoređenim vojskama više od 12 milijuna ljudi naoružanih sa svakom đavolskom napravom suvremene genijalnosti, kako bi ubijali jedni druge na zapovijed „sadašnjih vlasti.“

Sada se ohole naziva sretnima; da, one koji čine zlo postavlja se na vlast. (Mal. 3:15) Zar ne možemo stoga vidjeti da uništenje ovog velikog lika pod udarcem kamena, i uspostava Božjeg kraljevstva, znači oslobođenje potlačenih i blagoslov za sve? Premda na neko vrijeme ta promjena može uzrokovati katastrofu i nevolju, ona će na kraju donijeti miroljubive plodove pravednosti.

Međutim sada, imajući na umu te razlike u stajalištima, pogledajmo ta ista četiri univerzalna zemaljska carstva, sa stajališta Boga i onih koji su u skladu s njim, kako je opisano u viziji ljubljenog proroka Danijela. Kao što nama ta kraljevstva izgledaju neslavno i zvjerski, tako su i njemu ta četiri univerzalna carstva bila prikazana kao četiri velike grabežljive divlje zvijeri. I njegovom je pogledu dolazeće kraljevstvo Božje (kamen) bilo srazmjerno veličanstvenije od onog kakvo je vidio Nebukadnezar. Danijel kaže: „Kazivaše ovako: Noću u viđenju pogledah, kad eno: četiri vjetra nebeska uzbibaše veliko more. Četiri goleme nemani iziđoše iz mora, svaka drukčija. Prva bijaše kao lav, a krila joj orlovska... Kad eno druga neman: gle, sasvim drukčija: kao medvjed, ... Gledah dalje, i evo: treća neman kao leopard, Zatim, u noćnim viđenjima, pogledah, kad eno: četvrta neman, strahovita, užasna, izvanredno snažna: imaše velike gvozdeno zube; ona žderaše, mrvljaše, a što preostade, gazila je nogama. Razlikovala se od prijašnjih nemani i imaše deset rogova.“ (Dan. 7:2 – 7)

Pojedinosti u odnosu na prve tri zvijeri (Babilon kao lav, MedoPerzija kao medvjed i Grčka kao leopard) s njihovim glavama, krilima i nogama itd. koja su sva simbolična ćemo proći jer su od manje važnosti u našem sadašnjem razmatranju od detalja četvrte zvijeri, Rima.

O četvrtoj zvijeri, Rimu Danijel kaže: „Zatim, u noćnim viđenjima, pogledah, kad eno: četvrta neman, strahovita, užasna, izvanredno snažna... i imашe deset rogova. Promatrah joj rogove, i gle: među njima poraste jedan mali rog; i pred tim se rogom iščupaše tri prijašnja roga. I gle, na tome rogu oči kao oči čovječje i usta koja govorahu velike hule.“ (Dan. 7:7, 8)

Ovdje je prikazano Rimsko carstvo; i u deset rogova je prikazana podjela njegove moći jer je rog simbol moći. Mali rog koji je izrastao između tih i koji si je prisvojio moć prethodna tri, i vladao među ostalima, predstavlja male početke i postupni rast do moći Rimske Crkve, Papinske moći ili roga. Kako je rastao njegov utjecaj, tri podjele, rogovi ili moći Rimskog carstva (Heruli, Istočni Egzarhat i Ostrogoti) bili su maknuti s puta da naprave mjesto za njegovu uspostavu kao civilne moći ili roga. Ovaj posljednji posebno istakut rog, Papinstvo, značajan je po svojim očima koje predstavljaju inteligenciju, i po svojim ustima – njegovim iskazima, tvrdnjama itd.

Ovoj četvrtoj zvijeri, koja predstavlja Rim, Danijel nije dao nikakvo opisno ime. Dok su druge opisane kao nalik na lava, nalik na medvjeda, i nalik na leoparda, četvrta je bila toliko divlja i grozna da se nijedna od zemaljskih zvijeri nije mogla usporediti s njom. Ivan koji je napisao Otkrivenje, vidio je u viziji istu simboličnu zvijer (vladavinu) i također nije imala opisno ime, i na kraju ih je dobila nekoliko. Između ostalih nazvana je i „Đavo“ (Otkr. 12:9). To je zaista bilo prikladno ime za Rim, kada ga se promatra u svjetlu njegovih krvavih progonstava, zasigurno je bio najđavolskija od svih zemaljskih vladavina. Čak i prilikom njegove promjene iz Poganskog u Papinski Rim, on ilustrira jednu od Sotoninih glavnih

karakteristika; on se također pretvara da *izgleda* kao anđeo svjetla (2. Kor. 11:14), kao što se Rim pretvorio iz poganskog i tvrdio da je kršćanski – da je Kristovo Kraljevstvo.*

Nakon što je dao neke detalje glede ove zadnje ili Rimske zvijeri, i posebno njenog specifičnog ili Papinskog roga, Prorok kaže da će biti donešena presuda protiv tog roga, i da će on početi gubiti svoju vlast, koja će biti *proždrt*a postepenim procesom sve dok *zvjer* ne bude bila uništena.

Ova zvijer ili Rimsko carstvo još uvijek postoji u svojim rogovima ili podjelama, i biti će ubijena ustajanjem masa čovječanstva, i svrgnućem vladavina, u „Gospodinov dan“, kao priprema za priznanje nebeske vladavine. Ovo je jasno pokazano kroz druge Biblijske retke koje ćemo još razmotriti. Međutim, najprije dolazi *proždiranje* Papinskog roga. Njegovu se moć i utjecaj počelo proždirati kada je Napoleon uzeo Papu kao taoca u Francusku. Tada, kada niti kletve niti molitve drugih papa ih nisu mogle osloboditi iz Bonaparteove moći, narodima je postalo očito da je Papinska trvdnja o božanskom auotritetu i moći bila neutemeljena. Nakon toga je zemaljska moć Papinstva naglo oslabila sve dok u rujnu 1870. nije izgubila i posljednji trag svoje zemaljske moći od ruku Viktora Emanuela.

Međutim, tokom cijelog tog vremena „proždiranja“, ona je nastavila izgovarati svoje visokozvučne riječi bogohuljenja, njezin posljednji takav izričaj bio je 1870, kada je nekoliko mjeseci prije svog svrgnuća dala izjavu o *nepogrešivosti* papa.

* Činjenica da je Rim bio nazvan „Đavo“ nipošto ne pobija *osobnost* Đavla: umjesto toga obrnuto. Vladavine su bile upoređene sa takvim zvjerima kao što su lav, medvjed, leopard s njihovim poznatim karakteristikama, zato što one postoje, tako je i četvrta zvijer nalik njemu.

Sve je to navedeno u proročanstvu: „Ja gledah *tada* (*nakon* što je donešena odluka protiv tog roga i nakon što je počelo uništavanje), zbog buke VELIKIH HULA što ih govoraše rog.“ (Dan. 7:11)

Tako smo kroz povijest došli do naših dana, i vidimo stvari upravo kako je bilo za očekivati, toliko kad se radi o zemaljskim carstvima, i njihovom potpunom uništenju. Sljedeća stvar po redu opisana je riječima, „i dok gledah, neman bi ubijena, njezino tijelo raskomadano i predano ognju.“ Ubijanje i spaljivanje su simboli, isto tako kao i sama zvijer i označavaju potpuno i beznadno uništenje sadašnje organizirane vladavine. U 12. retku prorok primjećuje razliku između kraja četvrte zvijeri i njezinih prethodnika. Njima je troma koji su vladali uzastopno (Babilon, Perzija i Grčka) bila uzeta vlast; prestala je njihova *vladajuća moć* nad zemljom; ali njihovi životi kao nacija nisu odmah bili prekinuti. Grčka i Perzija još uvijek postoje premda je njihova dugogodišnja univerzalna vlast davno prestala. Međutim sa Rimskim carstvom, četvrtom i posljednjom zvijeri nije tako. Ona će svoju vlast i život izgubiti odjednom, i otići u potpuno uništenje; a s njom će i drugi otići isto tako. (Dan. 2:35)

Bez obzira koje će biti sredstvo ili oruđe da se to postigne, *uzrok* njenog pada biti će uspostava Petog Univerzalnog Carstva na zemlji, Božjeg Kraljevstva, pod Kristom, koji ima pravo da preuzme vlast. Prijenos kraljevstva sa četvrte zvijeri, koja je u svoje određeno vrijeme bila „postavljena od Boga“, na peto kraljevstvo pod Mesijom kada dođe njeno određeno doba, Prorok je opisao ovim riječima: „Gledah u noćnim viđenjima i gle, na oblacima nebeskim dolazi kao Sin čovječji. On se približi Pradavnome i dovedu ga k njemu. Njemu bi predana (Kristu – glava i potpuno tijelo) vlast, čast i

kraljevstvo, da mu služe svi narodi, plemena i jezici. Vlast njegova vlast je vječna i nikada neće proći, kraljevstvo njegovo neće propasti.“ Anđeo je protumačio značenje toga „A kraljevstvo, vlast i veličanstvo pod svim nebesima dat će se puku Svetaca Svevišnjega. Kraljevstvo njegovo kraljevstvo je vječno, i sve vlasti služit će mu i pokoravati se njemu.“ (Dan. 7:13, 27)

Tako gledano vlast nad zemljom Jehova (Pradavni) će staviti u Kristove ruke, „sve će podložiti pod noge njegove.“ (1. Kor. 15:27) Tako ustoličen u Božjem Kraljevstvu, on mora vladati sve dok ne uništi svaki autoritet i silu koji nisu u skladu s Jehovinom voljom i zakonom. Da bi se ostvario taj veliki zadatak, prvo je neophodno svrgnuti ta Neznabožačka kraljevstva; jer se „kraljevstva ovog svijeta“ poput „vladara ovog svijeta“ neće mirno predati, nego će morati biti vezani i ograničeni silom. Tako je napisano: „da im kraljeve bace u lance, a odličnike u okove gvozdene; da na njima izvrše sud davno napisan – nek’ bude na čast svim svetima njegovim! Aleluja!“ (Psal. 149:8, 9)

Kada tako gledamo sadašnje vladavine sa stajališta našeg Gospodina i proroka Danijela, i shvatimo njihov bijes, destruktivnost, zvijski i sebičan karakter, naša srca čeznu za krajem Neznabožačkih vladavina, i raduju se tom blagoslovljenom vremenu kada će pobjednici sadašnjeg doba biti ustoličeni sa svojom Glavom, da vladaju, blagosiljaju i obnove uzdišuće stvorenje. Zasigurno, sva Božja djeca mogu se od srca moliti sa svojim Gospodinom: „NEKA DOĐE KRALJEVSTVO TVOJE, Neka bude volja tvoja, kao na nebu tako i na zemlji.“

Svaka od ovih vladavina predstavljenih u liku i sa tim zvijskim postojala je prije nego što je došla do moći kao

univerzalno carstvo. Isto je tako i sa pravim Božjim Kraljevstvom: ono je dugo postojalo odvojeno od svijeta, ne pokušavajući vladati, već čekajući svoje vrijeme – vrijeme koje je odredio Pradavni. I, poput drugih, ono mora primiti svoje imenovanje i mora doći do vlasti ili biti „postavljeno“ *prije* nego što počne pokazivati svoju moć udarajući i ubijajući zvijer ili kraljevstvo koje je pred njim. Stoga je zaista prikladna izjava: „U vrijeme ovih kraljeva (dok još imaju moć) Bog Nebeski podići će (uspostaviti u moći i autoritetu) kraljevstvo.“ I nakon što je podignuto: „Ono će razbiti i uništiti sva ona kraljevstva, a samo će stajati dovijeka.“ (Dan. 2:44) Stoga, kako god gledali, moramo očekivati da će Božje Kraljevstvo biti inaugurirano *prije* pada kraljevstava ovog svijeta koja će biti svrgnuta s njegovom moći i udarcem.

Sadašnje vladavine s drugog stajališta

Vrhovno pravo i autoritet da vlada svijetom zauvijek će biti u rukama Stvoritelja, Jehove, bez obzira kome dozvolio ili ga ovlastio da ima podređenu upravu. Pod nesavršenostima i manjkavostima koji su posljedica njegove nelojalnosti Kralju kraljeva, Adam je ubrzo oslabio i postao bespomoćan. Kao vladar počeo je gubiti snagu kojom je isprva zapovjedao i držao u poslušnosti niže životinjske oblike po snazi svoje volje. Izgubio je kontrolu i nad sobom, pa stoga kada je želio činiti dobro, njegova ga je slabost u tome ometala i zlo je bilo prisutno u njemu; i dobro koje je želio nije činio, a zlo koje nije želio njega je činio.

Premda ne tražimo opravdanje za našu pobunjeničku rasu, ipak možemo suosjećati s njenim uzaludnim nastojanjima da vladaju sobom i da se uredi za vlastitu dobrobit. Nešto se ima za reći o uspjehu svijeta u tom pravcu; jer premda priznajući

pravi karakter ovih zvjerima sličnih vladavina koje su istina bile korumpirane, ipak su znatno bolje od nijedne – mnogo bolje od bezakonja i anarhije. Iako bi anarhija vjerojatno bila sasvim prihvatljiva „vladaru ovog svijeta“, tako nije s njegovim podanicima, i njegova moć nija apsolutna: njegova sposobnost da radi kroz čovječanstvo bila je ograničena; i njegova se djelatnost u velikoj mjeri mora uskladiti sa idejama, strastima i predrasudama ljudi. Čovjekova ideja je bila samouprava neovisna o Bogu, i kad mu je Bog dopustio da se iskuša u tome, Sotona je prigrlio priliku da proširi svoj utjecaj i vlast. Želeći tako zaboraviti Boga (Rim. 1:28) čovjek se izložio utjecaju ovog lukavog i moćnog nevidljivog neprijatelja; i od tada je bio prisiljen raditi protiv Sotoninih spletki isto tako kao i svojih vlastitih osobnih slabosti.

Budući tako, pogledajmo sada opet na kraljevstva ovog svijeta, gledajući ih sada kao naprezanje palog čovječanstva da vlada samo sobom neovisno od Boga. Premda su pojedinačna iskvarenost i sebičnost ostavili po strani pravac pravde, tako da je potpuna pravda rijetko kada bila utvrđena pod bilo kojim kraljevstvom ovog svijeta, ipak je prividan cilj svih vladavina koje su ikad bile organizirane među ljudima bio promicati pravdu i dobrobit svih ljudi.

Drugo je pitanje do koje je mjere taj cilj bio postignut; međutim takva je bila tvrdnja svih vladavina, i takav je bio cilj ljudi nad kojima su vladali i koji su ih podržavali. I gdje su se ciljevi pravde uvelike ignorirali, bilo da su mase bile prevarene i zaslijepljene u odnosu na njih ili je rezultat bio ratovi, pobune i revolucije.

Mračna djela pokvarenih tirana, koji su stekli položaje moći u vladavinama svijeta, ne predstavljaju zakone i institucije tih vladavina, nego ono što daje zvjerski karakter tim vladavinama

jeste svojatanje autoriteta, i korištenje istoga u pokvarene svrhe. Zakoni svih vladavina uglavnom su bili mudri, pravedni i dobri – zakoni za zaštitu imovine i života, zakoni za zaštitu domaćih i komercijalnih interesa, za kažnjavanje zločina, itd. Također su imali prizivne sudove gdje su oni koji su imali određene sporove mogli do jedne određene mjere ishoditi pravdu; i koliko god da su bili nesavršeni njihovi službenici, prednost i nužnost takvih institucija bila je očita. Koliko god da su bile slabe te vladavine, bez njih bi pokvareni elementi društva, silom većine nadvladali pravednije i bolje elemente.

Premda dakle prepoznamo zvijski karakter tih vladavina, čemu je doprinio uspon do moći većine nepravednih vladara, kroz Sotonine intrige i prijevare, djelujući kroz ljudske slabosti i izopačena osjetila i ideje, ipak ih prepoznamo i kao najbolje napore jadnog, palog čovječanstva da vlada samo sobom. Stoljeće za stoljećem Bog im je dopuštao da rade napore u tom pravcu i da vide rezultate. Međutim nakon svih tih stoljeća eksperimentiranja, rezultati su daleko od zadovoljavajućih što je danas vidljivo daleko bolje nego u nijednom drugom razdoblju ljudske povijesti. U stvari nezadovoljstvo, je danas općenitije i raširenije kao nikada prije; ne zato što je tlačenja i nepravde više nego prije, nego zbog toga, što su se ljudima Božjom providnošću otvorile oči povećanjem spoznaje.

Različite vladavine koje su bile uspostavljene s vremena na vrijeme su izložile *prosječnu sposobnost* ljudi koje su ih zastupale da vladaju sami sobom. Čak i kada su postojale despotske vladavine, činjenica da su ih mase tolerirale dokazuje da kao ljudi nisu bili u stanju uspostaviti i podržati bolju vladavinu, premda su mnogi pojedinci uvijek bili nema sumnje daleko iznad prosjeka.

Usporedimo li stanje svijeta danas sa bilo kojim razdobljem prije nalazimo značajne razlike u osjećajima masa. Sada je raširen duh neovisnosti, i ljudi se ne daju više tako lako zaslijepiti, prevariti i voditi od vladara i političara, i stoga se neće podložiti jarmovima prijašnjih dana. Ova promjena javnog raspoloženja od samog početka čovjekovih nastojanja da vlada sa sobom nije bila postepena, nego ju se jasno može označiti tamo negdje od šesnaestog stoljeća, i njezin je napredak bio mnogo brži unatrag pedeset godina. Stoga ova promjena nije rezultat iskustva prošlih vjekova, nego je prirodna posljedica onedavnog porasta i općeg širenja znanja među masama čovječanstva. Priprema za ovo opće širenje spoznaje počela je sa izumom tiskarskog stroja oko 1440 n. e. i posljedičnog umnožavanja knjiga i periodičnih novosti. Utjecaj ovog izuma na opće javno prosvjetljenje počeo se osjećati od 16. stoljeća; i svi su upoznati sa naprednim koracima od tog vremena pa naovamo. Postalo je popularno opće obrazovanje masa, i izumi i otkrića postali su svakodnevna pojava. Ovaj porast spoznaje među ljudima, što je došlo Božjim imenovanjem, i događa se u svoje određeno vrijeme, je jedan od moćnih utjecaja koji su sada na djelu i vežu Sotonu – ograničavajući njegov utjecaj i njegovu moć u ovaj „Dan *pripreme*“ za uspostavu Božjeg kraljevstva na zemlji.

Povećanje spoznaje u svim smjerovima budi među ljudima osjećaj samopoštovanja, i shvaćanja njihovih prirodnih i neotuđivih prava, i za koje neće još dugo dozvoliti da ih se ignorira ili prezire; umjesto toga oni će ići u suprotnu krajnost. Pogledaj unatrag kroz stoljeća i vidi kako su narodi pisali povijest svog nezadovoljstva sa krvlju. I proroci objavljuju da će se zbog povećanja spoznaje još općenitije i

raširenije nezadovoljstvo na koncu izraziti u svjetom raširenoj revoluciji, u svrgavanju sveg zakona i uređenja; posljedica će biti anarhija i tjeskoba koje će doći na sve klase; ali da će Bog nebeski usred sve te zbrke PODIĆI svoje kraljevstvo, koje će zadovoljiti želje svih naroda. Umorni i razočarani sa svojim vlastitim neuspjesima, i kada utvrde da su njihova posljednja i najveća nastojanja rezultirala sa anarhijom, ljudi će vrlo rado dočekati i pokloniti se pred nebeskim autoritetom, i prepoznati njegovu snažnu i pravednu vladavinu. Tako će ljudska neprilika postati Božja prilika, i „doći će blago („želja“, KJV) svih naroda“ – Božje Kraljevstvo, u moći i velikoj slavi. (Hag. 2:7)

Znajući da je to Božji naum, niti Isus niti apostoli nisu ometali zemaljske vladare ni na koji način. Baš naprotiv, oni su naučavali da Crkva treba biti podložna tim vlastima, premda su često trpjeli zbog njihove zlouporabe moći. Oni su naučavali da Crkva treba slušati zakone, i poštivati one koji imaju autoritet zbog njihovog položaja, iako oni možda nisu vrijedni toga; da plaćaju određene poreze, i da se osim ako se to ne sukobljava s Božjim zakonima (Djela 4:19; 5:29) ne opiru nijednom uspostavljenom zakonu. (Rim. 13:1 – 7; Mat. 22:21) Gospodin Isus i apostoli i rana crkva su svi poštivali zakon premda su bili odvojeni od vladavina ovog svijeta i nisu imali nikakvog udjela u njima.

Premda su vlasti koje postoje, vladavine ovog svijeta, postavljene od Boga, kako bi čovječanstvo dobilo određeno iskustvo pod njima, ipak Crkva, posvećeni koji teže ka službi u dolazećem kraljevstvu, ne bi trebali žuditi za častima i službenim namještenjima u kraljevstvima ovog svijeta, niti bi se trebali protiviti tim vlastima. Oni su sugrađani i nasljednici nebeskog kraljevstva (Efež. 2:19), i kao takvi oni

bi trebali tražiti jedino takva prava i prednosti pod kraljevstvima ovog svijeta kakva pripadaju *strancima*. Njihov zadatak nije pomoći svijetu da poboljša svoje sadašnje stanje niti da imaju bilo kakve veze s njihovim sadašnjim stvarima. Činiti to bio bi zaista uzaludan napor; jer pravac svijeta i njegovo uništenje oboje su jasno definirani u Bibliji i pod potpunom su kontrolom onoga koji će nam u svoje vrijeme *dati* kraljevstvo. Utjecaj *prave* Crkve uvijek je bio mali pa je to i sada – toliko mali da se praktički uopće ne računa kao politički; međutim koliko god nam to izledalo ogromnim mi trebamo slijediti primjer i učenje našeg Gospodina i apostola. Znajući da je Božji naum dopustiti da svijet u potpunosti ispita svoju sposobnost da vladaju sami sobom, prava Crkva ne bi trebala, dok je u svijetu, *biti dio njega*. Sveti mogu utjecati na svijet jedino svojom odjeljenošću od njega, *puštajući da njihovo svjetlo svijetli*; i tako kroz njihove živote duh istine UKORAVA svijet. Tako – kao miroljubivi, koji se uredno pokoravaju svakom pravednom zakonu i preporučuju ga, koji prekoravaju bezakonje i grijeh, i upućuju na dolazeće Božje Kraljevstvo i na blagoslove koji se pod njim mogu očekivati, a ne najčešće prihvaćenom metodom miješanja u politiku i spletkarenjem sa svijetom oko položaja moći, i tako biti uvučeni u ratove i grijehe i opću izopačenost – bi kao potencijalna Zaručnica Kneza Mira u slavnoj čestitosti trebala biti snaga za dobro kao predstavnik svog Gospodina u svijetu.

Crkva Božja trebala bi *svu svoju pažnju* i napore usmjeriti prema propovjedanju Božjeg Kraljevstva, i unapređivanju interesa tog kraljevstva u skladu sa planom izloženim u Bibliji. Kada bi se to vjerno činilo ne bi bilo vremena a niti raspoloženja za bavljenje sa politikom sadašnjih vladavina.

Gospodin nije imao vremena za to; apostoli nisu imali vremena za to; a niti bilo koji od svetih koji oponaša njihov primjer.

Rana je Crkva, odmah po smrti apostola, pala plijenom upravo toj napasti. Propovjedanje dolazećeg Božjeg Kraljevstva, koje treba zamjeniti sva zemaljska kraljevstva, i raspetog Krista kao nasljednika tog Kraljevstva, bilo je nepopularno, i donosilo je progonstvo, ismijavanje i prezir. Međutim neki su razmišljali da poboljšaju Božji plan, i umjesto patnje, da postave crkvu u poziciju naklonosti svijeta. U kombinaciji sa svjetskim silama uspjeli su u tome. Kao rezultat razvilo se Papinstvo, i sa vremenom je postalo ljubavnicom i kraljicom naroda. (Otkr. 17:3 – 5; 18:7)

Sa ovakvim smjerom sve se promijenilo: umjesto patnje došla je čast, umjesto poniznosti došao je ponos; umjesto istine došla je laž; i umjesto da je bila progonjena ona je postala progoniteljem svih koji su osuđivali njene nove i bespravne počasti. Uskoro je počela izmišljati nove teorije i filozofije da opravda svoj smjer, najprije zavodeći sebe, a zatim narode, u to da je obećana milenijska vladavina Krista STIGLA, i da je Krist kao njen kralj bio zastupljen sa papama, koji su vladali nad kraljevima zemlje kao njegovi zamjenici. Njene tvrdnje u zavođenju cijelog svijeta bile su uspješne. „Pozemljari se *opiše* vinom bluda njezinog“ s njenim pogrešnim doktrinama (Otkr. 17:2) strašeći ih sa učenjem o tome kako sve one koji se opiru njenim tvrdnjama očekuju vječne muke. Uskoro su kraljevi Europe bili krunisani ili svrgnuti njenom odlukom, i pod njenim navodnim autoritetom.

Tako da kraljevstva Evrope danas tvrde da su kršćanska kraljevstva, i objavljuju da njihovi vladari vladaju „po milosti Božjoj“, odnosno kroz imenovanje bilo papinstva ili od nekih

Protestantskih sekti. Premda su Reformatori napustili mnoga od Papinskih tvrdnji na crkvenu nadležnost, itd. oni svejedno drže do te časti da kraljevi zemlje prihvaćaju kršćanstvo. Tako su Reformatori pali u istu pogrešku, i vršili autoritet monarha, kroz imenovanje ili sankcioniranje vladavina i kraljeva i označavajući ih „kršćanskim kraljevstvima“ ili Kristovim kraljevstvima. Stoga danas mnogo čujemo tu stranu enigmu „*kršćanski svijet*“ – zaista enigma, kada to promatramo u svjetlu ispravnih načela Evandjelja. Naš je Gospodin rekao svojim učenicima, „Od svijeta nisu, kao što ni ja nisam od svijeta.“ I Pavao nas potiče govoreći, „Ne prilagođujte se ovom svijetu.“ (Ivan 17:16; Rim. 12:2)

Bog nikada nije odobravao nazivanje tih kraljevstava Kristovim imenom. Zavedeni od Nominalne crkve, te nacije jedre pod lažnim bojama, tvrdeći da su ono što zapravo nisu. Njihova jedina titula, pored glasa naroda, je Božje *ograničeno* dopuštenje, rečeno Nebukadnezaru – dok ne dođe onaj koji ima pravo na vlast.

Tvrdnja da su ta nesavršena kraljevstva, sa svojim nesavršenim zakonima i često sebičnim i okrutnim vladarima, „kraljevstvo našeg Gospodina i njegovog Pomazanika“ grozna je uvreda pravom Kraljevstvu Kristovom, pred kojim će uskoro morati pasti, pred njegovim „Knezom mira“ i njegovim pravednim vladarima. (Iza. 32:1)

Još jedna ozbiljna povreda proizišla iz te pogreške je da je pažnja Božje djece time bila odvrćena od obećanog nebeskog kraljevstva; i bili su vođeni do neispravnog priznanja i povezanosti sa tim zemaljskim kraljevstvima, i do gotovo uzaludnih pokušaja da ugraviraju na taj divlji, svjetovni inventar milosti i moral Kršćanstva, i da zanemare evandjelje pravog Kraljevstva i nade koja je usredotočena na njega. Tako

prevareni, neki sada veoma teže za time da Božje ime bude ugrađeno u Ustav Sjedinjenih Država, ne bi li *time* postali kršćanska nacija. Reformirani Prezbyterijanci godinama su odbijali glasovati ili obnašati službe u toj vladi, *jer* ona nije Kristovo Kraljevstvo. Oni priznaju neprikladnost da kršćani učestvuju u bilo kojoj vladi. Mi se slažemo s time, ali ne i sa zaključkom, da ako je Božje *ime* spomenuto u Ustavu da bi ta činjenica preobrazila ovu vladavinu iz kraljevstva ovog svijeta u kraljevstvo Kristovo, i onda bi im to dalo slobodu glasati i obnašati službu u njoj. Kako bezumno! Kako li je velika obmana s kojom je „Majka bludnica“ opila sve narode (Otkr.17:2); jer na sličan se način tvrdilo da su kraljevstva Europe bila prenešena od Sotone Kristu, i da su postala „kršćanskim nacijama.“

Neka bi se znalo da su najbolji i najgori od zemaljskih naroda, samo „kraljevstva ovog svijeta“ čija je dopuštena moć od Boga sada na izmaku, kako bi mogli ustupiti mjesto određenom nasljedniku, Kraljevstvu Mesije, Petom Univerzalnom Carstvu na zemlji (Dan. 2:44; 7:14, 17, 27) – ovo gledište može učiniti mnogo da se uspostavi istina i svrgne laž.

Međutim ono je što je, djelovanja Papinstva u tom pravcu, sankcionirana od Protestanstskih Reformatora, prolaze neupitno među kršćanskim narodom. Budući da oni žele podržati Kristovo kraljevstvo, osjećaju se vezanima za sadašnja padajuća Kraljevstva tzv. Kršćanstva, čije vrijeme sada brzo ističe; i tako su njihove simpatije često usmjerene prema strani koja ugnjetava umjesto strani pravde i slobode – strani kraljevstava ovog svijeta, umjesto k strani dolazećeg pravog Kristovog kraljevstva. (Otkr. 17:14; 19:11 – 19)

Svijet brzo dolazi do zaključka da „kraljevstva ovog svijeta“ zapravo nisu kršćanska, i da je njihova tvrdnja da su

imenovana od Krista nije neupitna. Ljudi počinju koristiti svoju moć razmišljanja u tom i sličnim pravcima; i naravno da će djelovati još nasilnije kada shvate da je na njima bila prakticirana obmana u ime Boga pravde i Kneza mira. U stvari, tendencija je da mnogi zaključuju kako je kršćanstvo samo po sebi nametanje bez temelja i da mu je, budući udruženo s civilnim vladarima jedini cilj kontrolirati slobodu masa.

O da su ljudi mudri i da usmjere svoja srca da razumiju Gospodinovo djelo i plan. Tada bi se sadašnja kraljevstva postupno rastopila – reforma bi slijedila reformu, i sloboda slobodu, pravednost i istina bi prevladali sve dok pravda ne bi bila uspostavljena na zemlji. Ali oni to neće učiniti, a niti to mogu u svom sadašnjem palom stanju; i tako, naoružani sa sebičnošću, svaki teži da gospodari, i kraljevstva ovog svijeta će proći s velikim vremenom nevolje, kakve nije bilo otkako je naroda. Onima koji uzaludno pokušavaju zadržati vlast koja će proći, kada se vlast da onome koji ima pravo na nju, Gospodin govori, da se ustvari bore protiv njega – sukob koji sigurno neće uspjeti. On kaže:

Zašto se bune narodi i puci kuju lude osnove? Skupljaju se vladaoci zemaljski, knezovi među se vijećaju proti Gospoda i pomazanika njegovog: „Hajde da rastrgamo sveze njihove i da zbacimo sa sebe jaram njihov!“ Onaj, koji stoluje u nebu, smije se, Gospod im se podsmijeva. A tada im govori u srdžbi svojoj i gnjevom ih svojim zbunjuje: „*Ja sam pomazao kralja svojega na Sionu, svetoj gori svojoj.*“ ... Sad, vi kraljevi, opametite se; naučite se, vi suci na zemlji! Poklonite se Gospodu sa strahom, častite ga s trepetom! Poštujte Sina, da se ne razgnjevi, i vaša vas osnova ne unesreći; jer će se gnjev njegov brzo raspaliti. Blagoslovljeni su svi, koji se u njega uzdaju!

Kraljevstvo je blizu

„Stražaru, koje je doba noći –
 Što su njegovi znakovi obećanja.
 Putniče, pogledaj iznad visine planina,
 Vidi tu zvijezdu koja slavno sja!
 Stražaru, da li njena prekrasna zraka
 Ma koliko nade ili radosti predskazuje?
 Putniče, da to donosi dan –
 Izraelu obećani san.

„Stražaru, koje je doba noći –
 Ta se zvijezda sve više uspinje
 Putniče, blaženstvo i svjetlost,
 Mir i Istinu, njen pravac označava.
 Stražaru, dali će njene zrake
 Pozlatiti mjesto koje će im dati rođenje?
 Putniče, doba su njezina;
 Vidi, njena slava ispunjava zemlju.

„Stražaru reci nam, da li jutro
 Pravične slave Siona sviće?
 Da li znakovi koji označavaju njen dolazak
 još uvijek na tvoju stazu sjaje?
 Putniče, Da: ustani! Ustani i pogledaj oko sebe
 Svjetlo se prolama po nebesima!
 Zaogrni svoju svadbenu haljinu oko sebe!
 Jutro sviće! ustani! Ustani!“

14. STUDIJA

KRALJEVSTVO BOŽJE

Istaknutost teme – Karakter Kraljevstva – Kraljevstvo tijekom Evanđeoskog doba – Pavao ispravio pogrešna gledišta – Posljedice pogrešnih ideja o Kraljevstvu – Dvije faze Božjeg kraljevstva – Duhovna faza i njezino djelo – Zemaljska faza i njezino djelo – Njihovo skladno djelovanje – Slava Zemaljske faze – Slava Nebeske faze – Korijen saveza iz kojeg izrastaju grane – Zemaljska faza kraljevstva, Izraelska – Izgubljena plemena – Nebeski Jeruzalem – Izrael, predodžbeni narod – Izrael izgubljen i oporavljen – Izabrane klase – Nasljednici Kraljevstva – Željezno žezlo – Usporedba o svrsi Milenijske vladavine – Kraljevstvo predano Ocu – Božji prvobitni dizajn u potpunosti ostvaren.

Ukoliko netko ne proučava pažljivo ovu temu, s Biblijom i konkordancijom u ruci, iznenadit će se ukoliko to učini, kada utvrdi njenu dominantnost u Bibliji. Stari Zavjet obiluje sa obećanjima i proročanstvima u kojima su Božje Kraljevstvo i njegov kralj, Mesija središnja tema. Nada svakog Izraelca bila je (Luka 3:15) da će Bog njihov narod uzvisiti pod Mesijom; i kada im Gospodin dođe, doći će im kao kralj, da uspostavi dugo očekivano Kraljevstvo Božje na zemlji.

Ivan, glasnik i preteča našeg Gospodina Isusa, započeo je svoju misiju objavljujući, „Obratite se jer se približilo kraljevstvo nebesko.“ (Mat. 3:2) Gospodin je započeo svoju službu sa potpuno istom objavom (Mat. 4:17); i apostoli su bili poslani da propovjedaju istu poruku. (Mat. 10:7; Luka 9:2) Ne samo da je Kraljevstvo bilo tema s kojom je Gospodin započeo svoju službu, nego je to zaista bila glavna tema sveg njegovog

propovjedanja (Luka 8:1; 4:43; 19:11), druge su teme bile spomenute samo u povezanosti sa ili kao objašnjenje ove jedne teme. Većina njegovih usporedbi su bile ili ilustracije Kraljevstva iz različitih kuteva, i različita obilježja, ili su drugačije isticale važnost potpunog posvećenja Bogu kao neophodnog da bi se imalo udjela u kraljevstvu, i da ispravi židovska kriva mišljenja jer su oni bili sigurni u to kraljevstvo budući djeca Abrahamova, i stoga prirodni nasljednici obećanja.

Naš je Gospodin Isus u govorima svojim učenicima jačao i poticao njihova očekivanja dolazećeg kraljevstva, govoreći im, „Zato ostavljam vama kraljevstvo, kao što je Otac moj ostavio meni. Vi ćete u kraljevstvu mojemu za stolom mojim jesti i piti i na prijestoljima sjediti i dvanaest plemena Izraelovih suditi (vladati).“ (Luka 22:29, 30) I opet, „Ne boj se, malo stado; jer je bila volja Oca vašega, da vam dadne kraljevstvo.“ (Luka 12:32) I kada je kralj kojeg su prepoznali bio raspet umjesto da je bio okrunjen i ustoličen, njegovi su učenici bili silno razočarani. Kako su se dvojica od njih izrazila jednom neznancu na putu za Emaus nakon njegovog uskrsnuća, oni su „*se nadali* da je on onaj koji će osloboditi Izrael“ – osloboditi ih Rimskog jarma, i čineći od Izraela kraljevstvo Božje u svoj moći i sili. Međutim oni su bili žalosno razočarani promjenama od prije nekoliko dana. Tada je Isus otvorio njihovo razumijevanje pokazujući im iz Biblije da je najprije bila potrebna njegova *žrtva*, prije nego kraljevstvo bude uspostavljeno. (Luka 24:21, 25 – 27)

Bog je mogao dati Isusu vlast nad zemljom bez da otkupljuje čovjeka; jer, „Svevišnji ima vlast nad kraljevstvom ljudskim i može ga dati komu hoće.“ (Dan. 4:32) Međutim Bog je imao veličanstveniji dizajn od onog koji bi bio ostvaren takvim planom. Takvo bi kraljevstvo moglo donijeti blagoslove, koji

bi, koliko god bili dobri, mogli biti jedino privremenog karaktera, budući da je cijelo čovječanstvo bilo pod smrtnom osudom. Da bi blagoslovi tog kraljevstva bili vječni i potpuni, rasu je najprije trebalo otkupiti iz smrti i tako ju pravno gledano osloboditi osude koja je prešla na sve u Adamu.

Da je objašnjavajući proročanstva Isus oživio kod svojih učenika nadu u dolazeće kraljevstvo očito je iz činjenice da su ga kasnije po njegovom odlasku pitali, „Gospodine, hoćeš li u *ovo vrijeme* podignuti kraljevstvo Izraelovo?“ Njegov odgovor premda nije bio eksplicitan, nije bio u proturječju s njihovim nadama. On je rekao, “ „Nije vaše znati *vremena ili časove*, što ih je Otac zadržao u svojoj vlasti.“ (Djela 1:6, 7)

Istina, učenici su isprva, kao i cijela židovska nacija, imali nesavršenu koncepciju Božjeg Kraljevstva pretpostavljajući da će ono biti isključivo zemaljsko kraljevstvo, kao što i mnogi danas griješe u suprotnom pravcu pretpostavljajući da će ono isključivo biti nebesko kraljevstvo. Mnoge usporedbe i zagonetke našeg Gospodina Isusa bile su namjenjene da u određeno vrijeme isprave ova pogrešna shvaćanja. Međutim, on se uvijek držao ideje o kraljevstvu, o vladavini, koja će biti uspostavljena *na zemlji* i vladati među ljudima. I on ne samo da je nadahnuo u njima nadu da će učestvovati u kraljevstvu, nego ih je i poučavao da se mole za njegovu uspostavu, „*Dodi Kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja kako na nebu, tako i na ZEMLJI.*“

Svjetovno – mudrima među Židovima, naš je Gospodin izgledao kao varalica i fanatik; a njegove su učenike smatrali zanesenjacima. Nisu mogli poreći njegovu mudrost i taktičnost i njegova čuda, niti ih razumski objasniti; jer ipak s njihovog stanovišta njegova tvrdnja da je on bio nasljednik svijeta, koji će uspostaviti obećano kraljevstvo koje treba vladati svijetom, i

da će njegovi sljedbenici, svi iz nižih staleža, biti sunasljednici s njim u tom kraljevstvu, činila im se previše apsurdnom da bi se s njom bavili. Rim je sa svojim discipliniranim ratnicima, svojim sposobnim generalima i golemim bogatstvom, i koji je bio gospodar svijeta, svakodnevno bivao sve moćnijim. Tko je dakle bio taj Nazarećanin? i tko su bili ti ribari, bez novca i utjecaja, i koji su bili oskudni među običnim narodom? Tko su bili oni da mogu govoriti o uspostavljanju davno obećanog kraljevstva koje je trebalo biti najmoćnije i najveličanstvenije kakvo je ikada bilo na zemlji?

Farizeji su nadajući se da će razotkriti navodne slabosti Gospodinovih tvrdnji i tako razuvjeriti njegove sljedbenike, zahtijevali od njega – Kada će se to Kraljevstvo o kojem propovjedaš *pojaviti*? – kada će doći tvoji vojnici? – kada će se to kraljevstvo Božje objaviti? (Luka 17:20 – 30) Odgovor kojeg im je dao naš Gospodin dao bi im novu misao da nisu imali predrasude protiv njega i da nisu bili zaslijepljeni sa svojom navodnom mudrošću. On je odgovorio da se njegovo kraljevstvo nikada neće pojaviti na način kako su to oni očekivali. Kraljevstvo koje je on propovjedaao, i pozvao svoje sljedbenike da budu sunasljednici u njemu, bilo je nevidljivo kraljevstvo, i nisu trebali očekivati da ga vide. „Odgovori im i reče: Kraljevstvo Božje ne dolazi zamjetno (vanjska manifestacija); Ljudi neće reći: Evo ovdje je! ili Ondje je!, Jer, evo, kraljevstvo je Božje među vama.“* Jednom riječi on je

* Diaglott i Rotherham prijevodi prevode ovaj izraz sa „među vama“ što je sinonim za „u vašoj sredini“. To se svakako ne slaže sa teorijom koja inzistira na tome da je Isus tvrdio kako je to kraljevstvo bilo uspostavljeno u srcima farizeja, koje je on naslovio licemjerima i okrećenim grobovima. Međutim to Kraljevstvo, kad bude uspostavljeno, biti će „među“ ili „usred“ svih klasa; vladajući i sudeći svima.

pokazao da kad njegovo kraljevstvo bude trebalo doći, biti će posvuda prisutno i posvuda moćno, ipak nigdje vidljivo. Tako im je dao ideju o duhovnom kraljevstvu koje je propovjedao; ali oni su bili nepripremljeni i nisu ga primili. U židovskom očekivanju glede obećanog kraljevstva bilo je mjere istine, koje će u određeno vrijeme kako ćemo pokazati biti realizirano; međutim naš je Gospodin ovdje ukazivao na duhovnu fazu kraljevstva, koje će biti nevidljivo. I kada ta faza kraljevstva bude bila *najprije* uspostavljena, njezina će prisutnost biti nevidljiva, i neko vrijeme neprepoznata. Prednost nasljedstva u toj duhovnoj fazi Kraljevstva Božjeg bila je jedina ponuda onda data, i bila je jedinom nadom našeg poziva tokom cijelog Evanđeoskog doba, koje je tada počelo. Stoga je Isus isključivo ukazivao na njega. (Luka 16:16) U nastavku će nam to biti još jasnije.

Najvjerojatnije je zbog takvog nepovoljnog javnog mnijenja, posebno među Farizejima, Nikodem došao Isusu noću, zabrinut da riješi tu tajnu, ipak očito postidjen da javno prizna da su takve tvrdnje mučile njegov um. Razgovor između Gospodina i Nikodema (Ivan 3. pogl.) premda djelomično zabilježen, daje nešto bolji uvid u karakter Božjeg Kraljevstva. Očito su spomenute glavne točke razgovora, tako da iz njih možemo lako steći sliku cjeline, što možemo razumno parafrazirati kako slijedi:

Nikodem – „Učitelju mi znamo da si od Boga došao kao učitelj, jer nitko ne može činiti čudesa koja ti činiš ako Bog nije s njim.“ Ipak neke od tvojih izjava izgedaju mi vrlo nedosljedno, došao sam te zato tražiti objašnjenje. Naprimjer ti i tvoji učenici idete i objavljujete, „Približilo se kraljevstvo nebesko“; ali ti nemaš niti vojske, niti bogatstva, niti utjecaja i prema svemu izgleda da je ta tvdnja nestinita; i u tome mi se

čini da obmanjuješ narod. Farizeji te općenito smatraju varalicom, ali ja sam siguran da mora biti nešto istine u tvojim učenjima, „jer nitko ne može činiti čudesa koja ti činiš ako Bog nije s njim.“ Svrha mog posjeta je da saznam kakvo je to kraljevstvo koje objavljuješ? odkuda je? kada će biti uspostavljeno i kako?

Isus – Tvom se zahtijevu da imaš potpuno razumijevanje o nebeskom kraljevstvu sada ne može udovoljiti; ne da ja ne znam sve o njemu, nego ti u svom sadašnjem stanju ne bi mogao razumjeti i cijeniti to, ako bi ti ja to u potpunosti objasnio. „Tko se ponovno ne *rodi**, taj ne može *vidjeti* (grčki *eidon*†, „znati“ ili „biti upoznat sa“) kraljevstva Božjega.“

Čak i moji učenici imaju vrlo nejasne ideje o karakteru kraljevstva kojeg objavljuju. Ja im ne mogu reći iz istog razloga kao ni tebi; i oni ne mogu razumjeti iz istog razloga.

* Grčka riječ *genao* i njezine izvedenice, ponekad prevedene sa *začet*, a ponekad sa *rođen* u stvari sadrže obje ideje i trebale bi se prevesti s jednom od tih dvaju riječi, u skladu sa smislom odlomka u kojem se pojavljuju. Obje ideje, začecje i rođenje, uvijek su u riječi, pa tako ako je jedna navedena, druga se uvijek podrazumijeva, kao što je rođenje prirodna posljedica začecja, i začecje prirodno prethodi rođenju. Kada je aktivni subjekt s kojim je *genao* povezan muški, trebalo bi se prevesti sa *začet*; a kada je ženski, *rođen*. Tako u 1. Ivan. 2:29; 3:9; 4:7; 5:1, 18 *genao* bi trebao biti *začet* zato što je aktivni subjekt muškog roda.

Ponekad međutim prijevod ovisi o prirodi čina, bilo muškog bilo ženskog roda. Stoga kad se koristi u kombinaciji sa *ek*, označavajući iz ili *od*, trebao bi se prevesti sa *rođen*. Soga u Ivanu 3:5, 6 *genao* bi se trebao prevesti sa *rođen*, na što je ukazano sa riječju *ek* – iz vode, *od* tijela, *od* duha.

† Ova ista grčka riječ je u Djelima 15:6 prevedena sa *razmotriti*. „Nato su se apostoli i stariješine skupili da to *razmotre* (upoznaju ili razumiju).“ Ista je riječ prevedena sa *pogledaj* u Rim. 11:22. „*Pogledaj* (razmotri, razumij) dakle, Božju dobrostivost i strogost“, također u 1. Ivan. 3:1 – „*Gledajte* (razmotrite, upoznajte, razumijte) kakvu nam je ljubav dao Otac.“

Ali Nikodeme, jedna posebnost u Božjem postupanju je ta da on zahtijeva poslušnost svjetlu koje se već posjeduje prije nego je dato više svjetla; i kod izbora onih koji će biti smatrani dostojnima udjela u kraljevstvu, zahtijeva se pokazivanje vjere. Oni moraju biti takvi da su spremni slijediti Božje vodstvo, korak po korak, često videći jasno samo jedan korak ispred. Oni hode po vjeri a ne po gledanju.

Nikodem – Ali ja te ne razumijem. Što ti to znači? Kako se čovjek može ponovno roditi kad je star? Može li on po drugi puta ući u majčinu utrobu, i biti rođen? Ili misliš da je pokajanje koje je propovjedaao „Ivan Krštavatelj“ a koje je bilo simbolizirano krštenjem u vodi na neki način to simbolično *rođenje*? Zapazio sam da tvoji učenici slično propovjedaju i krste. Je li to novo rođenje neophodno za one koji će vidjeti i ući u tvoje kraljevstvo?

Isus – Naša je nacija posvećena nacija, saveznički narod. Oni su svi bili kršteni u Mojsija u moru i u oblaku kad su napustili Egipat. Bog ih je prihvatio u Mojsiju, njihovom posredniku, kod Sinaja; međutim oni su zaboravili svoj savez, neki otvoreno žive kao poreznici i grešnici, većina drugih su samopravedni licemjeri; stoga je i Ivanovo propovjedanje i ono mojih učenika bilo za *pokajanje* – povratak k Bogu i priznavanje sklopljenog saveza; i Ivanovo krštenje označava to pokajanje i obnovu srca i života, a *ne novo rođenje*. Međutim ako ne budeš imao više od toga nećeš nikada moći vidjeti Kraljevstva. Osim ako uz obnovu simboliziranu Ivanovim krštenjem ne primiš i začec i rođenje duhom, ne možeš vidjeti moje Kraljevstvo. Pokajanje će te vratiti natrag u stanje opravdanja; u tom ćeš me stanju moći prepoznati kao Mesiju, prototip Mojsija; i tako mi se posvetivši bit ćeš *začet* od Oca za novi život u

božanskoj prirodi, koji ako se razvije i oživi, će ti osigurati da budeš *rođen* kao novo stvorenje, duhovno biće, u prvom uskrsnuću; i kao takav nećeš samo vidjeti nego i učestvovati u Kraljevstvu.

Promjena koja se događa tim novim rođenjem od Duha, uistinu je velika, Nikodeme; jer ono što je rođeno od tijela tijelo je ali ono što je rođeno od duha duh je. Nemoj se stoga čuditi mojoj prvoj izjavi, da moraš biti *začet* odozgo želiš li razumjeti, znati i i cijeniti stvari o kojima se raspituješ. „Ne čudi se što sam ti rekao: Moraš se ponovno roditi.“ Razlika između tvog sadašnjeg stanja, rođen od tijela, i stanja onih koji su rođeni od Duha, i koji će ući u Kraljevstvo koje propovjedam i sačinjavati ga, vrlo je velika. Dopusti mi da ti ispričam jednu usporedbu kroz koju ćeš dobiti neku ideju o bićima, koja će nakon što budu rođena od Duha, sačinjavati to Kraljevstvo: „Vjetar puše gdje hoće, čuješ mu šum, ali ne možeš reći odakle dolazi ni kamo ide. Tako je i sa svakim onim koji je rođen od Duha.“ Kao što vjetar puše tamo i amo, ti ga ne možeš vidjeti, premda vrši utjecaj posvud oko tebe. Ti ne znaš ni odakle dolazi ni kud ide. To je najbolja usporedba koju sam ti mogao dati o onima rođenima od Duha, kroz uskrsnuće, onima koji će „ući u“ odnosno sačinjavati Kraljevstvo koje ja sada propovjedam. Oni će svi biti nevidljivi poput vjetra, i ljudi, koji nisu rođeni od Duha, niti će znati otkuda su oni došli niti kuda idu.

Nikodem – Kako to može biti? – nevidljiva bića!

Isus – „Ti si istaknut učitelj u Izraelu, a to ne razumiješ?“ – da duhovna bića mogu biti prisutna, a ipak nevidljiva? Zar ti, koji nastojiš poučavati druge, nisi nikada čitao o Elizeju i njegovom sluzi, ili Bileamovoj magarici? i o mnogim drugim

mjestima u Bibliji a koja ilustriraju ovo načelo, da duhovna bića mogu biti prisutna među ljudima a ipak nevidljiva? Osim toga ti si jedan od farizeja, koji se izjašnjavaju da vjeruju u anđele kao duhovna bića. Međutim to samo ilustrira ono što sam ti isprva rekao: Ako čovjek nije začet odozgo, on ne može vidjeti (znati, biti upoznat sa, ili razumjeti kao razumno) Božje Kraljevstvo i različite stvari koje su povezane s njim.

Ako bi želio ući i postati sunasljednik sa mnoom tog kraljevstva kojeg ja objavljujem, moraš korak po korak slijediti svjetlo. Dok to budeš činio doći će više svjetla, i to toliko brzo koliko ćeš ti biti spreman primiti ga. Ja sam propovjedao te stvari koje ti sada možeš razumjeti, i činio sam čuda, i ti me priznaješ kao učitelja koji je došao od Boga, međutim nisi postupio po svojoj vjeri i otvoreno postao moj učenik i sljedbenik. Ne možeš očekivati vidjeti više, sve dok ne budeš živio po onome što sada vidiš; tada će ti Bog dati više svjetla i dokaz za sljedeći korak. „Zaista, zaista ti kažem: mi ti govorimo *ono što znamo*, svjedočimo za ono što smo vidjeli, a vi (farizeji) ne primajte našega svjedočanstva. Ako mi ne vjerujete kad vam govorim o zemaljskim stvarima, kako ćete mi vjerovati ako vam budem govorio nebeske?“ Bilo bi mi beskorisno nastojati vam govoriti o nebeskim stvarima, jer vi ne biste bili uvjereni i moje bi vam se propovjedaње činilo još luđim. Ako ono čemu sam vas poučavao a što je bilo zemaljskog karaktera, ili ilustrirano zemaljskim stvarima, što ste mogli i jeste razumjeli, nije bilo dovoljno da vas uvjeri u dovoljnoj mjeri da postanete moji učenici i sljedbenici, ne bi vam bilo ništa uvjerljivije da su to bile nebeske stvari, o kojima ne znate ništa; jer nijedan čovjek nikada nije uzašao na nebo, pa stoga ne može potvrditi moje svjedočanstvo. Ja, koji sam

sišao s neba, jedini razumijem nebeske stvari. „Nitko nije uzišao na nebo, osim onoga koji je sišao s neba, a to je Sin Čovječji koji je na nebu.“* Spoznaju o nebeskim stvarima može se primiti jedino nakon duhovnog začeca; i same nebeske stvari, kad se rodi od Duha, duhovna bića.

Stoga je Gospodin trebao biti strpljiv kod objavljivanja prirode kraljevstva onima kojima su predrasude i obrazovanje onemogućili da vide išta osim iskrivljenih gledišta o njegovoj zemaljskoj fazi. Međutim nastavlja se odabir posebne klase koja će imati udjela u Mesijanskom Kraljevstvu, premda je samo nekoliko bilo izabrano iz Izraela, kojima je to isključivo bilo ponuđeno tijekom sedam godina. Kao što je Bog predvidio, kroz njihovu nespремnost za njega, i propust da shvate i udovolje predstavljenim uvjetima, prednost da imaju udjela u Mesijinom Kraljevstvu otišla je od njih kao naroda, samo ju je ostatak primio, i došla je Neznabošcima da uzme od njih isto Narod za svoje ime. I između njih samih samo ostatak, „malo stado“ cijeni prednost i računa ih se dostojnima da budu sunasljednici u njegovom kraljevstvu i slavi.

U Nominalnu kršćansku Crkvu bila je uvedena ozbiljna pogreška, koja krivo interpretira ovo obećano kraljevstvo da ono zapravo znači Nominalnu crkvu u njenom sadašnjem stanju, i da je njegovo djelo samo djelo milosti u srcima vjernika; i ta je pogreška otišla tako daleko da se sada vjeruje kako je sadašnji nesveti savez i vladavina nominalne Crkve sa svijetom ustvari vladavina Božjeg kraljevstva na zemlji. Istina, u nekom smislu Crkva je Kraljevstvo Božje, i milost djeluje u srcima vjernika; međutim uzeti u obzir sve to i zaniijekati pravo

* Riječi „*koji je na nebesima*“ (redak 13) nije pronađena u većini drevnih i pouzdanih rukopisa.

buduće Kraljevstvo božje koje ima biti uspostavljeno pod svim nebesima, u kojem će božja volja vršiti kao i na nebu, značilo bi učiniti nevažecim i besmislenim snažna i veoma naglašena obećanja koja je dao zapisati naš Gospodin i apostoli i proroci, za ohrabrenje i pomoć u nadvladavanju svijeta.

U usporedbama našeg Gospodina, Crkvu se redovito naziva Kraljevstvom; i apostoli govore o njoj kao o kraljevstvu nad kojim Krist sada vlada, govoreći da nas je Bog prenio iz kraljevstva tame u kraljevstvo sina svoje ljubavi. Mi koji sada prihvaćamo Krista priznajemo njegovo kupljeno pravo vlasti i prinosimo mu zahvalnu i dobrovoljnu poslušnost prije nego ju on prisilno uspostavi u svijetu. Mi prepoznajemo razliku između zakona pravednosti, koje će on uvesti, i kraljevstva tame podržanog od uzurpatora, sada vladara ovog svijeta. Vjera u Božja obećanja tako mijenja našu odanost, i mi računamo sebe kao podanicima novog vladara, i njegovom milošću, sunasljednicima s njim u tom kraljevstvu koje ima biti uspostavljeno u moći i velikoj slavi.

Međutim ta činjenica nipošto ne poništava obećanja da će Kristovo kraljevstvo na koncu biti „od mora do mora i od Rijeke do krajeva zemaljskih.“ (Psal. 72:8); da će mu svi narodi služiti i biti mu poslušni; i da će mu se pokloniti svako koljeno, kako onih na nebu tako i onih na zemlji. (Dan. 7:27; Filip. 2:10) Zapravo, baš naprotiv, odabir „malog stada“ sada potvrđuje ta obećanja.

Kada se pažljivo razmatra usporedbe našeg Gospodina, utvrdi se da one jasno uče da je dolazak i uspostavljanje Kraljevstva u moći budućnost; i da stvar bude jasna, ne dok kralj ne dođe. Tako usporedba o mladom plemiću koji ide u daleku zemlju da primi kraljevstvo i da se vrati, itd. (Luka 19:11 – 15) jasno smješta uspostavu kraljevstva na povratak Krista. I

poruka poslana od Gospodina Crkvi dugo godina poslije toga bila je: „Budi vjeran do smrti, i *dat ću ti vijenac života*.“ (Otkr. 2:10) Iz toga je očito da kraljevi koji će vladati s njim neće biti okrunjeni niti vladati kao kraljevi u *sadašnjem* životu.

Crkva u ovom trenutku dakle nije Kraljevstvo Božje uspostavljeno u slavi i moći, nego je u svom početnom, embrio stanju. I tako doista svi izrazi iz Novog zavjeta uče. Kraljevstvo Božje sada trpi nasilje od ruku svijeta; Kralj je bio zlostavljan i razapet; i tko će god slijediti njegove stope trpjet će u istom obliku progonstvo i nasilje. To je istina, kao što će se primjetiti samo za *pravu* Crkvu, a ne za nominalnu. Međutim dano je obećanje da ako mi sada (Crkva, kraljevstvo u embriju) trpimo s Kristom, mi ćemo također, u određeno vrijeme kad on uzme u svoje ruke moć svoju veliku biti proslavljeni i vladati s njim.

Jakov (2:5) u skladu sa učenjima našeg Gospodina, nam govori da je Bog izabrao one koji su po svjetskim mjerilima siromašni i prezreni ne da sada vladaju nego da budu „*baštinici* kraljevstva, *obećanog* onima koji ga ljube.“ Gospodin kaže, „Kako je teško onima koji imaju bogatstvo ući u kraljevstvo Božje!“ (Mar. 10:23) Jasno je da nije mislio na nominalnu Crkvu koja sada vlada sa svijetom; jer bogati su se zbili uz nju. Petar potiče nasljednike kraljevstva na strpljenje, upornost, čestitost i vjeru, govoreći, „Budite revniji da u vlastitu korist učvrstite svoj poziv i izbor! Radeći tako, nećete se nikada spotaknuti. Tako će vam se pružiti sve što je potrebno za ulazak u vječno kraljevstvo našega Gospodina, Spasitelja Isusa Krista.“ (2. Pet. 1:10, 11)

Neki su pretpostavili da je Pavlova izjava iz Rim. 14:17 *simbolično* kraljevstvo; međutim kada razmotrimo kontekst, očito je da redak jednostavno znači ovo: mi braćo prenešeni

sada u kraljevstvo sina ljubavi božje, imamo izvjesne slobode glede naše hrane...itd., koje nismo imali kao Židovi pod Zakonom (redak 14) ali nemojmo ipak koristiti tu našu slobodu ako to prouzročuje braći koji ju još ne shvaćaju da se spotiču i vrijeđaju svoju savjest. Nemojmo stoga, našom slobodom glede hrane, upropaštavati našeg brata za kojeg je Krist umro; nego imajmo na umu da se prednosti kraljevstva, sadašnje i buduće sastoje od mnogo većih blagoslova nego što je to sloboda glede hrane; naime slobodu u ispravnom postupanju, naš mir s Bogom preko Krista i naša radost sudjelovanja u Svetom Duhu Božjem. Te slobode kraljevstva (sada i zauvijek) toliko su velike da manje slobode glede hrane mogu biti žrtvovane, za sada, za dobro našeg brata.

Stoga, bez obzira s koje strane Biblijskog gledišta to osmatrali, ideja da su kraljevska obećanje mitske obmane, ili da naše sadašnje stanje ispunjava ta obećanja, u suprotnosti su.

S ranom Crkvom, obećanja kraljevske časti i sunasljedstva s Učiteljem, bili su snažni poticaji na vjernost pod sadašnjim ispitima i progonstvima, a za koja su bili upozoreni da ih očekuju; i od svih riječi utjehe i ohrabrenja u Otkrivenju, datih sedmerim crkvama, nijedno nije tako jasno i snažno sjajilo od ovih koja objavljuju, „Onome tko pobijedi dat ću da sjedne sa mnom na mome prijestolju, kao što sam i ja pobijedio i sjeo sa svojim Ocem na njegovu prijestolju.“ i, „Onaj tko pobijedi... njemu ću dati vlast nad narodima.“

To su obećanja koja se ne može razumno pogrešno shvatiti da se primjenjuju na sadašnje djelo milosti u srcu; niti da će se sad vladati nad narodima; budući da oni koji pobjeđuju to moraju činiti kroz *smrt* u službi, i tako dobiti kraljevske časti. (Otkr. 20:6)

Međutim ljudska priroda nastoji izbjeći patnju i uvijek je spremna prihvatiti čast i moć; stoga nalazimo da su neki u Crkvi u apostolskim danima imali takav stav da primjene obećanja o budućoj slavi i moći na sadašnji život, i čak su počeli postupati kao da su smatrali da je već došlo vrijeme da svijet iskazuje čast i bude poslušan Crkvi. Apostol Pavao je pisao kako bi ispravio tu pogrešku, znajući da takve ideje mogu imati štetno djelovanje na Crkvu razvijanjem ponosa i odvlačenjem od žrtvovanja. On im ironično kaže, „Već ste zasićeni! Već ste obogaćeni ! Bez nas ste vladali kao kraljevi.“ I tada im iskreno dodaje, „Kamo sreće da ste kraljevali, da bismo i mi (progonjeni apostoli) kraljevali s vama.“ (1. Kor. 4:8) Oni su toliko voljeli njihovo kršćanstvo, da su pokušali izaći iz njega i uzeti iz njega što je više časti moguće; i Apostol je jako dobro znao da ako su bili *vjerni* kao sljedbenici Gospodina, oni ne bi bili u takvom stanju. Stoga ih je podsjetio da ako je dugo – očekivana vladavina počela i *on* bi vladao ništa manje nego oni, i na činjenicu da je on zbog vjernosti istini bio patnik, što je bio dokaz da je *njihova vladavina* bila preuranjena, i zamka umjesto slave. Tada, s trunkom ironije on dodaje, „Mi (apostoli i vjerni sluge) smo ljudi zbog Krista, a vi ste mudri u Kristu; mi smo slabi, a vi ste jaki; vi ste čašćeni a mi prezreni.“ Ovo vam ne pišem da vas zasramim: imam bolji i plementiji cilj – UPOZORITI VAS; jer staza sadašnje časti ne vodi do slave i časti koja će se otkriti; međutim sadašnje patnje i samoodricanja su uski put k slavi, časti, besmrtnosti i sunasljedstvu u kraljevstvu. Zato vas molim, *oponašajte mene*. Trpite, i neka vas se proklinje i progoni sada, kako bi ste dijelili sa mnom krunu života, koju će mi Gospodin, pravedni Sudac, dati u *onaj dan*; i ne samo meni, nego i

svima onima koji budu željeli njegovo pojavljivanje. (1. Kor. 4:10 – 17; 2. Tim. 4:8)

Međutim, nakon mnogo progonstava koja je rana Crkva vjerno izdržala, počele su se širiti teorije da je zadatak Crkve bio osvojiti svijet, uspostaviti kraljevstvo nebesko na zemlji i vladati nad narodima *prije* Gospodinovog drugog dolaska. To je postavilo temelj za svjetovno spletkarenje, raskoš i ponos, razmetljivo isticanje i ceremonije u Crkvi, što je bilo osmišljeno kako bi impresioniralo, očaralo i ulilo strahopoštovanje svijeta, što je onda korak po korak vodilo do velikih tvrdnji Papinstva da kao Božje kraljevstvo na zemlji oni imaju pravo zapovijedati poštovanje i poslušnost njihovim zakonima i službenicima svake vrste, nacije i naroda. Pod tom lažnom tvrdnjom (oni su naizgled zaveli sebe isto tako kao i druge) Papinstvo je neko vrijeme stavljalo i micalo krune kraljevima Europe, i još uvijek se poziva na autoritet kojeg više nije u stanju provesti.

Ista Papinska ideja došla je i k Protestantizmu, koji također tvrdi, iako više neodređeno, da je *vladavina* Crkve nekako u toku; i kao Korinćani njegovi pristaše su „puni“ i „bogati“, i vladaju „kao kraljevi“ kako je naš Gospodin slikovito opisao. (Otkr. 3:17, 18) Tako se obistinilo da su samo nominalni članovi Crkve – koji nisu uistinu bili obraćeni, ne prava pšenica, više imitacija pšenice – daleko nadmašili brojčano prave Kristove učenike. I ti se najviše suprotstavljaju stvarnom žrtvovanju i samoodricanju, ne trpe progonstvo zbog pravednosti (istine), i umjesto toga najviše se drže samo forme posta itd. Oni zaista vladaju sa svijetom i nisu u toku sa pripremama za sudjelovanje u pravom kraljevstvu koje će naš Gospodin uspostaviti tijekom svoje druge prisutnosti.

Bilo kojem pažljivom promatraču, očito je nepodudaranje između tog gledišta i učenja Isusa i apostola. Oni su naučavali

da ne može biti Kraljevstva sve dok kralj ne dođe. (Otkr. 20:6; 3:21; 2. Tim. 2:12) Shodno tome kraljevstvo nebesko mora trpjeti nasilje *sve do* tog vremena, kad bude uspostavljeno u slavi i moći.

Dvije faze kraljevstva Božjeg

Premda je istina, kao što je rekao naš Gospodin, da Kraljevstvo *ne dolazi* – najprije se ne pokazuje – da ga se vidi, u određeno će se vrijeme očitovati svima izvanjskim, vidljivim i nepogrešivim znakovima. Kada bude bilo u potpunosti uspostavljeno, Kraljevstvo će se Božje sastojati od dva dijela, od duhovne ili nebeske faze i zemaljske ili ljudske faze. Duhovna će faza uvijek biti nevidljiva ljudima, budući da će oni koji ju sačinjavaju biti duhovne, božanske prirode, koju čovjek nije vidio niti može vidjeti (1. Tim. 6:16; Ivan 1:18); ipak njegova prisutnost i moć snažno će se očitovati, uglavnom kroz njegove ljudske predstavnike, koji će sačinjavati zemaljsku fazu Kraljevstva Božjeg.

Oni koji će sačinjavati duhovnu fazu kraljevstva su pobjednički sveci Evandeoskog doba – Krist, glava i tijelo – proslavljeni. Njihovo uskrsnuće i uzvišenje do moći prethodi ono od svih drugih, zato što kroz tu klasu svi drugi trebaju biti blagoslovljeni. (Hebr. 11:39, 40) Njihovo je *prvo uskrsnuće*. (Otkr. 20:5* Veliko djelo pred ovom slavnom pomazanom grupom – Kristom – zahtijeva njihovo uzvišenje do božanske

* U ovom retku riječi, *A ostali mrtvaci nisu oživjeli dokle se nije navršilo tisuću godina...* su sporne. One nisu pronađene u najstarijim i najpouzdanijim manuskriptima – Grčkom Manuskriptu, Sinajskom, Vatikanskom br. 1209. i 1160, niti u Sirijskom Manuskriptu. Trebamo imati na umu da mnogi odlomci pronađeni u suvremenim kopijama *su dodaci* koji zapravo ne pripadaju Bibliji. Budući da je zabranjeno išta dodavati Riječi Božjoj, naša je dužnost odbaciti takve dodatke čim se utvrdi njihov sporni karakter. Naznačene riječi najvjerojatnije su se slučajnošću uvukle u tekst u petom stoljeću; jer nijedan manuskript ranijeg datuma (bilo grčki ili

prirode: nijedna druga mimo božanske prirode to može ostvariti. Njihovo djelo ne odnosi se samo na ovaj svijet, nego na sve stvari *na nebu i na zemlji* – među duhovnim i isto tako i među ljudskim bićima. (Mat. 28:18; Kol. 1:20; Efež. 1:10; Filip. 2:10; 1. Kor. 6:3).

Rad zemaljske faze kraljevstva Božjeg bit će ograničen na ovaj svijet i na čovječanstvo. I oni koji su tako visoko počašćeni da imaju udjela u njemu bit će najviše uzvišeni i počašćeni od Boga među ljudima. Oni su klasa na koju se ukazuje u 7. studiji ovog djela (145. str.), čiji sudnji dan je bio

sirijski) ne sadrži tu rečenicu. Najvjerojatnije je to isprva bio samo *komentar* od čitatelja *na margini*, opis njegovog razmišljanja o tekstu, i zatim kopirano u tijelo teksta od nekog naknadnog prepisivača koji nije uspio napraviti razliku između teksta i komentara.

Međutim neprihvatanje ove klauzule nije bitno za „Plan“ kao što je ovdje navedeno; jer ostali mrtvaci – sav svijet – neće *živjeti* ponovno u punom smislu, u savršenom smislu kako je Adam *živio* prije nego je sagraješio i došao pod osudu izraženu riječima umrijet ćeš. Savršen život bez slabosti i umiranja je jedini smisao u kojem Bog priznaje riječ *život*. S njegovog je gledišta sav svijet već izgubio život, umire, i može sada s pravom biti opisan više kao *mrtav* nego *živ*. (2. Kor. 5:14; Mat. 8:22)

Riječ *uskrснуće* (grč. *anastasis*) označava *podizanje*. Kad se odnosi na čovjeka, označava ustajanje čovjeka u stanje s kojeg je pao, do punog savršenstva ljudstva- stvar izgubljena preko Adama. Savršenstvo *od kojeg* je naša ljudska rasa pala je savršenstvo *ka kojemu* će postupno ustati, tijekom Milenijskog doba obnove ili uskrснуća (podizanja). Milenijsko doba nije samo doba ispita, nego i također doba blagoslova, i kroz uskrснуće ili obnovu u život sve ono što je bilo *izgubljeno* bit će obnovljeno svima koji će tada znati i imati priliku rado poslušati. Proces uskrснуća biti će postepen, zahtijevajući cijelo doba za svoje ostvarenje; premda samo buđenje u život i svjesnost, kakve danas uživamo, će naravno biti trenutno djelo. Prema tome dok se ne navrši tisuću godina ljudska rasa neće u potpunosti postići mjeru života izgubljenu u Adamu. I s obzirom da bilo što, što je manje od savršenog života je stanje djelomične smrti, slijedi da iako gornje riječi nisu dio nadahnutog izvještaja, bilo bi striktno istina reći da *ostali mrtvaci neće oživjeti* (neće se vratiti u izgubljenu puninu života) sve dok tisuću godina obnove i blagoslova ne bude potpuno.

prije Evanđeoskog doba. Budući da im se sudilo i utvrdilo se da su bili vjerni, prilikom buđenja u život neće ustati na sud ponovno, nego će odmah primiti nagradu za svoju vjernost – trenutno uskrsnuće u ljudsko *savršenstvo*. (Drugi osim njih i duhovne klase biti će *postepeno* podizani do savršenstva tijekom tog Milenijskog doba.) Tako će ta klasa biti odmah spremna za veliko djelo pred njima kao ljudska sredstva s kojima će se Krist služiti u obnavljanju i blagoslivljanju ostatka čovječanstva. Kao što je duhovna priroda neophodna za ostvarenje djela Kristovog, tako je i savršena ljudska priroda prikladna za buduće ostvarenje djela koje se treba napraviti među ljudima. Dok im budu služili ljudi će ih vidjeti, dok će slava njihove savršenosti biti stalan primjer i poticaj drugim ljudima da nastoje postići isto savršenstvo. Da će ti Drevni dostojnici biti u vidljivoj fazi Kraljevstva i da će ih čovječanstvo moći vidjeti u potpunosti je potvrđeno Isusovim riječima nevjerujućim židovima koji su ga odbacili. On je rekao, „Vidjet ćete Abrahama, Izaka i Jakova i sve druge proroke u kraljevstvu Božjem.“ Ono što bi trebalo naglasiti je da Učitelj nije spomenuo da će on i drugi apostoli biti vidljivi s Abrahamom. U stvari, čovjek će vidjeti i družiti se s zemaljskom fazom kraljevstva, ali ne sa duhovnom; i neki će nema sumnje biti bolno uznemireni kada shvate da su odbacili tako veliku čast.

Nisu nam date konkretne informacije na koji će točno način te dvije faze nebeskog kraljevstva skladno djelovati; međutim imamo primjer o tome kako bi *mogli* djelovati, u Božjem ophođenju sa Izraelom kroz njihove predstavnike Mojsija, Arona, Jošue, proroka itd. – iako će dolazeća očitovanja božanske moći daleko nadići ona tog

predodžbenog doba; jer se djelo budućeg doba sastoji od buđenja svih mrtvih i obnove *poslušnih* do savršenstva. To će djelo zahtijevati uspostavu savršene vladavine među ljudima, sa savršenim ljudima na upravljačkim položajima, kako bi mogli na ispravan način uredovati stanjem stvari. Zahtijevat će imenovanje odgovarajućih obrazovnih sadržaja svake vrste, isto tako kao i filantropskih mjera različitih vrsta. To plemenito djelo podizanja ljudske rase sigurnim i odmjerenim koracima (pod vodstvom nevidljivih duhovnih članova istog kraljevstva) je velika čast koju su dobili Drevni dostojnici, i za koje će oni uskoro doći u potpunosti spremni nakon konačnog kolapsa kraljevstava ovog svijeta i vezivanja Sotone, njihovog vladara. Kao božanski počašćeni predstavnici nebeskog kraljevstva, oni će uskoro primiti čast i suradnju svih ljudi.

Dobiti mjesto u zemaljskoj fazi Kraljevstva Božjeg značit će naći zadovoljenje svake želje i ambicije savršenog ljudskog srca. Od samog ulaska u nj to će biti slavan i zadovoljavajuć udio, no ipak slava će se nagomilavati kako vrijeme bude prolazilo i blagoslovljeno djelo napredovalo. I kada, na kraju tisuću godina, veliko djelo obnove bude dovršeno po Kristu, (u velikoj mjeri posredstvom tih plemenitih ljudskih suradnika); kada cijela ljudska rasa (osim nepopravljivih – Mat. 25:46; Otkr. 20:9) bude stajala priznatom, bez mrlje, bore, ili bilo čega takvog, u Jehovinoj prisutnosti, ti koji su bili sredstvo u tom djelu svijetlit će među svojim bližnjima i pred Bogom, i Kristom i anđelima, „poput zvijezda do vijeka, u svu vječnost.“ (Dan. 12:3) Njihovo djelo i trud ljubavi nikada neće biti zaboravljeno od njihovih zahvalnih bližnjih. Oni će biti držani u vječnom sjećanju. (Psal. 112:6)

Međutim, kao što će biti velika nagomilana slava tih savršenih ljudi koji će sačinjavati zemaljsku fazu kraljevstva, slava nebeskih nadmašit će je. Dok će prijašnji sjati kao zvijezde zauvijek, ovi drugi će sjati poput sjajnog svoda nebeskog – kao sunce. (Dan. 12:3) Slava nebeska isto tako kao i zemaljska bit će položene kod nogu Kristovih. Ljudski um može otprilike procijeniti, ali ne može jasno pojmiti, slavu koja će biti otkrivena u Kristu kroz bezbrojna doba vječnosti. (Rim. 8:18; Efež. 2:7 – 12)

Kroz ove dvije faze kraljevstva bit će potvrđeno obećanje dato Abrahamu – „U tebi i tvom potomstvu blagoslovit će se svi narodi na zemlji.“ „Tvog će potomstva biti kao zvijezda na nebu i kao pijeska na obali morskoj.“ – zemaljsko i nebesko potomstvo, Božje sredstvo za blagoslivljanje svijeta. Bog je od samog početka namjeravao i jasno vidio obje faze obećanja, međutim Abraham je vidio samo zemaljsku. I premda je Bog izabrao iz prirodnog potomstva vrh duhovne klase (apostoli i drugi) i ponudio glavni blagoslov, duhovni, svima iz te nacije koji budu živjeli u određeno vrijeme, nebeski poziv, to je bilo nešto što je nadmašilo ono što je Abraham ikada vidio u savezu – milost na milost.

Pavao (Rim. 11:17) govori o Abrahamskom savezu kao korijenu iz kojeg je tjelesni Izrael *prirodno* izrastao, ali u kojega su nežidovski vjenici bili *pricijepljeni* kada su prirodne grane bile odsječene zbog nevjerovanja. To dokazuje dvostruko ispunjenje obećanja o razvoju *dva potomstva*, zemaljsko (ljudsko) i nebesko (duhovno), koji će sačinjavati dvije faze kraljevstva. Ovaj korijen – savez nosi te dvije različite vrste grana, od kojih će svaka prilikom uskrsnuća donijeti svoju različitu vrstu savršenog ploda – ljudsku i duhovnu klasu u

kraljevskoj moći. U razvoju prvo je bilo prirodno (zemaljsko), nakon toga nebeski vladari; ali glede veličanstvenosti položaja i vremena ustanovljenja, prvo će biti duhovno, nakon toga tjelesno; i tako će prvi biti posljednji a posljednji prvi. (Mat. 19:30; Luka 16:16)

Obećanje dato Abrahamu na koje Stjepan ukazuje (Djela 7:5) i kojem se Izrael nadao, bilo je zemaljsko: odnosilo se na *zemlju*. Bog je obećao „dati mu je u posjed i potomstvu njegovu nakon njega“ rekao je Stjepan. I Bog je rekao Abrahamu, „Podigni, molim te, oči svoje i s mjesta na kojem stojiš pogledaj na sjever, jug, istok i zapad, jer svu *zemlju* koju gledaš dat ću tebi i potomstvu tvojemu u trajan posjed! Učinit ću da potomstva tvogega bude kao praha na zemlji, i bude li tko mogao izbrojiti prah zemaljski, moći će izbrojiti i potomstvo tvoje. Ustani, prođi zemlju uzduž i poprijeko, jer tebi ću je dati!“ (1. Mojs. 13:14 – 17) Stjepan pokazuje da to obećanje tek *treba* biti ispunjeno; jer on izjavljuje da Bog nije Abrahamu, „nije dao naličje u njoj, niti jedne stope.“

Apostol, pišući o toj istoj klasi Drevnih dostojnika – Abraham među ostalima – slaže se sa Stjepanovom izjavom da obećanje dato Abrahamu još nije bilo ispunjeno; i on ide dalje i pokazuje da se ta zemaljska obećanja neće ispuniti sve dok se ne ispune još uzvišenija nebeska obećanja glede Krista (Glava i Tijelo). On je rekao o njima: Svi su oni umrli u vjeri, da nisu primili ono što im je bilo obećano, jer je Bog nama (Kristu) namjenio nešto bolje, da *oni* ne budu bez *nas* učinjeni savršenima. (Hebr. 11:13, 39, 40) Tako je opet pokazano da je Otkupitelj i Obnovitelj duhovan, odustavši od ljudske prirode i žrtvovavši je za sve, i da od te duhovne klase kada bude bila visoko uzvišena moraju proisteći svi blagoslovi, tko god

primio tu čast da bude sredstvo za ostvarenje toga. (Rim. 12:1; Gal. 3:29)

Tako gledano zemaljska faza kraljevstva biti će Izraelska; i oko te činjenice gomilaju se mnoga proročanstva koja se odnose na istaknutost te nacije u Božjem planu za buduće blagoslivljanje svijeta, kada će njihov tabernakul, koji je pao u prah, biti obnovljen, i Jeruzalem će biti hvala po svoj zemlji. I u proročkim i u apostolskim zapisima našli smo izjave koje jasno ukazuju da će u vremenima obnove Izrael kao nacija biti među prvim narodima koji će doći u sklad sa novim poretom; da će zemaljski Jeruzalem biti ponovno izgrađen na starim ruševinama, i da će im biti obnovljen oblik vladavine kakvog su imali u početku pod kneževima i sucima. (Iza. 1:26; Psal. 45:16; Jer. 30:18) I što bi bilo mnogo razumnije očekivati od toga da se Izrael bude prvi radovao prepoznavanju proroka i patrijarha? i da ih je njihova upoznatost sa i duga stega pod zakonom pripremila za prilagodljivost i poslušnost pod upravom kraljevstva? I premda će Izrael biti prvi među narodima priznat i blagoslovljen, i o Izraelu je također napisano, „Gospodin će najprije spasiti šatore Judine.“

Ne smatramo značajnim ulaziti u raspravu o tome gdje tražiti „izgubljena plemena“ Izraela. Može i ne mora biti istina, kao što neki tvrde, da su ta „izgubljena plemena“ sljediva do izvjesnih civiliziranih nacija sadašnjosti. Međutim premda neki od predloženih dokaza nisu nerazumni, ipak u cijelini gledajući to su u velikoj mjeri samo pretpostavke. Međutim i kad bi bilo jasno pokazano da su neke od civiliziranih nacija potomci izgubljenih plemena, to im ne bi davalo *nikakvu prednost* pod „nebeskim pozivom“, koji nakon njihovog odbacivanja kao nacije, ne pravi razlike između Židova i Grka, slobodnjaka i

roba. Ukoliko bi takav dokaz ikada postao jasan, (koji to još nije) to bi bilo u savršenom skladu sa proročanstvima i obećanjima koja se odnose na tu naciju i još čekaju ispunjenje u i ispod zemaljske faze kraljevstva.

Prirodna povezanost, isto tako kao i još uvijek preživjela mjera pouzdanja u dugo neispunjena obećanja, i sve njihove prirodne predrasude, biti će povoljno za njihovo opće i brzo prihvaćanje novih vladara; dok će njihove navike mjerljive poslušnosti zakonu također biti povoljne za njihovo brzo usklađivanje sa načelima nove vladavine.

Kao što je Jeruzalem bio sjedište carstva pod predodžbenim kraljevstvom Božjim, on će opet zauzimati istu poziciju, i biti „grad Velikog Kralja.“ (Psal. 48:2; Mat. 5:35) Grad je simbol kraljevstva ili vlasti, tako je i Božje kraljevstvo bilo simbolizirano sa Novim Jeruzalemom, novom vlašću koja silazi s neba na zemlju. Isprva će se sastojati samo od duhovne klase, Kristove nevjeste, koji će kako je to Ivan vidio postupno silaziti na zemlju; to jest ono će postupno dolaziti do moći kako se sadašnja carstva budu raspadala na komadiće, tijekom dana Gospodinovog. U određeno će vrijeme međutim, biti uspostavljena zemaljska faza tog grada ili vladavine, dio ili članovi kojega će biti drevni dostojnici. Neće biti dva grada (vladavine), nego jedan grad, jedna nebeska vladavina, ona na koju je Abraham gledao, „grad s pravim temeljima“ – vladavina ustanovljena u pravednosti, utemeljena na sigurnom temelju pravednosti Krista Otkupitelja, koji je dao vrijednost čovjekove otkupnine, i čvrstini božanske pravde, koja više ne može osuditi otkupljene nego što ih je ranije mogla ispričati krivima. (Rim. 8:31 – 34; 1. Kor. 3:11)

Slavni grad mira! čiji zidovi označuju spasenje, zaštitu i blagoslov svima koji ulaze u nj, čiji se temelji položeni u

pravdi, nikada ne mogu pomaknuti, i čiji je dizajner i graditelj Bog! U svjetlosti koja će sjati iz tog slavnog grada (kraljevstva) Božjeg, nacije (narodi) će hoditi putem svetosti, do savršenstva i potpunog sklada s Bogom. (Otkr. 21:24*)

Kad čovječanstvo dosegne savršenost na kraju Milenijskog doba, kao što je već pokazano, biti će primljeno u članstvo Božjeg kraljevstva i data im potpuna uprava nad zemljom kao što je to bilo isprva osmišljeno – svaki čovjek kao suveren, kao *kralj*. To je jasno pokazano u simboličnom Ivanovom proročanstvu (Otkr. 21:24 – 26); jer on u viziji nije samo vidio kako narodi hode u njegovom svjetlu, nego i kraljeve koji u njega unose svoju slavu; međutim ne može ući nitko tko bi ga okaljao. Nitko ne može biti poistovjećen sa tim gradom (kraljevstvom) a tko nije bio potpuno ispitan, i nitko tko bi radio ili ljubio raditi, prijevaru i nepravdu; samo oni koje će Janje zapisati kao dostojne vječnog života, i kojima će on reći, „Dođite blagoslovljeni moga Oca, naslijedite kraljevstvo pripremljeno za vas od postanka.“

Trebalo bi imati na umu da premda će nesumnjivo doslovni grad Jeruzalem biti ponovno izgrađen, i premda će najvjerojatnije postati glavnim gradom svijeta, ipak mnoga proročanstva koja spominju Jeruzalem i njegovu buduću slavu, pod tim kao simbolom odnose se na Kraljevstvo Božje koje će biti uspostavljeno u velikoj raskoši.

Što se tiče buduće slave zemaljske faze kraljevstva predstavljene s Jeruzalemom, proroci govore sa sjajnim terminima, govoreći, „Podvikujte, kličite zajedno, razvaline jeruzalemske, jer Gospod utješi puk svoj, otkupi Jeruzalem.“

* Sljedeće riječi su izostavljene iz ovog retka prema najautentičnijim drevnim manuskriptima, naime, i narodi spašenih isto i čast. Kasnije riječi također nedostaju iz retka 26.

„Jer ja evo stvaram Jeruzalem na veselje, a puk njegov na radost.“ „Radujte se s Jeruzalemom i veselite se s njim, da biste se napojili i naužili obilja slave njegove, jer ovako veli Gospod: Ja ću evo, svratiti na njih mir kao rijeku, i kao potok nabujali slavu naroda.“ „U to vrijeme Jeruzalem će zvati Prijestolje Gospodnje, i svi će se narodi skupiti u njemu.“ „I mnogi će puci doći i reći: Dođite, uzađimo na goru Gospodnju, u Dom Boga Jakovljeva, da nas pouči svojim putovima i da hodimo njegovim stazama. Jer će iz Siona (duhovna faza) Zakon izaći, i iz Jeruzalema (zemaljska faza) riječ Gospodnja.“ (Iza. 52:9; 65:18; 66:10 – 12; Jer. 3:17; Iza. 2:3)

S obzirom na mnoga dragocjena obećanja datih Izraelu o budućim blagoslovima, i očekujući njihovo točno ispunjenje na tom narodu, ispravno je imati na umu da su oni kao narod predodžbeni kao i stvarni. U jednom su pogledu predodžba cijelog svijeta čovječanstva, i njihov Savez Zakona, poslušnosti i života, bio je predodžba Novog Saveza koji će biti sklopljen sa svijetom tijekom Milenijskog i budućih doba.

Krv pomirenja pod njihovim predodžbenim savezom, i svećenstvo koje ju je primjenilo na tu naciju, predočavali su krv Novog Saveza i Kraljevsko Svećenstvo, koje će tijekom Milenija primjenjivati njegova očišćenja i blagoslove na cijeli svijet. Tako je njihovo svećenstvo predočavalo Krista, i ta je nacija predočavala sve za koje je stvarna žrtva bila data, i kojima će doći pravi blagoslovi – „svakog čovjeka“, „cijeli svijet.“

Sjetimo se da premda će budući blagoslovi kao i u prošlosti najprije biti Židovima pa onda Neznabošcima, jedino će biti stvar vremena da će Židovi imati prvenstvo u božanskoj naklonosti; a pokazali smo da će to biti prirodna posljedica njihovog školovanja pod Zakonom, koji će u svoje

vrijeme poslužiti svojoj svrsi da ih dovede ka Kristu. Prilikom njegovog prvog dolaska samo je doveo ostatak k njemu, a prilikom drugog dolaska dovest će ih kao cijeli narod, i kao narod oni će biti prvine među narodima. U konačnici svaki blagoslov obećan Izraelu, osim onih koji se odnose na izabrane klase, imat će, ne samo svoje stvarno ispunjenje na tom narodu, nego također i ispunjenje na svim narodima na zemlji u protuslici. Pod tom vladavinom, „Bog će uzvratiti svakomu po djelima njegovim, slava, čast, i mir svakomu koji čini dobro, i Židovu – ponajprije, i Grku. Ta u Boga nema pristranosti.“ (Rim. 2:6, 10, 11)

Apostol Pavao nam posebno skreće pažnju na sigurnost božjih obećanja datih Izraelu u budućnosti, i pokazuje koje su prednosti izgubili zbog nevjerovanja, i koje su prednosti još uvijek sigurne. On kaže da zbog ponosa, tvrdoće srca i nevjerovanja Izrael kao narod *nije dobio* ono što je tražio – glavno mjesto u božanskoj milosti i službi. Ovdje Pavao ne ukazuje na sve Izraelske naraštaje, od Abrahama pa nadalje, nego na one naraštaje koji su živjeli u vrijeme prvog dolaska, i njegove se riječi budu primjenivale na sve njihove naraštaje koji budu živjeli tijekom Evanđeoskog doba, doba u kojem je bila ponuđena posebna milost – nebeski poziv za božansku prirodu, i sunasljedništvo sa Isusom. Izrael je kao narod propustio prepoznati i osvojiti tu prednost. I premda je Bog pohodio Neznabošce i pozvao mnoge od njih putem Evanđelja, i oni su poput tjelesnog Izraela propustili osvojiti nebesku nagradu. Međutim jedna klasa, ostatak, malo stado od svih pozvanih, poslušalo je poziv i kroz poslušnost i samo požrtvornost potvrdilo svoj izbor i poziv. Tako ono što je Izrael kao narod propustio dobiti, i što je također Nominalna Crkva propustila dobiti, dato je izabranoj ili odabranoj klasi,

vjernom – „tijelu Kristovom“ – izabranima prema Božjem predznanju kroz posvećenje Duhom i vjerom u istinu. (2. Sol. 2:13; 1. Pet. 1:2)

Premda je kroz odbacivanje Mesije, Izrael izgubio ovu posebnu milost, ipak Pavao pokazuje da to ne dokazuje da su oni u potpunosti odsječeni od milosti; jer oni su i dalje imali istu prednost da budu pricijepjeni na Krista i duhovne milosti koje je ostatak čovječanstva uživao, ako ju tijekom vremena kada je poziv bio upućen prihvate s vjerom; jer Pavle tvrdi da je Bog u stanju pricijepiti ih ponovno kao što je pricijepio divlje grane a što je i bio spreman ukoliko ne ustraju u nevjeri. (Rim. 11:23, 24)

Međutim Pavao tvrdi da premda je Izrael izgubio glavni blagoslov, „kojeg je tražio,“ glavno mjesto u Božjem Kraljevstvu, ipak ostaje da se velika obećanja data tom narodu imaju tek ispuniti; jer on rezonira da Božji darovi, pozivi i savezi ne mogu ostati neispunjeni. Bog je znao kraj od samog početka; on je znao da će Izrael odbaciti Mesiju; i njegova neupitna obećanja koja im je dao s obzirom na tu spoznaju daju nam jamstvo da će Gospodin još koristiti Izrael u službi, kao svoje sredstvo u blagoslivljanju svijeta, premda „što Izrael traži, to nije postigao“ – glavni blagoslov. Pavle nadalje pokazuje da su Božja saveznička obećanja koja je dao Izraelu bila takva da su ostala otvorena i neodređena bilo da će kao narod biti nebesko ili zemaljsko potomstvo – bilo da će ili ne naslijediti i ispuniti višu ili nižu službu spomenute u tim obećanjima. Bog je držao tajnom uzvišeni duhovni blagoslov sve do određenog vremena, i obećanja koja im je dao spominjala su samo zemaljske milosti, premda ih je favorizirao ponudivši im prvima duhovni blagoslov isto tako, pa im je tako ponudio puno više nego što im je ikad obećao. Jednom riječju,

nebeska su obećanja bila skrivena u zemaljskima. Ta obećanja, kaže Pavao, ne mogu propasti, i nudeći skrivenu naklonost najprije, i Izraelovo slijepo odbacivanje istih, ni na koji način ne poništava drugo obilježje obećanja. Stoga on izjavljuje da premda je Izrael kao narod odbačen od milosti tijekom vremena kada je i iz Židova i Neznabožaca bila odabirana Kristova Nevjesta, ipak doći će vrijeme kada će Osloboditelj (Krist, glava i tijelo) biti potpun, i kada će se božanska naklonost vratiti tjelesnom Izraelu, i slavni će Osloboditelj odvratiti bezbožnost od Jakova*, i tako će sav Izrael biti spašen (oporavljen u naklonost) kao što je napisao prorok. Ovo su Apostolove riječi:

„Jer vam, braćo, neću zatajiti tajne ove, da sami sebe smatrate mudrima, jer sljepoća pade na jedan dio Izraela, *dok* ne uđu neznabošci u punom broju (dok buni broj iz neznabožaca ne bude bio izabran i upotpunjen). I tako će se spasiti sav Izrael, kao što je pisano: „Doći će od Siona Spasitelj (Krist, glava i tijelo) i odvratit će bezbožnost od Jakova. I ovo im je od mene zavjet, kad oduzmem njihove grijehe.“ Po evanđelju dakle neprijatelji su zbog vas; a po izboru (još uvijek) ljubimci zbog otaca. Jer se Bog ne kaje za svoje darove i poziv. Jer kao što ste i vi nekada bili nepokorni Bogu, a sad ste postigli milosrđe zbog njihove nepokornosti. Tako se i ovi sad ne pokoriše zbog *vašega* pomilovanja, da i oni postignu milosrđe. Jer je Bog zatvorio sve u nepokornost, da se smiluje svima (Usporedi Rim. 5:17 – 19). O dubino bogatstva i mudrosti i znanja Božjega! Kako su nedokučivi njegovi sudovi i neistražljivi njegovi putovi!“ (Rim. 11:25 – 33)

* Duhovni Izrael nikada se naziva “Jakov.”

Nasljednici Kraljevstva

„Tko se smije popeti na goru (doslovno planinu, simbol kraljevstva) Gospodnju, tko smije stajati na svetom mjestu (hramu) njegovu? Onaj u koga su nedužne ruke i čisto srce.“ (Psal. 24:3, 4)

Grad Jeruzalem bio je izgrađen na vrhu gore – duplom vrhu; jer je bio razdvojen Tiropoenskom dolinom u dva dijela. Ipak je bio jedan grad, okružen s jednim zidom, s mostovima koji su spajali dvije podjele. Na jednom od tih gorskih vrhova bio je sagrađen Hram. Ovo se može shvatiti kao simbol jedinstva kraljevskih i svećeničkih osobina proslavljene Crkve; ili jedno Kraljevstvo Božje sa svoje dvije faze – duhovni hram, ne zemaljskog porijekla, nego nove, nebeske ili duhovne prirode (Hebr. 9:11) odvojeni od, ali i pak ujedinjeni sa zemaljskom fazom.

Izgleda da David ukazuje na dva mijesta. Bila je čast biti dio grada općenito, ali je još veća čast bila uzići u sveti Hram, u svete oblasti u kojima je samo svećenicima bilo dozvoljeno pristupiti. David pokazuje da čistoća života i iskrenost srca su neophodni da bi bilo tko postigao bilo koju od te dvije časti. One koji bi trebali biti dio kraljevskog svećenstva potiče se na čistoću, kao što je prvosvećenik našeg reda čist, da bi ih se smatralo dostojnima sunasljedništva s njim. Onaj koji ima tu nadu u sebi čisti se, kao što je i on čist. To je, kao što je već navedeno, čistoća *namjere*, koja nam je uračunata kao apsolutna ili stvarna čistoća, Kristova pripisana čistoća koja nadomješta naše neizbježne nedostatke, i nadoknađuje naše neizbježne slabosti, dok hodimo *po duhu* a ne *po tijelu*.

Nemojmo zaboraviti da se čistoća, iskrenost i cjelokupna posveta Bogu zahtijevaju od svih onih koji ulaze u Božje Kraljevstvo u bilo koju fazu. Tako je s onim drevnim

dostojnicima koji će naslijediti zemaljsku fazu kraljevstva pod Kristom. Oni su ljubili pravednost i mrzili bezakonje, i bili su duboko ožalošćeni i pokajnički kad su bili nadvladani od greške, ili su se spotakli od slabosti ili ukorijenjenog grijeha. Slično je bilo i sa vjernima Evanđeoskog doba; i tako će biti sa svima u Milenijskom dobu, kada će Božji duh, duh istine, biti izliven na svako tijelo. Pobjednici tog doba će se također trebati zalagati za čistoću srca i života, da bi imali pravo u skladu s Božjim uređenjem ući u grad – kraljevstvo pripremljeno za njih od postanka svijeta – obnovljenu prvobitnu vlast.

Vladavina željeznom rukom

Mnogi pogrešno pretpostavljaju da će prilikom inauguracije Kristovog Milenijskog kraljevstva svi biti zadovoljni sa njegovim vladanjem. Ali nije tako. Njegovi će propisi biti daleko zahtijevniji od ijedne prethodne vladavine, i slobode ljudi bit će ograničene do te mjere da će to zaista biti bolno onima koji sada prosvjeduju za povećanje slobode. Sloboda prevariti nekoga, lažno ga prikazati, nasamariti i varati druge, u potpunosti će biti odsječena. Sloboda zlouporabe sebe ili drugih u hranu ili u piću, ili na bilo koji način iskvariti dobre manire, biti će u potpunosti zanijekana svima. Sloboda ili dozvola da se čini zlo bilo koje vrste neće biti odobrena nikome. Jedina sloboda koja će biti data svima biti će prava i slavna sloboda sinova Božjih – sloboda da se čini dobro sebi i drugima na bilo koji način; međutim neće biti dopušteno ništa što bi nanosilo štetu ili ozljedu u cijelom tom Svetom Kraljevstvu. (Iza. 11:9; Rim. 8:21) Mnogi će posljedično osjećati da je ta vladavina ozbiljna, ona će prekinuti sve njihove prijašnje navike i običaje, i isto tako će razbiti sve sadašnje institucije utemeljene na tim lažnim navikama, i

lažnim idejama o slobodi. Zbog svoje čvrstoće i jakosti simbolički je nazvana željeznom vladavinom – „I vladat će nad njima željeznim štapom.“ (Usporedi Otkr. 2:26, 27; Psal. 2:8 – 12 i 49:14) Tada će biti ispunjena izjava, „I uzet ću pravdu za mjeru, a pravednost za visak, i tuča (pravedni sud) će pomesti utočište laži, a vode (istina) će preplaviti skrovište“, i svaka skrivena stvar bit će otkrivena. (Iza. 28:17; Mat. 10:26)

Mnogi će se opirati toj savršenoj i pravičnoj vladavini jer su u prošlosti, pod vladavinom sadašnjeg vladara naučili vladati nad svojim bližnjima i živjeti u potpunosti na račun drugih, bez nadoknađivanja službe. Sadašnji život udovoljavanja samima sebi i zadovoljstva *prirodno* će zahtijevati i primiti mnoge i ozbiljne udarce pod tom vladavinom, prije nego takvi nauče pouke tog kraljevstva – jednakost, pravda, pravednost. (Psal. 89:32; Luka 12:47, 48) Pouka o toj temi najprije će doći sada živućoj generaciji i to uskoro. (Jak. 5. pogl.)

Međutim, blagoslovljene li misli! kada Knez života stavi na snagu zakone pravednosti i jednakosti sa željeznim štapom, mase će čovječanstva naučiti da „Pravednost uzdiže narod, a da je grijeh poruga bilo kome.“ Oni će naučiti da su na koncu Božji planovi i zakoni najbolji za sve koji su u pitanju, i na kraju će naučiti *ljubiti* pravednost i mrziti bezakonje. (Psal. 45:7; Hebr. 1:9) Svi oni koji se pod tom vlašću ne nauče ljubiti ono što je ispravno smatrat će se nedostojnima trajnog života i bit će uklonjeni između naroda. (Djela 3:23; Otkr. 20:9; Psal. 11:5 – 7)

Vječno Kraljevstvo

„I Jehova će biti kralj nad svom zemljom, u taj dan.“ (Zah. 14:9) Kraljevstvo koje će Jehova uspostaviti u rukama Krista tijekom Milenija bit će Jehovino Kraljevstvo, ali će biti pod izravnom upravom Krista, kao njegovog predstavnika, u

mnogome na isti način kao što je bio odnos južnih Država nakon pobune s vladom Sjedinjenih Država. Južnim državama neko vrijeme nije bilo dopušteno da vladaju sobom birajući svoje vlastite službenike, dok se ne usklade sa Ustavnim zakonima Unije; međutim bili su postavljeni upravitelji koji su imali ogroman autoritet, da upravljaju u svrhu rekonstruiranja tih državnih vlada i dovođenjem istih u potpuni sklad sa centralnom vladom. Tako je i Kristova posebna vladavina nad zemaljskim stvarima na određeno vrijeme i s posebnom svrhom, i završit će s otvorenjem tog nauma. Čovjek je kroz pobunu, izgubio svoja od Boga dobivena prava, – međuostalim, samovladavinu u skladu s Jehovinim zakonima. Bog, kroz Krista, otkupljuje sva ta prava i osigurava pravo čovjeku ne samo da se osobno vrati u prvobitno stanje, nego da se također vrati u svoju prijašnju službu kao kralja zemlje. Međutim da bi vratio čovjeka natrag, kako je Bog osmislio, na način koji će biti najprikladniji da utisne pouku sadašnjeg iskustva – naime zahtijevajući od njega da se napreže prema vlastitom oporavku – zahtijevat će jaku, savršenu vladavinu. Ta čast da dovrši čovjekov oporavak, pravo koje si je osigurao smrću, prenešena je na Krista; i „on treba kraljevati *sve dok* Bog ne položi sve neprijatelje pod noge njegove.“ – sve dok se ne istrijebe svi koji ga ne priznaju, ne iskazuju mu čast i nisu mu poslušni. Tada, nakon što dovrši svoj zadatak glede rekonstrukcije i obnove čovječanstva, on će predati kraljevstvo Bogu, Ocu, i čovječanstvo će tada stajati izravno pred Jehovom – posredovanje čovjeka Krista Isusa dovršilo je u potpunosti veličanstveno djelo pomirenja. (1. Kor. 15:25 – 28)

Kada kraljevstvo bude bilo predano Ocu, ono će i dalje biti kraljevstvo Božje, i zakoni će uvijek biti isti. Cijelo čovječanstvo, tada savršeno obnovljeno, biti će u stanju

pokazivati savršenu poslušnost, u slovu i isto tako i u duhu; dok je sada čovjek u stanju pokazivati samo duh poslušnosti ili nastojanje da drži božji zakon. Puno slovo tog savršenog zakona osudilo bi ih odmah na smrt. (2. Kor. 3:6) Naša prihvatljivost Bogu je sada moguća jedino kroz Kristovu otkupninu.

Sve dok ne bude stvarno savršen, „Strašno je upasti u ruke Boga živoga.“ (Hebr. 10:31) Sada, i sve dok ne bude stvarno savršen, nitko ne može stajati pred zakonom istinske pravde: svi trebaju milosrđe omogućeno Kristovom zaslugom i žrtvom. Međutim, kada Krist preda kraljevstvo Ocu, postaviti će ih *besprijeorne* pred njega, prikladne i u stanju da uživaju vječne blagoslove pod Jehovinim savršenim zakonom. Sva će strepnja tada proći, i Jehova i njegova obnovljena stvorenja bit će u savršenom skladu kao i na početku.

Kada, na kraju Milenijskog doba, Krist preda vlast nad zemljom Ocu, učiniti će to tako što će je dati čovječanstvu kao Očevim predstavnicima, za koje je isprva i bilo osmišljeno da imaju tu čast. (1. Kor. 15:24; Mat. 25:34) Tako će kraljevstvo Božje trajati zauvijek. Tako i čitamo Gospodinove riječi: „Tada će kralj reći onima sebi zdesna (onima koji su tijekom milenijske vladavine postigli položaj naklonosti kroz sklad i poslušnost), Dođite, blagoslovljeni Oca mogega (koje je Otac želio tako blagosloviti), Baštinite kraljevstvo *pripravljeno* za vas od postanka svijeta!“

To kraljevstvo i čast *pripravljeno* za čovjeka ne treba mješati s tim još uzvišenijim kraljevstvom i čašću *pripravljenima* za Krista, koji su bili „*prije* vjekova predodređeni za *našu* slavu.“ (1. Kor. 2:7) i za koje smo bili izabrani u Kristu *prije* postanka svijeta. I premda će *posebna* intervencija i vladavina Krista nad zemljom završiti kao što je gore rečeno, ne smijemo

zaključiti da će tada prestati Kristova slava, vlast i moć. Ne, Krist je zauvijek povezan sa božanskom slavom i moći s desna Jehovine naklonosti; i njegova će nevjesta i sunasljednici zauvijek imati udijela u njegovoj rastućoj slavi. Kakva veličanstvena djela u drugim svjetovima očekuju moć ovog visoko uzvišenog zastupnika Jehovinog, mi sada ne možemo nagađati, osim da sugeriramo beskonačnost i aktivnost božanske moći, i bezgraničnost svemira.

Zaista, u koji se god aspekt kraljevstva usredotočili, ono je „želja svih naroda“; jer će pod njim svi biti blagoslovljeni. Stoga, svi mogu iskreno čeznuti za tim vremenom; i svi mogu moliti, „Dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji.“ Za tim je cijelo stvorenje u neznanju dugo uzdisalo i čekalo – čekajući objavljivanje sinova Božjih, kraljevstva koje će satrti sve zlo i blagosloviti i izliječiti sve narode. (Rim. 8:19; 16:20)

15. STUDIJA

DAN JEHOVIN

„Dan Jehovin“, „Dan osvete“, „Dan srdžbe“ – Vrijeme Velike nevolje – Njezin uzrok – Biblijsko objašnjenje – Dokaz da su vatra, oluja, potresanje i otapanje simbolični – Davidovo svjedočanstvo – Ivanovo svjedočanstvo – Sadašnja situacija i budući ishod gledani sa stanovišta protivničkih strana, kapitalista i radnika – Riješenje koje neće uspjeti – Veo podignut i svjetlost primljena u svoje vrijeme – Dokaz toga – Stanje svetih tijekom nevolje i njihov ispravan stav prema njoj.

„Dan Jehovin“ je naziv vremenskog razdoblja u kojemu će Božje kraljevstvo pod Kristom, biti postupno podignuto na zemlji, dok će kraljevstva ovog svijeta proći a Sotonina moć i utjecaj nad čovjekom biti ograničeni. Svugdje je opisan kao mračan dan intenzivne nevolje i tjeskobe i neprilike koji će zadesiti čovječanstvo. I nikakvo čudo da će revolucija takvih razmjera i s potrebom za takvim velikim promjenama prouzročiti takvu nevolju. Male su revolucije prouzročile nevolju u svakom dobu; i ova će veća od svake prethodne, biti vrijeme nevolje kakve nije bilo otkako je naroda – ne, niti će je ikad više biti. (Dan. 12:1; Mat. 24:21, 22)

Nazvan je „Danom Jehovinim“ zato što, premda će Krist sa kraljevskim naslovom i moći biti prisutan kao Jehovin predstavnik, preuzimajući kontrolu nad svim zbivanjima tokom tog dana nevolje, on će više biti Jehovin General, podlažući si sve stvari, nego Knez mira koji sve blagoslivlja. U međuvremenu dok lažna i nesavršena gledišta i sistemi budu

padali, biti će podignut standard novog Kralja, i na koncu on će biti priznat i prihvaćen od svih kao Kralj kraljeva. Proroci su to prikazali kao Jehovino djelo koji *uspostavlja* Kristovu vlast: „i *dat ću ti* narode u baštinu, i krajeve zemaljske u posjed tebi.“ (Psal. 2:8) „I u dane tih kraljeva Bog nebeski podignut će kraljevstvo.“ (Dan. 2:44) Pradavni sjedi, pred njega dovode nekog kao sina čovječjega, kojemu je tada *dana vlast, da mu* sva kraljevstva služe i slušaju ga. (Dan. 7:9, 13, 14, 22, 27) Dodajmo k tome Pavlovu izjavu, da kada Krist ostvari svrhu svog vladanja, „tada će se i sam Sin podložiti Onomu (Ocu) KOJI JE NJEMU SVE PODLOŽIO.“ (1. Kor. 15:28)

Ovo je razdoblje nazvano, „Dan osvete Boga našega,“ i „Dan gnjeva.“ (Iza. 61:2; 63:1 – 4; Psal. 110:5) Ipak um koji shvaća jedino ideju o gnjevu ili pretpostavlja božansku zlobu, ozbiljno griješi. Bog je uspostavio izvjesne zakone, u skladu s kojima on djeluje, i oni koji iz bilo kojeg razloga dođu u konflikt s njima žanju kaznu ili srdžbu svog vlastitog smjera. Božji savjet čovječanstvu stalno je bio odbacivan osim nekolicine; i kao što smo pokazali, on im je dopustio da idu svojim vlastitim putem i da odbace i njega i njegove savjete iz svojih srca. (Rim. 1:28) On se ograničio na Abrahama i njegovo potomstvo koji su izrazili svoju želju za njegovim putevima i službom. Tvrdća njihovih srca kao naroda, i neiskrenost njihovih srca prema Bogu, ne samo da ih je prirodno spriječilo da prihvate Mesiju, nego ih je i prirodno pripremilo i odvelo u nevolju u kojoj je završilo njihovo postojanje kao nacije.

Stoga svjetlo koje je svijet imao tokom Evanđeoskog doba, preko Kristove Crkve (klase čija su imena zapisana na nebesima) dalo je svjedočanstvo civiliziranom svijetu o razlici

između ispravnog i pogrešnog, dobrog i zla, i o dolazećem vremenu u kojem će jedno biti nagrađeno a drugo kažnjeno. (Ivan 16:8 – 11; Djela 24:25) To je moglo imati jako velik utjecaj na ljude da su poslušali Gospodinovu uputu, ali tvrdoglavi kao i uvijek, jako im je malo koristio Biblijski savjet, i nevolja Dana Gospodinovog doći će kao posljedica tog zanemarivanja. Ipak, moglo bi se reći, da je to gnjev Božji utoliko što dolazi kroz nepoštivanje njegovih savjeta, i kao plaća za nepravедnost. Međutim, gledano iz drugog kuta, nevolja koja dolazi na svijet je prirodan ili legitiman rezultat grijeha, što je Bog predvidio, i protiv čega bi ih njegovi savjeti zaštitili da su ih slijedili.

Dok je Božja poruka Crkvi bila, „Prikažite tijela svoja kao žrtvu živu“ (Rim. 12:1) njegova poruka svijetu bila je, „Jezik svoj suspreži oda zla, i usne svoje od govora prijevarna! Zla se kloni i čini dobro, traži mir i slijedi ga!“ (Psal. 34:13, 14) Nekolicina je poslušala obje poruke. Samo se je malo stado žrtvovalo; a što se tiče svijeta, premda je konstruirao moto: „Poštenje je najbolji smjer,“ uglavnom su ga zanemarivali primjenjivati. Radije su slijedili glas pohlepe – Izvuci što više možeš bogatstva, časti i moći iz ovog svijeta, bez obzira koju metodu koristio da bi to sve stekao, i bez obzira tko gubio dok ti dobivaš. Da su se načela Božje riječi držala do neke određene mjere, jednom riječju nevolja ovog Dana Gospodinovog ne bi došla. Ukratko sažet taj zakon glasi – Ljubi Gospodina Boga svojega svim svojim srcem i svog bližnjeg kao samoga sebe. (Mat. 22:37 – 39) Zbog izopačenog i tjelesnog uma koji se protivi ovom zakonu Božjem, i ne podliježe mu kao posljedica toga, doći će nevolja, kao žetva nakon sijanja.

Tjelesan i izopačen um koji je toliko daleko od toga da ljubi svog bližnjeg kao samoga sebe, uvijek je bio sebičan i gramzljiv – što je često vodilo do nasilja i ubojstva kako bi se dobilo za sebe stvari koje drugi posjeduju. Kako ga se god pokazivalo, načelo sebičnosti uvijek je isto, osim ako je regulirano okolnostima rođenja, obrazovanja i okruženja. Tako je to bilo u svakom dobu svijeta, i biti će, sve dok *snaga* željeznog Mesijinog štapa, ne silom niti pohlepom, nego ljubavlju bude odlučila što je ispravno, i stavila to na *snagu*, sve dok svi ne budu imali priliku učiti o uzvišenijim koristima vladavine pravednosti i ljubavi u usporedbi sa onom pohlepe i sile; sve dok pod utjecajem sunčevog svjetla pravednosti i istine, sebično i kameno srce čovječje ne postane još jednom srce od mesa kao na početku kad ga je Bog proglasio „vrlo dobrim.“ (Ezek. 36:26)

Gledajući unatrag možemo bez ikakve poteškoće vidjeti kako je došlo do promjene sa božanske ljubavi i dobrote na tvrdu sebičnost. Okolnosti koje promiču sebičnost pojavile su se čim je čovjek kroz neposlušnost, izgubio božansku naklonost i bio protjeran iz svog Edenskog doma, gdje je svaka njegova potreba bila obilno zadovoljena. Kad su naši osuđeni praroditelji izašli i počeli bitku za život, nastojeći produljiti postojanje do njegovih krajnjih granica, odjednom su se suočili sa trnjem i dračem, i sa sterilnim tlom; i borba s tim, prouzrokovala je umor i znoj lica koje je Gospodin najavio. Postupno su se moralna i mentalna svojstva u nedostatku pokazivanja počela umanjivati, dok su niža svojstva dobila i zadržala puniji opseg zbog stalnog pokazivanja. Uzdržavanje je postalo glavnim životnim interesom i ciljem, i njegova cijena rada postao je standard po kojem su se mjerili svi drugi interesi, i Mamon je postao čovjekov gospodar. Zašto da se

onda čudimo što su ljudi pod takvim okolnostima postali sebični, pohlepni, gramzivi, svatko teži da ima još više – prvo iz potrebe, i kao drugo zbog časti i raskoši s kojima ih Mamon obasipa? Sotona je iskoristio prednost te prirodne tendencije.

Tijekom proteklih vjekova, pod različitim utjecajima (između ostalog, neznanje, rasne predrasude, i nacionalni ponos) veliko svjetsko bogatstvo, općenito je bilo u rukama nekolicine – vladara – kojima su mase ropski služile kao svojim nacionalnim predstavnicima, u čijem su bogatstvu osjetili ponos i interes kao da je njihovo reprezentativno. Međutim kako se približilo vrijeme u kojem je Jehova osmislio blagosloviti svijet kroz Obnovu od ruku Mesije, on je počeo podizati veo neznanja i praznovjerja, kroz suvremene sadržaje i izume; i s njima je došlo općenito uzdizanje naroda i smanjivanje moći zemaljskih vladara. Bogatstvo svijeta više nije u rukama njihovih kraljeva, nego uglavnom među narodom.

Premda bogatstvo donosi mnogo zla, ono isto tako donosi i neke blagoslove: bogati dobiju bolje školovanje – ali tako budu intelektualno uzdignuti iznad siromašnijeg naroda i postanu manje ili više povezani sa plemstvom. Stoga postoji aristokracija koja ima i novac i obrazovanje kao potporu, kako bi si pomoglo u svojoj pohlepnoj borbi da dobije sve što može i da se zadrži u prednjem redu pod svaku cijenu.

Međutim, kako se znanje širi, dok ljudi koriste obrazovne sadržaje, sada u izobilju, počinju *misliti* za sebe, i sa samopoštovanjem i sebičnošću u njima vođenih sa *malo* učenja – ponekad opasna stvar – počeli su smatrati da vide puteve i načine na koje se interesi i okolnosti svih ljudi, a posebice vlastite, mogu unapređivati na trošak nekolicine u čijim rukama sada leži bogatstvo. Mnogi od njih nesumnjivo iskreno vjeruju

da se sukobljeni interesi obožavatelja Mamona (sami s jedne strane, i bogati s druge) mogu lako i pošteno uskladiti; i nema sumnje da oni smatraju da kad bi bili bogati da bi bili dobronamjerni, i veoma spremni voljeti svoje bližnje kao sebe. Međutim, oni se očito zavaravaju; jer u njihovom sadašnjem stanju samo nekolicina od njih pokazuje takav duh, i oni koji ne mogu biti vjerni u korištenju ono malo od svjetovnih dobara, ne mogu biti vjerni ni kada bi imali veće bogatstvo. Ustvari, okolnosti to dokazuju; naime neki sa najtvrdim srcem i koji su najsebičniji među bogatima jesu oni koji su se iznenada uzdigli iz nižih klasa.

Baš naprotiv, dok nipošto ne opravdavamo već osuđujemo lakomost i gramzivu sebičnost kod svih klasa, ipak je ispravno zapaziti da se pripreme koje su učinjene za bolesne i bespomoćne, u smislu azila, bolnica, ubožnica, javnih knjižnica, škola i različitih drugih pothvata za dobro i udobnost mnogih, umjesto samo bogatih, održavaju uglavnom putem poreza i donacija od bogatih. Te institucije gotovo uvijek duguju svoje postojanje dobrodušnim i dobroćudnim među bogatima, i to su stvari koje siromašnije klase ne bi mogle uspješno ostvariti jer niti imaju vremena, niti interesa a niti nužnog obrazovanja.

Ipak, danas vidimo rastuće protivljenje između bogatih i radničke klase – rastuće ogorčenje od strane radnika i rastući osjećaj među bogatima da ništa nego snažna mišica zakona može zaštititi ono za što oni vjeruju da su *njihova prava*. Stoga su bogatiji više privrženiji vlastima; a radničke mase počinju misliti da su vlade i zakoni tako osmišljeni da pomognu bogatima i da obuzdaju siromašne, pa su stoga privučeni prema Komunizmu i Anarhiji, misleći da će to najboje poslužiti njihovim interesima, ali ne shvaćajući da je najgora vladavina i najskuplja znatno bolja od nikakve.

Mnogi Biblijski reci jasno pokazuju da će to biti karakter nevolje u kojoj će sadašnji civilni, vjerski i društveni sistemi proći; da je to način na koji će rezultirati povećanje spoznaje i slobode, zbog čovjekove mentalne, moralne, i fizičke nesavršenosti. Na te ćemo retke ukazati s vremenom; ali mi će mo ovdje skrenuti pažnju na samo nekoliko od njih mnogo, i savjetujemo naše čitatelje da premda se u mnogim proročanstvima Starog Zavjeta u kojima se Egipat, Babilon i Izrael uvelike oslikavaju, ipak doslovno ispunjenje ti proročanstava na njima nije sve što je mišljeno, nego postoji i sekundarno i veće. Tako, naprimjer, predviđanja o padu Babilona itd. morali bi smatrati preko svake mjere pretjeranima, ako ne bi smo prepoznali simbolični i predodžbeni isto tako kao i doslovni Babilon. Knjiga Otkrivenje sadrži predviđanja zapisana dugo nakon što je doslovni Babilon bio u ruševinama, pa su stoga očito primjenjiva samo na simbolični Babilon; stoga bliska sličnost proročkih riječi, očito direktno upućenima doslovnom Babilonu, pokazuje da u posebnom smislu pripadaju simboličnom Babilonu. U tom većem ispunjenju Egipat predočava svijet; Babilon predstavlja nominalnu crkvu, nazvanu tzv. Kršćanstvo; dok kao što je već pokazano Izrael često predstavlja svijet u njegovom *opravdanom* stanju, kao što će biti – njegovo slavno kraljevsko svećenstvo, njegovi sveti leviti, i narod koji vjeruje i obožava, opravdan žrtvom Pomirenja i doveden u stanje pomirbenog odnosa s Bogom. Izraelu su obećani blagoslovi, Egiptu nevolje, a moćnom Babilonu veličanstveno, potpuno i vječno svrgnuće, „poput kamena velikog poput žrvnja bačenog u more“ (Otkr. 18:21) da nikada više ne bude oporavljen nego da bude držan u vječnom prijekoru.

Apostol Jakov upućuje na taj dan nevolje, i govori da je on posljedica razlika između kapitalista i radnika. On kaže: „De,

sada bogataši, zaplaćite i jaučite nad nevoljama koje na vas dolaze! Bogatstvo vaše istrunu (izgubi vrijednost), a haljine vaše moljci izgrizoše; zlato vaše i srebro zahrđa, i hrđa će njihova biti svjedočanstvo protiv vas te će kao oganj izjesti tijela vaša. Zgrnuste blago u posljednje dane! Evo, plaća radnika koji su pokosili polja vaša, koju im uskratiste (zbog svog gomilanja), više, i vapaji onih što poźnješe dopriješe do ušiju Gospoda Sabaota.“ (Jak. 5:1 – 4) On dodaje da je klasa koja dolazi u nevolju uživala u luksuszu, koji je uglavnom stečen na račun drugih, među kojima su bili neki od pravednih i njihov je život zato što im se nisu suprostavljali bio oduzet. Apostol poziva „braću“ da strpljivo čekaju kakav god da im je udes gledajući naprijed, i očekujući izbavljenje od Gospoda. Sada se može vidjeti kako se približava ovo stanje stvari; i u svijetu i među onima koji su budni, „izdišu od straha i iščekivanja onoga što dolazi na svijet.“ Svi znaju da je konstantna tendencija našeg vremena prema nižim plaćama za rad, osim gdje su cijene rada umjetno održavane kombinacijom štrajkova itd. i sadašnjim raspoloženjem masa svi mogu vidjeti da je samo pitanje vremena kad će se dosegnuti najniža točka izdržljivosti i kada će sigurno uslijediti pobuna. To će alarmirati kapital, koji će biti povučen iz poslovnih i proizvodnih kanala i nagomilan u riznicima i blagajnama da sam sebe jede s optužbama za svoju zaštitu u neradu, na veliku muku onih koji ga posjeduju. To će kao posljedicu sigurno prouzročiti bankropt, financijsku paniku i poslovno poniženje zato što su svi značajni poslovi danas vođeni uglavnom kroz kredite. Prirodna posljedica svega ovoga bit će izbacivanje s posla desetaka tisuća ljudi čije svakodnevno životno uzdržavanje ovisi o plaćama, i napunit će svijet sa skitnicama i osobama čije će potreštine prkositi

svem zakonu. Tada će biti kao što je opisao prorok (Ezek. 7:10 – 19) kada se kupac neće trebati radovati, niti prodavač plakati; jer će nevolja biti na svem mnoštvu i neće biti sigurnosti za imovinu. Tada će sve ruke biti slabe i bespomoćne da skrenu nevolju. Bacat će svoje srebro po ulicama, njihovo će zlato biti uklonjeno. Njihovo zlato i njihovo srebro neće ih moći izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega.

Ne bi smo smjeli zaboraviti da premda je posljednjih 40 godina postojanja Izraela kao nacije bilo dan nevolje, „dan osvete“ na tom narodu, završavajući u potpunom svrgavanju njihove nacije, da je taj njihov dan gnjeva bio samo predstika ili sjena daleko veće i opsežnije nevolje na nominalnom Kršćanstvu, čak kao što je i njihova prošla povijest kao naroda tijekom njihovog doba naklonosti bilo predodžba Evandeoskog doba, kao što će kasnije biti pokazano. Tada će svi vidjeti zašto su ta proročanstva glede Dana Gospodnjeg bila i jesu, upućena manje ili više direktno Izraelu i Jeruzalemu, premda povezanost jasno pokazuje da je cijelo čovječanstvo uključeno u potpuno ispunjenje.

Uzmimo još jedno proročko svjedočanstvo. (Sef. 1:7 – 9, 14 – 18) „Jer Gospod je pripremio žrtvu, posvetio je svoje uzvanike (Usporedi Otkr. 19:17) I dogodit će se u dan žrtve Gospodnje da ću kazniti knezove i kraljeve sinove i sve one koji se odijevaju u tuđinsku odjeću. Kaznit ću u taj dan i sve one koji skaču na prag (razbojнике), koji dom svojih gospodara pune nasiljem i prijevarom.“ (To pokazuje ne samo da će biti veliko svrgavanje bogatstva i moći u ovo vrijeme nevolje, nego da će i oni koji će neko vrijeme biti instrumenti neba u razbijanju sadašnjih sistema biti također kažnjeni za svoj jednako tako neispravan i nepravedan pravac ponašanja;

jer dolazeća će nevolja uključivati sve klase i donijeti tjeskobu na sve mnoštvo.)

„Blizu je veliki dan Gospodnji, blizu je i brzo hita. Gorak je glas dana Gospodnjega, junak će tamo zavikati. Taj će dan biti dan gnjeva, dan tjeskobe i nevolje, dan propasti i pustošenja, dan mraka i tame (nesigurnost i slutnje, isto tako kao i sadašnje tjeskobe), dan oblaka (nevolje) i tmine, dan trube (sedma *simbolična* truba koja trubi kroz taj dan nevolje – također nazvana trubom Božjom, zato što je povezana s *dogadajima* dana Gospodinovog) i pokliča (bučne i konfliktne osude jakih i dobro utvrđenih vlada) protiv utvrđenih gradova i protiv visokih tornjeva. I kad pritjesnim ljude, hodit će kao slijepci (tapkati u neizvjesnosti, ne znajući kojim pravcem krenuti) jer su sagriješili protiv Gospoda; i njihova će se krv prosuti kao prašina, a utroba njihova kao izmetina. Ni njihovo srebro ni njihovo zlato neće ih moći izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega (premda je prije bogatstvo moglo osigurati komfor i svaki luksuz), nego će svu zemlju proždrijeti oganj *revnosti* njegove; jer on će brzo učiniti kraj svim stanovnicima (bogatima) zemlje.“ Ovo će uništenje uništiti mnoge od bogatih u smislu da će prestati biti bogati, premda će nesumnjivo biti uključen gubitak mnogih života iz svih klasa.

Nećemo pokušati slijediti proroke u njihovim detaljima, sa različitih stajališta, o nevolji tog dana, ali će mo ukratko slijediti misao koja je zadnja istaknuta od proroka kojeg smo zadnjeg citirali, naime da će svu zemlju *proždrijeti* OGANJ revnosti njegove. Ovaj prorok opet ukazuje na istu vatru, itd. (Sef. 3:8, 9) govoreći: „Zato čekajte me“, govori Gospod, „do dana, kad ću se podignuti kao svjedok; jer odluka je moja da

skupim narode, da pokupim kraljevstva, da izlijem na njih (kraljevstva) jarost svoju, sav žestoki gnjev svoj, (sakupljanje ljudi sviju nacionalnosti u općem interesu otpora sadašnjim vladavinama raste; i posljedica će biti ujedinjavanje kraljevstava zbog opće sigurnosti, pa će stoga nevolja doći na sva kraljevstva i sva će pasti) jer će u ognju *revnosti* moje biti proždrti sva zemlja. *Tada* (nakon uništenja tih kraljevstava, nakon uništenja sadašnjeg društvenog poretka u vatri nevolje) ću pribaviti čiste usne (čistu Riječ – nezagađenu ljudskom tradicijom) narodima, da svi zazivaju ime Gospodnje i služe mu jednodušno.“

Ova vatra Božje revnosti je simbol, i to vrlo snažan, predstavljajući intenzitet nevolje i uništenja koje će obuhvatiti čitavu zemlju. Da to nije doslovna vatra, kao što neki pretpostavljaju, očito je iz činjenice da *ljudi* ostaju nakon nje, i da su blagoslovljeni. Da ti ljudi koji ostaju nisu sveti, kao što bi neki tvrdili, očito je iz činjenice da se oni *obraćaju* da služe Gospodinu, dok su se sveci već obratili.*

* Spominjemo to kao protuargument onima koji tu vatru smatraju stvarnom, i koji tvrde da će se doslovna Zemlja istopiti, itd. Oni, odgovarajuće svojoj teoriji, tvrde da su ovdje spomenuti *ljudi* sveti koji će se nakon što se zemlja istopi i ohladi, vratiti na zemlju, i graditi kuće i stanovati u njima, saditi vinograde i jesti njihov plod, i dugo uživati u djelu svojih ruku. Oni smatraju sadašnjih nekoliko godina vježbom ili pripremom za nasljeđivanje, i zaboravili su da će biti potpuno izgubljeni u *lebdeći u zraku* tisuću ili više godina čekajući da se zemlja ohladi – prema njihovoj teoriji. To je ozbiljna pogreška koja proizlazi iz previše doslovne interpretacije figura, usporedbi, simbola i tamnih izreka našeg Gospodina i apostola i proroka. Slijedeći istu pogrešku oni tvrde da više neće biti gora i mora nakon te vatre, propuštajući vidjeti da su sve to kao i vatra simboli.

Kroz cijelu Bibliju, *zemlja* kad se koristi simbolično predstavlja društvo; *gore* predstavljaju kraljevstva; *nebesa*, sile duhovne kontrole; *mora*, nemirne, burne, nezadovoljne mase svijeta. *Vatra* predstavlja uništenje svega što može izgorjeti – kukolja, šljake, zemlje (društvenih organizacija), ili što god bilo. I kada je *sumpor* dodan *vatri* u simbolu, to pojačava misao o uništenju; jer ništa nije smrtonosnije za sve oblike života od sumpornih para.

Ako se uz ovu misao na umu okrenemo Petrovom simboličnom proročanstvu o Danu Gnjeva, tada nalazimo u njemu savršen sklad sa gornjim svjedočanstvom proroka. On kaže: „tadašnji svijet bi vodom potopljen i propade. (Tada nisu nestali doslovna zemlja i doslovna nebesa nego epoha ili uređenje stvari, koje je postojalo prije potopa) A sadašnja nebesa i zemlja (sadašnja epoha) tom istom riječi (božanskog autoriteta) zadržana su i čuvaju se za oganj.“ Činjenica da je voda bila doslovna neke vodi do zaključka da i vatra onda mora biti doslovna, ali to nipošto nije tako. Božji hram nekada je bio od doslovnog kamenja, ali to ne ostavlja po strani činjenicu da je Crkva koja je pravi hram, sagrađena kao duhovna građevina, sveti hram, ne od zemaljskih materijala. Noina je arka također bila doslovna, ali je predočavala Krista, i snagu u njemu koja će napuniti i reorganizirati društvo.

„Ali će doći dan Gospodnji kao tat (neopaženo), u koji će nebesa (sadašnje sile u zraku od kojih je Sotona glavni knez) s velikom bukom (pištanjem) proći, a počela će se od ognja rastopiti, i zemlja (društvena organizacija) i djela (ponos, reijting, aristokracija, kraljevska čast), što su na njoj, izgorjet

će. Koji im će se nebesa spaliti i raspasti, i počela od ognja rastopiti, Ali čekamo po obećanju njegovu novo nebo (nova duhovna sila – Kristovo kraljevstvo) i novu zemlju (zemaljsko društvo organizirano na novoj osnovi – na temeljima ljubavi i pravde umjesto sile i ugnjetavanja), u kojima stanuje pravednost.“ (2. Pet. 3:6, 7, 10 – 13)

Trebali bi smo imati na umu da su neki od apostola bili proroci kao i – prije svega Petar, Ivan i Pavao. I dok su apostoli koji su služili kao Božji glasnogovornici da objasne izjave prethodnih proroka u korist Crkve, no njih je Bog također koristio i kao proroke da predkažu stvari koje će doći i koje će kad dođe vrijeme da se ispune postati hrana u pravo vrijeme za kućanstvo vjere, da ju se dijeli, po od Boga podignutim prikladnim slugama ili tumačima. (Vidi izjavu našeg Gospodina o tome u Mat. 24:45, 46) Apostoli koji su kao proroci bili potaknuti da pišu stvari, koje budući da nisu bile *za ono* vrijeme, nisu ih mogli u potpunosti niti cijeniti, kao što je bilo i sa Starozavjetnim prorocima (1. Pet. 1:12, 13) premda su kao i kod njih njihove riječi bile posebno vođene i upravljane tako da imaju dubinu značenja koje nisu bili svjesni kad su ih koristili. Tako je posebno Crkvu Bog uvijek vodio i hranio tko god da je bio njegov glasnogovornik ili kanal komunikacije. Ako to shvaćamo to nas tada vodi do većeg povjerenja i pouzdanja U Božju riječ, bez obzira na nesavršenosti nekih od njegovih glasnogovornika.

Prorok Malahija (4:1) koristeći istu simboliku govori o tom danu. On kaže, „Jer evo, dolazi dan, buktu poput peći, kad će svi *oholi* i svi koji zlo čine biti slama, i taj će ih dan koji dolazi spaliti, veli Gospod nad vojskama, da im neće

ostati ni korijena ni grančice.“ Ponos i svaki drugi uzrok iz kojega bahatost i ugnjetvanje opet mogu izniknuti biti će u potpunosti progutan velikom nevoljom Dana Gospodinovog i kasnijim udarcima Milenijskog doba – od kojih je posljednji opisan u Otkr. 20:9.

Međutim, iako ponos (u svim svojim grešnim i odvratnim oblicima) treba biti posve iskorijenjen, to ipak ne znači da nema nade za obnovu te klase. Ne, hvala Bogu: dok će vatra Božjeg pravednog gnjeva gorijeti, Sudac će dati priliku za *izvlačenje nekih iz te vatre koja guta* (Juda 23); i samo oni koji odbiju pomoć nestat će sa svojim ponosom; zato što je on postao dijelom njihovog karaktera, i odbijaju se promijeniti.

Isti prorok daje drugi opis tog dana (Mal. 3:1 – 3) u kojem opet sa simbolikom vatre pokazuje kako će *Gospodinova djeca* biti pročišćena i blagoslovljena i dovedena mu još bliže tako što će troška grešaka biti *uništena*: „Glasnik saveza za kojim vi žudite. Evo ga dolazi, veli Gospod nad vojskama. Ali tko će podnijeti dan njegova dolaska i tko će se *održati* kad se on pojavi? Jer on je kao oganj ljevačev i kao sapun perača. I zasjest će kao onaj koji topi i pročišćava srebro; i očistit će sinove Levijeve (predočavaju vjernike, od kojih je istaknuto kraljevsko svećenstvo) i pročistit će ih kao zlato i srebro, da bi prinos Gospodu prinosili u pravednosti.“

Pavao ukazuje na tu istu vatru, i taj proces pročišćavanja utječe na vjernike u Danu Gospodinovom (1. Kor. 3:12 – 15), i to na takav način da je van svakog pitanja da će simbolična vatra *uništiti* svaku pogrešku, i taku utjecati na pročišćavanje vjere. Nakon što je objavio da on ukazuje samo na one koji grade svoju vjeru na jedinom priznatom temelju, Kristovo dovršeno djelo otkupljenja, on kaže: „Ako li tko nadograđuje

(karakter) na *ovome* temelju zlatom, srebrom, dragim kamenjem, (božanske istine i odgovarajući karakter, ili) drvima, sijenom, slamom (tradicionalne pogreške i odgovarajuće nestabilni karakteri), svačije će se djelo očitovati. Dan će ga naime pokazati, jer će se u ognju otkriti. I svačije će djelo (2. Pet. 1:5 – 11), kakvo god bilo, oganj iskušati.“ Sigurno će svatko tko ima i najviše predrasuda zaključiti da vatra koja kuša duhovno djelo nije doslovna vatra; vatra ja prikladan simbol koji predstavlja potpuno uništenje uvjeta predstavljenih ovdje sa drvom, sijenom i slamom. Ova će vatra biti bespomoćna da uništi strukturu vjere i karaktera izgrađenu sa zlatom, srebrom, i dragim kamenjem božanske istine, i utemeljenu na stijeni Kristove otkupne žrtve.

Apostol to pokazuje, govoreći, „Ostane li komu djelo što ga je nadogradio, (na Kristu) primit će *plaću*. (Njegova će plaća biti srazmjerna njegovoj vjernosti u građenju, korištenjem istine u razvoju pravog karaktera – stavljanja cijele opreme Božje) Izgori li čije djelo, štetovat će (izgubit će nagradu zbog nevjernosti). A on sam spasit će se, ali tako kao kroz oganj“ – opržen, spržen i uznemiren. Svi koji grade na temeljnoj stijeni Kristove otkupnine su sigurni: nitko tko se pouzda u njegovu pravednost kao svoje pokrivalo nikada neće biti posve postićen. Međutim oni koji *svjesno* odbace njega i njegovo djelo, nakon što steknu jasnu, potpunu spoznaju, bit će podložni drugoj smrti. (Hebr. 6:4 – 8; 10:26 – 31)

Ova nevolja Dana Gospodnjeg je opisana na još jedan način. Apostol pokazuje (Hebr. 12:26 – 29) da je inauguracija Saveza Zakona na Sinaju bila predodžba uvođenja Novog Saveza svijetu s otvaranjem Milenijskog doba, vladavine Kristovog kraljevstva. On kaže da je u predslici Božji glas

potresao doslovnu zemlju, ali sada on obećaje, govoreći, „Još jednom (konačno) ja potresam ne samo zemlju nego i nebo.“ Što se toga tiče Apostol objašnjava, govoreći: „A to (izjava) još jednom upućuje na uklanjanje onog uzdrmanog, kao stvorenog (lažno, sastavljeno, neistinito), da bi ostalo ono neuzdrmljivo (ispravno, pravedne stvari). Zato, budući da smo primili kraljevstvo neuzdrmljivo, imajmo milost po kojoj služimo kako je Bogu ugodno, sa strahopoštovanjem i bogobojažnošću. (Jer je pisano), Jer naš je Bog oganj koji proždire.“ Tako vidimo da ovaj apostol koristi olujni vjetar koji simbolizira nevolju ovog Dana Gospodnjeg, na kojeg on i drugi na drugim mjestima ukazuju pod simbolom vatre. Može se zapaziti da su isti događaji ovdje opisani sa simbolom vatre, naime, otplavlјivanje svih neistina, kako od vjernika i od svijeta – grešaka što se tiče Božjeg plana i osobnosti i Riječi, i također grešaka u pogledu društvenih i civilnih zbivanja u svijetu. Bit će dobro za sve riješiti se svih tih izmišljotina, koje su uglavnom došle do čovjeka kroz njegove izopačene želje, isto tako kao i kroz Sotonine lukave spletke, lukavog neprijatelja pravednosti; to što će sve to biti odnešeno koštati će veoma mnogo sve one kojih se to tiče. To će biti zaista užasno vruća vatra, zastrašujuća oluja, mračna noć nevolje, koja će prethoditi sjajnoj svjetlini tog kraljevstva pravednosti koje nikada neće biti uzdrmano, tom Milenijskom danu u kojem će Sunce pravednosti sjajiti u punom sjaju i moći, blagosilјajući i liječeći bolestan i umirući ali otkupljeni svijet. (Usporedi Mal. 4:2; Mat. 13:43)

David, prorok kroz čije Psalme je Bogu bilo ugodno proreći toliko mnogo toga što se tiče našeg Gospodina prilikom njegovog prvog dolaska, daje neke žive opise tog

Dana Nevolje s kojim će biti uvedena njegova slavna vladavina i on koristi te različite simbole – vatra, oluja i tama – naizmjenično u svojim opisima. Tako primjerice on kaže (Psal. 50:3): „Bog naš dolazi i ne šuti; pred njim oganj proždire, oko njega silna bjesni oluja.“ U Psal. 97:2 – 6: „Oblaci i tmina okružuju njega, pravednost i pravda temelj su prijestolja njegova. Oganj ide pred njim i spaljuje uokolo protivnike njegove. Munje njegove osvjetljaju svijet, zemlja gleda i dršće. Gore se tope kao vosak pred licem Gospoda, pred licem Gospodara sve zemlje. (Nova) Nebesa (tada) objavljuju pravednost njegovu i svi puci gledaju mu slavu.“ Psal. 46:6: „Buče narodi, tresu se kraljevstva; on pusti glas svoj i zemlja se rastopi.“ I (Psal. 110:2 – 6), „Vladaj posred neprijatelja svojih...Gospodin ti je zdesna, satrt će kraljeve u dan gnjeva svojega. On će suditi narodima; napunit će zemlju truplima, satrti poglavare nad mnogim zemljama.“ I opet (Psal. 46:1 – 5): „Bog *nam* je utočište...zato se bojat *nećemo* ako se i zemlja (društvo) pomakne, ako se i gore (kraljevstva) u srce morsko sruče (progutani od uzburkanih masa); ako i vode njegove buče i pjene se (ljutina), ako se i gore tresu od žestine njegove...Bog će mu pomoći (Nevjesti, vjernom „malom stadu“) čim zora zarudi.“ I u istom Psalmu, reci 6 – 10, ponovljena je ista priča samo s drugim simbolima: „Buče narodi, tresu se kraljevstva; on pusti glas svoj i zemlja (društvo) se rastopi. S *nama* je Gospod nad vojskama, naša je utvrda Bog Jakovljevi.“ Govoreći potom o posljedicama preko tog dana nevolje, on dodaje, „Dođite, gledajte djela Gospodnja, koje strahote on na zemlji učini!...Prestanite (s vašim prijašnjim načinom postupanja narode) i znajte (dođite do spoznaje) da sam ja Bog; uzvišen među narodima, uzvišen

na zemlji!“ „Nova zemlja“ ili novi predak ili društveno uređenje uzvisit će Boga i njegov i zakon kao nešto iznad svega i što svime upravlja.

Drugo svjedočanstvo kao dokaz činjenice da će Dan Gospodinov biti veliki dan nevolje i uništenja svakog oblika zla (ipak *ne* vrijeme doslovnog spaljivanja zemlje) utvrđeno je u posljednjem simboličnom proročanstvu Biblije. Ukazujući na to vrijeme kad će Gospodin uzeti u svoje ruke moć svoj veliku i početi vladati, opisani su *oluja* i *vatra* – „I narodi se razgnjeviše, i dođe gnjev tvoj.“ (Otkr. 11:17, 18) I opet, „I iz usta mu izlazi mač oštar da njime udara narode, i on će vladati nad njima štapom željeznim; i gazi on vinsko gnječilo gnjeva i srdžbe Boga Svemogućega...I vidjeh zvijer (simboličnu) i kraljeve zemaljske i vojske njihove skupljene da zarate s Onim koji sjedi na konju i s vojskom njegovom. I Zvijer bi uhvaćena, a s njom i Lažni prorok....Živi su oboje bačeni u ognjeno jezero što gori sumporom.“ (Otkr. 19:15, 19)

Ne možemo se ovdje sada udaljiti i razmotriti te simbole – „zvijer, “ „lažni prorok, “ „lik, “ „vatreno jezero, “ „konj, “ itd., itd. Iz tog razloga čitatelja upućujemo na sljedeći svezak. Ovdje želimo primjetiti da je veliki simbol BITKE, i berbe loze zemaljske ovdje opisane kao zatvaranje sadašnjeg doba i otvaranje Milenijskog doba (Otkr. 20:1 – 3), samo drugi simboli koji pokrivaju iste velike i nemirne događaje drugdje simbolično nazvane vatrom, olujom, potresom, itd. U povezanosti s bitkom i vinskim tijeskom simbolima iz Otkrivenja, zapazi upečatljiv sklad sa Joelom 2:9 – 16 i Iza. 13:1 – 11, u opisivanju istih događaja sa sličnim simbolima. Različitost simboličnih likova koji su korišteni pomaže nam

mного više cijeniti sva obilježja tog velikog i značajnog Dana Gospodinovog.

Sadašnja situacija

Ovdje ostavljamo proročke izjave u vezi s tim danom, da mnogo konkretnije označimo sadašnje aspekte zbivanja u svijetu, kako ih sada vidimo da se oblikuju ubrzano za nadolazeći sukob – čiji vrhunac nakon što bude dostignut mora nužno biti kratak inače bi cijela rasa bila istrijebljena. Dvije suparničke strane u tom sukobu danas su vidljive. Bogatstvo, ponos i arogancija su na jednoj strani i široko rašireno siromaštvo, neznanje, slijepo vjerovanje i istančan osjećaj za nepravdu s druge strane. Obje sada, tjerane sebičnim motivima, organiziraju svoje snage širom civiliziranog svijeta. S našim očima pomazanim s istinom, gdje se god okrenemo možemo vidjeti kako more i valovi već buče i udaraju i pjene se protiv gora, a što je predstavljeno u prijetnjama i nastojanjima anarhista i nezadovoljnih čiji broj neprestano raste. Također možemo vidjeti, da se *trenje* između različitih frakcija ili elemenata društva brzo približava točki koju su opisali proroci, kada će zemlja (društvo) biti u vatri, i elementi će se otapati i raspadati sa obostrano proizvedenom vrućinom.

Naravno za ljude je bez obzira na kojoj strani bili u tom sukobu teško gledati suprotno od njihovih vlastitih interesa, navika i obrazovanja. Bogati osjećaju da imaju pravo na više od njihovog srazmjernog udjela tih svjetskih dobara; pravo da kupe rad i svaku komociju što jeftinije mogu; pravo na plod njihovih napora; i pravo da koriste njihovo znanje u pokretanju poslova kako bi ostvarili dobit za sebe i povećali njihovo nagomilano bogatstvo, bez obzira tko bio primoran

silom prilika vući se kroz život s nešto malo udobnosti, i čak sa svim svojim potrebama. Oni razmišljaju ovako: To je neizbježno; zakon ponude i potražnje mora vladati; bogati su i siromašni uvijek bili u svijetu; i ako bi se bogatstvo ravnomjerno podijelilo ujutro, neki bi kroz rasipnosti neopreznost, postali siromašni prije noći, dok bi drugi, mnogo pažljiviji i oprezniji, bili bogati. Osim toga oni snažno tvrde, može li se očekivati da će čovjek sa većom moždanom moći preuzeti ogromna poduzeća, koja zapošljavaju tisuće ljudi, uz rizik velikih gubitaka, ukoliko ne bi bilo nade za dobitak i neku prednost.

Obrtnik i radnik će naprotiv reći: Vidimo da premda rad uživa mnoge prednosti danas kao nikad ranije, dok je bolje plaćen i dakle može pribaviti veće udobnosti, ipak u tom je uživanju samo pravo, od kojeg je već dugo bio uskraćen u određenoj mjeri; i iz toga s pravom proizlazi udio u prednostima izuma, otkrića, povećane spoznaje, itd., našeg vremena. Mi prepoznajemo rad kao častan, i kad je popraćen s dobrim osjećajem, obrazovanjem, poštenjem i načelom, i ima isto toliko prava kao i svako drugo zanimanje. I s druge strane, mi smatramo da je nerad nepovjerenje i sramota svim ljudima, bez obzira kakvi bili njihovi talenti ili zanimanje u životu. Svi, koje se vrednuje i cijeni, mogu biti korisni drugima u nekom pogledu. Premda shvaćajući naše sadašnje poboljšanje i napredak, intelektualno, društveno i financijski, mi shvaćamo da je to više rezultat okolnosti nego ljudskog dizajna od strane bilo nas samih ili naših poslodavaca. Mi vidimo da je naše poboljšano stanje, i od svih ljudi, rezultat velikog povećanja znanja, izuma, itd., posebno posljednjih pedesetak godina. To je došlo tako brzo da je rad isto tako kao i kapital bio ponešen

od plimnog vala, i odnešen na višu razinu; i kad bi mogli vidjeti izgled da će plimni val i dalje rasti i koristiti svima, osjećali bi smo se zadovoljno; međutim mi smo sada zabrinuti i nemirni jer vidimo da to nije slučaj. Vidimo da se plimni val počinje okretati, i dok su mnogi njime bili podignuti do bogatstva, te čvrsto i sigurno utvrđeni na obali lakoće luksuza i raskoši, mase se nisu tako osigurale i namjestile, nego su u opasnosti da budu nošene što niže nego ikada podstrujama sadašnjeg vala oseke. Stoga smo spremni čvrsto se uhvatiti nečega da osiguramo naše sadašnje stanje i naš daljnji napredak dok još ne bude prekasno.

Da postavimo stvari drugim riječima, mi (obrtnici i radnici) vidimo da dok je cijelo čovječanstvo uvelike imalo udjela u blagoslovima ovog vremena, ipak su oni s većim talentom za posao, ili putem nasljedstva, ili prijevarom i nepoštenjem, postali posjednici desetaka tisuća i milijuna dolara, imali ne samo *tu* prednost od drugih, nego su uz pomoć mehaničkih izuma, itd., u položaju da nastave omjer porasta svog bogatstva, proporcionalno smanjenju plaća radnika najamnika. Vidimo da ako se ne poduzmu neki koraci prema zaštiti rastućeg broja obrtnika od rastuće moći monopola, u kombinaciji sa strojevima, itd., hladnokrvi zakon ponude i potražnje progutat će nas potpuno. Mi se organiziramo i tražimo zaštitne mjere upravo zbog te predstojeće katastrofe a ne protiv *sadašnjih uvjeta*. Prirodnim porastom i doseljavanjem naš se broj svakim danom povećava; i svakim danom sve je više strojeva. Stoga svakim danom se povećava broj onih koji traže posao a smanjuje se potražnja za njihovim uslugama. Ukoliko se dopusti da prirodni zakon ponude i potražnje ide neprekidno, rad će se uskoro vratiti tamo gdje je

bio prije jednog stoljeća, i ostavit će sve prednosti našeg vremena u rukama kapitala. *To* nastojimo spriječiti.

Ova konačna tendencija da mnogi stvarni blagoslovi rade štetu, umjesto da su ograničeni mudrim i pravednim zakonima, davno se prije vidjela; ali je *brzina* s kojom su izumi slijedili jedan drugog, i posljedičan rast potražnje za radom u omogućavanju tih strojeva, bio toliko velik da je konačni rezultat bi odgođen, i umjesto toga svijet je imao bum – inflaciju vrijednosti, plaća, bogatstva, kredita i ideja – a zbog čega sada postupno počinje dolaziti reakcija.

U posljednjih pet godina u velikim su količinama proizvedeni poljoprivredni strojevi svakog oblika koji omogućuju da jedan čovjek ostvari ono što je prije moglo pet. To ima dvostruki učinak : prvo, tri puta više hektara je obrađeno, zapošljavajući tri od pet radnika, prepuštajući tako dvojicu da se natječu za drugi posao; drugo, trojica koja ostaju mogu, korištenjem strojeva, proizvesti toliko usjeva koliko bi ih petnaest bez njih. Slične ili veće promjene učinjene su u drugim odjelima sa sličnim sredstvima; npr., u pravljenju željeza i čelika. Njezin rast bio je toliko enorman da se broj zaposlenih znatno povećao, bez obzira na činjenicu da su strojevi omogućili jednom čovjeku sada da ostvari toliko koliko je dvanaest učinilo ranije. Jedan od rezultata će biti da će za kratko kapacitet tih opsežnih radova više nego zadovoljiti sadašnje ogromne zahtjeve, a zahtjevi će umjesto da nastave rasti, početi padati; jer je svijet brzo bio opskrbljen sa željeznicama preko sadašnjih potreba, i njihovi godišnji popravci najvjerojatnije će biti ostvareni sa manje od polovine sadašnjih posluga.

Tako smo došli u jedno neobično stanje u kojemu imamo prekomjernu proizvodnju, koja prouzročuje povremeni nerad i

kod radnika i kapitala, dok u isto vrijeme nekima nedostaje zaposlenje koje bi im omogućilo da si nabave potrepštine i raskoši i da tako u nekoj mjeri izliječe prekomjernu proizvodnju. Tendencija i prema prekomjernoj proizvodnji i nedostatku zaposlenja je u porastu, i traži lijek neke vrste kojega liječnici Društva traže, ali kojega pacijent neće koristiti.

Iako, dakle (nastavljaju radnici) shvaćamo da kako opskrba počinje prelaziti zahtijeve, konkurencija uvelike smanjuje dobit od kapitala i strojeva, i širom svijeta uznemirava bogate narušavajući njihov profit, i u nekim im slučajevima prouzročujući stvaran gubitak umjesto profita, ipak mi vjerujemo da će klasa koja ima najviše koristi od „buma“ i inflacije u reakciji *do koje će doći* najviše pretrpjeti, a ne da mase moraju trpjeti zbog toga. U tom smislu, i iz tih razloga, najamni radnici kreću se steći sljedeće rezultate – ako je moguće zakonima, ili silom i bezakonjem u zemljama gdje se iz bilo kojeg razloga nije čuo glas masa, i gdje se nisu čuvali interesi masa:

Predloženo je da se sati rada smanje proporcionalno vještini ili ozbiljnosti rada, bez smanjenja plaća, kako bi se na taj način zaposlio veći broj osoba bez povećanja proizvoda, i da se time izjednači dolazeća prekomjerna proizvodnja pružajući veći broj sa sredstvima za kupnju. Predloženo je da se popravi i ograniči kamatna stopa novca znatno manje od sadašnjih stopa, i da se time primora kreditore na *blagost* prema zajmoprimcima i siromašnijim klasama, ili će njihov neiskorišteni kapital zahrđati. Predloženo je da željeznice budu ili vlasništvo naroda, kojima upravljaju njihove sluge, vladini službenici, ili da zakon ograniči njihove slobode, naknade, itd., ili da ih prisile da rade na takav način da bolje služe javnosti.

Kao što i je, željeznice izgrađene tijekom razdoblja napuhanih vrijednosti, umjesto da ograničavaju svoj kapital usklađujući ga sa općim umanjivanjem vrijednosti koje su iskusile sve druge vrste obrta, oni su umnožili svoje probitne ogromne kapitalne dionice dva ili tri puta (opće nazvano *zalijevanje* dionica) bez dodane stvarne vrijednosti. Soga proizlazi da veliki željeznički sistemi nastoje platiti kamate i dividende na dionice i vezane dugove koji su u prosjeku četiri puta veći kao što bi te željeznice danas uopće koštale *nove*. Kao posljedica javnost trpi. Poljoprivrednike se tereti teško za vozarinu, i ponekad se smatra isplativim zapaliti njihovo žito za gorivo; i tako je cijena hrane za ljude veća a bez ikakve prednosti za poljoprivrednika. Da bi se riješilo tu stvar predloženo je da željeznice plate svojim dioničarima oko četiri posto u odnosu na njihovu sadašnju stvarnu vrijednost, a ne četiri do osam posto, na tri ili četiri puta od njihove sadašnje vrijednosti, kao što mnogi od njih sada čine, sprečavajući natjecanje kroz udruživanje aranžmana.

Mi dobro znamo kažu obrtnici, da će u očima onih koji zalijevaju dionice željeznica kao i druge dionice, ovo smanjenje profita njihovog uloženog kapitala to izgledati strašno, i da će doći poput izvlačenja zubi, i da će oni smatrati da su njihova *prava* (?) da koriste njihove koncesije date od naroda, da iz njih iscijede golemi profit, temeljeno na fiktivnim procjenama, bolno narušena, i da će se oni oduprijeti tome kako god znaju. Mislimo da bi oni trebali biti zahvalni da je javnost toliko popustljiva, i da ne traži da im se ne vrate milijuni dolara koji su dobiveni na taj način. Osjećamo da dolazi vrijeme kada će mase ljudi još ujednačenije dijeliti blagoslove ovog vremena blagoslova, a za to je potrebno donositi zakone da sve pohlepne korporacije masne od novca i

moći izvučenog od javnosti, budu ograničene, i *prisiljene* zakonom služiti javnosti po razumnim stopama. Ni na jedan drugi način nije moguće osigurati blagoslove Providnosti za mase. Stoga, iako su velike korporacije, koje predstavljaju kapital, u određenoj mjeri blagoslov i korist, ipak vidimo kako svakodnevno one prelaze tu točku koristi i postaju gospodari naroda, i neprovjereni uskoro će smanjiti najamnike do siromaštva i ropstva. Korporacije, koje su brojne ljudima koji su svi više ili manje bogati, vrlo brzo će zauzeti isti odnos prema općoj javnosti Amerike kojeg Gospodari Velike Britanije i cijele Evrope zauzimaju prema masama tamo samo što su te korporacije mnogo moćnije.

Kako bi ostvarili svoje ciljeve, nastavljaju radnici, mi se trebamo organizirati. Mi moramo imati korporaciju masa ili nikada nećemo ostvariti ništa protiv takve ogromne moći i utjecaja. Premda smo organizirani u sindikate, itd., ne smije se shvatiti da je naš cilj anarhija ili nepravda prema bilo kojoj klasi. Mi, mase ljudi, jednostavno želimo zaštititi svoja vlastita prava, i ona od naše djece, stavljajući određena ograničenja na one čije bi nas bogatstvo i moć inače mogli zdrobiti – čije bogatstvo i moć kad bi ih se pravilno koristilo i ograničilo, bi moglo biti mnogo veći blagoslov za sve. Jednom riječju, oni zaključuju, mi ćemo *provesti* zlatno pravilo: „Čini drugima ono što bi želio da oni čine tebi.“

Sretni će biti svi u ovo uključeni ako takva umjerena i razumna sredstva budu uspješna; ako bogati počinu sa svojim sadašnjim postignućima i surađuju sa velikim masama ljudi na opće i trajno poboljšanje uvjeta svih klasa; ako se radnici zadovolje sa razumnim zahtjevima; ako zlatno pravilo ljubavi i pravde tako bude stavljeno na snagu. Međutim, ljudi u svom sadašnjem stanju neće pravilo bez prisile. Premda postoje neki

među obrtnicima u svijetu koji bi bili tako umjereni i pravedni u svojim idejama, većina nije takva, nego će biti ekstremna, nepravedna i arogantna u svojim idejama i zahtijevima, van svakog razuma. Svaka koncesija od strane kapitalista biti će dodana takvim zahtijevima i idejama; i svi koji imaju iskustva znaju da su bahatost i vlast nad siromašnima koji su u neznanju dvostruko ozbiljni. Pa tako među onima koji su bogati – neki potpuno suosjećaju sa radničkom klasom, i bili bi sretni kad bi mogli djelovati iz te suosjećajnosti stvarajući takve pripreme koje bi postupno imale učinak na željene reforme; međutim oni su u velikoj manjini i u potpunosti bespomoćni glede djelovanja korporacija a i uvelikoj mjeri i u svojim privatnim poslovima. Kad bi bili trgovci ili proizvođači, oni ne bi mogli skratiti sate rada ili povećati plaće svojim zaposlenicima; jer konkurenti bi ih prodavali ispod cijene na svoju vlastitu financijsku katastrofu, svojih vjerovnika i njihovih zaposlenika.

Tako vidimo prirodni uzrok velike nevolje ovog „Dana Jehovinog.“ Sebičnost i sljepoća za sve osim za svoje interese, upravljat će većinom na objema stranama u ovom sporu. Radnici će se organizirati i ujediniti svoje interese, međutim sebičnost će uništiti uniju; i svako budući pokretan uglavnom tim načelom, praviti će planove i urote u tom pravcu. Većina, neuki i arogantni, steći će kontrolu, i bolja klasa bit će nemoćna držati pod kontrolom ono što je njihova inteligencija organizirala. Kapitalisti će postati uvjereni da što više postižu više će biti traženo, i uskoro će odlučiti oduprijeti se svim zahtijevima. Posljedica će biti pobuna; i u općoj panici i nepovjerenju kapital će biti povučen iz javnih i privatnih poduzeća i uslijedit će poslovna depresija i financijska panika.

Tisuće ljudi izbačene s posla postat će očajni. Tada će zakon i red biti daleko odnešeni – gore će biti progutane od olujnog mora. Tako će se društvena zemlja topiti, a vladajuća небеса (crkva i država) proći će; i svi ponosni, i svi zlikovci postat će poput strnjike. Tada će junaci gorko plakati, bogati će urlikati, a strah i tjeskoba bit će na svem mnoštvu. Čak i sada, mudri, dalekovidni ljudi uzdišu dok gledaju naprijed prema stvarima koje dolaze na svijet, kako je naš Gospodini predvidio. (Luka 21:26) Biblija nam pokazuje da će u tom općem slomu Nominalna crkva (uključujući sve denominacije) biti postupno sve više i više privučena na stranu vladavina i bogatih, da će izgubiti veliki dio svog utjecaja na narod, i da će na koncu pasti sa vladavinama. Tako će небеса (svećenička vlast) budući u vatri, proći sa praskom.

Sva će ova nevolja pripremiti svijet da razumije da iako ljudi mogu planirati i organizirati sve tako dobro i mudro, svi će se njihovi planovi izjaloviti sve dok su neznanje i sebičnost na sedlu i imaju kontrolu. To će uvjeriti sve da je jedini mogući način za ispravljanje teškoća uspostava jake i pravedne vladavine, koja će podložiti sve klase, i provoditi načela pravednosti, sve dok postupno okamenjena srca ljudi ne ustupe mjesto pod povoljnim utjecajima, izvornoj Božjoj slici. To je upravo ono što je Bog obećao ostvariti za sve, kroz Milenijsku Kristovu vladavinu, koju Jehova uvodi kroz stegu i pouke ovog dana nevolje. (Ezek. 11:19; 36:25, 36; Jer. 31:29 – 34; Sef. 3:9; Psal. 46:8 – 10)

Iako ovaj dan nevolje dolazi kao prirodna i neizbježna posljedica čovjekovog palog, sebičnog stanja, i bila je u potpunosti predviđena i objavljena od Gospoda, koji je predvidio da se njegove zakone i upute neće uzimati u obzir

od strane gotovo svih, sve dok iskustvo i prisila ne stave na snagu poslušnost, ipak svi koji shvate stanje stvari koje dolazi postaviti će sebe i svoje stvari u skladu s tim. Stoga kažemo svim *krotkima* – poniznima svijeta, isto tako kao i Tijelu Kristovom: Tražite Gospoda, svi krotki u zemlji, koji vršite pravdu njegovu (njegovu volju). Tražite pravednost, tražite krotkost. Možda ćete biti skriveni u dan gnjeva Gospodnjega. (Sef. 2:3) Nitko neće u potpunosti izbjeći nevolji, ali oni koji traže pravednost i raduju se u krotkosti imat će mnogo prednosti u odnosu na druge. Njihov način života, njihove navike misli i postupaka, isto tako kao i njihova privrženost pravdi, omogućit će im da shvate stanje stvari, i također da cijene Biblijski izvještaj o toj nevoji i njenom ishodu, i to će im sve pomoći da pate manje od drugih – posebno od uznemiravanja strahova i zebnji.

Trend događanja u ovom danu Gospodinovom biti će veoma obmanjujuć onima koji nisu Biblijski informirani. Doći će iznenada, kao što vatra guta pljevu (Sef. 2:2), u usporedbi sa dugim dobima prošlosti i njihovim polaganim djelovanjem; ali ne tako iznenada kao bljesak munje iz vedra neba kako neki pogrešno očekuju i koji inače predviđaju da će se sve stvari koje se odnose na Dan Gospodinov ispuniti u dvadeset i četiri sata. On će doći kao „lopov u noći,“ u smislu da će njegovo približavanje biti nečujno i nezapaženo od svijeta općenito. Nevolja tog dana će biti u grčevima. To će biti serija grčeva koji će biti češći i ozbiljniji kako dan bude napredovao sve do konačnog. Apostol to pokazuje kada kaže, „*kao trudovi* na trudnicu.“ (1. Sol. 5:2,3) Olakšanje će doći jedino sa rođenjem NOVOG PORETKA stvari – novih nebesa (duhovna Kristova uprava) i nova zemlja

(reorganizirano društvo) u kojima će prebivati pravednost (2. Pet. 3:10,13) – u kojemu će ljubav i pravda, a ne moć i sebičnost, biti zakon.

Svaki put kada ti porođajni bolovi nove ere dođu na sadašnje političko tijelo, njegova snaga i moć biti će sve manja a bolovi sve ozbiljniji. Sve što liječnici društva (politički ekonomisti) mogu učiniti za njegovo olakšanje ustvari će biti pomoć i mudro upravljan pravac ka neizbježnom rođenju – da se postupno pripremi put za taj događaj. Oni to ne mogu spriječiti kad bi i htjeli; jer je Bog odlučio da se to mora dogoditi. Mnogi liječnici društva će biti u totalnom neznanju o stvarnoj bolesti i o potrebama i hitnosti slučaja. Oni će poduzimati represivne mjere; i kako svaka bol porođajnog grča prođe oni će iskoristiti prednosti toga i utvrditi aparate otpora, i time će povećati tjeskobu; i kada više ne budu mogli odlagati rađanje njihovo će nesavjesno liječenje ubrzati smrt pacijenta; jer će stari poredak stvari umrijeti u trudu donošenja novog.

Ostavimo li po strani snažnu sliku koju je Apostol predložio, i govorimo li jednostavno onda stvari stoje ovako: Napori masa za oslobođenje od stiska Kapitala i strojeva biti će *nezreli*; planovi i dogovori bit će nepotpuni i nedovoljni, nakon što uvijek iznova oni budu nastojali staviti na snagu svoj put i razbiti lance i ograničenja „ponude i potražnje“ koji rastu i za njih je sve manje. Svako neuspješno nastojanje će povećati pouzdanje kapitala u svoju sposobnost da drže novi poredak stvari unutar njegovih sadašnjih granica, sve dok na koncu sadašnja ograničavajuća moć organizacija i vladavina ne dosegne svoj ekstremni limit, konopac društvenog organizma će puknut na komade, zakon i red će otići, i posvud

rasprostranjena anarhija donijet će sve što su proroci prorekli o nevolji „kakve nije bilo otkako je naroda“ – i hvala Bogu na dodanom jamstvu – „niti će je ikad više biti“ poslije.

Oslobođenje Izraela iz Egipta i od nevolja koje su došle na Egipćane izgleda predočavaju dolazeće oslobođenje svijeta, od ruku onog koji je veći od Mojsija, kojeg je on predočavao. To će biti oslobođenje od Sotone i svakog sredstva kojeg je on osmislio za čovjekovo ropstvo grijehu i smrti. I kao što su Egipatske nevolje imale otvrdnjujuć efekt čim su bile uklonjene, tako će i privremeno olakšanje od bolova ovog Dana Gospodnjeg otvrdnuti neke, i oni će reći siromašnima, kao što su Egipćani Izraelu, „Vi ste lijenčine,“ pa zato nezadovoljni! i najvjerojatnije će poput njih povećati breme. (2. Mojs. 5:4 – 23) No na kraju će takvi željeti, poput Faraona u ponoć svoje posljednje nevolje, da su trebali postupati mnogo blaže i mudrije davno prije. (2. Mojs. 12:30 – 33) Kako bi dalje označili sličnost, imaj na umu da su nevolje ovog Dana Gospodnjeg nazvane „sedam posuda srdžbe,“ ili „sedam posljednjih nevolja,“ i da se tek nakon posljednje od tih događa *veliki potres* (revolucija) u kojem će svaka gora (kraljevstvo) nestati. (Otkr. 16:17 – 20)

Još jedna misao s obzirom na taj Dan nevolje je da će on doći upravo u *pravo* vrijeme – Božje određeno vrijeme. U sljedećem svesku ovog dijela izveden je dokaz iz svjedočanstva Zakona i Proroka Starog zavjeta, isto tako kao i od Isusa i apostolskih proroka Novog zavjeta, koji pokazuju jasno i nedvosmisleno da je taj Dan Nevolje kronološki lociran na početak Milenijske Mesijanske vladavine. Ta neophodna priprema za dolazeće djelo obnove u Milenijskom dobu je to što požuruje nevolju.

Tijekom šest tisuća godina privremenog zla, pa sve do određenog vremena za uspostavu pravedne i moćne vladavine

Krista, bila bi učinjena pozitivna ozljeda palom čovjeku da mu je bilo pruženo puno slobodnog vremena, kroz raniji razvoj sadašnjih strojeva, ili na neki drugi način. Iskustvo je dalo povoda izreci da je „lijenost majka poroka“, dokazujući tako mudrost Božje odluke, „U znoju lica svojega ti ćeš kruh jesti dok se u zemlji ne vratiš.“ Kao i sve Božje pripreme i ova je dobronamjerna i mudra, i za konačno dobro njegovih stvorenja. Nevolja Dana Gospodnjeg, koju već vidimo da se nakuplja, potvrđuje mudrost Božjeg uređenja; jer kao što smo to vidjeli, ona dolazi kao posljedica prekomjerne proizvodnje od strane strojeva, i nesposobnosti od strane različitih elemenata društva da se prilagode novim okolnostima, zbog sebičnosti kod svakoga.

Nepobitan argument, koji dokazuje da je ovo Božje pravo vrijeme za uvođenje novog uređenja stvari, je taj što on sada podiže veo neznanja i postupno pušta svjetlo znanja i izuma na čovječanstvo, upravo kao što je prerekao i u vrijeme kada je prerekao i sa predviđenim posljedicama. (Dan. 12:4, 1) Da je spoznaja došla ranije, nevolja bi došla ranije; i premda bi se društvo reorganiziralo nakon svoje oluje i topljenja, to *ne* bi bila nova zemlja (društveno uređenje) gdje bi prevladavala i prebivala pravednost, nego nova zemlja ili uređenje u kojemu bi grijeh i porok obilovali još više nego sada. Pravedna podjela koristi od rada strojeva bi sa vremenom dovela do sve kraćih i kraćih sati rada; i tako oslobođen od prvobitne zaštite, pali čovjek, sa svojim izopačenim osjetilima, ne bi koristio svoju slobodu i vrijeme za mentalno, moralno i fizičko poboljšanje, nego bi kao što pokazuje prošla povijest, tendencija bila prema bezobzirnosti i porocima.

Djelomično dizanje vela sada priprema tisuće pogodnosti za čovječanstvo, i tako omogućuje, od samog početka vremena obnove, vrijeme za obrazovanje i moralni i fizički napredak, isto tako kao i pripremu za prehranu i odjevanje grupa koje će s vremenom biti buđene iz grobova. Osim toga to smješta vrijeme nevolje upravo tamo gdje će biti od koristi čovječanstvu, tako što će im dati pouku o njihovoj vlastitoj nesposobnosti da vladaju sami sobom, upravo u Milenijsko svitanje, kada će, po Gospodinovoj uredbi, onaj koji je otkupio sve početi blagoslivljati ih sa čvrstom vladavinom željezne palice, i sa punom spoznajom i pomoći kako bi kroz to mogli biti obnovljeni u prvobitno savršenstvo i vječni život.

Dužnosti i prednost Svetih

Javlja se važno pitanje što se tiče dužnosti svetih tijekom ove nevolje, i njihovog ispravnog stava prema dvjema suprostavljenim klasama koje se sada ističu. Da će neki od svetih biti u tijelu barem dio tog gorućeg vremena čini se mogućim. Njihova, pozicija u njoj, međutim, razlikovat će se od drugih, ne toliko u tome što će oni biti čudom sačuvani (premda im je jasno obećano da će im kruh i voda biti osigurani), nego u činjenici, da budući poučeni iz Božje Riječi, neće osjećati istu tjeskobu i beznadan strah koji će se raširiti svijetom. Oni će prepoznati nevolju kao pripremu, u skladu s Božji planom, za blagosiljanje cijelog svijeta, i oni će se kroza to razveseliti i utješiti. To je snažno navedeno u Psal. 91; Iza. 33:2 – 14, 15 – 24.

Tako uteješeni i blagoslovljeni božanskim jamstvom, prva dužnost svetih je pokazati svijetu da usred sve prevladavajuće nevolje i nezadovoljstva, i dok su i sami u toj nevolji i trpe uslijed nje, oni imaju nadu, radosno se i uvijek radujući u pogledu slavnog ishoda prorečenog u Božjoj riječi.

Apostol je napisao da „Pobožnost, *zadovoljna* onim što ima, velik je dobitak“; i premda je to uvijek bilo istina to će imati dvostruku snagu u ovaj Dan Gospodnji, kada će nezadovoljstvo biti glavna bolest među svim svjetskim klasama. Njiima će sveti biti zapažena iznimka. Nezadovoljstvo nikada nije bilo raširenije doli sada; a opet ljudi nikada prije nisu uživali u toliko mnogo pogodnosti i blagoslova kao sada. Gdje god pogledamo, bilo u palače bogatih, prepune sa pogodnostima i sjajem o kojima Salamun u svoj svojoj slavi nije znao gotovo ništa, ili pogledamo li u ugodne domove štedljivih i umjerenih radnika, s njihovim dokazima ukusa, ugone, umjetnosti i luksuza, mi vidimo da na svaki način sadašnjost nadilazi u bogatoj opskrbi svako drugo razdoblje od stvaranja, mnogostruko; međutim ljudi su ipak *nesretni* i nezadovoljni. Činjenica je da želje sebičnog, izopačenog srca ne znaju granice. Sebičnost je toliko obuzela sve, da, kad pogledamo, možemo vidjeti kako se cijeli svijet luđački gura i sili i hvata za bogatstvom. Samo je nekolicina bila uspješna, ostali su zavidni i mrzovoljni zato što oni nisu među tim sretnicima, i svi su nezadovoljni i jadni – više nego u bilo koje drugo vrijeme.

Međutim svetac ne bi trebao imati udjela u toj borbi. Njegov zavjet posvećenja bio je da će nastojati i zgrabiti i trčati za uzvišenijom, nebeskom nagradom, i stoga se odbije od zemaljskih ambicija, i trudi se ne za zemaljske stvari, osim da se pobrinu za ono što je *dolično* i *nužno*; jer on poklanja pažnju pravcu i primjeru Učitelja i apostola.

Oni su stoga *zadovoljni* sa svojom pobožnošću, ne zato što nemaju ambicija, nego zato što je njihova ambicija okrenuta prema nebu i zaokupljeni su s nastojanjem da sakupljaju blago na nebu i da budu bogati prema Bogu; i s obzirom na to i na

njihovu spoznaju Božjih planova otkrivenih u njegovoj Riječi oni su zadovoljni što im god u pogledu zemaljskog Bog pruži. Oni mogu radosno pjevati:

„Zadovoljan, kakav god udes da vidim,
S obzirom da Božja ruka me vodi.“

Međutim, nemaju sva Božja djeca ovakav stav. Mnogi su pali kao žrtve nezadovoljstva koje prevladava u svijetu, i lišili su se užitaka života zato što su napustili Gospodinove stope, i tako bacaju svoj dio i i zauzimaju poziciju sa svijetom – *težeći* za zemaljskim stvarima bez obzira postigli ih ili ne, djeleći tako nezadovoljstvo sa svijetom, i propuštajući shvatiti zadovoljstvo i mir koje svijet niti može dati niti oduzeti.

Stoga potičemo svece, da napuste svađe pohlepe i taštine i njegovog nezadovoljstva, i da se bore za uzvišenijim bogatstvima i mirom kojeg ona mogu priuštiti. Željeli bi smo ih podsjetiti na apostolove riječi:

„U istinu velik je dobitak pobožnost, kad je spojena sa zadovoljstvom. Jer ništa ne donesemo na ovaj svijet; bez sumnje ne možemo ništa ni odnijeti. A kad imamo (potrebnu) hranu i odjeću, ovim budimo zadovoljni! Jer koji hoće da se obogate, (uspjeli u tome ili ne) upadaju u napast, zamku, i u mnoge lude i škodljive želje, koje bacaju ljude u propast i pogibao. Jer je korijen sviju zala lakomstvo, (bilo za bogate bilo za siromašne) kojemu neki predavši se zalutaše od vjere i na sebe navukoše jade mnoge. A ti, o čovječe Božji, bježi od ovoga, a idi za pravdom, pobožnosti, vjerom, ljubavi, strpljivosti, krotkosti! Bori se u dobroj borbi vjere, postigni život vječni, na koji si pozvan i za koje si dao dobro svjedočanstvo pred mnogim svjedocima.“ (1. Tim. 6:6 – 12)

Ako sveci tako pokazuju primjer zadovoljstva i radosnog iščekivanja, i vedrog podnošenja sadašnjih kušnji sa sigurnom nadom u dolazeće bolje vrijeme, takvi živi primjeri sami su vrijedne pouke za svijet. Uz primjer savjet svetaca onima oko njih trebao bi biti u skladu s njihovom vjerom. Trebao bi biti prirode pomasti i ozdravljajućeg balzama. Trebalo bi iskoristiti prednosti okolnosti i ukazati svijetu na dolazeće dobro vrijeme, propovjedajući im dolazak Kraljevstva Božjeg, i pokazati pravi uzrok sadašnjih nevolja, i jedino rješenje. (Luka 3:14; Hebr. 13:5; Filip. 4:11)

Jadni svijet uzdiše, ne samo pod stvarnim, nego i pod zamišljenim boljkama, i to posebno zbog nezadovoljstva uzrokovanog sebičnošću, ponosom i ambicijama koje brinu i uzrujavaju ljude zato što ih ne mogu u potpunosti zadovoljiti. Stoga, dok možemo vidjeti obje strane u sporu, savjetujmo one koji su spremni poslušati da budu zadovoljni onim što imaju, i da strpljivo čekaju dok im Bog u svoje vrijeme i na svoj način ne donese mnoge blagoslove koje su njegova mudrost i ljubav pripremili.

Diranjem i razjarivanjem bilo stvarnih bilo zamišljenih rana i nepravdi, učinit ćemo im štetu umjesto da smo im pomoć i blagoslov, pa tako proširiti njihovo nezadovoljstvo a time i njihovu nevolju. Međutim ispunjavajući naš zadatak, propovjedanjem radosnih vijesti o *otkupnini* datoj za SVE, i kao posljedice *blagoslova* koji će doći SVIMA, mi ćemo biti pravi glasnici kraljevstva – njegovi izaslanici mira. Tako je pisano, „Kako su krasne na gorama (kraljevstva) noge onoga (posljednji pripadnici tijela Kristovog) koji vijest dobru donosi, koji mir objavljuje, koji donosi vijest dobru o nečemu boljem.“ (Iza. 52:7)

Nevolje ovog „Dana Jehovinog“ dat će priliku za propovjedaње radosnih vijesti o nečemu boljem, što se rijetko dobiva, i blagoslovljeni su oni koji će slijediti stope Učitelja, i biti dobri Samarićani povezujući rane i izlijevajući ulje i vino utjehe i vedrine. Jamstvo dato takvima je da njihov trud nije uzalud; jer kad su sudovi Gospodnji na zemlji, stanovnici svijeta *učit će se pravednosti*. (Iza. 26:9)

Gospodinova bi djeca bi trebala u velikom mjeri suosjećati poput njihovog Nebeskog Oca, sa uzdišućim stvorenjem koje teži za bilo kakvim oslobođenjem od ropstva; premda bi poput njega trebali imati na umu i suosjećati s onima od suprotstavljenih klasa koji žele biti pravedni i velikodušni, međutim čiji su naponi zakrčeni i spriječeni, ne samo zbog slabosti njihove pale prirode, nego i također zbog njihovog životnog okruženja, te njihove povezanosti i ovisnosti o drugima. Međutim Gospodinova djeca ne bi trebala imati suosjećanje sa arogantnim, nezasićenim željama i nastojanjima bilo koje klase. Njihove bi izjave trebale biti mirne i umjerene i uvijek usmjerene k miru gdje načela nisu u pitanju. Oni bi trebali imati na umu da je ovo Gospodinova bitka i da se što se tiče politike ili društvenih pitanja oni nemaju stvarno rješenje osim onog koje je predskazano u Božjoj Riječi. Stoga je dužnost posvećenih da prije svega gledaju da nisu na putu Jehovinoj kočiji i da tada „mirno stoje i gledaju spasenje od Boga“, u smislu shvaćanja da nije dio njihovog posla da imaju udio u borbi, nego da je to Gospodinovo djelo kroz druga sredstva. Bez obzira na sve te stvari, oni bi se trebali naprezati po pitanju svog zadatka a to je objavljivanje da je blizu nebesko kraljevstvo kao jedino rješenje za sve klase, i njihova jedina nada.

16. STUDIJA

ZAVRŠNE MISLI

Naša dužnost spram istine—Cijena, vrijednost i korist od toga

U prethodnim smo poglavljima vidjeli da i svjetlo prirode i ono od otkrivenja jasno pokazuje činjenicu da je inteligentan, mudar, svemoguć i pravedan Bog Stvoritelj sviju stvari, i da je on vrhovni i pravovaljani Gospodar svega; da su sve stvari i žive i nežive podložne njegovom upravljanju; i da je Biblija otkrivenje njegove osobnosti i planova u onoj mjeri u kojoj mu je bilo po volji otkriti to ljudima. Iz toga smo naučili da premda zlo sada dominira među nekima od njegovih stvorenja, ono će postojati samo ograničeno vrijeme i u ograničenom omjeru, i s njegovim dopuštanjem zbog mudrih ciljeva koje on ima u vidu. Također smo naučili da premda tama sada pokriva zemlju i gusta tmina narode, ipak će Božje svjetlo u određeno vrijeme raspršiti svu tamu, i cijela će zemlja biti ispunjena s njegovom slavom.

Mi smo vidjeli da je taj veliki plan zahtijevao do sada doba za svoje ostvarenje, i da će još jedno doba biti potrebno za njegovo dovršenje; i da je tijekom svih proteklih vjekova, kada je izgledalo kao da je Bog naizgled gotovo zaboravio svoja stvorenja, njegov plan za njihov budući blagoslov nastavio tiho ali veličanstveno sa svojim radom, premda su tokom svih tih doba tajne njegovog plana bile mudro skrivene od ljudi. Također smo vidjeli da će dan ili doba koje sada već sviče svijetu biti sudnji dan svijetu, i da su sve prethodne pripreme

bile u svrhu davanja čovječanstvu u cijelini što je moguće povoljniju priliku, kada će, kao *pojedinci* biti stavljeni na sud za vječni život. Tokom dugog razdoblja od šest tisuća godina rasa se uvelike razmnožila i njihovi udarci i patnje pod vladavinom zla dali su im iskustvo koje će im uvelike koristiti kada im bude bilo suđeno. I premda je ljudskoj rasi kao cjelini bilo dopušteno da pati šest tisuća godina, ipak oni su kao pojedinci išli svojim pravcem samo nekoliko kratkih godina.

Vidjeli smo da dok je rasa prolazila kroz svoju potrebnu stegu, u određeno vrijeme Bog je poslao svog Sina da ih otkupi; i dok masa čovječanstva nije prepoznala Otkupitelja u njegovom poniženju pa da bi onda vjerovali da je Gospodinov Pomazanik došao spasiti ih, ipak između onih čija su srca bila okrenuta k Bogu, i koji su vjerovali njegovim obećanjima Bog je tijekom tih prošlih doba izabirao dvije grupe da prime časti njegovog kraljevstva – časti da imaju udjela u izvršavanju njegovog plana. Te dvije izabrane grupe, kao što smo vidjeli sačinjavat će dvije faze Kraljevstva Božjeg. Od proroka učimo da će to kraljevstvo uskoro biti uspostavljeno na zemlji; da će pod njegovom mudrom i pravednom upravom svi narodi na zemlji biti blagoslovljeni sa najpovoljnijom prilikom da se pokažu dostojnima vječnog života; da će kao rezultat njihovog otkupljenja dragocjenom krvlju Kristovom biti nasut veličanstveni put svetosti; da bi otkupljeni od Gospodina (cijelo čovječanstvo – Hebr. 2:9) moglo hoditi njime; da će to biti javni put učinjen relativno lakim za sve koji iskreno žele postati čisti, sveti; i da će svi kamenovi spoticanja biti sklonjeni, i sve zamke, zavodjenja i klopke bit će uklonjene i blagoslovljeni će biti svi oni koji krenu njime prema savršenosti i vječnom životu.

Očito je da taj sud ili vladavina, ne može početi dok Krist, koga je Jehova imenovao Sucem i Vladarem svijeta, ponovno ne dođe – ne u poniženju, nego u moći i velikoj slavi: ne da opet otkupi svijet, nego da sudi (vlada) svijetu u pravednosti. Suđenje ni u kom slučaju ne može početi sve dok je sudac na sudačkoj klupi a sud ima zasjedanje u određeno vrijeme, premda prije tog vremena može biti veliki pripremni rad. Tada će Kralj sjesti na prijestolje svoje slave, i prednjim će se okupiti svi narodi, i on će im suditi tijekom tog doba prema njihovim djelima, otvarajući im knjige Biblije i ispunjavajući zemlju sa spoznajom o Gospodu. Prema njihovom vladanju pod svom tom milošću i pomaganju, on će odlučiti tko je od njih dostojan vječnog života u dobima slave i radosti koja dolaze. (Mat. 25:31; Otkr. 20:11 – 13)

Tako smo vidjeli da je drugi Mesijin dolazak, da uspostavi svoje kraljevstvo na zemlji, događaj u kojega sve klase ljudi mogu imati nadu, događaj koji će, kad ga se u potpunosti razumije, donijeti radost i veselje svim srcima. To je dan kada Gospodinovo „malo stado“ posvećenih svetaca ima najveći razlog za radovanje. To je radostan dan kada zaručena djeвица Crkva s radošću postaje nevjesta, Janjetova žena; kada izlazi iz pustinje naslonjena na rame svog Ljubljenog, i ulazi u njegovo slavno nasljedstvo. To je dan kad prava Crkva, proslavljena sa svojom glavom, biva obdarena sa božanskim autoritetom i moći i počinje veliko djelo za svijet, rezultat kojega će biti potpuna obnova svega. To će biti radostan dan i za svijet kada će veliki protivnik biti vezan, kada će okovi koji su držali ljudsku rasu oko šest tisuća godina biti slomljeni i kada će spoznaja o Gospodu ispuniti cijelu Zemlju kao što vode prekrivaju mora.

Spoznaja o svemu tome, i dokazi da su te stvari blizu, čak pred vratima, trebala bi imati snažan utjecaj na sve, ali posebno na posvećenu Božju djecu, koji teže za nagradom božanske prirode. Mi potičemo takve, dok su upravili svoje glave radujući se, znajući da se približava njihovo izbavljenje, da odlože svaki teret i prepreku i da ustrajno trče trku koju su započeli. Gledaj dalje od sebe, i svojih neizbježnih slabosti i nesavršenosti, znajući da su takve slabosti u potpunosti pokrivene zaslugama otkupnine koju je dao Krist Isus, naš Gospodin, i da su naše žrtve i samoodricanja prihvatljive Bogu kroz našeg Otkupitelja i Gospodina – jedino tako. Imajmo na umu da nam je snaga koja nam je dovoljna postati pobjednicima a koju nam je Bog obećao, pružena u njegovoj Riječi. To je snaga koja proizlazi iz *spoznaje* njegove osobnosti i planova, te o uvjetima kroz koje možemo imati udjela u njima. Petar se tako izražava govoreći: „Punina vam milosti i mira *po spoznaji* Boga i Isusa, Gospodina našega! Doista, *po spoznaji* njega, koji nas pozva slavom svojom i krepošću, božanska nas je snaga njegova obdарила svime za život i pobožnost. Time smo obdareni dragocjenim, najvećim obećanjima da po njima postanete zajedničari božanske naravi umakavši pokvarenosti koja je u svijetu zbog požude.“ (2. Pet. 1:2 – 4)

Međutim steći tu spoznaju i tu snagu, kojom Bog želi opskrbiti svakog trkača za nebeskom nagradom, zacijelo će ispitati iskrenost vaših zavjeta posvećenja. Ti si posvetio sve svoje vrijeme, sve svoje talente Gospodu; sada je pitanje koliko od toga daješ? Jesi li još uvijek spreman prema svom zavjetu posvećenja, odustati od svega? – odreći se svojih planova i metoda, i svojih i drugih teorija i prihvatiti Božji plan i put i vrijeme za izvršavanje njegovog velikog djela? Da li si

to spreman činiti po cijenu zemaljskih prijateljstava i društvenih veza? Da li si spreman iskupiti vrijeme od drugih stvari kako bi ispitao te slavne teme toliko bliske srcu istinskih posvećenih, sa izvjesnom spoznajom da će te to koštati tog samoodricanja? Ako sve nije posvećeno, ili ako si kada si davao sve Gospodu mislio samo na pola, tada ćeš žaliti zbog vremena i napora potrebnih za istraživanje njegove riječi kao skrivenog blaga, kako bi tako stekao snagu potrebnu za sve kušnje vjere svojstvene sadašnjem (svanuće Milenija) vremenu više od bilo kojeg drugog.

Ali nemoj misliti da će davanje svega završiti sa davanjem potrebnog vremena i snage za ovo proučavanje: neće. Iskrenost tvog žrtvovanja sebe biti će u potpunosti ispitana, i pokazat će da li si dostojan ili ne članstva u tom „malom stadu“, pobjedničke Crkve, koje će primiti časti kraljevstva. Ako uznastojiš oko Riječi Božje, i primiš njezine istine u dobro, iskreno i posvećeno srce to će začeti u tebi takvu ljubav prema Bogu i njegovom planu, i takvu želju za reći radosne vijesti, propovijedati evanđelje, da će to potom postati zaokupljajuća tema u životu; i to te neće samo odvojiti od svijeta i od mnogih nominalnih kršćana, *u duhu*, nego će to voditi do potpunog odvajanja. Oni će misliti da si ti neki čudan i izolirat će te od svog društva, i bit ćeš prezren i smatran ludim zbog Krista; oni ne poznaju nas, isto kao što nisu poznavali ni Gospodina. (2. Kor. 4:8 – 10; Luka 6:22; 1. Ivan. 3:1; 1. Kor. 3:18)

Jesi li spreman nastaviti slijediti upoznavanje Gospoda kroz dobar i loš izvještaj? Je li spreman ostaviti sve, i slijediti ga kako te god on usmjeravao kroz svoju Riječ? – ignorirati želje prijatelja, isto tako kao i svoje želje? Nadamo se da će mnogi od posvećenih koji čitaju ovaj svezak njime biti Toliko oživljeni na svježu revnost i vatrenost duha, kroz jasnije

shvaćanje božanskog plana, da će biti u stanju reći, „Milošću Božjom Ja ću nastaviti upoznavati i služiti Gospodu, kakva god žrtva bila uključena.“ Poput plemenitih Berejaca (Djela 17:11) neka se takvi studiozno postave da si dokažu ono što je bilo predstavljeno na prethodnim stranicama. Dokaži si to, ne putem proturiječnih ljudskih tradicija i učenja, nego jednim ispravnim i božanski ovlaštenim standardom – Božjom vlastitom Riječju. Da bi smo olakšali takvu istragu citirali smo toliko mnogo biblijskih redaka.

Bit će beskorisno pokušati ovdje iznesen božanski plan uskladiti sa mnogim prethodno držanim idejama navodno biblijskima, premda ih se nije dokazalo kao takvima. Bit će primjećeno da je božanski plan potpun i skladan u sebi sa svakim svojim dijelom, i da je u savršenoj harmoniji sa osobnošću koju Biblija pripisuje njegovom velikom Autoru. To je nevjerojatan prikaz mudrosti, pravde, ljubavi i moći. On nosi sa sobom vlastiti dokaz o nadljudskom planiranju, što je preko onog što bi čovjek mogao izumiti, i gotovo preko ljudske mogućnosti shvaćanja.

Nesumnjivo će se pojaviti mnoga pitanja o različitim točkama prema planu koji je ovdje predstavljen tražeći odgovore i riješenja. Pažljiv i temeljit Biblijski studij riješit će mnoga od njih odmah; i svima možemo s pouzdanjem reći da nijedno pitanje koje postavite nema razloga da ostane neodgovoreno, u potpunosti u skladu sa gledištima koja su ovdje predstavljena. Naredni svesci razrađuju različite grane tog jednog plana, razotkrivajući sa svakim korakom nenadmašan sklad s kojim se jedino *istina* može hvaliti. I treba biti poznato da nijedan drugi sistem teologije ne tvrdi, a nisu niti pokušali uskladiti u sebi *svaki* Biblijski izvještaj; međutim mi ne možemo tvrditi ništa manje od toga za ova gledišta. Ovaj sklad ne samo s Biblijom,

nego i sa božanskom osobnošću i sa posvećenim Zdravim razumom, mora privući pažnju već savjesnog čitatelja, i ispuniti ga sa strahopoštovanjem, isto tako kao i s nadom i pouzdanjem. Zaista je to čudesno, a što bi smo i očekivali od ISTINE, i Božjeg beskonačno mudrog i dobrotvornog plana.

I dok se Biblija s ove točke gledišta otvara, razotkrivajući čudesne stvari (Psal. 119:18), svjetlo sadašnjeg dana koje rasvjetljava različita učenja i tradicije utječe na njih sasvim suprotno. Oni su prepoznati čak od svojih obožavatelja kao nesavršena i deformirana, pa su stoga znatno ignorirana; i premda ih se još uvijek podržava rijetko se pojavljuju kao razrađena, zbog samog srama. Sramota koja se pridaje tim ljudskim učenjima i tradicijama širi se na Bibliju, za koju se pretpostavlja da podržava te deformacije misli kao božanskog porijekla. Stoga sloboda s kojom različiti napredni mislioci, tako nazvani, počinju negirati različite dijelove Biblije smatra nepodesne za njihove stavove. Kako je stoga upečatljiva Božja providnost, koja u to isto vrijeme otvara pred svojom djecom taj uistinu slavan i skladan plan – plan koji ne odbacuje ni jedan, već usklađuje svaki dio i pojedinost iz njegove riječi. Istina, kada je vrijeme za to, postaje *hranom* za kućanstvo vjere, kako bi njome mogli rasti. (Mat. 24:45) Tko god dolazi u kontakt sa istinom, shvaćajući njen karakter, ima time i odgovornost s obzirom na nju. Ili ju se treba prihvatiti i postupati po njoj, ili odbaciti ili prezreti. Ignorirati ju ne oslobađa nas odgovornosti. Ako ju mi sami prihvatimo, imamo odgovornost PREMA NJOJ također, zato što je ona za SVO kućanstvo vjere; i svatko tko ju prima postaje njen dužnik, i, ako je vjeran upravitelj, mora je dijeliti s drugim članovima Božje obitelji. Neka tvoje svjetlo svijetli! Ako opet postane tama, kako li će velika biti ta tama! Podignite svjetlo! Podignite standard za narode!

Božansko tkanje

„Pogledaj tajnovitog tkalca kako sjedi
Visoko na nebesima – a pod njim tkalački stan.
Poluga ide gore dolje.
Za mrežu, svjetska mračna doba,
Za potku, za kraljeve i mudrace.
Uzima plemiće i njihove mudrace,
Uzima sve stanice i sve faze.
Prijestolja su cijevke u njegovom stroju.
Vojske bježe i spasavaju se –
Mreža u potku mora teći:
Gore pa dolje narodi idu!
Voljom Tkalca oni će otići!

„Mirmo vidi tajnovitog Tkalca
Svojim vozilom ide tamo-amo;
Usred buke i divlje zbunjenosti,
Dobro Tkalac čini se zna
Što je čiji pokret, i komešanje,
Što je čije spajanje, i zbunjenost
Veliki rezultat će pokazati!

„Slavnog li čuda! Kakvog li tkanja!
Do sljepila, preko vjerovanja.
Takvo nešto nijedno legendarno doba ne zna.
Samo vjera može vidjeti tajnu,
Kako po hodnicima povijesti,
Gdje su noge mudraca stupale
Najljepša najpravednijim očima
Veličanstvena tajnovita vrpca leži!
Mekana i glatka, i uvijek se širi,
Kao da je stvorena za anđeosko tkanje –
Čupavi krugovi nikad dodirnuti:
Svaki lik ima svoje pokrivače,
Svjetlije oblike i nježnije odsjaje,
Svatko prosvijetljen – kakva zagonetka!
Od križa koji ukrašava sredinu.

„To je riječ – neki je odbacuju –
Da svi njezino svjetlo odražavaju;
Da se daju vrpce
Od sunca što na nebu sjaji!
U to se vjeruje – od svih vjernika –
Da sam veliki Bog tka,
Iznoseći svjetsku mračnu tajnu,
Na svjetlo vjere i povijesti;
I kao što se mreža i potka smanjuju
Dolazi veličanstveni i slavni završetak,
Kada započinju Zlatna doba,
Davno prije prorečena od vidjelaca i mudraca.“